

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı

Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**WEB 2.0 ARAÇLARIYLA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ
ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNE
YÖNELİK BİR UYGULAMA**

Nuriye Zeynep KIRAL
ORCID: 0000-0002-3831-4000

Danışman
Doç. Dr. İlker DERE
ORCID: 0000-0003-0993-7812

Konya – 2024

ÖN SÖZ (TEŞEKKÜR)

21. Yüzyıl Becerileri arasında önemli bir yeri olan Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerilerinin öğretmen adayları tarafından benimsenmesinin sağlanması, yeni nesilleri eğitecek olan öğretmenlerin iyi yetiştirilmesi ile ilişkilidir. Geleceğin dijital yerli öğrencileri, hayatın her alanına yayılmış olan teknolojiyi, derslerinde de görmeyi beklemekte ve bu sebeple teknolojik bilgi ve beceri bakımından yetkin öğretmenlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bunlardan yola çıkarak öğretmenlerin; öğretim teknolojilerini etkin kullanabilen, eğitimde teknoloji entegrasyonuna önem veren bireyler olmaları gerekliliği üzerinde durularak; öğretmen adaylarının öğretim teknolojilerine dair bilgi ve becerilerini geliştirmek amaçlanmıştır.

Bu amacın gerçekleştirilebilmesinde;

İlk olarak yüksek lisans tez konumun belirlenmesinde, tüm eğitim ve çalışma hayatıma dair bilgileriyle ve tecrübeleriyle her zaman yol gösteren, emek veren ve akademik gelişim sürecimde faydalanabileceğim fırsatlardan haberdar eden, rehberlik eden ve her daim tam desteğini sunan, kıymetli danışman hocam Doç. Dr. İlker DERE'ye,

Yüksek lisans tezime fikirleriyle ve yapıcı eleştirileri ile katkı sağlayan kıymetli jüri üyelerim Prof. Dr. Ertuğrul USTA'ya, Dr. Öğr. Üyesi Erdal YILDIRIM'a, Dr. Öğr. Üyesi Hatice GEDİK'e, Doç. Dr. Tuğba Cevriye ÖZKARAL'a ve desteklerinden dolayı Prof. Dr. Cemal GÜVEN'e

Tezimin geliştirilmesinde katkılar sunan kıymetli arkadaşlarım Arş. Gör. Emine DEMİRCİ DÖLEK'e, Arş. Gör. Zeynep Yasemin AKINCI'ya, Zeynep Esra BAYRAK'a,

Tezimin çalışma grubunda yer alan öğretmen adaylarına,

Son olarak tüm bu süreç içerisinde her zaman yanımda olan ve desteklerini esirgemeyen aileme ve kıymetli düşünceleriyle beni destekleyen tüm arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Nuriye Zeynep KIRAL

Mayıs 2024

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ (TEŞEKKÜR).....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	v
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	vi
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	x
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Öğretmen Eğitiminde Teknoloji Entegrasyonu.....	3
1.2. Sosyal Bilgiler Eğitiminde Öğretim Teknolojileri	5
1.3. Problem Durumu	5
1.3.1. Alt problemler.....	6
1.4. Araştırmanın Amacı.....	7
1.5. Araştırmanın Önemi	7
1.6. Varsayımlar	7
1.7. Sınırlılıklar	8
1.8. Tanımlar.....	8
2. İLGİLİ ÇALIŞMALAR	9
2.1. Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar.....	9
2.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar	14
3. YÖNTEM.....	18
3.1. Araştırmanın Modeli.....	18
3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu	18
3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri.....	19
3.4. Verilerin Toplanması	19
3.5. Verilerin Analizi	21
4. BULGULAR	22
4.1. Katılımcı Öğretmen Adaylarının Ön Bilgileri.....	22
4.1.1. Katılımcı öğretmen adaylarının öğretim teknolojileri ile ilgili eğitim alma geçmişleri.....	22
4.1.2. Katılımcı öğretmen adaylarının uygulama öncesi öğretim teknolojilerine ilişkin algıları	26
4.1.3. Katılımcı öğretmen adaylarının öğretim teknolojilerine dair öz değerlendirmeleri	38
4.2. Katılımcı öğretmen adaylarının Web 2.0 Araçları Eğitiminden Beklentileri ...	42

4.2.1. Katılımcı öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları eğitiminde aradıkları nitelikler	42
4.2.2. Katılımcı öğretmen adaylarının tanıtımını talep ettikleri Web 2.0 araçları	45
4.3. Katılımcı Öğretmen Adaylarının Uygulama Sonrası Öğretim Teknolojileri Algıları.....	47
4.3.1. Katılımcı öğretmen adaylarının öğretim teknolojilerini mesleki hayatlarında kullanma planları	51
4.4. Katılımcı Öğretmen Adaylarının Web 2.0 Araçları Eğitimi Uygulaması Sonrası Öğrendikleri.....	56
4.4.1. Katılımcı öğretmen adaylarının uygulama sonrası edindikleri kazanımlar	56
4.4.2. Katılımcı öğretmen adaylarının uygulama sonrası öğrendikleri araçlar ...	60
4.5. Katılımcı Öğretmen Adaylarının Öğretim Teknolojilerine Dair Deneyimleri..	65
4.5.1. Katılımcı öğretmen adaylarının hazırladıkları ders planlarında öğretim teknolojilerini kullanma amaçları	65
4.5.2. Katılımcı öğretmen adaylarının karşılaştıkları problemler	84
4.5.3. Katılımcı öğretmen adaylarının karşılaştıkları problemlere getirdikleri çözümler	87
4.6. Katılımcı Öğretmen Adaylarının Öz Değerlendirmeleri.....	90
4.6.1. Katılımcı öğretmen adaylarının uygulama sonrası özyeterlik algıları.....	90
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	92
5.1. Sonuç ve Tartışma	92
5.2. Öneriler	98
KAYNAKLAR.....	100
EKLER.....	106
EK-1: Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Başkanlığı Etik Kurul Kararı.	106

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Web 2.0 Araçlarıyla Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Öğretim Teknolojileri Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Uygulama başlıklı tez çalışmamın toplam **154** sayfalık kısmına ilişkin, 27/03/2024 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%6** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

30/05/2024

Nuriye Zeynep KIRAL

Doç. Dr. İlker DERE

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

30/05/2024

Nuriye Zeynep KIRAL

SİMGELER VE KISALTMALAR

Kısaltmalar

BİT: Bilgi ve İletişim Teknolojileri

EBA: Eğitim Bilişim Ağı

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

MS Office Programları: Microsoft programları (PowerPoint, Word, Excel vb.)

ODTÜ: Orta Doğu Teknik Üniversitesi

ÖA: Öğretmen adayı

TBAP: Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi

UZEM: Uzaktan Eğitim Merkezi

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

WEB 2.0 ARAÇLARIYLA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA

Nuriye Zeynep KIRAL

Günümüzde bireyleri sadece okuyucu olmaktan çıkarıp, kendi içerisinde hem okuyan hem de yöneten konumuna getiren web araçları için Web 2.0 araçları ismi kullanılmaktadır. Bu Web 2.0 araçları günlük hayatta sıkça başvurulan sosyal medya araçları olmalarının yanı sıra eğitim alanında da büyük hizmet ve gelişme sağlamak ve öğretim teknolojileri olarak ifade edilmektedir. Öğretim teknolojilerinin eğitim içerisinde sunduğu kullanım alanlarından bazıları için, sunum hazırlama, ölçme-değerlendirme, tasarım hazırlama, eğitici oyunlar, sanal gezi gözlem, sanal sınıflar gibi örnekler verilebilir ve bu örnekler, sürekli güncellemeleri sebebiyle her geçen gün artmaktadır.

Teknoloji entegrasyonu sağlanmış bir eğitimin başarılı bir biçimde uygulanabilmesi için öğretmenlerin teknolojik aletleri ve sanal platformları etkin kullanabilir düzeyde bilgi ve yeterliliğe sahip olması gerekmektedir. Öğretim teknolojilerinin geleceğin öğretmenleri tarafından etkin kullanımı, gelişen dünyayı eş zamanlı takip etmek için önemlidir. Burada öğretmen yetiştirme programlarının önemli bir rolü vardır. Bir toplumun yetiştirmek istediği vatandaş profilinin temsilcisi ve rehberi öğretmenler olacağı için, geleceğin öğretmenlerinin teknolojik gelişmelerden haberdar ve bu gelişmeler doğrultusunda donanımlı olması gerekmektedir.

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretim teknolojileri hakkında bilgi, beceri ve deneyim kazanmalarını sağlamak, bu doğrultuda öğretmen adaylarına tasarlanan Sosyal Bilgiler Öğretiminde Örnek Web 2.0 Araçları eğitimi uygulamasına ilişkin deneyimleri ve görüşlerini değerlendirmek olarak belirlenmiştir. Eğitim uygulamasında tanıtılacak Web 2.0 araçlarının hangileri olacağı konusunda öğretmen adaylarının taleplerine öncelik verilmiş ve kullanım amaçları bakımından bu araçlar sınıflandırılmıştır. Bu bağlamda Web 2.0 araçları eğitim uygulaması; sunum hazırlama, sanal sergi, sanal gezi-gözlem, karikatür hazırlama, animasyon hazırlama, ölçme ve değerlendirme, zihin haritası oluşturma, sanal sınıf, sanal kitap, grafik tasarım ve coğrafya eğitimi gibi kategorilere ayrılarak verilmiştir. Söz konusu kategorilerdeki öğretim teknolojileri; kullanım kolaylığı, ücretsiz kullanım hakkı sunması, güncel olması gibi kriterlere göre belirlenmiştir.

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Örnek Web 2.0 Araçları eğitimi tasarlanmadan önce yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Adayların talepleri ve gereksinimleri değerlendirilerek Sosyal Bilgiler Öğretiminde Örnek Web 2.0 Araçları eğitimi tasarlanmış ve toplam 16 oturumda sunulmuştur. Öğretmen adayları uygulama sonrasında öğretim teknolojilerinden yararlanarak ders planları hazırlamışlar ve Sosyal Bilgiler Öğretimi II dersinde sunmuşlardır. Yazar bu sunumları gözlemlemiş ve adaylardan ders planlarının kopyalarını almıştır. Süreç sonunda ikinci kez yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen veriler MAXQDA programı üzerinden analiz edilmiştir.

Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarının kullanımına dair, teknolojik yatkınlıklarını düşük değerlendirmeleri ve bu araçlara dair sınırlı bilgiye sahip olmaları sebebiyle çekimser yaklaşmakta olmasına rağmen Web 2.0 araçları eğitimi uygulamasından sonra bu çekimser yaklaşımı terk ettikleri görülmüştür. Öğretmen adayları eğitim uygulaması sonunda, bu araçların ders içeriğini zenginleştirmesi yönüne vurgu yapmışlardır. Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarını çağa ayak uydurmak ile ilişkilendirdikleri belirlenmiştir. Adayların Web 2.0 araçlarını öğrenmeye istekli olmalarına karşın kendi kendilerine keşfetme konusunda sorun yaşadıkları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının bu araçları kullanırken en sık karşılaştıkları engeller; ekonomik problemler, yabancı dil engeli ve teknik problemler ve deneyim eksikliğidir. Öğretim teknolojilerinin soyut konuların somutlaştırılmasında kullanılabileceğine değinilmiştir. Öğretmen yetiştirme programlarında sağlanacak eğitimlerin teknolojik olarak donanımlı ortamlarda gerçekleşmesi, bu eğitimlerde alternatif araçların tanıtılarak

öğretmenlerin kendilerine yönelik olanları tercih etme seçeneği olduğunun vurgulaması, öğretmen adaylarının uygulama yapmalarının sağlanması ve kendilerine geri dönütler verilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, Web 2.0 araçları, Eğitim teknolojileri, Öğretmen adayları

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Turkish and Social Sciences Education
Social Studies Education Program
Master Thesis

AN IMPLEMENTATION FOR THE IMPROVING OF INSTRUCTIONAL TECHNOLOGY SKILLS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES THROUGH WEB 2.0 TOOLS

Nuriye Zeynep KIRAL

Nowadays, the name Web 2.0 tools are used for web tools that turn individuals from being just readers to being both readers and managers. In addition to being social media tools frequently used in daily life, these Web 2.0 tools also provide great service and development in the field of education and are referred to as instructional technologies. Examples of some of the usage areas of instructional technologies in education include presentation preparation, measurement-evaluation, design preparation, educational games, virtual trip observation, virtual classrooms, and these examples are increasing day by day due to their constant updates.

To successfully implement technology-integrated education, teachers must have the knowledge and competence to use technological devices and virtual platforms effectively. Effective use of instructional technologies by future teachers is important to follow the developing world simultaneously. Teacher training programs play an important role here. Since teachers will be the representatives and guides of the citizen profile that society wants to raise, future teachers must be aware of technological developments and equipped in line with these developments.

This study aimed to enable social studies teacher candidates to gain knowledge, skills, and experience about instructional technologies, and to evaluate their experiences and opinions regarding the Sample Web 2.0 Tools in Social Studies Teaching training application designed for teacher candidates. Priority was given to the demands of prospective teachers regarding which Web 2.0 tools would be introduced in educational practice, and these tools were classified in terms of their intended use. In this context, Web 2.0 tools training applications; are divided into categories such as presentation preparation, virtual exhibition, virtual tour-observation, cartoon preparation, animation preparation, measurement and evaluation, mind map creation, virtual classroom, virtual book, graphic design, and geography teaching. Instructional technologies in the said categories; It was determined according to criteria such as ease of use, free use, and being up-to-date.

Semi-structured interviews were conducted before designing the Sample Web 2.0 Tools in Social Studies Teaching training. By evaluating the demands and needs of the candidates, Sample Web 2.0 Tools in Social Studies Teaching training was designed and presented in a total of 16 sessions. After the application, teacher candidates prepared lesson plans using instructional technologies and presented them in the Social Studies Teaching II course. The author observed these presentations and received copies of the lesson plans from the candidates. At the end of the process, semi-structured interviews were held for the second time. Data obtained from semi-structured interviews were analyzed through the MAXQDA program.

As a result of the research, it was seen that although prospective teachers were hesitant about the use of Web 2.0 tools due to their low evaluation of their technological aptitude and limited knowledge of these tools, they abandoned this hesitant approach after the implementation of Web 2.0 tools training. At the end of the training, prospective teachers emphasized that these tools enriched the course content. It was determined that teacher candidates associated Web 2.0 tools with keeping up with the times. It has been determined that although candidates are willing to learn Web 2.0 tools, they have problems in discovering them on their own. The most common obstacles that teacher candidates encounter when using these tools are; economic problems, foreign language barriers, technical problems, and lack of experience. It was mentioned that instructional technologies can be used to concretize abstract subjects. It has been suggested that the training to be provided in teacher training programs should take place in technologically equipped environments and that alternative tools should be introduced in these training, emphasizing that teachers have the option of choosing the ones that suit them and that prospective teachers should be enabled to practice and given feedback.

Keywords: Social studies, Web 2.0 tools, Educational technologies, Pre-service teachers

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Teknoloji hayatın her alanına yayılmasıyla eğitimde faydalanılabilecek çok sayıda teknolojik materyal ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan teknolojik ders materyallerinden başlıcaları olan; akıllı tahtalar, tabletler, akıllı telefonlar, bilgisayarlar aktif olarak kullanılmaktadır. Bu teknolojik materyaller kullanılırken başvurulan çeşitli yazılımlar, çevrimiçi platformlar, tarayıcılar vb. web araçlarının etkili kullanımı önemlidir.

İlk zamanlar kullanılan web aracından faydalanan kişilerin pozisyonu pasif iken, zamanla aktif bir hale gelmiştir. Bu dönüşümle Web 2.0 araçları ortaya çıkmıştır. Web 1.0 olarak nitelendirilen Web'in kullanım perspektifi kullanıcının sadece alıcı olduğu "sabit sayfalar" üzerine iken zamanla kapsamı genişlemiş ve kullanıcının yönetici konumunda olduğu "dinamik içerikler" şeklini almıştır (Silva vd., 2008, s. 11). Web 2.0 araçları ile bireyler, okuyucudan yazara, tüketiciden üretici pozisyonuna geçen paradigmanın değişimini temsil etmektedir.

Bu araçların ücretsiz olması ve kullanım kolaylığı gibi faktörler daha çok kişiye ve alana yayılan bir kullanım genişliği sağlamaktadır. Dolayısıyla bu değişim sürecinin eğitime de yansması kaçınılmazdır (Arya ve Mishra, 2012, s. 44; Boza ve Conde, 2015, s. 373). Bu kapsamda bir beyin fırtınası oturumu esnasında O'Reilly başkan yardımcısı Dale Dougherty tarafından ortaya atılan Web 2.0 kavramının (O'Reilly, 2005, s. 1) paradigma olarak tanımlayıcısı Tim O'Reilly olarak bilinmektedir (Wilson vd., 2011, s. 2). Web araçları gelişip çoğaldıkça, kazandığı yeni fonksiyonlar temel alınarak web araçları sınıflandırılmıştır. Web'in kullanım özelliklerine yenileri eklendikçe ortaya çıkan yeni Web, Web 2.0 adını almıştır. Nitekim Facebook ve YouTube gibi oldukça popüler Web 2.0 siteleri ile "eski Web" arasında net bir ayrım söz konusudur (Cormode ve Krishnamurthy, 2008, s. 1). Teknolojinin gelişimiyle birlikte Web devamlı bir değişim ve gelişim halindedir. Web 2.0 betimlenirken, masaüstü uygulamalarının ve web sayfalarının sağladığı avantajların, kullanıcının her zaman ve dünya çapındaki herhangi bir bilgisayardan erişebileceği basit web uygulamalarına entegre edilmesini sağladığını söylemek yanlış olmayacaktır (Orehovački vd., 2008, s. 269).

Diğer adı Semantik olan Web 3.0 teknolojileri ise 2001 yılında tanıtılmıştır (Berners-Lee vd., 2001). Web 3.0 ihtiyaç duyulan bilgileri farklı web sitelerinden bir araya getiren, kullanıcının ilgi alanına göre kişiselleştirilen web olarak ifade edilir (Demirli ve Kütük, 2010, s. 98). Son olarak Web 4.0 ise makineler, web içeriğini okuma konusunda akıllı ve hızlı performans

gösteren arayüzler ile kullanıcı adına karar verip işleme koyan bir mekanizma olarak tasarlanmıştır. Bu yönüyle Web 4.0, “okuma-yazma-uygulama-eşzamanlılık” ağı olacaktır (Patil ve Surwade, 2018, s. 814).

Bu kullanım genişliği bu araçların hayatın her alanına yayılmasını kaçınılmaz kılmıştır (Kompen vd, 2019). Ancak bununla birlikte günümüzde sıklıkla "dijital ekonomi/sağlık/vatandaşlık/medya vb." olarak anılan teknolojinin getirdiği yenilikler, kolaylık sağlamanın yanı sıra bilinçsiz kullanıldığında ciddi zararlara da yol açabilmektedir (Mindivanli-Akdoğan ve Öner, 2023, s. 76). Bu durumda öğrencilere rehber rolü üstlenen ve konu alanında uzman konumunda olan öğretmenler sorumludur. Hangi Web 2.0 aracının tercih edilip, kazanımların nasıl aktarılacağı; öğrencilerin konulara eleştirel bakış açısıyla nasıl yaklaşacağı, öğretmenin bilgiyi hangi yöntemle aktaracağı ve öğrencilere nasıl rehberlik edeceği belirleyicidir (Yıldırım, 2023 s. 42). Öğretmenin rolü Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT) sonrası bilgiyi aktaranın ve bilginin kaynağının öğretmen olduğu modelden; öğrencinin işini kolaylaştıran, işbirlikçi, rehber, bilgiye yönlendiren ve birlikte öğrenen kişiye dönüştüren bir modele ortam hazırlamaktadır. Ayrıca öğrencinin rolünü de pasif alıcıdan çıkarıp, aktif katılımcıya ve işbirlikçi öğrenene dönüştürmektedir (Banday, 2013, s. 1).

Web 2.0’ın yapılandırmacı eğitim için başlıca fonksiyonu Web 2.0’ın iş birliğine dayalı öğrenme ortamı koşullarına ve çoklu öğrenme metotlarına sahip olmasıdır (Ataie vd., 2018). Web 2.0; öğrencilerin kullanım sürecinde tüketiciden ziyade içerik üreticisi olarak yer aldıkları, üreten ve geliştiren bireylerin yetiştirilmesine katkı sunmakta, iş birliğine dayalı öğrenmede rahatlık ve isteklilik duymalarını sağlamaktadır (Rosen ve Nelson, 2008, s. 220). Bu sayılanlara ek olarak Web 2.0; etkileşimi, iletişimi, iş birliğini ve sosyal ağ oluşturmayı mümkün kılarak, her bireyin kişisel olarak katkı sunduğu, çok sayıda hizmet ve aracı içeren, genel kabul görmüş bir sosyal platformdur (Kurelović vd. 2012, s. 1521). Web 2.0 araçları öğretim teknolojilerinin bir parçasıdır.

Öğretim teknolojileri, öğrenme-öğretme süreçlerindeki sorunlara çözümler sunan daha genel bir kavram iken, öğretim teknolojisinin; fen, matematik, dil gibi öğrenme-öğretme ile direkt ilişkili bir kavram olduğu söylenebilir (Tekinarslan, 2006, s. 122). Eğitimde teknoloji kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik, öğretmenler için belirlenen hem ulusal hem uluslararası standartların temel ortak noktası yeni teknolojilerin etkin kullanımınıdır. Yeni çıkan eğitim teknolojileri içerisinde yakın dönemlerde sıkça başvurulan, etkileşimli ve bilgiyi çeşitli yollarla aktararak kalıcı hale getirmeyi kolaylaştıran Web 2.0 teknolojileri göze çarpmaktadır.

Günümüzde, sanal ortamlarda aktif olmak ve diğer çevrelerle etkileşimde bulunmak amacıyla, Web 2.0 araçları bir fonksiyon sağlamaktadır. Web 2.0 araçları bireylerin yönetiminde etkin olması açısından da büyük öneme sahiptir (Kırımlı ve Demirezen, 2022, s. 528).

Dünya tarihinde eğitim faaliyetlerini kesintiye uğratan; savaşlar, doğal afetler, terör saldırıları ve salgın hastalıklar gibi önemli pek çok küresel veya bölgesel olay yaşanmaktadır (Dere ve Akkaya, 2022, s. 1188). 2020 yılında başlayan Covid-19 pandemisi esnasında eğitimin sekteye uğramamasını sağlayan oluşum öğretim teknolojileridir. Nitekim Covid-19 pandemisinin ortaya çıkmasıyla birlikte; günlük yaşamda ve eğitim süreçlerinde teknolojik imkanların etkin kullanımının ne denli önemli olduğu (Gedik, 2023, s. 1273) ve eğitim kurumlarındaki öğretim teknolojilerine dair adaptasyon eksikliği, çevrimiçi eğitim uygulamalarına yönelme zorunluluğunun doğduğu Covid-19 döneminde daha belirgin bir biçimde anlaşılmıştır.

Covid-19 pandemisi, özellikle yükseköğretim kurumlarındaki dijital dönüşüme belirgin bir ivme kazandırmıştır (Kır, 2020, s. 145). Bu süreçte birçok eğitim kurumu, önceleri ihmal ettiği bir alan olan öğretim teknolojilerini, öğretmenler ve öğrencilerin eğitim faaliyetlerini sürdürebilmesi motivasyonu ile keşfetme arayışına girmiştir. Böyle bir zorunluluk haline hazırlıksız yakalanan eğitim kurumlarının yanında, öğretim teknolojilerine entegrasyon faaliyetlerine zaman ayırmış eğitim kurumları birçok alanda çevrimiçi eğitim sürecine önde başlamıştır.

Web 2.0 araçları içinde bulunduğumuz zaman, eğitim süreci ve çeşitli amaçlarda fayda sunmaktadır. Genel kapsamda bu araçlar kategorize edildiğinde Web 2.0 araçlarının eğitimde faydalanılabilecek kullanım alanları şu şekilde sıralanabilir: “*Ölçme ve Değerlendirme Araçları, Harita Araçları, Sanal Gerçeklik Araçları, Pano Araçları, Sınıf ve İçerik Yönetim Araçları, Sunum Araçları, İnfografik Araçları, Yabancı Dil Araçları, Sosyal Ağ Araçları, Karikatür Araçları*” (Kırımlı ve Demirezen, 2022, s. 530).

1.1. Öğretmen Eğitiminde Teknoloji Entegrasyonu

Teknoloji entegrasyonu sağlanmış bir eğitimin başarılı bir biçimde uygulanabilmesi için öğretmenlerin teknolojik aletleri ve sanal platformları etkin kullanabilir düzeyde bilgi ve yeterliliğe sahip olması gerekmektedir. Gelecek neslin yani geleceğin profesyonellerinin bugün dijital ve teknolojik etkilerin yoğun olduğu dinamik bir ortamın içine doğduğu faktörü de unutulmamalıdır (Kompen vd., 2019). Nitekim Prensky (2001) teknoloji içerisine doğan nesli

dijital yerliler, teknoloji ile hayatının belli bir safhasından sonra tanışan nesli ise dijital göçmenler olarak nitelendirmiştir. Öğretim ortamlarının kalitesi öğretmen ve öğrenci niteliklerine bağlıdır ve bu aktörlerdeki gelişim ile eğitim ortamları da yeniden biçimlenip gelişecektir (Çelik, 2020). Kaliteli eğitim, her ulusun gücüdür; yetkin öğretmenler tarafından güvence altına alınır; öğretmen yetiştiriciler ise diğer insanların ihtiyaç duydukları bilgi, yeterlilik ve tutumları edinmelerine yardımcı olan kişidir (Dange ve Siddaraju, 2020, s. 137).

Öğretmen yetiştirme programlarının eğitim sistemi üzerindeki etkisi büyüktür. Bir toplumun yetiştirmek istediği vatandaş profilinin temsilcisi ve rehberi öğretmen olacaktır. Ayrıca öğretmenler yalnızca kendi öğrencileriyle değil tüm dünyadan öğrencilerle ve meslektaşlarıyla iş birliği içinde çalışmayı örgütlebilecek bir yapıdır. Bunun sağlama konusunda üniversitelerin harekete geçmeleri gerekmektedir (Grosseck, 2009, s. 482). Öğretmen adaylarının, özel hayatlarında teknoloji ile içli dışlı olmalarına karşın, eğitim teknolojileri konusunda kullanım becerilerine de sahip oldukları varsayılmaz (Hicks vd., 2014, s. 440). Ancak sadece teknoloji eğitimi, onların teknolojiyi eğitimde verimli kullanımları için yeterli değildir. Öğretmen adaylarına eğitim faaliyetlerinde teknoloji kullanım yeterliliklerini geliştirmek üzerine verilecek eğitim şüphesiz salt teknoloji eğitiminden daha verimli olacaktır (Mason vd., 2000, s. 109).

Öğretmen eğitiminde Web 2.0 araçlarının programa dahil edilmesi, öğretmen yetiştiricilerinin Web 2.0 araçlarının eğitim sürecinde kendilerine sunacakları fayda ve imkanların farkında olması; bunun öğretmen adaylarına kazandırılması önemlidir. Bu sayede kendi başlarına web 2.0 araçlarını etkin kullanabilen öğretmenler yetiştirmek mümkün olacaktır (Albion 2008, s. 183-184). Ayrıca öğretmen adaylarının web 2.0 araçlarını kullanırken, ders verdikleri hedef kitlenin hazırbulunuşluk durumuna ve özel ihtiyaçlarına göre gerekli uyarlamaları yapabilir nitelikte olmaları kendilerinden beklenen özellikler arasındadır (Özdener, 2018, s. 565). Nitekim eğitimde teknoloji entegrasyonu bir gereksinim haline gelmiş durumdadır. Bu entegrasyon kendi içerisinde fırsatlar ve zorluklar barındırmaktadır. Bu çalışmada öğretmen adaylarının deneyimlerinden faydalanarak potansiyel olanak ve zorlukların tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Web 2.0 öğrenen ile öğretene arasındaki etkileşimi güçlendirecek bir araç olma özelliğine sahip olduğu için öğretmen yetiştirme programlarında oldukça kullanışlı bir uygulamadır (Baltacı-Göktalay ve Özdilek, 2010, s. 4741). Öğretmenlerin Web 2.0 teknolojilerini etkin kullanmaları adına eğitimler verilmesi (Karaca ve Aktaş, 2019, s. 227), bu eğitimin en verimli

şekilde gerçekleşmesi için örnekler kullanılması ve öğretmen adaylarına uygulama yaptırılması gerekmektedir. Bu eğitimler neticesinde öğretmen adaylarının eğitim teknolojileri konusundaki bilgi ve beceri düzeyleri değerlendirilerek onlara geri bildirimler yapılması, uyum sürecini hızlandıracaktır.

1.2. Sosyal Bilgiler Eğitiminde Öğretim Teknolojileri

Sosyal bilgiler dersi disiplinler arası bir yapıda olması sebebiyle birçok kullanım amacına hizmet eden Web 2.0 araçları yelpazesinden faydalanabilir. Sosyal bilgiler öğretiminde faydalanılabilecek Web 2.0 araçlarına örnek olarak; Microsoft PowerPoint, Wordwall, Canva, Powtoon, WordArt, Kahoot!, Learning Apps, Prezi, Bubbl.us, Microsoft Word, Pixton, Emaze, Google Earth, Paint 3D, Popplet, QuizFlight, Storyboard That, MindMeister, Animaker, Blendspace, PictraMap, Comics Panel Creator, PNGWing, Pinterest, Picsart, Creately, PosterMyWall, Educandy Studio, Gliffy, Google Classroom, Google Forms, Sanalmuze.gov.tr, LiveWorksheets, Venngage, Voila, Make Beliefs Comix, Mentimeter, WordMint, Mindomo, Quizizz, MindMap, Edmodo, Vivavideo, Plotagon, Socrative, Storyjumper, Zoom gibi araçlar sayılabilir. Sayılan örnekler artırılabilir. Ayrıca bu araçlara her gün yenilerinin eklenmekte olduğu gerçeği göz ardı edilmemeli ve Web 2.0 araçlarına dair güncellemeler devamlı takip edilmelidir.

1.3. Problem Durumu

Hayatın her alanında kullanılan teknolojinin eğitim alanına yansması eğitim teknolojileridir. 2023 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda yer alan Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde belirlenen 8 anahtar yetkinlikten biri "dijital yetkinlik" kategorisidir. Millî Eğitim Bakanlığı'nın yetişmekte olan öğretmenlerden beklentisi teknolojiyi etkin kullanabilmeleridir (Önal, 2022, s. 5). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin çağın gerekliliklerine uyum sağlayabilmesi, bilim ve teknolojiadaki gelişmelerin toplumsal değişim üzerindeki etkilerini anlaması ve bu konuda öğrencilerine farkındalık kazandırması gereklidir (Çelik, 2021, s. 174-175). Bilim ve teknolojiadaki gelişmelerin eğitime yansıyan araçlarından biri Web 2.0 araçlarıdır.

Bilgiye erişen ve eriştiği bilgiyi işleyebilen bireyler yetiştirebilmek için hem aktif görev yapan öğretmenlerin hem de öğretmen adaylarının teknolojik araç ve gereçleri etkili bir şekilde kullanabilmesi için gerekli bilgi ve beceriye sahip olması gerekmektedir (Çakır ve Yıldırım, 2009, s. 953). Ancak burada en önemli durum öğretmenlerin, öğretmen yetiştirme programlarındaki eğitimleri esnasında Web 2.0 araçlarını tanımaları, bu konuda bilgi ve beceri sahibi olmaları ve iyi yetişmeleridir.

Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarını kullanma konusunda hedeflendiğinden, onlara bu eğitim üniversitede verilmeli ve öğretmenler henüz öğretmen adayı iken Web 2.0 araçlarını kullanma konusunda yeterli düzeye getirilmelidir. Türkiye’de öğretmen yetiştirme programlarında yerel birtakım girişimler olsa da ulusal anlamda bir müfredat henüz oluşturulmamıştır. Bundan yola çıkılarak, öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarına dair bilgi ve algıları tespit edilip kendilerine, ihtiyaç doğrultusunda, Web 2.0 araçlarını tanıtan bir eğitim programı tasarlamak gerektiği tespit edilmiştir. Nitekim Arabacıoğlu ve Dursun (2015) öğretmen adaylarının web 2.0 araçlarına ilişkin bilgi sahibi olmalarına rağmen bunları eğitimde nasıl kullanacakları konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıklarını belirtmektedir.

Hizmet öncesi öğretmen eğitimi programlarında Web 2.0 araçlarıyla öğretmen adaylarına teknolojik açıdan zengin deneyimler sunmak, bu teknolojilerin gerçek sınıf ortamına entegrasyonunu teşvik edebilir (Coutinho, 2008). Öğretmen adaylarının eğitim teknolojileriyle entegre olmaları adına, öğretmen adaylarına Web 2.0 araçlarının; isimlerini, kullanım amaçlarını, kullanım açıklamalarını, hangi Web 2.0 aracının hangi kazanımlarda kullanılabileceği gibi bilgileri içeren Web 2.0 araçları eğitim uygulaması gerçekleştirmek hedeflenmiştir. Bu bağlamda bu çalışmanın problem cümlesi, “Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarıyla yapılan eğitim teknolojilerine uyum eğitimine ilişkin düşünceleri nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir. Bu kapsamda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır.

1.3.1. Alt problemler

1. Öğretmen adayları, sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı hakkında uygulama öncesinde neler düşünmektedirler?
2. Öğretmen adayları, uygulama öncesi hangi öğretim teknolojilerini bilmektedirler?
3. Öğretmen adaylarının uygulama öncesinde öğretim teknolojileri konusundaki özyeterlik algıları nasıldır?
4. Öğretmen adaylarının, Web 2.0 araçları eğitiminden beklentileri nelerdir?
5. Öğretmen adayları, uygulama sonrasında hangi öğretim teknolojilerini öğrenmişlerdir?
6. Öğretmen adaylarının öğrendikleri Web 2.0 araçlarından mesleki hayatlarında faydalanma planları nelerdir?

7. Öğretmen adayları, hazırladıkları ders planlarında Web 2.0 araçlarını hangi amaçlarla kullanmışlardır?

8. Öğretmen adaylarının uygulama sonrasındaki öğretim teknolojileri konusundaki özyeterlik algıları nasıldır?

9. Öğretmen adayları, sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımını hakkında uygulama sonrasında neler düşünmektedirler?

10. Öğretmen adayları, Web 2.0 araçlarını öğrenme ve kullanma süreçlerinde ne tür problemlerle karşılaşmışlardır?

11. Öğretmen adayları Web 2.0 araçlarını öğrenme ve kullanma süreçlerinde karşılaştıkları problemleri çözmeye hangi yollara başvurmuşlardır?

1.4. Araştırmanın Amacı

Web kaynaklı eğitim, yapılandırmacı yaklaşım adına hem öğretmen hem öğrencilerin gelişimleri için geri dönüt sağlar (Albion, 2008, s. 191). Dolayısıyla teknolojinin eğitime uyarlanıp eğitimde Web 2.0 araçlarının aktif bir biçimde kullanılması, eğitimde kalite ve verimliliğin artırılması için her anlamda önemli katkı sağlamaktadır. Bu gerekçeyle geleceğin öğretmenlerinin teknolojik gelişmelerden haberdar ve bu gelişmeler doğrultusunda donanımlı olması gerekmektedir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının; Web 2.0 araçlarını tanımaları ve deneyimlemelerine yönelik gerçekleştirilen Web 2.0 araçları eğitimine ilişkin deneyimleri ve görüşlerini değerlendirmek olarak belirlenmiştir.

1.5. Araştırmanın Önemi

Bu çalışmada öğretmen adaylarına Web 2.0 araçlarının kullanımını tanıtan ve sosyal bilgiler kazanımlarıyla ilişkilendirmelerini hedefleyen, Web 2.0 araçları eğitimi verilmiştir. Elde edilen bilgiler ışığında tespit edilen eksikliklerin giderilmesi amacıyla öğretmen adaylarına süreç içerisinde uygulamalar yaptırılmış ve geribildirimler verilmiştir. Bu sayede elde edilen veriler, sosyal bilgiler eğitiminde eğitim teknolojileri ve Web 2.0 araçlarının kullanımına ilişkin mevcut birikime güncel bir katkı sunmaktadır.

1.6. Varsayımlar

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çalışmaya gönüllü olarak katıldıkları ve samimi cevaplar verdikleri varsayılmıştır.

Kullanılan veri toplama araçlarının, araştırmanın amaçlarına ulaşması için yeterli olduğu varsayılmıştır.

1.7. Sınırlılıklar

Araştırma, 2021-2022 eğitim ve öğretim yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde sosyal bilgiler öğretmenliği programı 3. sınıfta öğrenim görmekte olan 20 öğretmen adayıyla sınırlıdır. Ayrıca veriler; yarı yapılandırılmış görüşmeler, araştırmacı gözlemleri ve öğrenci dokümanlarından toplanmıştır.

1.8. Tanımlar

Eğitim teknolojileri: Eğitimle ilgili kuramların etkin ve başarılı bir biçimde uygulanmasına hizmet eden araç-gereç ve yöntemlerden oluşan sistemler bütünü (Alkan, 2019, s. 340).

Entegrasyon: Bütünleşme, uyum (Türk Dil Kurumu [TDK], 2019).

Sosyal Bilgiler: İyi ve sorumlu vatandaş yetiştirme hedefi güden, ilköğretim ve ortaokullarda öğrencilere toplumsal yaşama dair değer, beceri, temel bilgi ve tutumun kazandırıldığı çalışma alanıdır (Bilgili, 2019, s. 4).

Teknoloji Entegrasyonu: Belirlenen içerikle ilgili uygun teknolojik materyalin kullanılarak öğretimin etkili bir biçimde gerçekleşmesidir (Ünal ve Teker, 2018, s. 973).

Web 2.0: İnternet ortamında belli kaynaklara ve gelişmelere erişime imkan sağlayan, kayıt olunmayan, oturum açılmayan, abone olunmayan çevrimiçi platformları nitelemek için kullanılan kavramdır (Bartolomé, 2008, s. 1).

BÖLÜM 2

2. İLGİLİ ÇALIŞMALAR

2.1. Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar

Erdönmez ve Kekeç-Morkoç (2014), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda eğitim alan öğrencilerin sosyal medya ve internet kullanım alışkanlıklarını, bilgi düzeylerini saptamak amacıyla Genel Tarama Modeli ile bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışma 651 kişilik bir örneklem grubu ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılar çalışmada Beril Akıncı Vural ve Mikail Bat tarafından ve Onyebuchi tarafından geliştirilen 2 farklı anketten faydalanmışlardır. Araştırma sonucunda dijital göçmenlerin dijital yerlilere sağlamakta olduğu geleneksel eğitim anlayışının dijital yerlilerce yetersiz bulunduğu tespit edilmiştir.

Aytan ve Başal (2015) Türkçe öğretmen adaylarının Web 2.0 teknolojilerine yönelik algılarını incelemeyi amaçlamıştır. İstanbul'da bir devlet üniversitesinde Türkçe Öğretmenliği bölümünde 3. sınıfta öğrenim gören 45 öğretmen adayı ile gerçekleştirilen çalışma sonucunda Web 2.0 araçlarının derslerinde kullanılmasına yönelik algılarının olumlu olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmen adayları Web 2.0 araçlarının bilgi ve iletişim teknolojilerine dair becerilerine katkı sunduğuna, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirdiğine değinmişlerdir.

Arabacıoğlu ve Dursun (2015) öğretmen adaylarının internet kullanımı alışkanlıkları ve Web pedagojik içeriklerine dair bilgilerini inceleyen bir çalışma gerçekleştirmiştir. Gerçekleştirdikleri çalışmaya Adnan Menderes Eğitim Fakültesi'nde son sınıfta öğrenim görmekte olan ve pedagojik formasyon eğitimi almakta olan toplamda 343 öğretmen adayı katılım sağlamıştır. Eğitim fakültesi son sınıfta eğitim görmekte olan öğretmen adaylarının ve özellikle bilgisayar sahibi olan ve internet üzerinden sosyal medya gibi platformlar kullanan öğretmen adaylarının lehine anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda öğretmen adaylarının bilişim teknolojilerine ve internet erişimine dair olanaklarının geliştirilmesi gerektiği belirlenmiştir.

Altınışik, İpek-Akbulut ve Tatlı (2016) farklı bölümlerde eğitim alan son sınıf öğretmen adaylarının Web 2.0 teknolojilerini eğitim faaliyetlerinde kullanmak üzere, kendi alanlarında materyal geliştirmeleri sağlamayı amaçlamıştır. Öğretmen adaylarının kendilerine verilen eğitim sonucunda "Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi" (TPAB) öz güven düzeylerinde anlamlı

artış gerçekleştiği saptanmıştır. Öğretmen adaylarının Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi özgüvenleri üzerinde Web 2.0 araçlarının etkisini araştıran çalışmaya katkı sağlayan öğretmen adayları, Powtoon, Quiz Maker ve Edraw Max uygulamalarını beğendiklerini ve Web 2.0 araçlarının yararları dolayısıyla öğretmenlik mesleklerinde aktif olarak kullanmayı hedeflediklerini belirtmişlerdir.

Kul ve Çelik (2018) matematik öğretmen adaylarının gelecekteki mesleki hayatlarında öğretimlerinde Web 2.0 araçlarını entegre etme niyetlerini inceleyen bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışmaya 2016-2017 eğitim öğretim yılında Eğitim Fakültesi Matematik Öğretmenliği 3. sınıfta öğrenim görmekte olan; 19 kadın ve 11 erkekten oluşan toplam 30 öğretmen adayı katılım göstermiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre öğretmen adayları Web 2.0 entegrasyonunun başarısını öğrenme çıktıları ile eşleştirdikleri belirlenmiştir.

Gursoy ve Orhan-Goksun (2019) fen bilgisi öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarından yararlanarak içerik geliştirmeleri ve bu deneyimlerinin özyeterlilik algılarına etkisini incelemeyi amaçladıkları bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Çalışmaya 2017-2018 eğitim öğretim yılında öğretim görmekte olan 30 kadın ve 12 erkekten oluşan 42 fen bilgisi öğretmen adayı katılmıştır. Uygulama sırasında öğretmen adayları Kahoot, Quizizz, Powtoon, Emaze, MindMeister ve Toondoo gibi Web 2.0 araçlarını kullanarak içerik geliştirmişler ve içeriği Edmodo aracılığıyla sınıfla paylaşmışlardır. Öğretmen adaylarının araştırmaya katılmaktan ve içerik üretmekten memnun oldukları belirlenmiştir.

Çelik (2020) sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Bilgi ve İletişim Teknolojileri ile Web 2.0 teknolojilerini sosyal bilgiler dersine entegre edebilmesini amaçlamayan bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışma Kilis 7 Aralık Üniversitesi Muallim Rifat Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrenimi gören 31 öğretmen adayının katılımıyla gerçekleşmiştir. Eylem araştırması sonucu olarak öğretmen adaylarının çoğunun, çalışmada işlenen tüm Web 2.0 araçlarına dair bilgi ve beceri sahibi olduklarını belirlemiştir.

Arslantaş ve Aydoğmuş (2020) öğretmen adaylarının Web 2.0 uygulamalarına yönelik algılarını metaforlar aracılığıyla belirlemeyi amaçlayan nitel bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırmacılar dönem boyunca Web 2.0 araçlarını derslerinde etkin bir biçimde kullanmışlardır. Araştırmaya 123 öğretmen adayı katılım sağlamıştır. Bu katılımcıların büyük bir bölümü (%98) olumlu metaforlar kullanırken, %2'lik bölümü olumsuz metaforlar kullanmışlardır. Araştırmacılar oluşturulan metaforları 7 kategoride sınıflandırmıştır.

Dönmez-Usta, Durukan ve Turan-Günteppe (2020) 47 Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü öğretmen adayı ile gerçekleştirdiği bu çalışmada 35 kategoride gruplanmış Web 2.0 araçlarının yer aldığı bir bilgi toplama formu verilip, kendilerinden bu araçları eğitim faaliyetlerinde nasıl entegre edebileceklerine dair bir örnekle açıklama yapmaları istenmiştir. Çalışma sonucunda öğretmen adaylarının web 2.0 teknolojilerini öğrenme ortamına entegre edebilme yeterlilik düzeylerinin %72,34'ü kısmen yeterli düzeyde saptanmıştır. Ancak öğretmen adaylarının bazı web 2.0 araçlarına aşina olmalarına ve gerekli bilgiye sahip olmalarına karşın söz konusu entegrasyon konusunda sıkıntı çektikleri tespit edilmiştir.

Atik ve Avcı (2020) 2019-2020 öğretim yılında Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı eğitim kurumlarında çalışmakta olan okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinden oluşan 70 öğretmen ile Web 2.0 araçlarına yönelik görüşlerini metaforlar aracılığıyla belirlemek amacıyla bir çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin büyük çoğunluğunun Web 2.0 araçlarının eğitim sürecinde kullanımındaki yararlarını vurgulayıp meslektaşlarına da tavsiye ettikleri belirlenmiştir.

Çelik (2021) sosyal bilgiler öğretiminin değerlendirme sürecinde kullanılan Web 2.0 teknolojilerine dair sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sürece ilişkin deneyimlerini saptamayı amaçlayan bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışmada 2019-2020 eğitim-öğretim yılı güz döneminde son sınıfta öğrenim gören 33 sosyal bilgiler öğretmen adayının verilerinden faydalanılmıştır. Çalışma bulguları “tercih sebebi”, “öğrenci katılımına katkısı açısından ön plana çıkanlar”, “kullanım pratikliği açısından ön plana çıkanlar” ve “kullanışsız bulunanlar” olarak 4 temada sınıflandırılarak sunulmuştur.

Tünkler (2021) 2019-2020 yılı Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi programında son sınıfta öğrenim görmekte olan ve Bilgisayar Destekli Sosyal Bilgiler Öğretimi dersini alan 4 erkek, 10 kadın, toplamda 14 öğretmen adayının katılımıyla çalışmasını gerçekleştirmiştir. Araştırmacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kavram öğretiminde Web 2.0 araçlarından faydalanmaya dair deneyimlerini ve bu deneyimlerine dayalı görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Öğretmen adayları grafik materyali hazırlamada kendilerini yetersiz görmekte iken uygulama ağırlıklı eğitimin akabinde gelişim göstermişlerdir. Öğretmen adayları mesleki hayatlarında bu araçlardan faydalanmayı düşündüklerini aktarmışlardır.

Gündüzalp (2021) 2020-2021 eğitim öğretim yılında Kafkas Üniversitesi Dede Korkut Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bilişim teknolojileri dersini alan birinci sınıf öğrencileri ile bir çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışmada öğrencilerin üst bilişsel ve yaratıcı düşünme becerileri üzerinde Web 2.0 araçları ile zenginleştirilmiş çevrimiçi öğrenmenin etkilerini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmanın bulgularına göre üstbilişsel düşünme becerileri ve yaratıcı düşünme eğilimleri bakımından deney grubunun ön test son test puanları arasında son test puanları lehine anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca üst bilişsel düşünme becerileri yaratıcı düşünme eğilimleri ön test son test puanları arasında son test puanları ile, deney grubunun lehine anlamlı farklılıklar olduğu saptanmıştır.

Er ve Karakuş (2021) tarafından yapılan çalışmada Türkçe öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarının kullanımıyla ilgili durumlarını saptamak amaçlanmıştır. Çalışmada Türkiye geneli bulgular elde etmek amaçlandığından, araştırmacılar bu çalışmayı Türkiye'nin 7 bölgesinden 9 ayrı üniversitede, 1, 2, 3 ve 4. sınıfta eğitim gören 149 öğretmen adayına uygulamışlardır. Araştırma sonuçları incelendiğinde öğretmen adaylarının, web 2.0 teknolojilerinin bir kısmını bildikleri, bir kısmını ise hiç duymadıkları; bazılarını kullandıkları, bazılarını ise hiç kullanmadıkları görülmüştür. Kısacası Web 2.0 araçlarının genel olarak öğrenci ve öğretmenler tarafından yeterince tanınmadığı tespit edilmiştir.

Can ve Usta (2021) Fen bilimleri derslerinde Web 2.0 destekli kavramsal karikatürlerden faydalanılmasının akademik başarı ve derse karşı tutum üzerindeki etkisini araştırmak üzere bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışma 5. sınıfta okuyan toplam 30 ortaokul öğrencisinin katılımıyla gerçekleşmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre öğrenciler için zor olarak kabul edilen fen bilgisi derslerinde Web 2.0 araçları destekli kavramsal karikatürler kullanılmasının öğrencinin dikkatini çekme ve öğrenimi kolaylaştırma konusunda etkili olduğu tespit edilmiştir. Web 2.0 araçlarının kullanımı öğrencilere sıra dışı gelmiş ve başarıları üzerinde olumlu bir katkı sunmuştur.

Demirezen ve Kırımlı (2022) sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 araçları görüşlerini incelemiştir. Bu çalışmada Ankara'nın çeşitli ilçelerinde 2017/2018 eğitim öğretim yılında aktif olarak görev yapmakta olan 49 sosyal bilgiler öğretmeni üzerinden veri toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler yaparak toplanan veriler incelendiğinde; sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojilerine dair kendilerini orta seviyede yeterli olarak değerlendirdikleri, Web 2.0 teknolojilerinin sosyal bilgiler ders akışında kullanımına dair olumlu bir tutumda oldukları belirlenmiştir. Fakat öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarından

faýdalanma konusunda ders sürelerini yetersiz buldukları, içerik tasarlama konusunda problem yaşadıkları tespit edilmiştir. Bu konuda öğretmenlerin Web 2.0 teknolojilerini ders anlatımlarında aktif olarak kullanabilmek amacıyla bir eğitim almak istedikleri belirtilmiştir. Araştırma nihayetinde araştırmacılar, sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojilerinden derslerinde etkin olarak faydalanabilmeleri adına çalışmalar geliştirilmesi ve bu yönde öğretmenlere eğitimler verilmesi yönünde önerilerde bulunmuşlardır.

Batdı ve Talan (2022) öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarını eğitimde kullanma yeterliliklerini inceleyen bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışmaya ülkemizin Güney Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan bir devlet üniversitesinde okumakta olan 18 öğretmen adayının katılım göstermiştir. Veri toplamada “Web 2.0 Araçlarını Değerlendirme Formu” kullanmışlardır. Araştırma sonucunda; öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarından faydalandıklarında daha akıcı ve zengin içerikli ders anlatımları sergilediklerini ve dolayısıyla Web 2.0 araçlarının öğretmen adaylarının mesleki yeterliliklerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu tespit etmişlerdir.

Akkaya ve Dere (2022) pandemi döneminde uzaktan sosyal bilgiler derslerinin yürütülüşünü öğretmenlerin deneyimleri açısından incelemeyi amaçlayan bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’de çeşitli illerde görev yapan 14 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşmelerden faydalanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, sosyal bilgiler öğretmenleri uzaktan eğitimi, çeşitli materyal ve araçları kullanarak eğitimi sürdürebilmeye, teknolojiye adapte olmaya ve zaman ile mekân kısıtlamalarını aşmaya olanak tanıyan bir sistem olarak değerlendirmektedirler. Bunun yanında teknolojik altyapı ve araç eksikliğine değinmişlerdir.

Gedik (2023) sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Covid19 Pandemisi döneminde uzaktan eğitim süreçlerine dair görüşlerini incelemek amacıyla bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’de bir devlet üniversitesinde 2020-2021 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 84 sosyal bilgiler öğretmen adayını oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Çalışma sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının uzaktan eğitimi yetersiz bulunduğu belirlenmiş ve teknik altyapı eksikliklerinin giderilmesi, ders sürelerinin artırılması, uzaktan gerçekleştirilen sınavlarda teknik sorunlar ve kopyaya dair önlemler alınması gibi öneriler sunulmuştur.

Başpınar ve Özel (2023) öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları farkındalık düzeylerini belirleyecek bir ölçek olan “Web 2.0 araçları için hizmet öncesi öğretmen farkındalık ölçeği” geliştirmek üzerine bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bir devlet üniversitesinde matematik ve fen bilimleri öğretmenliği bölümünde farklı sınıflarda okuyan 431 öğretmen adayı katılmış ve 125 katılımcı geliştirilen ölçek kullanılarak değerlendirilmiştir. Geliştirilen ölçek 3 seçenekli Likert tipinde olup 18 maddeden ve 2 faktörden meydana gelmektedir. Araştırma sonucunda fizik bölümü öğretmen adaylarının bölümler arasında en yüksek ortalama farkındalığa sahip olduğu, 1. sınıf öğretmen adaylarının diğer sınıf düzeylerine göre anlamlı düzeyde daha yüksek farkındalığa sahip olduğu belirlenmiştir.

2.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar

Light ve Polin (2010) Amerika Birleşik Devletleri’nde eğitim-öğretim faaliyetlerini desteklemek amacıyla, Web 2.0 araçlarının ve sosyal medya teknolojilerinin kullanıldığı sınıflarda 2 yıl süren bir araştırma yapmışlardır. Bu araştırmaya ülke genelinden 30 eğitimci ve 22 okul dahil edilmiştir. Bu araştırma ile Web 2.0 araçlarının deneyimlendiği sınıflardaki eğitimci ve öğretmenlerin gözlemlenmesi ve onlarla görüşme yapılarak, Web 2.0 araçlarını deneyimlendiği ortamdaki fırsatların incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmacılar araştırma sonunda; öğretmenlerin, öğrencilerin hayatlarıyla ve ders içeriğiyle ilişkili, Web 2.0 araçları kullanılarak hazırlanmış etkinlikler tasarlamalıdır.

Ertmer, Newby ve Sadaf (2012) öğretmen adaylarının gelecekteki sınıflarında Web 2.0 teknolojilerini kullanmaya yönelik algılarını araştırmıştır. Araştırma bulguları öğretmen adaylarının Web 2.0 teknolojilerini kullanma adına istekli olmalarında, bu teknolojilerin kullanımının kolaylığı, dijital çağın ihtiyaçlarını ve beklentilerini karşılayabilir potansiyele sahip olması gibi düşüncelerinin etkili olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmacılar öğretmen adaylarının Web 2.0 teknolojilerini başarılı bir şekilde uygulamaya hazır yetişmeleri adına öğretmen yetiştirme programını çağdaş bir vizyon ile yapılandırılmasının önemine değinmiştir.

Bennett, Bishop, Dalgarno, Kennedy ve Waycott (2012) Avusturalya yükseköğretiminde Web 2.0 uygulamasına dair uygulamanın değerlendirildiği bir çalışma ortaya koymuştur. Araştırma 3 üniversitede yürütülen altı farklı uygulamadan veri toplamıştır. Araştırmacılar Web 2.0 uygulamalarının ortak noktalarını ve farklılıklarını ortaya koyan karşılaştırmalı bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırma sonuçları öğrencilerin çoğunluğunun daha önceden Web 2.0 araçlarına dair az bir bilgiye sahip olduğunu ortaya koymuştur. Birçok öğrenci Web 2.0 teknolojilerinin eğitim için değerini görmek için çabaladığı ortaya konmuştur.

Nugultham (2012) gerçekleştirdiği çalışmada Eğitim teknolojileri dersinin öğretmen adaylarının eğitim teknolojileri kullanma ve tasarlama becerilerine etkilerini ortaya koymak amaçlanmıştır. 30 saat süren uygulamaya İngilizce ve matematik bölümlerinin 2. sınıflarında okuyan ve Eğitimde Yenilik ve Bilgi Teknolojileri dersini alan öğretmen adayları katılmıştır. Uygulama sürecinde katılımcılara teknolojik materyaller sunulduktan sonra kendilerinden yenilik ve bilgi teknolojilerine dair mevcut bilgi ve beceri ile kendi eğitim tasarımlarını oluşturmaları istenmiştir. Çalışmanın verileri, gözlem ve anket formlarıyla toplanmıştır. Araştırma sonucunda anında geri bildirim sağlanmasının da etkisiyle adayların kendi yorumlarını kaçındıkları ve intihalden kaçınma bilinci kazandıkları tespit edilmiştir.

Boza ve Conde (2015), Huelva Üniversitesi'nden farklı sınıf seviyelerinden 403 öğrenciyi kapsayan bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışma bir eğitim planının varlığının tek başına yeterli olmadığı Web 2.0'a yönelik yaklaşımın ve Web 2.0 araçlarının kullanımının eğitim sürecinde fazla etkiye sahip olduğu sonucuna varılmıştır.

Hao ve Lee (2017), 489 öğretmen adayının katıldığı, öğretmen adaylarının Web 2.0'ı öğretime entegre etme kaygılarının sorgulandığı bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırmacılar, çalışma sonucunda öğretmen adaylarının ilgi düzeylerinin, öğretim için öz yeterliliğin, öğretmen bilgisinin öğretimde Web 2.0 entegrasyonu için gereken değişim süreci adına öğretmen eğitimini çağdaş tutmanın vurgusunu yapmışlardır. Ayrıca araştırmacılar Web 2.0 kullanımının öğretmen yetiştirme müfredatına entegre edilmesinin, öğretmen adaylarının öz yeterlik düzeylerini artıracak deneyimler kazanmalarını sağlayacağını savunmaktadır.

Alsina, Canaleta, Edirisingha, Monguet ve Kompen (2019), üniversite öğrencilerinin Web 2.0 teknolojilerine dair tecrübeye sahip olsalar da bu tecrübelerinin eğlence ve yaratıcılık ile sınırlı olduğunu vurgulamıştır. Bu çalışmada yükseköğretimde Web 2.0 araçlarına dayalı kişisel öğrenme ortamı araştırılmıştır. Araştırmacılar pilot çalışmalarını 2009-2012 arasında yürütmüşlerdir. İkinci aşamadaki veriler, 2014-2016 yılları arasında toplanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin bir kısmı kendilerine “büyük resim” sunulmasını tercih ettiklerini belirtirken; bir kısmı “kendin yap” yaklaşımının, onların dersleriyle daha fazla bütünleşmelerini sağladığını belirtmişlerdir.

Ullah (2021) Web 2.0 araçlarının hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin, Facebook, YouTube ve bloglar vb. dahil olmak üzere farklı tarzdaki çevrimiçi eğitim platformları medyalarını kullanarak öğrenciler, öğretmenler ve diğer ilgili kişilerle çevrimiçi materyaller

oluşturmasına olanak tanınmasından yola çıkarak, yükseköğretimde Web 2.0 araçlarının kullanımını inceleyen bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırmacı, Bangladeş'teki devlet kolejlerinde eğitimin kalitesine ilişkin olumlu bir değişikliği açıklamak amacıyla hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler bağlamında web 2.0 araçlarının kullanımını incelemiştir. Araştırma sonunda, kültürel farklılıklar ve teknoloji kullanım düzeyi ile ilgili bazı dezavantajlar olmasına rağmen, Web 2.0 araçlarının yüksek öğretimde etkisi vurgulanmıştır.

Faloye ve Faniran (2023) Güney Afrika'da üniversite eğitimi almakta olan 368 öğrencinin teknolojik yeterlilik düzeylerini, bilgisayarla daha önceden tanışmış olmaları ve insan ya da teknik destek gibi kolaylaştırıcı durumların varlığı gibi faktörlere dayalı bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırma sonucunda teknoloji entegrasyonu olan bir akademik ortamda eğitim almanın, öğrencinin teknoloji kullanımındaki yetkinliğini olumlu yönde etkilediğini ortaya koymuşlardır.

Farooq ve Urooj (2023) Web 2.0 araçları ve aynı anda her yerde bulunan öğrenmenin öğrencilerde 21. yüzyıl öğrenme becerilerinin gelişimini nasıl etkilediğine dair fikirlerini incelemek adına bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmada Pakistan'ın Sindh ve Pencap eyaletlerindeki 500 kişilik devlet üniversitesi öğretmenlerinden oluşan katılımcılarından, 50 maddelik Likert tipi ölçek aracılığıyla veri toplamıştır. Araştırmacıları üniversite öğretmenlerine Web 2.0 araçlarını barından, her yerde bulunan bir öğrenme (UL) ortamı oluşturma konusunda yardımcı olmayı hedeflemiştir. Çalışma sonunda Web 2.0 araçlarının, öğrencilerin yaratıcılık ve iletişim de dahil olmak üzere 21. yüzyıl öğrenme becerilerini etkili bir şekilde geliştirmelerine olanak sağladığı sonucuna varılmıştır.

Guzman Gonzales ve Vesga Bravo (2024) Hizmet içi ortaöğretim öğretmenlerinin TPAB (Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi) üzerine bir literatür taraması gerçekleştirmiştir. Araştırmacılar verilerini Scopus, Web of Science, Sage Journal ve SciELO veritabanlarından temin ettikleri 37 makaleyi inceleyerek elde etmişlerdir. Araştırmacılar inceledikleri çalışmaları iki grupta kategori etmişlerdir. Bunlardan birincisi öğretmenlerin TPAB ile ilgili öz algılarının çeşitli değişkenler bakımından incelendiği; ikincisi TPAB içerikli eğitim kursları geliştirmeye yönelik araştırmalardır. Araştırma sonuçlarına göre, birinci kategoride TPAB öz algılarının cinsiyet ve öğretmenlik deneyimi gibi değişkenler açısından bir çalışmadan diğerine farklılık göstermesi nedeniyle ilk kategorinin sonuçları birbirine benzememektedir. Ancak ikinci kategorideki çalışmalarda ortak olarak, öğretmen mesleki gelişim derslerinin sınıftaki teknolojik entegrasyonun geliştirilmesine olumlu katkı sağladığı tespit edilmiştir.

Aitenova, Nurzhanova, Stambekova, Tatarinova, Zhaxylikova ve Zhumabayeva (2024) geleceğin öğretmenlerinin dijital okuryazarlıklarını ve teknoloji kullanım becerilerini inceleme içerikli bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırmacılar Kazakistan'daki farklı üniversitelerde okumakta olan 209 öğretmen adayının dijital okuryazarlık ve teknoloji kullanım becerilerini bazı değişkenler açısından karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Araştırma verileri 'Dijital Okuryazarlık' ve 'Teknoloji Kullanım Becerileri' ölçekleri kullanılarak toplanmıştır. Araştırma sonucunda genel olarak öğretmen adaylarının teknoloji kullanım becerilerinin ve dijital okuryazarlıklarının yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca araştırma sonucunda erkek öğretmen adaylarının teknoloji kullanım becerilerinin kadın akranlarına göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeyinin, onların teknoloji kullanım becerilerini anlamlı seviyede etkilediği belirlenmiştir

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden gereksinim saptama ve durum çalışması modeli kullanılmıştır. Durum çalışmaları, nasıl veya neden sorularının sorulduğu, araştırmacının olaylar üzerinde sınırlı kontrole sahip olduğu ve gerçek yaşam kapsamında yer alan güncel bir olguya odaklanılan bir yöntemdir (Yin, 1984, s. 1). Öğrencilerin Web 2.0 araçlarına dair yetkinlik düzeylerinin istenilen düzeye çıkarılması için, araştırmacı tarafından sunulacak eğitimin içeriğinin belirlenmesinde gereksinim saptama yöntemine başvurulmuştur. Sunulan eğitimle birlikte öğretmen adaylarının süreçsel gelişiminde durum çalışması modelinden faydalanılmıştır. Durum çalışması modeli örnek olay incelemesi olarak da bilinmektedir (Subaşı ve Okumuş, 2017, s. 419). Durum çalışması, küçük bir örneklem grubuna veya tüm evrendeki bireylere, o grubun bir özelliğini tanımlamak için uygulanan araştırma modelidir. Araştırmacı örnekleme grubundaki bireylere görüş, davranış, yetenek, inançlarını ve bilgilerini içeren öz değerlendirme soruları sorar ve elde ettiği verileri belli bir hipotezi test etmek veya belli eğilimleri tespit etmek için analiz eder (Chmiliar, 2010, s. 124). Bu özellikleri dikkate alınarak sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretim teknolojilerine uyumları konusundaki süreci değerlendirmek bu yöntem tercih edilmiştir. Araştırmayı gerçekleştirmek adına Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulundan (Tarih: 11/03/2022 Toplantı Sayısı: 03 Karar no: 2022/89) onay alınmıştır (Ek-1). Sonrasında Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dekanlığından (Tarih: 05/04/2022 Toplantı Sayısı: 17 Karar no: 2022/202) araştırma izni alınmıştır (Ek-2).

3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu çalışma için, amaçlanan hedeflerin gerçekleştirilebilmesinde örneklem türlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemine başvurulmuştur. Kolay ulaşılabilir örnekleme araştırmacının; zaman, işgücü gibi konularda tasarruf ederek, kolayca ulaşabileceği, araştırmacının müdahalesinden bağımsız olarak bir araya gelmiş kişilerin örneklem olarak ele alındığı örnekleme türüdür (Büyüköztürk vd., 2020, s. 95). Böylece araştırmanın çalışma grubu, Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde eğitim alan, 20 kişiden (14 kadın, 6 erkek) oluşan 3. sınıfta öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır.

Öğretmen adayları, araştırmaya gönüllülük esasına göre katılım sağlamıştır. Araştırma etiği gereği adayların gerçek isimlerinin yerine kodlar (Öğretmen Adayı 1: ÖA1, Öğretmen Adayı 2: ÖA2...) kullanılmıştır.

3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Bu araştırmada veriler; araştırmacı ve tez danışmanının ortak olarak hazırladığı yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucu elde edilen verilerden, katılımcı olmayan araştırmacı gözlem notlarından ve öğretmen adaylarının oluşturdukları ders planı dokümanlardan toplanmıştır.

Öğretmen adaylarının öğretim teknolojilerine dair önbilgilerini, özyeterlik algılarını ve ihtiyaç duydukları eğitimden beklentilerini belirlemek üzere eğitim uygulaması öncesinde öğretmen adayları ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler neticesinde elde edilen bulgular ışığında “Sosyal Bilgiler Eğitiminde Örnek Web 2.0 Araçları” eğitimi uygulaması geliştirilmiştir. Uygulama sonrasında öğretmen adaylarının öğrendikleri Web 2.0 araçlarının neler olduğu, mesleki hayatlarında faydalanma planları, öğretim teknolojilerine dair algı ve öz yeterlikleri, bu teknolojileri kullanırken karşılaştıkları problemler ve bu problemlere getirdikleri çözüm önerileri hakkında veri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşmelerden faydalanılmıştır.

Öğretmen adaylarının oluşturmuş oldukları dijital ders planı dokümanları, araştırmada faydalanılmak üzere araştırmacı tarafından kendilerinden temin edilmiştir. Bunun yanında adaylara öğretim teknolojileri konusunda eğitim verecek araştırmacı, süreçteki gözlemlerini yazılı olarak bir not defterine somut bir şekilde kaydetmiştir. Öğretmen adaylarının hangi öğretim teknolojilerini öğrendikleri ve bu teknolojileri hangi amaçlar için kullandıklarını tespit etmek için, hazırlamış oldukları ders planı dokümanlarından ve katılımcı olmayan araştırmacı gözlem notlarından da yararlanılmıştır. Bu sayede araştırma sürecinde adayların ürettikleri ders planlarından, veri kaynağı olarak yararlanılmış ve görüşme neticesinde toplanan veriler desteklenmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırma verileri, 2021–2022 eğitim öğretim döneminde Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. sınıfta öğrenim gören sosyal bilgiler öğretmen adaylarından 30 Mart 2022 – 30 Mayıs 2022 tarihleri arasında toplanmıştır. İlk etapta öğretmen adaylarının önbilgilerinin ve ihtiyaç duydukları eğitimin içeriğinin saptanması amacıyla yarı

yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir (EK-3). Bu görüşmeler öncesinde araştırmacı tarafından öğretmen adaylarına; araştırmanın amacına, gizliliğine ve görüşmenin ses kaydına alınacağına dair bilgiler verilmiş ve onayları alınmıştır.

Öğretmen adaylarının ihtiyaç ve talepleri göz önünde bulundurularak Sosyal Bilgiler Eğitiminde Örnek Web 2.0 Araçları eğitim uygulaması tasarlanmıştır. Uygulamada tanıtılacak Web 2.0 araçlarının hangileri olacağı konusunda öğretmen adaylarının taleplerine öncelik verilmiş ve kullanım amaçları bakımından bu araçlar sınıflandırılmıştır. Bu temelde Web 2.0 araçları eğitim uygulaması; sunum hazırlama, sanal sergi, sanal gezi-gözlem, karikatür hazırlama, animasyon hazırlama, ölçme ve değerlendirme, zihin haritası oluşturma, sanal sınıf, sanal kitap, grafik tasarım ve coğrafya öğretimi gibi kategorilere ayrılarak verilmiştir. Söz konusu kategorilerdeki Web 2.0 araçları kullanım kolaylığı, ücretsiz kullanım hakkı sunması, güncel olması gibi kriterlere göre belirlenmiştir.

İlk yapılan görüşmeden elde edilen veriler üzerinden gerçekleştirilen ihtiyaç değerlendirmesinden sonra öğretmen adaylarına sunulacak Sosyal Bilgiler Eğitiminde Örnek “Web 2.0 Araçları Eğitimi Uygulaması” tasarlanmıştır. Tasarlanan eğitim uygulaması, öğretmen adaylarına yüz yüze ve çevrimiçi şekillerde karma olarak toplamda 16 oturumda sunulmuştur. Öğretmen adaylarını ders programları göz önünde bulundurularak çevrimiçi 13 oturum, yüz yüze 3 oturum gerçekleştirilmiştir. Eğitimin tamamı, 15.03.2022-15.04.2022 tarihleri arasında tamamlanarak toplamda bir ayda verilmiştir. Her bir oturumun öncesinde öğretmen adaylarına araştırmacı tarafından tasarlanan, o oturumda anlatılacak Web 2.0 aracının kullanımını Türkçe olarak açıklayan “Sosyal Bilgiler Eğitiminde Örnek Web 2.0 Araçları Kitapçığı” dijital olarak paylaşılmıştır. Her bir oturumun içeriğinin yer aldığı kılavuzlar, öğretmen adaylarıyla hem pdf formatında hem de fiziki bir kitapçığı okur gibi sayfa değiştirme efekti içerecek FlipHTML5 isimli sanal kitap okuma uygulaması bağlantısı üzerinden paylaşılmıştır. Araştırmacı tüm oturumların sonunda, hazırladığı kılavuzları birleştirip tek bir kitapçık haline getirmiş ve kitapçık sonunda, kitapçıkta yer almayan faydalı diğer Web 2.0 araçlarına da listesine yer vermiştir. Hazırlanan kılavuz kitapçık (EK-4) sunulmuştur.

Araştırmacı öğretmen adaylarının eğitim esnasında ve sonrasında yönelttiği soruları yanıtlamış, uygulama esnasında takıldıkları adımda kendilerine yardımcı olmuştur. Öğretmen adayları tüm oturumların ardından Sosyal Bilgiler Öğretimi II dersinde ders anlatımı gerçekleştirirken Web 2.0 araçlarından faydalanmıştır. Öğretmen adayları Web 2.0 araçlarından faydalanarak birer ders planı hazırlamışlardır ve bu süreç esnasında yarıma ihtiyaç

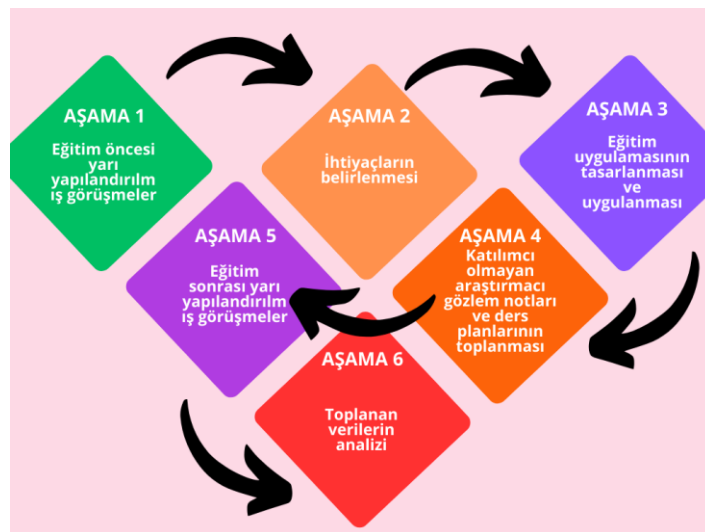
duydukları aşamalarda araştırmacı ile iletişime geçip karşılaştıkları problemleri araştırmacı eşliğinde ozmüşlerdir. Daha sonra araştırmacı ve tez danışmanı ğretmen adaylarının ders anlatımlarına katılmış ve gözlem notları almıştır. Araştırmacı ğretmen adaylarının hazırladıkları dokümanların kopyalarını, araştırma verisi olarak kullanmak üzere kendilerinden teslim almıştır.

Araştırmacı süreç sonunda ğretmen adaylarıyla ikinci defa yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirmiştir. Bu görüşmelerde ğretmen adaylarının Web 2.0 Eğitimi sonucunda gösterdikleri gelişimi, gelecekteki öğretmenlik meslek hayatlarında bu araçlardan ne şekilde faydalanmayı planladıkları vb. konuları içeren sorular yöneltirmiştir. Görüşmeler öncesinde ğretmen adayları araştırmanın amacı ve gizliliği hakkında bilgilendirilmiş ve kendilerinin onayı alınarak ses kaydı biçiminde kayıt altına alınmıştır. Daha sonra bu kayıtlar transkript edilip analiz edilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan verilerin analizinde içerik analizinden faydalanılmıştır. İçerik analizi, özellikle kitle iletişim araçlarına ilişkin metinlerin incelenmesinde yaygın olarak kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde, araştırmacılar çeşitli kategoriler belirler ve bu kategorilere giren durumları sayarak kaydederler (Silverman, 2018, s. 162). İçerik analizi sırasında analiz birimleri olarak araştırma soruları kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen veriler, MAXQDA programıyla kodlanarak analiz edilmiş, veriler frekansı fazla olandan az olana doğru sıralanarak oluşturulan tablolar ile sunulmuştur. Sonrasında ğretmen adaylarının kendi ifadelerinden oluşan doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

şekil 3.1. Araştırma Süreci.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

4.1. Katılımcı Öğretmen Adaylarının Ön Bilgileri

Web 2.0 araçları eğitimi tasarlanmadan önce öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarına dair eğitim geçmişleri, algıları, bu araçların kendilerinde yaptığı çağrışımlar ve öz değerlendirmeleri üzerine bilgi toplanmıştır. Web 2.0 araçları eğitimini, toplanan bu bilgiler ışığında hazırlamak amaçlanmıştır. Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarını henüz tanımamaları varsayımıyla bu araçlar için öğretim teknolojileri ifadesi de kullanılmıştır.

4.1.1. Katılımcı öğretmen adaylarının öğretim teknolojileri ile ilgili eğitim alma geçmişleri

Öğretmen adaylarına Web 2.0 araçlarını tanıtan bir eğitim tasarlamadan önce, adaylar ile gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmelerde, öğretim teknolojileri üzerine eğitim geçmişleri hakkında sorular yöneltilmiştir. Elde edilen bulgular; “Katılımcı öğretmen adaylarının okul dışı eğitim geçmişleri”, “Katılımcı öğretmen adaylarının üniversitede aldıkları bilgisayar dersine yönelik görüşleri” ve “Katılımcı öğretmen adaylarının üniversitede aldıkları bilgisayar eğitiminde öğrendikleri araçlar” olmak üzere 3 alt başlık halinde aşağıda sunulmuştur.

Katılımcı öğretmen adaylarının okul dışı eğitim geçmişleri

Öğretmen adaylarına daha önce öğretim teknolojileri üzerine okul dışı bir eğitim alıp almadığı sorulmuş ve öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (17) daha önce öğretim teknolojileri üzerine bir eğitim geçmişlerinin olmadığını belirterek “hayır” yanıtı vermişlerdir. Hayır yanıtı veren katılımcılardan ÖA8’in “*Özel olarak bir eğitim geçişim yok ama okulda verilen öğretim teknolojileri ve diğer derslerden bir tecrübem var diyebilirim*” ifadelerini kullanarak açıkladığı üzere, spesifik olarak konu özelinde bir eğitimi olmasa da öğretim teknolojilerini okul derslerinde tecrübe ettiğini anlatmıştır.

Öte yandan, bu soruya “evet” yanıtı vererek, daha önce eğitim aldığını beyan eden katılımcılardan (3) biri olan ÖA1, aldığı eğitimin içeriğini “*ODTÜ’nün sayfasında web teknolojileri ile ilgili video izlemiştim... Akıllı tahta, web 2.0 araçları gibi... İlk önce PowerPoint sunumu kullanıldı, sonra Canva kullanıldı, daha sonra Mimosa kullanıldı*” şeklinde açıklamıştır. Benzer şekilde ÖA2 de “*PowerPoint, Word, ondan sonra Google Drive, bunlar üzerine birkaç eğitim aldım. Hacettepe veya ODTÜ gibi üniversitelerin sertifikalarına*

katılmaya çalıştım. Hala da eğitimlerini alıyorum özellikle Google Drive üzerine yoğunlaştım. Web 2.0 aracı olarak da işte bunun üzerinde çalışıyorum” ifadelerini kullanarak üniversitelerin sunduğu programları kendisinin takip ettiğini ve bu programlardan faydalandığını dile getirmiştir.

ÖA4 ise, Java kodlama dili üzerinden programcılık eğitimi geçmişi olduğunu “*Java dili üzerine, programcılık dili. Gününü yazıyorsun, günün tarihi yazıyorsun... onun hafta içi hangi güne denk geldiğini, haftalık olarak cuma mı, perşembe mi, hangi güne denk geldiğini gösteren bir program yazmıştım orada ödev olarak”* şeklinde beyan etmiş ve ifadesinde uygulama yaptığı projesini örnek vermiştir.

Katılımcı öğretmen adaylarının üniversitede aldıkları bilgisayar dersine yönelik görüşleri

Araştırmaya katılan öğretmen adayları, lisans eğitimlerinin ilk yılında güz dönemi verilen Bilgisayar I dersini yüz yüze alırken, bahar dönemi verilen Bilgisayar II dersini ise pandemi sebebiyle uzaktan çevrimiçi olarak almışlardır. Öğretmen adaylarından üniversite eğitimlerinin ilk yılında kendilerine sunulan bilgisayar dersini değerlendirmeleri istenmiştir. Öğretmen adaylarının yarıdan fazlası (12) üniversite eğitimleri esnasında kendilerine sunulan bilgisayar dersini “verimli” şeklinde değerlendirmiştir. Bilgisayar dersini verimli olarak değerlendiren katılımcılardan biri olan ÖA7, aldığı bilgisayar dersini ifadesinde “*Derste Word programını nasıl kullanacağımızdan, PowerPoint programını nasıl kullanacağımızdan bahsedildi. Bununla ilgili ödevler verildi teknik olarak verimli bir dersti”* şeklinde tanımlamıştır. Benzer olarak ÖA17, verdiği “*Excel, Word, bir de PowerPoint’i daha yakından tanıma imkânım oldu...Daha sonra öğretmenlikte Word’u daha iyi kullanmaya çalıştım”* cevabıyla, öğretmenlik sürecinde başvurduğu Microsoft Office programlarını üniversitede aldığı eğitim sayesinde yakından tanıma olanağı bulduğunu beyan etmektedir.

Üniversite eğitimlerinde aldıkları bilgisayar eğitimini “verimsiz” olarak değerlendiren katılımcılardan (8) biri olan ÖA11 aldıkları bilgisayar derslerini “*Boş geçen dersler oldu. Böyle kapsamlı bir eğitim almadım. ...Ödev hazırlamıştık ancak sadece geçici olarak. Hani böyle biraz daha sırf ders geçsin diye yaptığımız ödevlerdi”* diyerek yorumlamıştır. Pandemi sebebiyle uzaktan eğitim şeklinde devam eden bilgisayar dersi için, ÖA3, “*Yani dersi uzaktan eğitimde aldığımızdan dolayı pek dinleyemiyordum aslında. Ondan dolayı pek bir bilgim yok. Hatırladığım çok bir şey yok doğrusu”* ifadelerini kullanmıştır.

Katılımcı öğretmen adaylarının üniversitede aldıkları bilgisayar eğitiminde öğrendikleri araçlar

Öğretmen adaylarına üniversite eğitimlerinde aldıkları bilgisayar dersinde öğrendikleri programlar ve edindikleri beceriler sorulduğunda verdikleri cevaplar aşağıda yer alan Tablo 4.3'te sunulmuştur.

Tablo 4.3. Bilgisayar dersinden öğrenilenler.

Görüşler	Frekans
MS Office Programları	17
Klavye kısayolları	2
Canva	2
Kahoot	1
Edmodo	1
ZIP/RAR hazırlama	1

Öğretmen adayları, kendilerine yüz yüze ve online olarak verilen bilgisayar dersinde edindikleri deneyimlerden bahsederken ağırlıklı olarak “Microsoft Office Programları” içeren örnekler vermişlerdir. Katılımcılardan ÖA14, “*Ders içeriği olarak grup ödevi yapmıştık. Grup ödevini Excel ödevi falan yapmıştık yani program odaklıydı...PowerPoint üzerine çalışmıştık ve Excel üzerine, zaten iki ödev yapmıştık*” ifadelerini kullanarak kendi bilgisayar dersi deneyimini anlatmıştır. Bu anlatımı destekleyen bir diğer katılımcı olan ÖA9, “*Vizede de finalde de hoca ödev istemişti. Excel'den... Word ödevi yaptık, grup çalışması olarak Excel ödevi yaptık. PowerPoint sunumu yaptık. O bu şekilde ödevler istemişti*” ifadelerini kullanmıştır. Katılımcılardan ÖA19, “*Word'u kullanma, Excel'i kullanmayı falan anlatıyorlardı. Bununla ilgili ödev veriyorlardı. O ödevler de zaten basit düzeydeydi*” diyerek diğer katılımcılara ek olarak, verilen ödevlerin basit düzeyde olduğundan bahsetmiştir. Diğerlerinden farklı olarak üniversite eğitiminin ilk yılını farklı bir üniversitede tamamladığından dolayı farklı bir ders deneyimi yaşayan ÖA6 ise kendi aldığı bilgisayar dersi eğitimi için “*Ben Yozgat Bozok Üniversitesi'nde okuyordum o sırada. Birinci sınıfta eğitim fakültelerinin hepsinde olduğu gibi ben de bilgisayar dersi aldım. Word, Excel... Bu tarz programları kullanmaya yönelik bir uygulamaydı. Bunlardan vize ve final sınavları olduktan sonra*” ifadelerini kullanmıştır. Bu anlatımın da gösterdiği üzere farklı üniversitelerde verilen bilgisayar dersi eğitimi ortalama olarak benzer deneyimler sağlamıştır.

Microsoft programları üzerine eğitim aldığını aktaran bir diğere öğretmen adayı ÖA16 ise “*Yani çoğunluk olarak hani Word’dir, Excel’dir, onların tamamını aldık ve sayısal işlemleri almıştık hatırladığım kadarıyla*” ifadelerini kullanmıştır ve burada sayısal işlem olarak bahsettiği durum Excel uygulama örneğidir. Yakın bir ifade de ÖA13 tarafından “*Yani Office uygulamaları olsun, onun haricinde klavye kullanımı... Birkaç tane böyle basit liste oluşturma hakkında kod yazmıştık. Excel, Word, PowerPoint...*” şeklinde aktarılmıştır ve yine burada da kod yazma olarak ifade edilen durum yine Excel uygulama örnekleridir. Microsoft Office programlarının yanı sıra “klavye kısayolları” eğitimine de değinen bir diğere öğretmen adayı olan ÖA18, ifadesinde “*Mesela Word, PowerPoint, hani kısa tuşlar... Bir site daha vardı adını unuttum, formüller vardı yani. Tarihinizi, yaşınızı falan hepsini hesaplayabiliyordunuz. Daha fazlasını istiyorsanız hocayla iletişime geçebiliyordunuz yani size yardımcı oluyordu sonradan*” anlatımıyla eğitmenin rehber yaklaşımına da dikkat çekmiştir.

Öğretmen adaylarından bazıları (2) üniversite eğitimlerinde bilgisayar dersinin dışındaki bazı diğere derslerde de öğretim teknolojilerine dair deneyim edindiklerini not düşmüşlerdir. Bunlardan ÖA15, önce bilgisayar dersinde öğrendiklerinden bahsetmiş ve “*Birinci sınıfta hazırladığımız Word, PowerPoint ve Excel üzerinden yaptığımız sunumlar vardı. Hocalarımız bizden bu programlardaki tüm özellikleri kullanmamızı istiyordu. Bu aşamada biraz öğrendim, özellikle PowerPoint ve Word dosyalarını nasıl kullanılacağını öğrendim. İkinci sınıfta aldığım derslerde ise zip dosyası hazırlama gibi daha detaylı işlemleri öğrendim*” ifadelerini kullanmıştır.

Aynı şekilde ÖA8 de deneyimlerini şu şekilde aktarmıştır:

Öğretim teknolojilerinde hocamız bize bazı araçlar falan söyledi. Mesela Edmodo gibi, Canva gibi... Kahoot falan vardı hatırladığım kadarıyla... Bunların gidişatı hakkında neler yapabiliriz... Ödevler falan vermişti bize. Uzaktan eğitime denk geldi zaten, çoğunlukla ödev şeklinde yürütmüştük. Edmodo zaten bizde yüklüydü. Oradan bir şeyler paylaşıyorduk hocamızla. Aynı zamanda açık ve uzaktan öğrenme diye bir dersimiz vardı. Oradan birbirimize bir şeyler gönderiyorduk dersle ilgili. Kahoot’tan bir şeyler yaptık. Canva’dan da bir şeyler yaptık.

4.1.2. Katılımcı öğretmen adaylarının uygulama öncesi öğretim teknolojilerine ilişkin algıları

Katılımcı öğretmen adaylarının öğretim teknolojileri kullanımına dair düşünceleri

Araştırmaya katılan öğretmen adaylarına sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik düşünceleri sorulmuştur. Öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar aşağıda yer alan Tablo 4.4'te sunulmuştur.

Tablo 4.4. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı.

Görüşler	Frekans
Zenginleştirme	6
Tekdüzelikten çıkma	5
Somutlaştırma	4
Teknoloji okuryazarlığını geliştirme	4
Kuşaklar arası iletişim sağlama	3

Öğretmen adayları sosyal bilgiler eğitiminde öğretim teknolojilerinden faydalanmaya dair düşüncelerini açıklamışlardır. Öğretmen adaylarının bir kısmı bu teknolojilerin kullanılmasıyla ders içeriğinin zenginleştirilmesi durumuna değinerek “zenginleştirme” faktöründen bahsetmiştir. Örneğin ÖA16, “*Çoğunluk olarak araçlar yani her çeşit var, artık karikatür bile düzenlenebilecek düzeyde. Geri dönüt alabileceğimiz düzeydeler öğrencilerle. Hani internet üzerinden hazırladığımız testlerden, hani geri dönüt çok kolay bir şekilde alabiliyoruz. Ya da afişi kendimiz düzenleyebiliyoruz*” ifadelerini kullanırken ÖA15, “*Web 2.0 araçları çok kapsamlı ve uçsuz bucaksız bir deniz, onu da biliyorum, araştırdığım süre zarfında gördüm*” şeklinde Web 2.0 araçlarının çeşitliliğine işaret ederek “uçsuz bucaksız bir deniz” metaforu kullanmıştır. Aynı metaforu kullanan bir diğer öğretmen adayı olan ÖA12 de ifadesinde “*Bir sürü içerik yapma programı. Hepsi yani ucu bucağı olmayan deniz...Bir tane öğrensen diğer gün başka birini keşfettiğin, çok yoğun, kapsamlı programlar*” şeklinde bahsetmiştir.

Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı hakkında ders içeriğini “zenginleştirme” işlevine değinen bir diğer katılımcı olan ÖA13, “*Şimdi Sosyal bilgiler her türlü alanı içinde barındırdığı için bence Web 2.0 araçlarında da çok çeşitleri olduğu için elbette kullanılması gereken araçlar olacaktır*” şeklinde bu teknolojilerin çeşitliliğine ve ders içeriğini zenginleştirdiğine değinmiştir. ÖA5 de “*Yani kullanımının gerekli olduğunu düşünüyorum. Hani ilerde de birer öğretmen olacağımız için hani Web 2 araçlarıyla bunu desteklemek tabii*

ki içerik açısından çok çok güzel, zenginlik katıyor” ifadeleriyle ders içeriğinin zenginleştirilmesine katkı sağladığına değinmiştir.

Öğretmen adayları sosyal bilgilerde öğretim teknolojilerinden yararlanılarak ders anlatımı yapıldığında sıradanlıktan uzaklaşıp “tekdüzelikten çıkma” durumunun gerçekleştirildiğine değinmişlerdir. Örneğin ÖA16’nın “*Bence her dersten öncelikle sosyal bilgiler için daha fazla bir önem sarf edilmesi gerekiyor çünkü çok monoton geçen bir ders ve hani geçmişte görüldüğü üzere sadece anlatmayla anlaşılacak bir ders değil. Bu yüzden diğer derslerden çok daha fazla önem verilmesi gerektiğini düşünüyorum*” şeklindeki ifadesinde de değindiği üzere, sosyal bilgiler dersi ek bir çaba gösterilmediğinde monoton bir derstir ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin bu konuda girişimde bulunması önemlidir.

Bir diğer katılımcı olan ÖA20, “*Ya gerekli olduğunu düşünüyorum Web 2 araçlarıyla hazırlanan materyallerin daha dikkat çekici olduğunu düşünüyorum ama çok öğretmenlerin de bilmediğini düşünüyorum aslında*” diyerek bu araçlar hakkında öğretmenlerin birçoğunun bilgi sahibi olmayarak kaybettiği dikkat çekme olanağından bahsetmiştir. Öte yandan ÖA4 sıradan anlatımı terk etmenin yanında, ders içeriğini zenginleştirmeye de değinerek şu ifadeleri kullanmıştır:

Şöyle düşünüyorum; sosyal bilgiler sözel bir ders olduğu için ve sözel derste öğrencileri, genel olarak eğer bizim hedefimiz, beş ve yedinci sınıf arasındaki öğrenciler sıkılabildikleri için bu derste, onların nasıl ilgisinin çekileceğinin bir yolu olduğunu düşünüyorum teknoloji kullanımının. Tarih olarak düşünürsek eski savaşların animasyonlu şekilde onların bir benzerini gösterebiliriz, coğrafya olarak gösterirsek işte simülasyonlar var, sanal müzeler var. Hani o çocuğun o derste ilgisini çekecek bir şey bulması gerekiyor ki o derse karşı kapatmasın kendisini.

Sosyal bilgilerde soyut olan ders içeriklerinin somutlaştırılmasına değinen öğretmen adayları, öğretim teknolojilerinin “somutlaştırma” işlevi üzerine örnekler vermişlerdir. Bu konudaki düşüncesini öğretmen adayı ÖA8, “*Bizim bölümümüz soyut bir bölüm, kafada veya hafızada canlanması zor. Aynı zamanda sürekli anlatım içerdiği için birazcık sıkıcı gelebilir. Bu teknolojiyle birlikte kullandığımız araçlarla dersi daha somut, daha anlaşılır ve daha iyi ifade edebileceğimizi düşünüyorum*” şeklinde açıklamıştır.

Öğretim teknolojilerinin “teknoloji okuryazarlığını geliştirme” olanağı sunduğuna da değinen katılımcılardan ÖA14, düşüncelerini “*Dersin teknolojiyle iç içe olmasını önemsiyorum.*

Çünkü günümüz teknoloji çağı zaten ve öğrenciler de artık düz anlatım tekniğinden çok sıkıldılar, Teknoloji istiyorlar. Çünkü onlar da bu şekilde büyüyor. Teknoloji ile iç içe olmalı bence ders” biçiminde beyan etmiştir. Öğretmen adayı ÖA2 de teknolojinin bir yaşam tarzı olduğunu “Teknolojinin şu an insanın en gerekli ihtiyacı ve hatta yaşam tarzı olduğunu varsayarsak, çok gerekli olduğunu düşünüyorum. O yüzden bu dijital ortamda bulunmamız gerektiğini düşünüyorum” ifadesiyle beyan etmiş ve insanı ilgilendiren her kavramın öğretmenliğin gereği olarak bizleri de yakinen ilgilendirdiğine değinmiştir. Teknolojinin mevcut ve gelecek zamandaki önemine binaen ÖA6 şu ifadeleri kullanmıştır:

Yalnız sosyal bilgiler bazında değil genel açıdan düşünüldüğünde... Şu an biz teknoloji çağındayız ve bizim öğrencilerimiz de dahil olmak üzere bundan sonraki nesil teknoloji ile hayatını idame ettirecek bir nesilden bahsediyoruz. E bizim onlara ayak uydurmamız gerekiyor. Derslerde de mümkün merteye bunu kullanmamız lazım. Şöyle düşünün, biz çocukken dışarıda çocuk oyunları oynuyorduk. Dışarıda oynarken şu anki nesle baktığımızda birçok kişi bilgisayar oyunları oynuyor. Böyle bir nesle bir derste tamamen tekdüze ders anlatırsak onların dikkatini çekemeyiz. Ama onların dilini konuşursak, onların hayatından bir dokunuş verirsek, yani teknolojiyi verirsek çok daha dikkatini çekebiliriz.

Öğretmen adaylarının bir kısmı öğretim teknolojilerinin bir çeşit “kuşaklar arası iletişim sağlama” aracı olduğundan bahsetmiştir. Yukarıda ifadesi verilen öğretmen adayı ÖA6’nın “onların dilini konuşmak” şeklinde ifade ettiği duruma değinen bir diğer öğretmen adayı olan ÖA19 da “Teknolojiyi ne kadar derse adapte edersek, zaten günümüz çocukları da teknoloji ile çok iç içe oldukları için çocukların o kadar daha iyi anlayabileceğini düşünüyorum... ne kadar Web 2 araçlarını kullanırsak... Çağın çocuklarına yönelik hazırlarsak... onları da derse entegre edersek...” ifadelerini kullanmıştır. Öğretmen adayı ÖA1 de “Biz ne kadar öğretmen adayı olarak daha çok Web 2 araçları, daha çok yeni kullanılan teknolojik araçları, Web 2 araçları kullanırsak öğrencinin de tabi ki z uşağı olarak daha fazla ilgisini çekebilir, daha fazla derse katılımını sağlayabilir” şeklinde açıkladığı ifadesinde öğretim teknolojilerinin yeni gelen nesle hitap etme için gerekliliğine değinmiştir.

Katılımcı öğretmen adaylarının öğretim teknolojilerinin pedagojik katkılarına dair düşünceleri

Öğretmen adaylarına öğretim teknolojilerinin pedagojik anlamda katkıları sorulduğunda öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar aşağıda yer alan Tablo 4.5'te belirtilmiştir.

Tablo 4.5. Pedagojik katkılar.

Görüşler	Frekans
Somutlaştırma	9
Kalıcı öğrenme	6
İlgi çekicilik	6
Etkin katılım	6
Zaman ve mekândan bağımsızlık	4
Eğlenceli ders işleme	4
Öğretimi kolaylaştırma	3
Güncel kalma	2
Materyal tasarımı ve kullanımı	2
Ölçme ve değerlendirme	1

Öğretmen adaylarına öğretim teknolojilerinin pedagojik katkıları ile düşünceleri sorulduğunda ağırlıklı olarak “somutlaştırma” olanağına değinmişlerdir. Bu somutlaştırmadan kasıtları, anlatımda sözel ve soyut olan içerikleri görselleştirme, anlatımı tamamlayıcı içeriklerden ve eğitici videolardan yararlanma, hayattan örnekler verme vb. şeklinde açılabilir. Öğretmen adayı ÖA7, “Sözel bir ders olduğu için böyle teknolojilere daha çok gerek duyulacağını düşünüyorum. Çünkü soyut kavramları somutlaştırabilmemiz için Web 2 araçları vb. kaynaklardan yararlanmamız gerektiğini düşünüyorum. Örneğin artırılmış gerçeklik gibi” ifadelerine yer vermiştir. Benzer şekilde öğretmen adayı ÖA13, soyut düşünme becerisini yeni yeni kazanmakta olan öğrencilerin zihninde somut bir canlandırma yapmanın önemine binaen “biraz sözel bir ders olduğu için özellikle Web 2.0 araçlarını kullanarak, onu görselleştirerek öğrencilere daha verimli olacağını düşünüyorum” ifadesini kullanmıştır.

Öğretmen adaylarından bazıları (3) “somutlaştırma” ve “kalıcı öğrenme” katkılarından birlikte bahsetmiştir. Bunlardan ÖA9, “zaten yeterince soyut bir ders. Yani bunların bir şekilde teknolojik ortamda karşılığını gösterirsek öğrencilere, daha akıllarında kalıcı olur. Diğer türlü anlamlandırma aşamasında öğrenciler eksik kalabilir” yanıtını vermiştir. Bu yanıtı destekleyen ÖA12 ise, “sosyal bilgiler sözel bir ders olduğu için, anlatımında akılda kalması için görsel

olarak Web 2 araçları çok önemli” gibi ifadelerle düşüncelerini açıklamışlardır. Aynı bakış açısıyla yaklaşan ÖA15 ise şu ifadeleri aktarmıştır:

Tarih biraz daha sözlü olarak kalıyor olabilir bu aşamada ama coğrafya da iklimleri gösterebiliriz görsel olarak. Öğrencilerin daha aklında kalacağı için kullanılmasını gerekli görüyorum... görsel olarak bakmak öğrencilerin daha aklında kalıcı olabilir, bilgiyi daha kalıcı bir hale getirebilir. O yüzden hem etkin bir şekilde öğrenme için hem de o bilgilerin kalıcı hale gelmesi için bence faydalı olabilir.

Öğretim teknolojilerinin “kalıcı öğrenme” olanağı sunmasına değinen katılımcılardan ÖA5 ise sosyal bilgiler anlatımında öğretim teknolojilerine başvurulması ile ilgili “*eğitimi sıradan olmaktan çıkartıyor daha etkili, daha kalıcı bir hale getiriyor... Yani sosyal bilgiler biraz daha farklı bir alan olduğu için daha akılda kalıcı olması gerekiyor... farklı tekniklerle bunu başarmak daha güzel elbette*” ifadesiyle teknik çeşitlendirmesi ile sıradan anlatım formatından çıkıldığı için kalıcı öğrenmenin gerçekleştiğine işaret etmiştir. Aynı şekilde öğretim teknolojileri kalıcı öğrenmenin yanı sıra öğrencilerin derse katılımını da arttırmaktadır. Bu konuda ÖA19, “*Akılda kalıcılığını arttırabilirim diye düşünüyorum, daha faydalı olur... Öğrencilerin de buna katılımı daha çok olur diye düşünüyorum. Mesela bir yeri anlatmakla göstermek arasındaki fark gibi*” yorumunu kullanmıştır.

Öğretim teknolojilerinin, öğretmen adaylarının vurgu yaptığı bir diğer pedagojik katkısı olan “ilgi çekicilik” ile ilgili ÖA11, “*Şimdi zaten sosyal bilgiler, tarih öğrencilerin her zaman ilgi duyduğu bir alan olduğu için bunu özellikle hani Web 2.0 araçlarını da katarak... Atıyorum Kahoot vb. uygulamaları katarak daha çok derse istekli duruma getirebiliriz öğrencileri*” şeklinde örneklendirerek öğrencileri derse çekecek bir uygulama önerisinde bulunmuştur. Öğretim teknolojileri, ÖA18’e göre, “*Derste dikkat çekmek istiyorsanız bence kullanılmalı. Bir farklılık yaratılmalı*”. Anlaşıldığı üzere öğretmen adayları için anlatımda farklılık, motive etme, isteklendirme, dikkat çekme gibi unsurlar önem arz etmektedir.

Bu araçların kullanımı “ilgi çekicilik” ile beraber doğal olarak “etkin katılım” faktörünü de tetiklemektedir. Bu bağlamda ÖA16, “*İlk olarak dersi daha fazla dikkat çekici hale getiriyor. Ondan sonra, öğrencilerin katılımı daha fazla olduğu için ezbere bir ders olmaktan çıkılıyor. Daha aktif bir şekilde öğrenmelerini sağlıyor*” ifadeleriyle bu iki faktörün birbirleri üzerindeki tetikleyici etkisine dikkat çekmiştir.

Öğretim teknolojilerinin “etkin katılım” katkısına değinen öğretmen adayı ÖA14, bu konudaki düşüncelerini şu şekilde açıklamıştır:

Web 2.0 teknolojileri işte öğrencileri aktif kılmak, bunu ifade ediyor... Dersin içeriğinde öğrenciler de olması gerekiyor ve teknoloji ile birlikte öğrencilerin de aktif olması gerekiyor... Sadece öğretmen odaklı değil, öğrenci ve öğretmen ikisi birlikte ilerlemeli. Yani her öğrenci aktif olmalı.

Burada ÖA14, öğrencilerin ders anlatımı esnasında pasif dinleyici konumundan aktif katılımcı konumuna geçişinin önemine dikkat çekmiştir. Bu bağlamda öğretim teknolojilerinin faydalı bir araç olduğuna işaret eden ÖA2, “*Ders açısından bizim alanımız çok fazla bir kapsam içerdiği için bence bizim çoğu şeyimiz etkileşimsel, uygulamalı olduğu için büyük ihtimalle çok işimize yarayacağını düşünüyorum*” ifadelerine yer vermiştir. Ayrıca bu araçlar dersin monoton akışının önüne geçip öğrencileri etkin katılımı teşvik etmektedir. ÖA17, “*öğrencileri derste daha etkin kılmak adına, bir de ders içeriğinin sıkıcı olmasına engel olmak için daha iyi oluyor*” ifadesiyle bu konuya değinmektedir.

Öğretmen adaylarının değindiği öğretim teknolojilerinin sunduğu bir diğer pedagojik katkı da “zaman ve mekândan bağımsızlık” olanağıdır. Öğretim teknolojileri, sosyal bilgiler ders içeriğinde yer alan birçok konunun öğrencilerin zihninde daha iyi yer edebilmesi için birtakım gösterimlere ve uygulamalara olanak sağlamaktadır. Sunduğu bu olanaklardan bazıları sanal geziler, simülasyonlar, artırılmış gerçeklik vb. şeklindedir. Öğretmen adayları bu gibi konulara örnekler vermektedir. Örneğin ÖA6, bu bağlamda şu ifadeleri kullanmaktadır:

Tamamlayıcı olarak düşünelim. Sosyal bilgilerde tarih, coğrafya ve birçok disiplin alanı var. Bunlardan birisi olan tarihi düşündüğümüzde, sanal müze gezisi olarak düşünelim. Sanal müze gezisinde normalde birçok öğrenciyi biz gezdirip götürmeyiz bu kadar müzeye ama sanal müzeyle onların merak ettiği ve öğrenmek istediği birçok müzeyi gezdirip onlara gösterebiliriz ve bilgiler dağıtabiliriz.

ÖA6’nın da değindiği gibi, öğretim teknolojileri normal şartlarda yapılması mümkün olmayan eylemleri mümkün kılmaktadır. Aynı durumdan bahseden ÖA19 da “*Mesela ben, köy okuluna atandığımda çocukları oraya götürmeyeceğime göre, sanal geziler düzenleyebilirim*” şeklinde aynı durumu destekleyen düşüncesini sunmaktadır. Öğretim teknolojilerinin, birtakım deneyimleri yaşatmanın imkân dahilinde olmadığı ortamlarda sunduğu fonksiyonu ÖA9, “*Öğrenciye sınıf içerisinde anlatılan konuyu yaşattıyormuş gibi gösterebiliriz bu sayede*”

şeklinde ifade etmiştir. İmkânsız bir durumu mümkün kılmaya benzer bir örnek veren ÖA18, “*bir videoyu direk oynatabiliyorsunuz. Oyun falan varsa direkt gösterebiliyorsunuz. Mesela doğal afetler konusu, direkt afetleri gösterebiliyorsunuz*” diyerek doğal afetlerin gösterimi için başvurulabileceği örneği vermiştir. ÖA4 ise “*mesela sanal müzeler olsun, simülasyonlar olsun, o şekilde şeyler kullanmak öğrencilerin de ilgisini çeker*” şeklinde bu durumun bir yandan da öğrencilerin ilgisini çektiğine değinmektedir.

Öğretmen adaylarının değindiği bir diğer katkı da “eğlenceli ders işleme” olanağıdır. Bu bağlamda öğretmen adayı ÖA10’un “*Mesela Kahoot’la daha eğlenceli hale gelebilir bence. Eğlenceli olan bir şey de daha kolay öğrenilir*” şeklinde açıkladığı ve örnek önerdiği üzere öğrencilerin hem eğlenip hem de ders içi aktivite olarak gördüğü faaliyetler öğrenmelerini kolaylaştırmaktadır.

Öğretim teknolojilerinin “öğretimi kolaylaştırma” olanağına değinen öğretmen adayı ÖA3, “*Çok büyük bir katkısı vardır yani. Çocukları öğretimi daha kolay sağlayabilmek için önemli bir yeri vardır. Öğretmenin anlatımı açısından kolaylık sağlar, öğrencinin de anlaması açısından kolaylık sağlar*” ifadesini kullanmıştır. İfadede bahsedildiği üzere bu araçlar öğretimi hem öğretmen hem de öğrenci açısından kolaylaştırmaktadır. Öğretmen için sınıf yönetimini kolaylaştırma, öğrenci için ise aktif katılım sağlaması gibi etkenlerin de katkısıyla öğretimi kolaylaştırmaktadır diyebiliriz.

Tüm dünya teknoloji ile gelişirken bu gelişmelerin takip edilmesi diğer çağdaş gelişmelerin de takip edilmesi için gereklidir. Öğretim teknolojilerinin kullanılması “güncel kalma” katkısı sunduğu için önem arz etmektedir. Bu bağlamda öğretmen adayı ÖA19, düşüncelerini, ifadesinde “*çağımızın teknolojisine daha iyi ayak uydurmak için Web 2 araçlarını kullanıyoruz. Hani bu da dersi hem daha eğlenceli hale getirmek hem de teknolojiden daha çok yararlanmak demek diye düşünüyorum*” şeklinde açıklamıştır. ÖA2 ise şu ifadeleri kullanmıştır:

Teknoloji kullanımı sosyal bilgilerde eğer öğretmen olarak düşünürsek, öğrencilere ders veya konu anlatımı şeklinde bize avantaj sağlar. Şu anki çağda öğrencilerin ve daha küçük kardeşlerimiz doğduktan itibaren yani 3-5 yaşlarında bile teknolojiyle iç içe yaşadıkları için bu alanda bizim öne çıkmamız o insanların gelişmesine, ülkemizin de gelişmesine katkı sağlayacağını düşünüyorum.

Öte yandan “materyal tasarımı ve kullanımı” açısından ele alan öğretmen adayı ÖA3, daha önce bu araçlardan faydalandığını aktarmış ve “*derste slayt hazırlama veyahut da ders kitabı hazırlamasında, sayfa tasarımında hani bazı etkinlik yapacağız öğrencilere. Veyahut da materyal tasarımı dersi için yine bir etkinlikte kart tasarlamıştık. Bayağı kullandık Web 2.0 araçlarını.*” ifadesini kullanmıştır. ÖA17 ise “*Yani bence teknoloji kullanılmalı çünkü öğrencileri derste daha iyi ve etkin kılmak adına, o çeşit oyunlar vesaire ders içeriğinde olmalı, ders materyali açısından*” şeklinde ders içi aktivite ve oyunların öğrencileri derste etkin kıldığına değinmiştir.

Son olarak da öğretim teknolojilerinin “ölçme ve değerlendirme” bağlamında katkı sunduğuna değinilmiştir. Sanal sınav ve geri dönüt amaçlı birçok araç mevcuttur. Öğretmen adayı ÖA9, “*...doğru-yanlıklar yapabiliyoruz istediğimiz gibi*” diye kullandığı ifadesinde, bu araçların öğretmenler tarafından istenen şekilde düzenlenip yönetilebilme özelliğidir.

Katılımcı öğretmen adaylarının öğretim teknolojileri kavramına yönelik algıları

Öğretmen adaylarına öğretim teknolojileri denilince akıllarına ne geldiği sorulmuş ve teknolojilerinin kendilerinde yaptığı çağrışımlara ilişkin elde edilen veriler aşağıda yer alan Tablo 4.6’da sunulmuştur.

Tablo 4.6. Öğretmen adaylarının öğretim teknolojileri kavramına yönelik algıları.

Görüşler	Frekans
Ölçme ve değerlendirme araçları	16
Tasarım programları	13
Teknolojik araç-gereçler	10
Sanal sınıf	8
Uzaktan eğitim araçları	6
Google araçları	6
MS Office programları	6
Eğitici oyunlar	2
Sanal gezi gözlem	2
Sanal Kitap	2

Öğretmen adaylarının tamamına yakını (16), öğretim teknolojileri denilince aklına “ölçme ve değerlendirme araçları” ve “tasarım programları” geldiğini belirtmiştir. Bu araçlardan öğretmen adaylarınca en yaygın bilinenlerin Kahoot! ve Canva araçları olduğu ifadelerde açıkça görülmektedir. Öğretmen adaylarının bir kısmı bu araçlardan ders

anlatımlarında faydalandıklarını aktarmışlardır. Örneğin ÖA7, “*Kahoot! programını kullandım yaptığım ödevde de. Öğrenciye konuyla ilgili sorular hazırladım ders sonunda. Kahoot! programından yararlandım*” şeklinde bahsetmiştir.

Öğretmen adaylarınca en yaygın bilinen ölçme ve değerlendirme aracının Kahoot! olduğu görülmektedir. Öte yandan farklı ölçme ve değerlendirme araçlarına değinen öğretmen adayları da olmuştur. Bunlardan biri olan ÖA19, “*Derste kullandığımız Web 2 araçları olabilir. Hani Canva, Wordwall falan vardı ya*” diyerek Wordwall aracını örnek vermektedir.

Öğretmen adaylarının en popüler olarak Kahoot!’tan sonra aklına gelen bir diğer aracın da “tasarım programları” arasında yer almakta olan Canva olduğu görülmektedir. Kimi öğretmen adayları (7), yanıtlarında bu iki aracı birlikte örnek vermiştir. Bunlardan bazıları şu şekildedir:

ÖA16: “*Şu an çoğunlukla kullanılan Kahoot var. Ondan sonra... Canva var hani afiş üzerine*”

ÖA3: “*Söylediğim gibi çok fazla Canva’yı kullanıyorum bir de Kahoot! vardı*”

ÖA20: “*Kahoot! muydu sanırım herhalde oradan böyle hani doğru yanlış soru-cevap etkinlikleri yapılıyordu. Ölçme değerlendirme aşamasında kullanılacak etkinlikler, Canva.*”

Öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirmeden sonra en çok akıllarına gelen öğretim teknolojisi kategorisinin “tasarım programları” olduğu görülmektedir. Tasarım programlarına başvurma ve bu programları kullanma serüvenini aktaran ÖA6’nın ifadeleri şu şekildedir:

Ders anlatırken kullandığım kavram haritaları, zihin haritaları, kelime bulmacaları... Bunlar haricinde çizgi roman, animasyon ya da bir eğitimi animasyon karakterinin okuması gibi birçok uygulamayı Web 2.0 araçlarından çok daha kolay bir halde yapıyorum. Ben önceden afiş hazırlamayı dürüst olalım ki yapamıyordum. Daha sonrasında kullandığım bazı programlar sayesinde yapmaya başladım. Bana küçük bir temel veriyorlar, yani bir altyapı veriyorlar. Daha sonrasında ben onu değişik, canım istediği gibi değiştiriyorum. Bundan öncesinde Word gibi, PowerPoint gibi uygulamaları kullanıyordum ama bunlar benim için çok daha zor ve eziyetli. Ama onun yerine Bubbl.us gibi bir uygulama kullandığımda, kavram haritası hazırlarken çok daha kolay oluyor. Bubbl.us’ı bir kavram haritası

uygularken kullanmaya başladım. Sonrasında bir metni animasyon şeklinde dönüştürmek için kullandım.

Yukarıda yer verilen ifadesinde ÖA6'nın, bu tasarım araçlarını etkin kullandığı ve bu araçların şablon sunarak hem iş kolaylığı sağladığına hem de ilham verdiğine değinmiştir. Benzer bir beyanda bulunan ÖA18 de “*Web 2.0’la mesela sunu oluşturabiliyorsunuz, oluşturduğunuz soruları öğrencilerinize rahatlıkla gösterebiliyorsunuz. Mesela kelime bulutları falan var. Onlara işte yazıyorsun, rengini falan belirliyorsun*” şeklindeki açıklamasıyla bu araçlarla sunu hazırlayabildiğini, ölçme ve değerlendirmede faydalanabildiğini, kelime bulutu tasarlayabildiğini anlatmış ve bu araçların şablon sunmasından dolayı kullanım kolaylığına da değinmiştir.

Öğretmen adaylarının bazıları program isimlerinin akıllarına gelmediğini belirterek, kullanım amaçlarını anlatmışlardır. Bunlardan ÖA5, “*Yani kelime bulutu oluşturmuştum, sorular hazırlamıştım. Mesela kroki için falan bir şeyler yapmıştım*” diyerek daha önce bu araçlardan faydalanma amaçlarından bahsetmiştir. ÖA16 da faydalandığı veri tabanlarından aklına gelenleri şu ifadeyle belirtmiştir:

Totalde sekiz tane falan veri tabanı kullanmıştım ama şu an isimlerini tam olarak hatırlamıyorum ama Canva’yı kullandım... Kahoot!... Google formlar... WordArt... bunları kullanmıştım, hatırladığım bunlar”. Öğretmen adayı ÖA19 da “*Kullandıklarım... Şey Kahoot vardı... İşte Canva vardı... Ondan sonra... Kelime bulutu vardı... Ya bir sürü vardı ama şu an hatırlamıyorum. Maalesef bu kadar hatırlıyorum.*

Yukarıda yer alan ifadesinde ÖA16, kullandığı araçlara örnekler verirken daha fazla araç anımsamasına rağmen bir kısmının ismini verebildiğini söylemiştir.

Öğretim teknolojiye başvururken geçmişe yönelik kullanım amaçlarını açıklayan ÖA7 ise öğretim teknolojisi dendiğinde aklına gelenler için “*Web 2.0 araçları. Bazı uygulamalardan yararlanıyoruz örneğin Slayt yapmak ya da poster hazırlamak gibi. Bu dönem de yaptığımız ödevde bunları kullandık. Öğrenciye konuların daha iyi anlatılması için bu uygulamalardan yararlandık... Canva, Wordart, Wordpal, Emaze... Bunun gibi*” şeklinde aklına Web 2.0 araçlarının geldiğini ve hem bu araçlardan ne amaçla faydalandığını hem de aklına gelen Web 2.0 aracı örneklerini aktarmıştır. ÖA20 de “*Canva, Word var... Mindmaker, Appy Pie, Kahoot! ve Workshop programı var...*” şeklinde aklına gelen öğretim teknolojilerini sıralamıştır.

Sıralanan araçlar arasında tasarım araçları ile beraber popüler ölçme ve değerlendirme aracı olan Kahoot! da yer almaktadır.

Öğretim teknolojileri denilince aklına “teknolojik araç-gereçler” gelen öğretmen adayları da olmuştur. Örneğin ÖA2, “*Eğitim teknolojileri denince aklıma böyle bilgisayar, projeksiyon, eskide kaldı ama tepegöz tarzı aletler geliyor, telefon gibi, çoğaltabiliriz*” demiştir. Çok benzer ifadeler kullanan diğer öğretmen adaylarının ifadeleri de şu şekildedir: ÖA13, “*Eğitim teknolojileri denilince... Akıllı tahta olur, telefonlar olabilir, sonra bilgisayarda veya telefonda kullandığımız programlar diyebilirim*”.

Öğretim teknolojileri denilince aklına “teknolojik araç-gereçler” gelen birtakım öğretmen adayları verdikleri örneklere Web 2.0 araçlarını da dahil etmişlerdir. Bunlar arasından ÖA15’in “*Eğitim teknolojileri... Akıllı Tahtalar, projeksiyonlar, bilgisayarlar... Bunlar genel olarak. İşin detayına girdiğimizde işte bizim işlediğimiz gibi Web 2.0 araçları olabilir. Bunun altında yer alan bazı programlar olabilir. Bunlar geliyor aklıma*” ifadesi örnek verilebilir. Benzer bir beyandan bulunan ÖA6, “*Ya aslında şu an en basit olaraktan akıllı tahtalar geliyor... Yani akıllı tahtadan başlayarak birçok şey aklımıza gelebilir. Bilgisayar ortamındaki uygulamalar da bu eğitim teknolojileri içine katılabilir. Hatta Kahoot! gibi oyunlar da eğitim teknolojilerine örnek olarak verilebilir*” diyerek öğretim teknolojilerinin kendisine teknolojik araç-gereçlerin yanı sıra Web 2.0 araçlarını da çağrıştırdığından bahsetmektedir.

Öğretmen adayları öğretim teknolojileri denilince kullandıkları programları anımsamaktadır. Bunlar arasında eğitim süreçleri içerisinde kullandıkları “sanal sınıf” programları da yer almaktadır. Bu konuda ÖA4 “*Google Classroom’u kullanmıştık, Beyaz Tahta’yı kullanmıştık, sonra başka sanal sınıf olarak*” ifadesiyle Google Classroom’a ek olarak Beyaz Tahta uygulamasını da örnek vermiştir. Öğretmen adayı ÖA8, öğretim teknolojilerine örnek vermesi istendiğinde bir sanal sınıf uygulaması olan “... *Edmodo’yu verebilirim*” demiştir.

Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının üniversite eğitimlerinin bir kısmı pandemi sebebiyle uzaktan eğitim şeklinde gerçekleşmiştir. Dolayısıyla öğretim teknolojileri pandemi sürecinde uzaktan eğitime olanak sağlamasıyla ün kazanmıştır. Bu durum öğretim teknolojileri denildiğinde öğretmen adaylarının akıllarına “uzaktan eğitim” gelmesinde etkili olmuştur. Örneğin ÖA14, “*Eğitim teknolojileri denince aklıma mesela uzaktan eğitimde devam eden*

Zoom geliyor, UZEM sistemi geliyor. Onların dışında sınav sistemleri geliyor” ifadesini kullanmıştır. ÖA4 de ülkemizde uzaktan eğitimde kullanılan programlara “*mesela kullandığımız UZEM olsun, EBA olsun...*” şeklinde örnek vermiştir. ÖA2, öğretim teknolojilerine dair aklına gelenleri açıklarken “*...Zoom ve çoğumuzun kullanmış olduğu uygulama Adobe Connect...*” ifadelerini kullanmıştır. Öğretmen adayları pandemi sürecinde ÖA2’nin saydığı bu araçlar üzerinden uzaktan eğitim almışlardır.

Öğretim teknolojileri denilince birçok öğretmen adayının aklına “Google araçları” gelmektedir. Google birçok kullanım amacına hitaben birçok program geliştirmesiyle de öğretmen adayları tarafından örneklerde yer almıştır. Mesela ÖA6 bu konuda “*Google Forms var, Google haritalar var, Google bazında Birçok şeyi sayabiliriz, eğitim teknolojileri açısından kullanmak için*” ifadesini kullanmıştır.” Benzer bir beyanda bulunan ÖA1’in ifadesi şu şekildedir: “*Yani Google Drive gibi, Google slaytlar... Google’ın açıkçası kullanacağımız birçok özelliği var. Derste kullanabileceğimiz, gündelik hayatta kullanabileceğimiz, hayatımıza, işimizde kolaylıklar sağlanabilecek araçlar olarak görüyorum... Google Drive’ı kullanıyorum... Google Forms’u kullandım*”. Bu beyanların açıkladığı ortak nokta Google araçlarının kullanım alanı genişliği sebebiyle eğitimde faydalanabilecek araçlar olmasıdır. Örneğin coğrafya konuları anlatılırken Google Earth uygulamasına başvurulabilir. ÖA10, “*...Google Earth var... Şu an kullanacağım ödevim de Google Earth kullanacağım onu öğrenmeye çalışıyorum*” diyerek ders anlatım görevinde Google Earth’ten faydalanmayı planladığından bahsetmiştir.

Öğretmen adayları için “MS Office programları” yani Word, PowerPoint ve Excel programları eğitim hayatlarında sıkça karşılaştıkları ve başvurdukları programlardır. Dolayısıyla öğretmen adaylarında öğretim teknolojileri denildiğinde çağrışım yapan programlardır. Örnek olarak ÖA11, “*Misal... Word, Excel...*” örneği vermiş; ÖA 10 da benzer şekilde “*...Word, PowerPoint, bilindik üzere*” şeklinde Microsoft Office programlarından örnekler vermişlerdir.

Katılımcılardan ÖA20, “eğitici oyunlar” örneği olarak ifadesinde öğretim teknolojileri denilince “*Bu sunumlar, slaytlar geliyor bu oyunlar falan hazırlanabiliyor... Etkinlikler, oyunlar geliyor*” demiştir. ÖA19 da aklına gelen öğretim teknolojisi için “*Hani Canva, Wordpal falan vardı*” derken tasarım aracı olan Canva’ya ek olarak bir eğitici oyun programı olan Wordpal’ı örnek olarak vermiştir.

Öğretim teknolojileri için öğretmen adaylarının aklına gelen bir diğer madde “sanal kitap” uygulamasıdır. ÖA15, bir sanal kitap uygulaması olan Livebook uygulamasını kullandığını anlatan “*Livebooks vardı herhalde, oradan çalışma kağıtları hazırlamıştım*” şeklinde, bu uygulamadan çalışma kağıtları tasarlarken faydalandığını dile getirmiştir. ÖA4 ise ifadesinde hem “sanal kitap” hem de “sanal gezi gözlem” adına şu ifadeleri kullanmıştır: “*Aklıma gelen eğitim teknolojileri... Sanal kitaplar olsun, Office programları olsun... İşte sanal müzeler olsun. Bunlar hem normal bir insanın kendi tercihi olarak kullanabilecekleri şeyler ama nasıl kullandığımıza göre hepsi birer eğitim teknolojileri aracı bence*”. Burada ÖA4, bu araçlardan eğitimde de faydalanılabileceğinden bahsetmiş ve Microsoft Office programları, sanal kitap, sanal müzelere değinmiştir. Öğretim teknolojileri denilince “sanal gezi gözlem” araçlarından bahseden ÖA10, “*Aldığım ödevde göre örneğin bir gezi gözlem Web 2.0 araçlarını kullanarak... Bu şekilde öğrencilere yardımda bulunulabilir. Eğlenceli olan bir şey de daha kolay öğrenilir*” ifadeleriyle, gerçekleştireceği ders anlatım görevinde sanal gezi gözlemden faydalanmayı planladığını açıklamıştır.

4.1.3. Katılımcı öğretmen adaylarının öğretim teknolojilerine dair öz değerlendirmeleri

Öğretmen adaylarına öğretim teknolojileri konusunda güçlü ve zayıf yönleri bakımından kendilerini değerlendirmeleri istenmiştir.

Katılımcı öğretmen adaylarının öğretim teknolojileri konusunda güçlü yönleri

Öğretmen adaylarının öğretim teknolojilerine dair kendilerini yetkin ve güçlü olarak değerlendirdikleri yönlerden başlıcası (11) “teknolojik yatkınlık” şeklindedir. Öğretmen adaylarının bir kısmı teknoloji ile iç içe büyümeleri sebebiyle bir teknolojik yatkınlığa sahip olduğunu düşünmektedir. Buna örnek olarak ÖA9 “*Teknolojiye merakım fazla o yüzden hızlıca Web 2.0 araçlarını da çözerim, öğrenirim yani. Bilgisayarla büyüdüm zaten hep. O yüzden hemen kavrayabilirim, hayal gücüm geniştir, Web 2.0 araçlarını kendi hayal gücüme göre geliştirebilirim, kullanabilirim yani*” ifadesiyle bilgisayar ile iç içe büyüdüğünden bahsetmekte ve Web 2.0 araçlarını yaratıcılığını yansıttığı bir tuval gibi değerlendirmektedir.

Katılımcılardan ÖA11, “*biz de teknoloji nesli olduğumuz için teknolojiye bir yatkınlığım var ve yani öğrencileri bu şekilde teşvik edebilme kabiliyetim olduğunu düşünüyorum*” diyerek kendi mensup olduğu nesli de dersine gireceği öğrencilere yakın değerlendirmekte ve teknoloji nesli olarak tanımlamaktadır. Benzer şekilde ÖA15 de “*Bence teknoloji çağında yer aldığımız için çabuk kavrayabilirim diye düşünüyorum. Gösterildiğinde ve yavaş yavaş da kullanmaya başladığımda anlayabileceğimi, kullanmaya başlayabileceğimi düşünüyorum*” ifadesiyle

teknoloji çağında yaşadığından ve kendisine gösterilene uygulayarak kolayca öğreneceğini düşündüğünden bahsetmiştir.

Katılımcılardan ÖA2 “*Eğitim teknolojileri konusunda çabuk kavrayabilen bir insan olduğumu düşünüyorum*” ve ÖA3 “*Merak ettiğim bir uygulama oluyorsa hemen araştırıp, o uygulamaya hemen hâkim olup kullanabiliyorum*” ifadeleriyle teknolojik yetkinlikleriyle ilgili çabuk kavrama potansiyeli taşıdıklarından bahsetmişlerdir. Teknolojik yetkinliğe sahip olduğunu dile getiren öğretmen adayları diğer akranlarına göre daha özgüvenli olmalarıyla dikkat çekmektedirler. Örneğin ÖA12 “*Arkadaşlarıma kıyasla bence daha iyiyim bu konuda. Teknolojiden biraz daha anladığımı düşünüyorum ve bunları dersime katacağımı düşünüyorum*” diyerek hem bu konudaki özgüvenine hem de bu becerilerinden ders anlatımlarında faydalanma planı içinde olduğundan bahsetmektedir.

Öğretmen adaylarından bazıları (2) ise öğretim teknolojilerine dair bilgi eksikliklerinin olduğunu dile getirmişse de teknolojik yetkinliklerinin sağladığı avantaj ile bu engeli kolay aşacakları kanısındadır. Örneğin ÖA13 “*Ya ben biraz hâkim olduğumu düşünüyorum bilgisayar konularında mesela. Tabi bilmediğimiz birçok Web 2.0 aracı da var bunu da bir eksiklik olarak düşünüyorum ama genel olarak iyi düzeyde bildiğimi düşünüyorum*” şeklinde öğretim teknolojilerine dair bilgi eksikliği olduğun farkında olmakla beraber teknolojik yetkinliği sayesinde bunu kolayca bertaraf edebileceği kanaatindedir. Aynı şekilde ÖA8 de “*Tabi eksik yönlerim çok ama geliştirilebilir ve eğitime açtım. Onun haricinde yani çok böyle güzel şeyler hazırlayabilirim, öğrenciye hitap edecek, onları sıkmayacak düzeyde şeyler hazırlayabilirim*” ifadesiyle eksik yönlerinin farkında olup buna rağmen teknolojik yetkinliği sayesinde güzel ürünler ortaya koyabileceğine inanmaktadır.

Öğretmen adaylarından bazıları güçlü yönleri için yetkin olarak kullandıkları programları örnek vermiştir. Bunlardan “MS Office programlarında yetkinlik” örneği veren (5) katılımcılardan biri olan ÖA1, “*Word’de eskisine göre daha iyi kullandığımı düşünüyorum mesela ama birçok Web 2 aracını daha yeni yeni öğreniyorum*” dediği ifadesinde birçok öğretim teknolojisiyle yeni tanıştığını ancak Microsoft Word programında zamanla yetkinleştiğini dile getirmiştir.

Öğretmen adaylarının kendilerinde güçlü olarak değerlendikleri diğer bir durum ise “deneyimli olma” (4) durumudur. Bu konuda ÖA5 “*Ya hani geçen yılda bir deneyimim olduğu için bu yıl mesela daha kolay bir şekilde yaptım. Ders planı yapmıştık. Daha kolay kullandım,*

önceki şeylerde biraz daha yardım almıştım, sorarak yapmıştım” dediği beyanında, kendinde güçlü gördüğü yönü için, daha önceden deneyimli olduğundan, tekrar aynı araca başvurduğu zaman ne yapacağını bildiğinden dolayı daha kolay bir kullanım gerçekleştirdiğini anlatmıştır.

Katılımcı öğretmen adaylarının öğretim teknolojileri konusunda zayıf yönleri

Öğretmen adaylarının, öğretim teknolojileri konusunda kendilerinde zayıf ve geliştirilmesi gerektiğini düşündükleri özellikleri söylemeleri istendiğinde verdikleri yanıtlar aşağıda yer alan Tablo 4.8’de sunulmuştur.

Tablo 4.8. Öğretim teknolojileri konusunda zayıf yönleri.

Görüşler	Frekans
Web araçlarını yeterince tanımama	16
İngilizce bilmeme	7
Dışsal güdülenmeye ihtiyaç duyma	4
Teknolojik deneyim eksikliği	4

Öğretmen adayları öğretim teknolojilerine dair zayıf yönleri için ağırlıkla (16) “Web araçlarını yeterince tanımama” örneği vermişlerdir. Bunlardan ÖA13 “*Birçok Web 2.0 aracı var, bizim daha yeni yeni duyduğumuz ya da bilmediğimiz. Mesela bunları kullanmayı pek ayrıntılı, detaylı bilmiyorum. Bunu zayıf yönüm olarak söyleyebilirim*” derken daha bilmediği birçok Web 2.0 aracı olduğunu zayıf yönü olarak göstermiştir. ÖA14 de zayıf yönü için “*Aslında sadece bilmemek. Nerede ne olduğunu bilmiyorum. Onun dışında kolay olduğunu düşünüyorum*” demiş ve hangi amaç için hani araca başvuracağını bilmediğini, bildikten sonrasının kolay olduğunu söylemiştir.

ÖA20 ise kendisinin bu araçları araştırdığını ve kullandığını ancak bu süreçte zorlandığını şu ifadeleriyle anlatmıştır: “*Bu konularda yetersiz olduğumu hani geliştirilmem gerektiğini düşünüyorum... Hiç bilmediğim için birazcık da araştırarak gittim. Hani bu programları araştırdım, nasıl kullanacağımı araştırdım, ondan sonra kullanmaya başladım. Biraz zor oldu*”. Benzer şekilde ÖA9 da “*Genel olarak nasıl çalıştığını öğrenmek falan zamanımı alıyor*” demiştir. Buradan da anlaşılacağı üzere öğretmen adayları öğretim teknolojilerini araştırmayı vakit ve emek kaybettiren bir zahmet olarak görmektedir. ÖA7 de kendi zayıf yönünü şu şekilde anlatmaktadır: “*Uygulamaları ilk defa kullandığım için biraz yavaş ilerliyorum. İlk önce uygulama hakkında bilgi edinip daha sonra uygulamaya geçiyorum. O yüzden benim için yavaş bir dönem oluyor. İlk önce programı tanıyıp daha sonra amacıma*

uygun ürünler çıkarıyorum ortaya". Genel olarak ifadelerden anlaşıldığı üzere öğretmen adayları öğretim teknolojilerine hayranlık duyuyor ve kullanmak istiyor. Ancak kullanım amaçlarına uygun araçların isimlerini bilmiyor, öğrendiklerinde de ek bir mesai harcayarak bu araçları çoğunlukla deneme yanılma yöntemiyle kullanmaya çalıştıklarından zaman ve emek kaybı yaşıyorlar.

Katılımcılardan ÖA19'un "*Arkadaşlarım yaptığında çok beğeniyorum ama ben yapmaya çalıştığımda beceremediğimde hemen bırakıyorum. İnat etmiyorum yani, biraz sabırsızım. Onun için onları öğrenmeye de kendime fırsat vermiyorum*" şeklinde anlattığı üzere teknik bilgi yetersizliği sonucunda hayal ettiği sonuca ulaşamayınca özgüven zedelenmesi yaşadığından bahsetmektedir. Benzer bir durumu yaşıyan ÖA8'in ifadesi "*Yani hafızamda canlandırdığım materyali, soyut olan materyali somuta dönüştürememek. Hayalimi yansıtamadım oraya*" şeklinde teknik bilgi yetersizliği sebebiyle zihninde canlandırdığı materyali gerçeğe dökememiştir.

Öğretmen adaylarının öğretim teknolojileri kullanımı için kendilerinde zayıf olarak değerlendirdikleri bir diğer durum ise "İngilizce bilmeme" şeklinde bahsettikleri yabancı dil yetersizliğidir. Öğretmen adaylarının birçoğu (7), Web 2.0 araçlarının çoğunlukla sadece İngilizce dil desteği sunmasından dolayı bu araçları kullanmaktan çekinmektedir. Mesela ÖA9 "*İlk başta Web 2.0 aracına işte kullanırken dilde sıkıntı yaşıyorum, yabancı dilde Bir siteye girdiysem İngilizcem o kadar iyi olmadığı için dil konusunda sıkıntı yaşıyorum*" diyerek bir Web 2.0 aracını kullanmaya niyetlendiğinde, İngilizce bilgisinin yetersiz olmasından dolayı ilk olarak dil engeliyle karşılaştığından bahsetmiş ve zaten bilmediği bir programı kullanma gayreti içerisindeyken dil problemi nedeniyle ayrıca zorluk çektiğini anlatmıştır. ÖA15 ise "*dillerinin genelde yabancı olması. Bizde de yabancı dil olmayınca anlamakta zorlanıyordum ya da daha fazla mesela uygulamanın özelliği varsa ben bunu fark edemiyordum*" diyerek dil desteği eksikliğinden dolayı uygulamanın bazı özelliklerini fark edemediğinden yakınmıştır.

Öğretmen adaylarından bir kısmı zayıf yönleri olarak öğretim teknolojilerini öğrenmek için "*Dışsal güdülenmeye ihtiyaç duyma*" durumunu örnek vermişlerdir. Bu hususta öğretmen adayları öğretim teknolojilerine dair sorumlu tutulmadığı veya mecbur kalmadığı, kısacası ihtiyacı olmadığı durumda öğretim teknolojilerini araştırma konusunda içsel bir güdülenme yaşamadıklarını ifade ediyorlar. ÖA9'un "*Teknolojiye meraklıyım hani öğrensem, ileride öğretmen olduğumda ben de kullanırım ama şu an bilgim çok az. Ödevlendirme sürecinde*

öğrendim, yapmam gereken bir şey olduğu için öğrendim” şeklindeki beyanı da bu düşünceyi desteklemektedir.

Öğretmen adaylarının bazıları (4), bilgisayar gibi teknolojik aletlerle hayatlarının bir bölümünden sonra tanıştıklarını anlatmışlardan Dolayısıyla birtakım öğretmen adaylarınca zayıf yönler konusunda “Teknolojik deneyim eksikliği” örnek verilmiştir. Mesela ÖA8 “Bilgisayarı evimizde ben çocukluğumda çok kullanamadım açıkçası. Daha yeni yeni adapte oluyorum. Çünkü o zaman yoktu bizim bilgisayarımız, göz bozukluğundan kaynaklı olarak. Tercih edilmedi ailem tarafından, dersime engel olur diye. Bilgisayar kullanımı konusunda bazı eksiklerimiz var maalesef” şeklinde açıkladığı üzere bilgisayar kullanımına yeni adapte olma durumundan bahsetmiştir. ÖA15’in bu konudaki yanıtı da şu şekilde olmuştur: “öğretim yıllarımda akıllı tahtalar hep vardı ama biz bunu aktif kullanmadığımız için bunu nasıl kullanıldığına dair bile aslında çok bir fikrim yok. Bilgim olmadığı bir konu hakkında ister istemez kullanmaya da çekiniyorum, korkuyorum.” ÖA15’in yanıtından da anlaşılacağı üzere herkes teknoloji ile yakından etkileşim halinde bir geçmişe sahip değil. Dolayısıyla teknolojiye yeni yeni adapte olmaya çalışan öğretmen adaylarının da mevcut olduğu görülmektedir.

4.2. Katılımcı öğretmen adaylarının Web 2.0 Araçları Eğitiminden Beklentileri

4.2.1. Katılımcı öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları eğitiminde aradıkları nitelikler

Öğretmen adaylarına kendilerine sunulacak, öğretim teknolojilerini tanıtan Web 2.0 araçları eğitiminde aradıkları nitelikler ve eğitimden beklentileri sorulduğunda verdikleri yanıtlar aşağıda yer alan Tablo 4.9’da sunulmuştur.

Tablo 4.9. İhtiyaç duyulan eğitimde aranan nitelikler.

Görüşler	Frekans
Amaca uygun sınıflandırılması	7
Dersi eğlenceli hale getirmesi	5
Eğitimin temel seviyeden verilmesi	3
Türkçe dil desteği içermesi	3
Kullanım kılavuzu içermesi	2
Basit araçlar içermesi	2
Popüler/Güncel araçları içermesi	2
Öğretimin uygulamaya dayalı olması	2
Gerekli ekipman ve donanımın olması	1

Öğretmen adaylarına kendilerine sunulacak öğretim teknolojilerini tanıtan Web 2.0 araçları eğitiminden beklentileri sorulduğunda en fazla talep edilen durum araçların “amaca uygun sınıflandırılması” talebidir. Bu bağlamda ÖA9’un ifadesi de şu şekildedir:

İhtiyaç duyduğum eğitimde mesela Web 2.0 araçlarını teker teker sosyal bilgilerin hangi konusunda hangi Web 2.0 aracının daha etkili olacağını, yani Web 2.0 araçlarının hangi amaçlara hizmet ettiğini aslında ayrı ayrı anlamlandırırsam daha iyi olabilir çünkü diğer türlü bir sürü Web 2.0 aracı var. Ben bir konuyu anlatmak istediğimde hangisini seçeceğimi bulamayabilirim, yanlış yerlerden gidebilirim. O yüzden mesela konuya uygun Web 2.0 araçlarını öğrenmeyi isterdim.

Anlaşılabileceği üzere ÖA9 da hangi kullanım amacı için hangi Web 2.0 araçından faydalanılabileceğini merak etmekte ve bu bağlamda kendilerine sunulacak eğitimin, kendi bilgi açığını doldurması için kategorize bir tanıtım şeklinde verilmesini istediğini aktarmıştır. ÖA13 ise “*Genelde ders vereceğim bölümle alakalı kullanacağım tarzda bir eğitim olursa, programlar vesaire benim için daha iyi olur*” diyerek sosyal bilgiler öğretiminde faydalanılabilecek programları içeren bir eğitim istediğini dile getirmiştir. Nitekim sosyal bilgiler birçok disiplinin harmanlanmış bir şekilde anlatıldığı bir ders olduğundan her bir disiplin için çeşitli araçlardan faydalanılabilmektedir. Bu öğretmen adaylarının istekleri kısaca, kendilerine faydalanabilecekleri Web 2.0 araçlarının hangi amaçlarla kullanılabildiklerini anlatan bir eğitim verilmesidir.

Öğretmen adayları kendilerine sunulacak eğitim için “dersi eğlenceli hale getirmesi” talebinde bulunmuşlardır. Nitekim öğretmen adayları Web 2.0 araçlarını genel olarak sınıf içi aktivite olanağı olarak değerlendirmekte ve bu araçların sunduğu bu olanaklardan en verimli şekilde faydalanmak istemektedirler. Bu konuda ÖA8 “*Yani böyle öğrenciye hitap ettiğimiz zaman, onları sıkmayan, dersi daha eğlenceli hale getirebilecek uygulamalar...*” şeklinde verdiği yanıtla kendilerine sunulacak eğitimden, öğrencilere hitap eden ve dersi eğlenceli kılan uygulamaları içermesini istediğini dile getirmiştir.

Öğretmen adaylarının kendilerine sunulacak eğitim için bir diğer talebi de “Eğitimin temel seviyeden verilmesi”dir. Burada öğretmen adaylarından bazılarının teknolojik yetkinliğe sahip olup, bazısının olmamasının göz önünde bulundurularak basitleştirilmiş bir eğitim

sunulması gerekliliğine dikkat çeken ÖA8 şu ifadeleri kullanmıştır: “*Hani çok böyle sanki yazılım mühendisine anlatır gibi değil de daha basit düzeyde, bizim anlayabileceğimiz ve aynı zamanda öğrenciye anlatırken kullanabileceğimiz düzeyde olursa, bu şekilde isterim*”. Buradan da anlaşıldığı üzere öğretmen adayları karmaşık, ileri seviye bir eğitim yerine basit ve uygulanabilir bir eğitim istemektedir. Nitekim öğretmen adayları arasında ön bilgi farkı vardır ve kimi öğretmen adayları, eğitimin ileri seviye anlatılması durumunda eğitimden bir verim almayacaktır. Yine ÖA6 da herkesin kullanabileceği düzeydeki programların tanıtımının ve kullanım açıklamalarının yer aldığı bir eğitim istediğini dile getiren “*herkesin kullanabileceği çok basit programların öncelikle bahsedilmesini isterim. Bunu daha öncesinde bana şunu daha kolay bir şekilde şöyle şöyle kullanabilirsin şeklinde özet geçilip daha sonrasında da genelde programların temelinde bunlar yatar gibisinden gösterilmesini tercih ederim*” ifadelerini kullanmıştır.

Öğretmen adaylarının öğretim teknolojilerinden faydalanmak istediğinde, bu araçların yabancı dilde olması ve Türkçe dil desteği içermemesi, karşılaştıkları bir engeldir. Bu bağlamda öğretmen adayları, kendilerine sunulacak eğitimde bu engelin ortadan kalkması adına “*Türkçe dil desteği içermesi*” talebinde bulunmuşlardır. ÖA7, bu konudaki “*Daha anlaşılır düzeyde olmalı bence yapılan uygulamalar ve bazıları Türkçeye çevrilmediği için anlayamıyorum*” ifadesinde ve ÖA5 “*...İngilizce veyahut da o biraz daha hani uğraştıran şeylerde yapamadıklarım oluyordu*” şeklindeki ifadesinde bu araçların dil desteği problemine değinmiş bu sebeple zorlandıklarını aktarmışlardır.

Öğretmen adayları öğretim teknolojilerini tanıttıkları bir eğitim verilecekse bu eğitim için “*kullanım kılavuzu içermesi*” talebinde bulunmuşlardır. Nitekim bu kılavuz öğretmen adaylarının hem bir aşamada takıldıklarında başvurabilecekleri hem de mesleğe atıldıkları daha sonraki dönemde faydalanmak istediklerinde hatırlatıcı ve yardımcı olacak bir rehber niteliği taşıyacaktır. Bu konuya değinen ÖA6 “*Genelde bana bir kullanma kılavuzu verseler çok daha rahat olurdu galiba. Daha önce kullanmadığım bir program ve birçoğu İngilizce temelli oluyor*” şeklindeki beyanında bir kılavuza ihtiyaç duyduğundan ve yabancı dil engelinden bahsetmektedir. Buradan da anlaşıldığı üzere öğretmen adayları kendilerine sunulacak eğitimde bir kılavuz hazırlanmasını ve hazırlanan kılavuz üzerinde Türkçe anlatıma yer verilmesini istemektedir.

Teknoloji her gün daha da gelişmekte ve bu gelişimin de takip edilmesi gerekmektedir. Nitekim her dönem yeni birikime yeni teknolojiler katılmakta ve zaman zaman bazı teknolojik

araçlar popüler olmakta veya popülerliğini yitirmektedir. Dolayısıyla bu güncellemelerden de her daim haberdar olmak ve güncel kalmak gerekmektedir. Bunun durumun bir sonucu olarak öğretmen adaylarının kendilerine sunulacak eğitim için diğer bir talebi de “Popüler/güncel araçları içermesi” olmuştur. Bu bağlamda ÖA20 “*Bence teknoloji sürekli geliştiği için bunu takip edip hani bu tarz programların kullanımını bilmemiz gerekiyor. Hani bunlara yönelik kendimizi geliştirmemiz ve kullanmamız gerektiğini düşünüyorum*” ifadesiyle gelişen teknolojinin nabzının takip edilmesinin ve bu süreçte aktif yer alarak öz gelişimin önemine vurgu yapmıştır. Bu hususta ÖA6 da “*Bilindik programların en azından gösterilmesini tercih ederim*” diyerek bulunduğumuz dönemde bilinen ve tanınan araçlardan haberdar olmak istediğini belirtmiştir.

Öğretmen adaylarından bazıları (2) Web 2.0 araçları konulu eğitim için “öğretimin uygulamaya dayalı olması” talebinde bulduklarını belirtmişlerdir. ÖA18 bu durumu “*Bence öğrenci katılmalı derse. Slayt, sunum hazırlamalı. Yani öğrenci derse katılmalı, direkt oturup hoca anlatıp öğrenci bakıp gitmemeli, yani derste çıkıp o şeyi tatmalı. Dersi kendi başına hazırlayıp sunabilmeli*” şeklinde kendilerinin katılımını baz alan, gösterilen içeriğin uygulanmasını temenni eden bir eğitim beklentisinde olduğunu belirtmiştir. ÖA12 ise “*her ders 2-3 tane program hakkında yüzeysel bilgiler... Zaten bir programın içine girince yavaş yavaş çözüyorsun ama yüzeysel bilgi verilmeli daha sonra kişi kendi keşfetmeli diye düşünüyorum*” diyerek Web 2.0 araçlarının yüzeysel olarak tanıtıldığı ve katılımcıların bu tanıtımların sonrasında uygulama yapacağı bir eğitim modeli önermiştir.

Bunun için gerekli ortamın mevcudiyeti adına öğretmen adaylarından ÖA10, “*İlk önce teknolojik anlamda tam olmamız lazım, internet anlamında*” diyerek kendilerine sunulacak eğitim için “gerekli ekipman ve donanımın olması” talebinde bulunmuştur.

4.2.2. Katılımcı öğretmen adaylarının tanıtımını talep ettikleri Web 2.0 araçları

Öğretmen adaylarına kendilerine sunulacak, öğretim teknolojilerini tanıtan Web 2.0 araçları eğitiminde kendilerine özellikle tanıtılmasını istedikleri bir program, Web 2.0 aracı vb. bir içerik olup olmadığı sorulmuştur. Daha sonra öğretmen adaylarının bu soruya verdikleri yanıtlar aşağıda yer alan Tablo 4.10’da sunulmuştur.

Tablo 4.10. Tanıtımı talep edilen Web 2.0 araçları.

Görüşler	Frekans
Microsoft Office programları	2
Kahoot!	1
Zoom	1
Prezi	1
Mentimeter	1
Animasyon hazırlama araçları	1
Google Earth	1

Kendilerine, Web 2.0 araçları eğitimi uygulamasında tanıtılmasını istedikleri Web 2.0 araçları sorulduğunda; bazı öğretmen adayları (2) “Microsoft Office programları” yanıtı vermiştir. Öğretmen adaylarının bahsettiği Microsoft Office programları ise Word, PowerPoint ve Excel programlarıdır. Bu talepte bulunan ÖA14, “*PowerPoint olabilir çünkü güzel sunumlar hazırlamak hem dikkat çekici olur... Word de olabilir çünkü ödevlerimizin çoğunu Word’de yapıyoruz. Excel de birazcık zor geliyor. Onu da öğrenmek istiyorum*” şeklinde bir yanıt vererek saydığı programları ve bu programları talep etme sebebini açıklamıştır.

ÖA9 ise Web 2.0 araçlarından “Kahoot!” aracının öğretilmesini talep ettiğini şu ifadelerle aktarmıştır: “*Kahoot! Onu çünkü sevmiştim. Ödevimde de kullanmışım. Daha fazla hani özelliklerini öğrenip kendimi geliştirmek isterim*”. Burada öğretmen adayı bu araç ile daha önceden bir etkileşimi olduğunu ve daha fazla özelliğini keşfetmek istediğini anlatmıştır.

Öğretmen adaylarına, kendilerine özellikle tanıtılmasını istedikleri herhangi bir öğretim teknolojileri/Web 2.0 aracı olup olmadığı sorulmuştur. Bu soruya ÖA11, bir video konferans programı olan ve uzaktan eğitim için de sıkça başvuru alan “Zoom” programının tanıtılmasını istediğini “*Özellikle tanımak istediğim... Yani Zoom’un daha etkili olduğunu düşünüyorum ve onu tanımak isterdim*” şeklinde ifade etmiştir. ÖA20 de sunum hazırlama ve sunma programı olan “Prezi” programının tanıtılmasını istediğini “*Yani aslında Prezi programını biraz tanımak istiyorum*” şeklinde verdiği yanıtla belirtmiştir.

Öğretmen adaylarından ÖA2 ise bu soruya “*Şu an adını tekrar söyleyemedim ama menter miydi merter mi öyle bir şeydi, animasyon üzerineydi*” yanıtını vererek Web 2.0 araçlarından “Mentimeter” aracının tanıtımını istemiştir. Ancak Mentimeter bir animasyon hazırlama aracı değil, sunum hazırlama ve ölçme ve değerlendirme üzerine bir Web 2.0 aracıdır. Burada öğretmen adayının “animasyon hazırlama araçları” da tanımak istediği göz önünde

bulundurulmuştur. Yine öğretmen adaylarından ÖA10 coğrafya anlatımında başvurulabilecek bir Google aracı olan “Google Earth” tanıtımının, verilecek eğitimde yer almasını istediğini belirtmiştir.

Son olarak öğretmen adaylarından bazıları (5), kendilerine özellikle tanıtılmasını istedikleri herhangi bir öğretim teknolojileri/Web 2.0 aracı olup olmadığı sorusuna “yok” yanıtı vermişlerdir.

4.3. Katılımcı Öğretmen Adaylarının Uygulama Sonrası Öğretim Teknolojileri Algıları

Öğretmen adaylarına, kendilerine verilen Web 2.0 araçları eğitiminin sosyal bilgilerde teknoloji kullanımına ilişkin düşüncelerini nasıl etkilediği sorulmuştur. Sonrasında öğretmen adaylarının bu soruya verdikleri yanıtlar aşağıda yer alan Tablo 4.11’de sunulmuştur.

Tablo 4.11. Uygulamanın adayların sosyal bilgilerde teknoloji kullanımına ilişkin düşüncelerine etkisi.

Görüşler	Frekans
Mesleki gelişim	8
Zenginleşme	7
Konuya uygun araç seçimi	5
Aktif katılım	3
Eğlenceli ders işleme	2
Somutlaştırma	1

Öğretmen adaylarının, Web 2.0 araçları eğitiminin kendilerinin sosyal bilgilerde teknoloji kullanımına ilişkin düşüncelerini nasıl etkilediği sorulduğunda en çok vurguladıkları etki ders “mesleki gelişim” olmuştur. Verilen Web 2.0 araçları eğitimi uygulamasının temel gayesi öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları kullanımında yetkin olmalarını sağlama ve bu yetkinliklerini meslek hayatına başladıklarında kullanmalarıdır. Burada öğretmen adaylarının en çok verdiği yanıtın “mesleki gelişim” olması, eğitimin temel amacının gerçekleştiğine işaret etmektedir. Bu bağlamda ÖA9 “Çok kısıtlıydı kafamdaki şeyler ama mesela şu an düşündüğümde ileride inşallah öğretmen olursam ders anlatırken çok daha zengin içeriklerle, daha öğretici bir şekilde dersi işleyebileceğim” ifadesiyle, kendi meslek hayatında işleyeceği derslerin içeriğini zenginleştirme konusunda, bu eğitim sayesinde fikir sahibi olduğunu aktarmıştır. Aynı şekilde ÖA5 de “Bunun çok geliştirilebilir bir şey olduğunu öğrendim ve kendi meslek hayatımda da ilerisi için güzel fikirler ve bilgiler edindim. Bunu kullanmayı düşünüyorum” şeklindeki ifadesiyle gelecekte vereceği dersleri için bilgi ve fikirler edindiğinden bahsetmiştir.

Katılımcılardan ÖA18, “Öncesinde Web 2.0 araçlarına dair bir bilgim yoktu, onu söylemek istiyorum. Teknolojiye yatkınlığım biraz arttı diyebilirim” şeklindeki beyanında önceden bu alanda bilgisi olmadığından ancak Web 2.0 araçları eğitimi ile bilgi ve deneyim edinmesi nihayetinde kendini geliştirdiğinden bahsetmiştir. Bu konuda ÖA14’ün, “İyi yönde etkiledi. Aslında öz güvenim arttı. Yani bir uygulamaya girdiğim zaman da uygulamayı yapabileceğimi düşünüyorum artık” şeklinde verdiği demeçte de dile getirdiği üzere, bir uygulama ziyaret edildiğinde nerede ne yapılacağını bilerek yaklaşılması kişinin bu alandaki özgüvenini olumlu yönde etkilemektedir. Bu duruma işaret eden ve eskiden özgüvensiz bir tutuma sahip olduğunu beyan eden bir diğer katılımcı olan ÖA10’un ifadeleri şu şekildedir:

Beni iyi yönde etkiledi. Bence tüm derslerde kullanılmalı ancak iyi bir eğitim aldıktan sonra kullanılmalı. Bu eğitimin sonunda Web 2.0 araçlarını daha iyi kullanabiliyorum. En azından daha sıcak bakıyorum. Önceden daha önyargılı bakıyordum. Şimdi hem daha iyi tanıyorum hem de daha rahat kullanabiliyorum.

Katılımcılar gerçekleştirilen uygulamanın sonrasında eski önyargılarını yıktığını ve artık bu araçlardan rahatça faydalanabildiğini aktarırken, bu alanda bir eğitimin sunulması gerekliliğine sıkça vurgu yapmaktadır.

Öğretmen adaylarının, Web 2.0 araçları eğitiminin kendilerinin sosyal bilgilerde teknoloji kullanımına ilişkin düşüncelerini nasıl etkilediği sorulduğunda vurguladıkları bir diğer etki ders içeriğindeki “zenginleşme” olmuştur. Bu durumla ilgili ÖA20, Web 2.0 araçları eğitimi için “Olumlu yönde etkiledi. Kazanımlarda uygulayabileceğimiz farklı şekillerde, yani sadece kitap üzerinden gitmek yerine farklı materyaller kullanabileceğimiz uygulamaları öğrendik” şeklinde verdiği yanıtla, bu eğitim sayesinde kitap üzerinden işlenen tekdüze ders akışı yerine alternatif olarak başvurabileceği materyallerini tanımış olduğunu aktarmıştır. ÖA16 ise “... yani her çocuk sosyal bilgiler dersini çok sevmiyordur. Hani kendim, öğretmeni olmama rağmen hani sıkıcı geçiyordu ama bunu da bir tık daha fazla değiştirebileceğimizi düşünüyorum, hani ileriki nesiller için, dersine gideceğim öğrenciler için” ifadesinde sosyal bilgiler dersinin sıkıcı olma potansiyeline değinerek, kendi ders anlatımlarında alışlagelmiş durumu değiştirebileceğine inandığını belirtmiştir. Öte yandan ÖA11 verdiği “Düşüncelerim olumlu yönde etkiledi. Çünkü sosyal bilgilerin temelinde coğrafya ve tarih olduğu için hani birçok görsel veya birçok etkinlik işleyiş tarzından bana yakın geliyor ve çocukların daha iyi öğreneceğini düşünüyorum” yanıtıyla sosyal bilgiler dersindeki tarih ve coğrafya konularının işlenişinde etkili bir öğrenme sunduğuna dikkat çekmiştir. Buradan öğrenen adaylarının

sosyal bilgiler dersinin sıkıcı olma potansiyeli barındıran konularının tarih ve coğrafya konuları olduğunu ve Web 2.0 araçları yardımıyla bunu aşacaklarını düşündükleri çıkarımı yapılabilmektedir.

Web 2.0 araçları öğretmen adaylarının zihinlerinde tasarladıkları ders materyallerini gerçeğe dönüştürebilmelerine olanak sağlamaktadır. Ancak bunun için öğretmen adaylarının hangi içerik için hangi Web 2.0 aracına başvurması gerektiğini bilmeleri gerekmektedir. Öğretmen adayları sosyal bilgilerde öğretim teknolojilerinin kullanımına dair “konuya uygun araç seçimi” yanıtı vermişlerdir. Örneğin ÖA7 “*Sosyal bilgilerde daha fazla bunları kullanabileceğimi anladım. Sosyal bilgilerdeki konularda bir sürü Web 2.0 aracı tanıdım ve her konuda ilişkilendirebilme yeteneğine sahip oldum. Yani bana pozitif bir yönde katkı sağladı*” ifadesiyle, eğitim sürecinde tanımış olduğu Web 2.0 araçlarını ve bu araçları kullanacağı konuları eşleştirebilme yetisi kazandığını belirtmiştir. ÖA15’in verdiği yanıtta ise “*Olumlu etkiledi. Özellikle bazı Web 2.0 araçlarıyla kazanımları, konuları güzel bir şekilde eşleştirdiğimi düşünüyorum. Harita ağırlıklı olan harita, kullandığımız konularda hangi Web 2.0 araçlarının kullanabileceğimi daha net gördüm, öğrendim*” şeklinde, hangi Web 2.0 aracını hangi kazanım ve konuyu anlatırken kullanacağını, bu eğitim sayesinde net bir şekilde zihninde bağlantı kurduğunu belirtmiştir. Öte yandan ÖA16 da “*ilk olarak hani her şeyin daha kolay elde edilebileceğini ya da mesela konuma uygun bir animasyon hazırlayabileceğimi yani her şeyi daha pratikleştireceğim konusunda katkı sağladı*” şeklindeki beyanıyla bu eğitim sayesinde pratiklik kazandığını ve belirlediği konuya uygun bir animasyon oluşturmada kendini geliştirdiğini ifade etmiştir. Öğretmen adayı ÖA19 da derslerini zenginleştirmede teknolojiden nasıl faydalanacağına ve hangi aracı kullanarak öğrenciyi ne şekilde güdüleyeceğine dair bir fikir sahibi olduğunu şu ifadelerle aktarmıştır:

Sosyal bilgilerde teknolojiyi daha çok derste aktarabileceğimi, öğrencilere daha zenginleştireceğimi öğrendim. Bu hatta sizin öğrettiğiniz bir sürü o şeylerle ders anlatım kısmında bir şeyler yapabilirim. Şey, mesela Powtoon'dan olsun, Prezi'den olsun. Direkt daha çok öğrenciyi, yani direk görsel olarak daha çok içine çeken şeyler de kullandık.

Kendilerindeki gelişim için “aktif katılım” cevabı veren öğretmen adayları olmuştur. Nitekim etkileşimli ders işlemek ve öğrenciyi derste pasif konumdan aktif konuma geçirmek için kullanılacak birçok Web 2.0 aracı mevcuttur. ÖA1, bu araçların işlevselliğine “*Sosyal bilgiler genel olarak sözlü bir ders olduğu için ders materyallerimizde, sayfalarımızda Web 2.0*

araçlarını kullanarak; öğrencinin daha etkin, aktif bir katılım sağlamasına yardımcı olduğunu düşünüyorum” ifadesiyle sosyal bilgilerin sözlü bir ders olduğunu söyleyerek dersin durağan ilerleme potansiyeline değinip Web 2.0 araçlarının bu duruma çözüm olduğu düşündüğünü aktarmıştır. Aynı duruma değinen bir diğer öğretmen adayı olan ÖA4’ün, hem “aktif katılım” hem de “zenginleşme” ifadelerini barındıran beyanı ise şu şekildedir:

Ben sosyal bilgileri, matematik ve diğer sayısal alanlara göre daha böyle hani tekdüze anlatılabilir, hatta anlatılan bir ders olduğunu düşünüyordum. Ama bu aldığım eğitimlerden sonra daha böyle hani öğrencileri de katarak, oyun havasında ya da bir işlem yaparmış gibi şey açısından yapabileceğini gördüm.

ÖA4’ün yukarıda yer alan ifadesinde de değindiği üzere sosyal bilgiler dersinde alışlagelmiş bir şekilde, öğretmenin aktif öğrencinin pasif rol oynadığı, anlatımın tekdüze ilerlemekte olduğu bir durum hâkim iken; öğrencileri hep beraber bir sayısal işleme kafa yorar gibi ders içerisinde aktif konuma getirdiğine değinmiştir. Öte yandan yeni yetişmekte olan nesillerin teknolojiyle daha iç içe olması sebebiyle Web 2.0 araçlarının, bu yeni jenerasyonların dillerine hitap edeceğine ve başarılarını artırmada etkili olacağına değinen ÖA2 şu ifadeleri kullanmıştır:

Biraz daha fazla kitlelere ulaşabileceğimi düşündüm. Sosyal bilgilerde daha etkileşimli bir ders işleyebileceği düşünüyorum çünkü... Web 2.0 araçlarının daha yaygın hale gelmesine bakıldığında ve çevremizde çok fazla teknolojik aletten anlayan yetişkinler, gençler, ortaokul öğrencilerini görüyorum. Bu da büyük ihtimalle bizim derslerimizde etkileşimimizi arttıracakını düşünüyorum. Onların da daha başarılı olacağını düşünüyorum.

Öğretmen adaylarından bazıları (2), bu eğitimin sonucunda, “eğlenceli ders işleme” diyerek “zenginleştirme” yanıtı veren akranlarıyla benzer bir noktaya değinmişlerdir. Örneğin ÖA17, “*Öncesinde daha çok sözlü anlatım gibi böyle anlatıp geçme tarzında bir anlatım düşünüyordum. Web 2 araçlarından sonra daha çok işte teknolojiyi kullanarak ders verebilme, eğitim verebilme şeklinde anlatımım daha eğlenceli, daha güzel oldu*” diyerek, önceleri düz anlatıma başvurmaya meyilli olduğunu ancak Web 2.0 araçları eğitimiyle birlikte daha çağdaş ve eğlenceli bir yaklaşıma sahip olduğunu aktarmıştır. Öğretmen adaylarının düz anlatım yapmaya meyilli olmasının temelinde, kendi eğitim hayatları boyunca kendilerine düz anlatım

kullanılarak eğitim sunulması yatmaktadır. Öğretmen adaylarından bu zinciri kırma niyetinde olup, bu konuda bir arayış içinde olan ÖA6'nın ifadeleri şu şekildedir:

Benim öğrencilik hayatım hep tekdüze ilerledi. Bir hocam anlatır anlatır ve giderdi ya da tahtaya yazı yazar giderdi. Web 2.0 araçlarının kullanılmış olması benim daha renkli ve daha güzel bir dünyaya girişime yol açtı. Aslında benim için daha renkli ve daha eğlenceli ders işlemenin bir yolu olarak görünüyor şu an için.

Bir öğretmen adayı ise sosyal bilgilerde teknoloji kullanımı ile ilgili “somutlaştırma” yanıtı vermiştir. Öğretmen adayı ÖA12 “*öğrencilerde soyut işlemleri somuta dönüştürebilme açısından Web 2.0 araçları yani tek çözüm gibi bir şey oluyor. O yüzden güzel etkiledi*” şeklindeki ifadesinde Web 2.0 araçları için, sosyal bilgiler ders içeriğindeki soyut içerikleri somuta dönüştürmede tek çözüm olarak gördüğünü ve aldığı Web 2.0 eğitiminin sosyal bilgilerde öğretim teknolojilerinin kullanımına ilişkin düşüncelerini olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir.

4.3.1. Katılımcı öğretmen adaylarının öğretim teknolojilerini mesleki hayatlarında kullanma planları

Öğretmen adaylarına Web 2.0 araçlarından kendi öğretmenlik meslek deneyimlerinde nasıl faydalanmayı düşündükleri sorulmuştur. Sonrasında öğretmen adaylarının bu soruya verdikleri yanıtlar aşağıda yer alan Tablo 4.12’de sunulmuştur.

Tablo 4.12. Mesleki hayatlarında kullanma planları.

Görüşler	Frekans
Zenginleştirme	13
Dikkat çekme	7
Ölçme ve değerlendirme	7
Çağa uygunluk	5
Aktif katılım	4
Zaman ve mekândan bağımsızlık	1

Web 2.0 araçları dersin birçok kademesinde kullanılabilecek, birçok kullanım amacına yönelik, fazla sayıda araç içeren geniş bir yelpazeye sahip olması sebebiyle öğretim sürecine büyük katkı sağlamaktadır. Günümüzde teknolojinin hayatın her alanına yayılmasıyla öğretim sürecinde teknolojiye başvurulmaması halinde tekdüze ders anlatımı durumu doğmaktadır. Öğretmen adaylarına mesleki hayatlarında Web 2.0 araçlarından nasıl faydalanmayı

düşündükleri sorulmuştur. Bu soruya öğretmen adaylarınca en fazla verilen yanıt içeriği ders içeriğinde “zenginleştirme” olmuştur. Bu konudaki düşüncelerini anlatan ÖA16, şu ifadeleri kullanmıştır:

Çok fazla kullanmayı düşünüyorum çünkü gerçekten sosyal bilgiler dersinin hani tekdüzelikten kurtulması için büyük bir katkı sağladığını düşünüyorum. Çoğunlukla tekdüze anlatım ve ezbere bir anlatım olmaması için, konu anlatımından hemen sonra, öğrencilerle beraber etkileşim içerisinde, öğrencilerin öğrenmelerini tekrar ettirebileceğim şekilde, sürekli hani soru cevap şeklindeki Web 2.0 araçlarını kullanabileceğimi düşünüyorum. En azından hem dönüt sağlamış oluyorum hem de ezberlenmeleri yerine konuların tek tek oturmasını sağlar diye düşünüyorum.

Yukarıdaki ifadesinde ÖA16'nın da değindiği üzere Web 2.0 araçlarından anlatım sonrası, etkileşim içerisinde kullanılabilir hem ezbercilik önlenir hem de anında dönüt alma olanağı sayesinde konu pekiştirmesi de sağlanabilir. Sosyal bilgiler dersinde ortaokul seviyesindeki öğrencilere anlatılan içeriklerin bir kısmı soyut içerikler olduğu için Web 2.0 araçları soyut içeriklerin somutlaştırılmasına da olanak sunmaktadır. Bu sayede hem öğrenciler ders içeriğini daha iyi kavrayabilir hem de öğrencilerin öğrendikleri bilgilerin daha akılda kalıcı olması sağlanır.

Aynı zamanda Web 2.0 araçları ders anlatımı tekdüzelikten çıkarılarak, ilgi çekici, eğlenceli ve etkileşimli ders işlemek için de olanak sağlar. Hazırladığı örnek soruları sınıfta çözmek isteyen bir öğretmen bu soruları tahtaya yazabilir, çıktı alıp öğrencilere dağıtabilir veya akıllıdan bu soruları görüntüleyip sınıfın yanıtlamasını sağlayabilir. Ancak öğretmen bu işlemi Web 2.0 araçlarını kullanarak yaparsa bu soru çözümü etkinliği sınıfta bir oyun atmosferi yaratabilir. Bu duruma değinen ÖA15, kâğıt dağıtılarak gerçekleşen klasik yöntemlerin dışına çıkma olanağına değinerek şu ifadeleri kullanmıştır: *“Haritalar mesela yani öğrencilerin ilgisini çekebileceğini düşünüyorum. Yine animasyonu, programlarıyla yapabilirim. Soru çözümlerini sadece kâğıtlar dağıtarak değil, yani akıllı tahtalardan o Web 2 araçları uygulamalarını açarak gerçekleştirebilirim”*.

Web 2.0 araçları kullanım alanlarının çeşitliliği sayesinde dersin birçok aşamasında kullanılabilir. ÖA6, bu duruma değinerek *“Giriş esnasında olabilir, güdüleme aşamasında olabilir, ölçme değerlendirme aşamasında olabilir. Birçok şekilde ve birçok yerde*

kullanabilirim. Bunun için farklı uygulamaları biliyorum sonuçta, farklı şekillerde kullanma özelliğim var” yanıtını vermiş ve aldığı eğitim sonucunda, amacına göre kullanabileceği Web 2.0 araçlarını öğrendiği için dersin her aşamasında bu araçlardan yararlanabilme yeterliliğinde olduğunu düşündüğünü aktarmıştır. Yine ÖA5 de *“Ders planlarında, ders anlatımlarında, değerlendirme sürecinde... Hani öğrencilerim için daha zengin ders içerikleri geliştirmeyi planlıyorum”* şeklindeki ifadesiyle Web 2.0 araçlarından dersin birçok aşamasında, ders içeriklerini zenginleştirme amaçlı faydalanmayı planladığını belirtmiştir. Benzer şekilde bir yanıt veren ÖA1 ise *“Slaytlarımda da sadece 3 boyutlu materyal olarak değil de hani hem ekonomik hem zaman açısından kullanacağım bu Web 2 araçlarını. Dersin birçok kısmında kullanabilirim”* diyerek dersin çeşitli aşamalarında çeşitli şekillerde Web 2.0 araçlarını kullanmayı planladığını ve bu sayede zamandan ve materyalden tasarruf edeceğini düşündüğünü belirtmiştir.

Web 2.0 araçlarından faydalanarak yapılabilecek uygulamalardan biri de animasyon hazırlamadır. Öğretmenler animasyon hazırlama araçlarını kullanarak kendi sınıf ortamlarının bir canlandırmasını dahi yapabilir ve kendilerini temsil eden karakterleri konuşturarak bir ders anlatım animasyonu tasarlayabilir ve bu animasyonu sınıfta izletebilir. Gerçekleştirilen Web 2.0 araçları eğitiminde araştırmacı tarafından bunun çeşitli uygulama örnekleri öğretmen adayları ile birlikte yapılmıştır. Bu animasyonları hazırlayabilme becerisi kazanan öğretmen adaylarından ÖA7, bundan meslek hayatında da faydalanmayı planladığını verdiği *“Konularımı anlatırken öğrencilere görsel olarak sunmada veya kendim anlatmak yerine animasyonlarla öğrencilere anlatmayı planlıyorum”* yanıtıyla belirtmiştir.

Web 2.0 araçları renkli, ilgi çekici ve sıra dışı öğeler barındırması sebebiyle derste öğrencilerin dikkatini çekerek öğrenciler tarafından güdülenmenin gerçekleşmesini sağlamaktadır. Öğretmen adaylarının bir kısmı bu duruma değinerek, Web 2.0 araçlarını meslek hayatlarında nasıl değerlendirecekleri ile ilgili *“dikkat çekme”* yanıtı vermiştir. Örneğin öğretmen adaylarından ÖA20 *“Evet, planlıyorum birçok aşamada çok işimize yarayacağını düşünüyorum. Öğrencilerin dikkatini çekmede, güdülemede bize faydalı olacağını düşünüyorum”* ifadesini kullanmıştır. Web 2.0 araçlarından dersin birçok aşamasında kullanmayı planladığını söyleyen bir diğer öğretmen adayı ÖA9’un verdiği yanıt şu şekildedir:

Kesinlikle kullanmayı planlıyorum çünkü çok öğretici. Derste, yani bizim bile çok ilgimizi çekiyorsa ortaokul seviyesindeki öğrencilerin yeterince ilgisini çekeceğini düşünüyorum. O yüzden tabii ki kullanacağım. Ölçme ve değerlendirme

için kesinlikle kullanacağım zaten. Ders anlatımı sırasında da yine kullanacağım. Mesela Powtoon'dan yararlanırım. Çok fazla öğrencinin dikkatini çekiyor.

Yukarıdaki ifadesinde ÖA9, Web 2.0 araçlarından, ilgi çekici olmaları sebebiyle, öğrencileri güdüleme amacıyla, dersin birçok aşamasında faydalanacağından bahsetmiştir.

Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarından mesleki hayatlarında faydalanma planları için verdikleri bir diğer yanıt da “ölçme ve değerlendirme” olmuştur. Bu duruma değinen öğretmen adaylarından ÖA13 “*Ders içerisinde, dersin işlenişi haricinde de ölçme değerlendirme kısımlarında kullanacağımı düşünüyorum*” ifadesi kullanarak dersin işleniş aşamasına ek olarak ölçme ve değerlendirme aşamasında da Web 2.0 araçlarından faydalanmayı planladığını aktarmıştır. Öğretmen adaylarından ÖA19, ölçme ve değerlendirme basamağı için “*Ölçme değerlendirme aşamasında, soru tarzında, yine kullanabilirim. Öğrencilere Kahoot'tan direkt soruların hazırlanıp direkt onların cevaplamaları çok faydalı olur. Bence öğrencinin derse olan dikkatini, ilgisini çeker...*” ifadesini kullanarak, ölçme ve değerlendirmede kullanılacak soruların Web 2.0 araçlarından Kahoot! üzerinden önceden hazırlanıp, ölçme ve değerlendirmenin sınıf içerisinde ilgi çekici bir aktiviteye dönüştürülebileceğine değinmiştir. Kahoot! örneği veren bir diğer öğretmen adayı ÖA14 ise “*Derse giriş sürecinde olabilir, ara sorular da olabilir, Kahoot'la bilgi yarışması düzenleyebilirim*” ifadesiyle sınıf içerisinde bilgi yarışması düzenlemeyi ve bunun için Web 2.0 araçlarından Kahoot!'tan faydalanmayı düşündüğünü aktarmıştır.

Günümüzde teknolojinin hayatın her alanına yayılmasının etkisiyle, sadece ders kitabı takip etme, düz anlatım gibi, bugüne kadar alışlagelmiş yöntemler öğrencilere hitap etmemektedir. İçinde bulunulan çağ değıştikçe bu değışime eğitimde de geç kalmadan ayak uydurulmalıdır. Bazı öğretmen adayları (5), meslek hayatlarında Web 2.0 araçlarını kullanma planları sorulduğunda, bu duruma dikkat çekerek, “çağa uygunluk” içerikli yanıtlar vermişlerdir. Bunlara örnek olarak ÖA6 “*Evet, tabi ki de kullanmayı planlıyorum çünkü benim öğretmenlik yapacağım çağdaki öğrenciler zaten bilgisayarla doğmuş öğrenciler ve teknolojiyi benden çok daha iyi bilen, aktif kullanan insanlar olacak. Neden ben onlara ders anlatırken teknolojiden yararlanmayım*” yanıtı vererek dersine gireceği öğrencilerin dijital yerli olmalarına değinip, onların tüm hayatlarının olduğu gibi derslerinin de teknolojiyle içi içe olması gerektiğine vurgu yapmıştır. Yine bu konuya değinen ÖA2'nin de ifadesi şu şekildedir:

...Şimdiki neslimiz biraz... teknolojinin gelişmesinden dolayı teknolojiyle çok iç içe büyüdüler ve bizden daha iyi öğreniyorlar. Çünkü kademeli şekilde öğrenen öğrenen geliyorlar. Ki herkesin elinde bir telefon ve bilgisayar olduğu için, bizim de artık kitaptan ziyade telefonla, bilgisayarla onlara daha yakın olmamızın lazım olduğunu düşünüyorum.

ÖA2, yukarıda yer alan ifadesinde yeni neslin dijital yerli olup, bugüne kadar teknolojiyle iç içe bir hayat sürdürdüğüne ve onlara hitap edebilmek için ders anlatırken de teknolojiden yararlanmanın önemine değinmiştir. Örneğin ÖA10 günümüz öğrencilerinin teknoloji yatkınlıkları dolayısıyla oyunlaştırmanın ve ilgi çeken sunumlar kullanmanın gerekliliğine işaret ederek şu ifadeleri kullanmıştır: *“Evet, tabii ki kullanacağım. Dersin işlenişinde ölçme değerlendirme olarak kullanabilirim. Oyunlarla öğretmek için kullanabilirim çünkü öğrenciler günümüzde teknolojiye daha yatkın ve monoton bir şekilde ders anlatmaktansa oyunlarla, işte yine aynı şekilde o tarz sunumlar hazırlayarak anlatmak daha mantıklı”*. Ders içerisinde teknolojik materyallerden faydalanmayı çağın bir gerekliliği olarak nitelendiren ÖA18 ise *“Evet, öğretmen olursam kesinlikle kullanmayı düşündüm çünkü teknoloji çağımızın bir gerekliliği artık. Yani birçok konuda gerekli artık. Gerekirse ders verme amaçlı, ölçme amaçlı, soru verme amaçlı kullanılabilir”* diyerek Web 2.0 araçlarından dersin birçok kademesinde başvurulabileceğine değinmiştir.

Öğretmen adaylarından bazıları (4), Web 2.0 araçları için meslek hayatlarında “aktif katılım” yanıtı vermişlerdir. Bunlardan ÖA11 *“Etkin olarak kullanmayı düşünüyorum tabii ki. Mesela tabii konudan konuya değişir ama genelde böyle oyunlarda veya çocukların katılabileceği etkinlikler kullanarak Web 2.0 araçları kullanarak böyle konuyu daha iyi anlamalarını istiyorum”* yanıtıyla ders içerisinde oyunlar oynatarak öğrencilerin katılımını sağlamayı ve bu sayede daha etkili bir öğrenme gerçekleştirmek istediğini aktarmıştır.

Öğretmen adaylarından; Web 2.0 araçlarının, yapılması imkân yeterliliğinde olmayan birtakım uygulamaların yapılmasını mümkün kıldığına değinerek “zaman ve mekândan bağımsızlık” faktörüne değinen bir öğretmen adayı da olmuştur. Öğretmen adayı ÖA19’un ifadesi *“Konusuna göre değişir mesela bir gezdirip gösteremeyeceğim yerleri direkt sanal tur yaparak mesela öğrencilere daha canlı, akıllarında kalıcı bir şekilde gösterebilirim”* şeklindedir. Bu ifadesiyle ÖA19, bir yeri anlatırken oraya öğrencileri götürme imkânı olmadığında sanal gezi gözlem yoluyla öğrencilerini sanal olarak o konuma götürebileceğinden bahsetmiştir.

4.4. Katılımcı Öğretmen Adaylarının Web 2.0 Araçları Eğitimi Uygulaması Sonrası Öğrendikleri

4.4.1. Katılımcı öğretmen adaylarının uygulama sonrası edindikleri kazanımlar

Öğretmen adaylarına aldıkları Web 2.0 araçları eğitiminden sonra, daha önce yapamadıkları neleri yapabilir duruma geldikleri sorulmuştur. Öğretmen adaylarının bu soruya verdikleri yanıtlar aşağıda yer alan Tablo 4.13'te sunulmuştur.

Tablo 4.13. Eğitim sonrası edindikleri kazanımlar.

Görüşler	Frekans
Özgüven artışı	12
Animasyon/karikatür hazırlama	9
Sunum hazırlama	9
Tasarım yapma	6
Eğitici oyun tasarlama	5
Sanal gezi gözlem yapma	1
Akıllı tahta kullanımı	1

Öğretmen adaylarına, kendilerine verilen Web 2.0 araçları eğitimi sonrasında daha önce yapamadıkları neleri yapabilir hale geldikleri sorulduğunda öğretmen adaylarının en çok verdikleri cevapların başında “özgüven artışı” cevabı yer almaktadır. Nitekim öğretmen adayları bu eğitim ile birlikte daha önce yeterince tanımadıkları birçok Web 2.0 aracını hem ismen hem de içerik bakımından tanıma olanağı bulmuştur. Bu eğitimin sonunda öğretmen adayları daha önce çekimser yaklaştıkları birçok alana yetkin duruma gelmişlerdir. Nitekim bu durum kendilerinde bir özgüven artışına ve girişimcilik motivasyonuna yol açmıştır. Bu durum öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlardan açıkça anlaşılmaktadır. Örneğin ÖA15, verdiği “*Birçok şeyi yapabiliyorum. Öncekinde hiç kullanmıyordum. Araştırmak da korkutucu geliyordu ama şu an daha aşina olduğum için birçok uygulamayı kullanabileceğimi düşünüyorum*” yanıtıyla bahsedilen durumu özetlemiştir. Benzer şekilde ÖA2, “*Bütün programları açıp hepsini yapabileceğime inanıyorum. Hepsinin dilinden anladığımı düşünüyorum. İstedğim bilgiyi aktarabileceğimi düşünüyorum, istediğim herhangi bir şeyi yapabilirim*” şeklinde verdiği yanıtla, herhangi bir Web 2.0 aracını etkin bir şekilde kullanabileceğini belirterek ifade etmiştir.

Öte yandan ÖA5, daha önce yapamayıp şu anda neler yapabildiği sorusuna verdiği “*Birçok şey... Daha önce yani bu konuda gerçekten bilinçsizdim. Teknoloji kullanımı açısından*

özellikle birinci sınıfta hani bilişim dersinde hiçbir şekilde somuta geçiremiyorduk bilgilerimizi, aktaramıyorduk. Yani şu an etkin bir şekilde kullanabildiğimizi düşünüyorum” yanıtıyla eskiden zihninde canlandırdığı projeleri somuta dönüştürmede problem yaşadığını ve bu eğitim sayesinde bu problemini çözdüğünü anlatmıştır. ÖA10 ise Web 2.0 araçlarından faydalanarak hazırladığı sunumlar için “...Web 2.0 araçlarını kullanmayan insanlardan daha öndeyim. Yani sunum hazırladığımda, bir şey açtığımda ya da Web 2.0 araçlarından bir şey eklediğimde onlardan daha önde oluyorum. Tabii ki daha deneyimli bakıyorum” şeklindeki yanıtıyla kendisinin Web 2.0 araçları ile bir sunum hazırladığında sıradan kabul edilebilecek diğer sunumlar arasında öne çıktığından ve artık eski haline göre bu alanda daha deneyim sahibi olduğundan bahsetmiştir.

Katılımcılardan ÖA6, “Öncelikle artık uygulamalara öcü gibi bakmıyorum. Onları uygularken ve yaparken daha rahatım. Hani İngilizce temelli bile olsa artık uğraşmak için bir isteğim var. Şu an gayet rahat ve güzel kullanımını yaptığımı düşünüyorum” şeklinde açıkladığı üzere, önceleri çekimser yaklaştığı Web 2.0 araçlarına, dil engeline rağmen araştırmaya ilgili olduğundan ve önceleri çekindiği bu araçları şimdi etkin kullandığından bahsetmektedir.

Öğretmen adayları, Web 2.0 eğitimi öncesi yapılan görüşmelerde animasyon hazırlamaya ilgi duyduklarını belirtmişlerdir. Öğretmen adayları Web 2.0 araçları eğitiminde animasyon hazırlama oturumlarına yoğun ilgi göstermiştir. Dolayısıyla öğretmen adaylarının çokça değindiği bir diğer gelişim ise “Animasyon/karikatür hazırlama” olmuştur. Örneğin ÖA16, “Karikatür hazırlamayı bilmiyordum, karikatür hazırlamayı öğrendim. Daha önce hiç animasyon hazırlamıştım, onu öğrendim” yanıtını vermiştir. ÖA6 da benzer şekilde “Önceden ben; Powtoon’ı özellikle, kullanmayı bilmiyordum ve eğlenceli bir şeyleri çıkarmak istiyordum ama kullanımı zor olan bir uygulamaydı. Şu an öğrendiğim için gayet rahat ve kolay bir şekilde yapabiliyorum” ifadesini kullanmıştır. Burada öğretmen adayları, daha önce hiç bilmedikleri animasyon ve karikatür hazırlama konusunda, Web 2.0 araçları eğitimi sonrasında deneyim ve yetkinlik edindiklerini anlatmışlardır. Öte yandan animasyon hazırlamanın yanı sıra sunu geçişlerinin animasyonu andırdığı Prezi aracı ile ilgili konuşan ÖA19 “Daha önce yapamadığım... Powtoon’dan sesli animasyon hazırlayamıyordum, şimdi hazırlayabiliyorum. Prezi’yi de öğrendim, onu da hazırlayabiliyorum artık ve çoğunu zaten öğrendim. Şu an mesela yapsam bir şey yapabilirim, çoğunda yapabilirim” ifadelerini kullanmış ve benzer şekilde ÖA12 “Animasyon yapamıyordum, onu yapmayı öğrendim. Prezi’den ziyade böyle daha yüzeysel sunumlar yapabiliyordum. Şu an daha içine girebiliyorum olayın” yanıtını vermiştir.

İki öğretmen adayının da değindikleri ortak noktalar için, daha önce animasyon hazırlamadıkları ve Web 2.0 araçları eğitiminden sonra hem animasyon hem de animasyon geçişli sunum hazırlayabildikleri örnek verilebilir. Ayrıca kullandıkları ifadelerinden aldıkları bu eğitim sonrasında edindikleri beceriler sonucunda özgüvenlerinin geliştiği de dikkat çekmektedir.

Öğretmen adaylarının ders anlatımı gerçekleştirirken başvurdukları ders materyallerini çoğunlukla sunumlar oluşturmaktadır. Birçok öğretmen adayı canlı ve etkileyici sunumlar hazırlamada istekli olmalarına karşın bunu nasıl gerçekleştireceklerini bilmediklerinden dolayı sıradan ve klasik sunumlara başvurmaktadır. Web 2.0 araçlarını tanıdıktan sonra bu isteklerini gerçeğe dönüştürebilecekleri mecraları keşfetmiş olan öğretmen adayları, Web 2.0 araçları eğitimi sonrası gösterdikleri gelişim ile ilgili “Sunum hazırlama” cevabı vermişlerdir. Bununla ilgili ÖA14 *“Daha önce uygulamalara dair bir bilgim yoktu. Yani aslında animasyon bile nereden yapıyor bilmiyorum. Örneğin Canva, Canva’dan da slayt yapabiliyorum şu an. Yapılabiliyormuş, hatta daha renkli, daha güzel slaytlar yapılabiliyormuş, onu öğrendim bu şekilde”* şeklindeki yanıtıyla, tasarım, sunum ve animasyon hazırlama üzerine kullanılabilir Web 2.0 araçlarını daha önce bildiğini ve öğrenmesi itibarıyla daha renkli ve güzel sunular hazırlayabildiğini aktarmıştır. Web 2.0 araçları eğitimi sonrasında hazırladığı sunuları canlandırdığından bahseden ÖA19 *“Şu an mesela bir sayfayı PowerPoint’de basit bir şekilde yazmak yerine, Canva’dan direkt renklendirip daha güzel bir şeyler yapabileceğim. Direkt PowerPoint’te hazırlamam bir şeyi. Web 2.0 araçlarında hazırlayıp oraya eklerim daha güzelleştirmek için”* ifadelerini kullanmıştır.

Katılımcılardan ÖA10, *“Şu an daha iyi sunumlar hazırlıyorum gerçekten, Web 2.0 araçlarını kullanarak. Birkaç tane daha derste kullandım onları, çok iyi oldu. Sunumlarda daha deneyimli oldum”* şeklindeki ifadesiyle, Web 2.0 araçlarından yararlandığında hazırladığı sunuları beğendiğini aktarmıştır. İfadeden de anlaşılacağı üzere bu durum öğretmen adayının sunu hazırlamada kendilerine duydukları güveni de geliştirmiştir. Benzer şekilde ÖA5 verdiği *“Daha önce yapmadığım... Yani PowerPoint’te mesela... çok etkin kullanamıyordum hani. Daha farklı görsel açıdan, zihinsel, öğrencilerime hani daha iyi bir şekilde aktarabilmek için”* yanıtıyla daha önce etkin kullanmadığı PowerPoint programının kullanmadığı özelliklerini öğrenerek daha etkili sunular hazırlayabildiğini söylemiştir.

Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları eğitimi ardından gösterdikleri gelişim için verdikleri bir diğer yanıt ise “tasarım yapma” yanıtı olmuştur. Bununla ilgili ÖA7 *“Animasyon*

yapamıyordum, onu yapabiliyorum. Daha sonra... Canva ile çeşitli afişler hazırlayabiliyorum, çeşitli kapakları hazırlayabiliyorum, bunun gibi şeyler” yanıtı vererek, animasyon, afiş ve kapak tasarımını daha önce yapamadığını ve aldığı Web 2.0 araçları eğitimi sonrasında yapabilir hale geldiğini belirtmiştir. ÖA20 ise Web 2.0 araçları eğitimi sonrasında “*Kavram haritalarını oluşturabiliyorum. Eğlenceli farklı şekillerde sorular hazırlayabiliyoruz. Animasyonlar hazırlayabiliyoruz bir de”* şeklinde kavram haritası, animasyonlar ve ölçme ve değerlendirme içerikli eğitici oyunlar tasarlayabildiğini söylemiştir. Web 2.0 araçları eğitimi sonrasında bu araçlar ile ilgili deneyimini aktaran ÖA2'nin ifadesi ise şu şekildedir:

Önceden animasyonu pek becerememiştim. Powtoon'ın biraz daha başarılı olduğunu gördüm. Bubbl.us ve Popplet arasında gidip geliyordum. Sizin de tercihleriniz ve tavsiyeleriniz sayesinde Bubbl.us'ta daha kaliteli şeyler yapabildim. Özellikle alttaki yazıyı nasıl kaldırabiliriz noktasında yardımcı olmuştunuz. Bir de Pictramap biraz işime yaradı çünkü tarihte ve sosyal bilgilerle genellikle hani biliyorsunuz tarih ve coğrafya üzerinden giderken, çok fazla kullanılabilir, işe yarayabilir. İşte sizin yaptığınız gibi Atatürk'ün Samsun'a çıkışıdır, Çanakkale Savaşı'dır... Bunları böyle veya Kurtuluş Savaşı'nı tamamen özetleyecek şekilde çok güzel anlatılabilir diye düşündüm ve bir ışık yandı, fikirler geldi.

ÖA2'nin yukarıda yer alan anlatımında bahsettiği üzere Web 2.0 araçları eğitimi sonrasında, kendisinin bu araçlardan ne şekilde faydalanacağına dair fikir edinmiştir.

Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları eğitimi sonrasında kazandıkları beceriler sorulduğunda verdikleri bir diğer yanıt ise “eğitici oyun tasarlama” olmuştur. Bu yanıtı veren öğretmen adaylarından ÖA16 “*Hani bulmaca türü, bulmaca tarzında uygulamalar ve sınıfta uygulanan ölçme ve değerlendirme kısmında uyguladığımız çoğu etkinliği bilmiyordum, bunları öğrendik”* yanıtıyla Web 2.0 araçları eğitimi sonrasında bulmaca gibi sınıf içi eğitici oyunlar oluşturmayı ve ölçme ve değerlendirmede kullanılacak etkinlikleri öğrendiğini aktarmıştır. ÖA1, “*Kullandığım bu Web 2.0 araçlarının birçoğunda artık güçlüyüm diyebilirim. Worldwall'da bir sürü etkinlik olduğunu öğrendim. WordArt'tan kelime bulutu yapmayı öğrendim... Birçok Web 2.0 aracında güçlü yönlerimi söyleyebilirim”* yanıtını vermiştir.

Katılımcılardan ÖA18, “*Çeşitli oyunlar yapabiliyoruz. Değerlendirme soruları, ünite değerlendirme soruları yapabiliyoruz”* yanıtı vermiştir. Ölçme ve değerlendirme içerikli Web

2.0 araçları, anında geri dönüt olanağı da sunmaktadır. Buna değinen ÖA9, daha önce sınıf içerisinde uygulayabileceğı, kendi oluşturduğı soruları içeren, ölçme ve değerlendirme amaçlı bir uygulama yapmayı istediğini ancak aldığı Web 2.0 araçları eğitimi öncesinde bunu nereden ve nasıl yapabileceğini bilmediğini de şu şekilde aktarmıştır:

Daha önce mesela, isterdim aslında bir test oluşturayım. Sınıfa, kendi anlattığım şeylere göre, kendi oluşturduğum testle hani sorular sorayım ama bunu yani nereden yapacağımı bilemeyebilirdim. Ama mesela Kahoot! sayesinde öğrenciler o anda ona cevap verebiliyor. Orada kimin doğru, kimin yanlış, kimin anında cevap verdiği falan ortaya çıkıyor. Bunu mesela çok sevdim, bunu yapabilirim.

Web 2.0 araçlarının fonksiyonel olduğu bir diğer alan da gerçekte yapılabilmesi imkân dışı sayılabilecek durumların sanal olarak gerçekleşmesini sağlamaktır. Bu duruma değinen bir öğretmen adayı, Web 2.0 araçları eğitiminin ardından kazandığı beceriler sorulduğunda “Sanal gezi gözlem yapma” yanıtı vermiştir. ÖA18’in, verdiği yanıt şu şekildedir: “*Bir yerden bir yere harita üzerinden gidebiliyoruz. Müzeleri gezebiliyoruz, yani canlıymış gibi*”. Burada öğretmen adayının değindiğı durum Web 2.0 araçları ile sanal bir simülasyon şeklinde, öğrencilerini harita programları üzerinden dilediğı zamanda, dilediğı yere götürebilmesi özelliğidir. Aynı işlevden yararlandığını aktaran ÖA17, “*İşte akıllı tahtadan Google haritalar ile ilgili şeyleri artık daha çok önceliyorum*” yanıtı vererek sanal gezi gözlemi öncelediğini belirtmiştir.

Web 2.0 araçları üzerine aldıkları eğitim uygulaması sonrası daha önce yapamadığımız neler yapabiliyorsunuz sorusuna bir öğretmen adayı da “Akıllı tahta kullanımı” yanıtı vermiştir. ÖA17 bu konuda “*Daha önce yapamadığım işte haritaları, tahtadan ya da haritadan ziyade akıllı tahtada kullanmayı, bununla birlikte akıllı tahtadan gitmeyi. Daha eğlenceli, daha böyle dikkat çekici olduğunu düşünüyorum*” ifadelerini kullanmış ve daha önce ders anlatımlarında akıllı tahta kullanımından çekindiğini ancak bu eğitimin ardından, ilgi çekiciliğı sebebiyle, öğretim teknolojilerinden derslerinde olabildiğince fazla yararlanmaya karar verdiğini anlatmıştır.

4.4.2. Katılımcı öğretmen adaylarının uygulama sonrası öğrendikleri araçlar

Öğretmen adaylarına aldıkları Web 2.0 araçları eğitimiyle birlikte hangi Web 2.0 araçlarını öğrendikleri sorulmuştur. Öğretmen adaylarının bahsettiğı veya ders planlarında yer verdiği araçlardan 2 ve üzeri frekans değerinde olanlar aşağıda yer alan Tablo 4.14’te sunulmuştur.

Tablo 4.14. Eğitim sonrası öğrenilen araçlar.

Görüşler	Frekans
PowerPoint	20
Wordwall	13
Canva	13
Powtoon	9
WordArt	9
Kahoot!	8
Learning Apps	7
Prezi	7
Bubbl.us	5
Microsoft Word	4
Pixton	3
Emaze	2
Google Earth	2
Paint 3D	2
Popplet	2
QuizFlight	2
Storyboard That	2

Öğretmen adayları verilen Web 2.0 araçları eğitimi sayesinde birçok Web 2.0 aracını öğrenme ve daha önceden bildiği araçlardaki bilgilerini de geliştirme olanağı bulmuştur. Öğretmen adaylarına, aldıkları Web 2. araçları eğitimi sonrasında hangi Web 2.0 araçlarını öğrendikleri sorulmuştur. Öğretmen adayları görüşme esnasında aklına gelen Web 2.0 araçlarını saymıştır ancak esnasında hatırladıkları kadarını sayabilmişlerdir. Bu sebeple araştırmacı, öğretmen adaylarının Web 2.0 eğitimi sonrasında ders anlatımlarında faydalanmak üzere hazırlanmış oldukları dijital dosyaları kendilerinden temin etmiş ve veri kaynağı olarak bu dosyalardan da faydalanmıştır.

Öğretmen adaylarının bahsettiği veya ders planlarında yer verdiği araçlardan 2 ve üzeri frekans değerine sahip olan tabloda yer almaktadır; 1 frekans değerine sahip olan araçlar ise; MindMeister, Animaker, Blendspace, PictraMap, Comics Panel Creator, PNGWing, Pinterest, Picsart, Creately, PosterMyWall, Educandy Studio, Gliffy, Google Classroom, Google Forms, Sanalmuze.gov.tr, LiveWorksheets, Venngage, Voila, Make Beliefs Comix, Mentimeter, WordMint, Mindomo, Quizizz, Edmodo, Vivavideo, Plotagon ve MindMap şeklindedir.

Öğretmen adaylarının öğrendikleri ve başvurdukları Web 2.0 araçları arasında en başta “PowerPoint” gelmektedir. Daha sonrasında sırasıyla “Wordwall”, “Canva”, “Powtoon”, “WordArt”, “Kahoot!”, “Learning Apps”, “Prezi”, “Bubbl.us”, “Microsoft Word”, “Pixton”, “Emaze”, “Google Earth”, “Paint 3D”, “Popplet”, “QuizFlight” ve “Storyboard That” isimli Web 2.0 araçları gelmektedir. Öğretmen adayının ifadesinde bahsedip ismini hatırlayamadığı Web 2.0 aracı parantez içinde verilmiştir.

Katılımcılardan ÖA5 “*Kavram haritaları, animasyonlar... Ya hani PowerPoint dahi olsa daha etkili bir şekilde kullanabilmeyi öğrendim. Örneğin Kahoot var, Powtoon, Bubbl.us, Learning Apps, Animaker vardı, öğrencilere çeşitli oyunlar... Hani soruları oyunlaştırarak anlatabilirim*” şeklindeki yanıtıyla kavram haritası, animasyon, sunum ve eğitici oyun hazırlama araçlarından örnekler vermiştir. ÖA2 ise sanal gezi, görsel düzenleme, sunum hazırlama, eğitici oyun, animasyon, kelime bulutu ve kavram haritası oluşturma amaçlı kullanılan Web 2.0 araçlarına şu ifadeleri kullanarak örnekler vermiştir:

Şimdi saymaya başlarsam Google Earth, tabi ki bir Web 2.0 aracı. Picsart ondan sonra Prezi, Mentimeter, Powtoon, WordArt, WordWall, bunlar, onların dahilinde. Sizin de göstermiş olduğunuz animasyon uygulaması vardı bir tane tam adını hatırlayamadım [Plotagon]. O bir tane de şey trenli uygulamanız vardı hocam onu unuttum [PictraMap]. Popplet, Bubbl.us, başka... Şu an aklıma gelmedi ama 10 veya 12 tane kayıtlı var.

ÖA1 ise “*İlk olarak Canva’yı Mindomo, Prezi, Powtoon... Daha sonra... Şey Pinterest gibi şeyler öğrendim*” diyerek grafik tasarım, sunu hazırlama, animasyon hazırlama ve görsel veri tabanı amaçlı Web 2.0 araçlarından örnekler vermiştir. Görüşme esnasında adını hatırlamadığı araçların isimleri parantez içerisinde verilen ÖA4’ün yanıtı da şu şekildedir:

Bubbl.us’ı öğrendim. Sonra şey vardı, slayt tekniği vardı da ismini şu an aklıma gelmiyor [Prezi]. Animasyon teknikleri vardı Powtoon, evet, en çok kullandığımız. Sonra Make Bliefs Comix diye bir şey vardı, hani çizgi roman yapabildiğimiz. Bir de böyle bulutlar yaptığımız... Kelime bulutu [WordArt]. Böyle şey, hani böyle hani birine bağlanıyordu, alıyordu. Kelimelerin altında açtıkları dallar oluyordu. Ağaç şeklinde gibi [Bubbl.us].

Birçok Web 2.0 aracını öğrendiğini ancak tamamının isimlerini görüşme esnasında hatırlamadığını belirten ÖA15, aklına gelen Web 2.0 araçlarını örnek vermek için şu yanıtı vermiştir:

Kahoot vardı. Daha sonra Quiziz vardı, Prezi vardı, Canva vardı. Daha sonra... Powtoon vardı. Vardı bir sürü yani karikatürlere yönelik vardı. İsimlerini tam olarak hatırlamıyorum. Onlara tekrar bakmam lazım ama mesela karikatür oluşturduğumuzu [Make Bliefs Comix], animasyonu oluşturduğumuzu, çevrimiçi kavram haritaları oluşturduğumuzu Bubbl.us'ı falan hatırlıyorum da isimleri şu an tam olarak hatırlayamayacağım.

ÖA8 ise öğrendiği Web 2.0 araçları için *“Canva'yı öğrendim, Kahoot'u öğrendim. Sonra Learning Apps'i öğrendim, sonra... Sanal sınıf olarak işte Edmodo işte Classroom falan onları öğrendim. Bunları söyleyebilirim. Şu an aklıma gelen bunlar”* ifadelerini kullanarak grafik tasarımı, eğitici oyun, sanal sınıf gibi amaçlarla kullanılacak Web 2.0 araçlarına örnekler vermiştir. ÖA6 da *“Bubbl.us, Powtoon, Google Earth de dahil olmak üzere birçok Google şeylerini öğrendik. Genel olarak bunlar ve daha fazlası da var tabii ki ama ben bunları daha aktif olarak kullandığım için bunları söylemek isterim”* şeklindeki ifadeyle kavram haritası, animasyon, sanal gezi gibi amaçlarla kullanılan araçlara örnekler vermiştir.

Katılımcılardan ÖA9 ise mesleki hayatını kastederek ileride kullanmayı planladığını belirterek aklına gelen Web 2.0 araçlarına *“Kahoot'u hatırlıyorum, onu çok sevmiştim. Bu aklımda. Ondan sonra kavram haritası yaptığımız bir araç vardı, MindMap miydi... O aklımda. Ondan sonra, Powtoon'u sevdim, onları kullanırım diye düşünüyorum ileride de sürekli”* şeklinde eğitici oyun, kavram haritası ve animasyon hazırlama araçlarına örnekler vermiştir. ÖA12 ise birçok Web 2.0 aracı öğrendiğini söylemiş ve öğrendiği araçlara örnek verirken sunum hazırlamanın dışında eğitici oyun hazırlama gibi yaratıcı fikirler edindiğini şu şekilde aktarmıştır: *“Daha çok şey öğrendim, uygulama öğrendim. Uygulamanın sadece sunumdan ibaret olmadığını, hani eşleştirme yapılabileceğini, yapbozlar, animasyonlar bunlar gibi birçok şeyin olduğunu öğrendim... Animasyon olarak Powtoon'u öğrenmiştim. Daha sonra Prezi'yi öğrendim. Bunlar şu an aklıma geliyor”*. ÖA19 da tasarım, sunum, animasyon ve eğitici oyun hazırlama üzerine olan Web 2.0 araçlarından örnekler vererek *“Canva, ondan sonra Prezi, Powtoon... Bunları çok iyi öğrendim... Soru hazırlama şeylerini de öğrenmiştik ama isimlerini şu an unuttum, Mentimeter falan vardı”* yanıtını vermiştir. Yine birçok Web 2.0 aracı öğrendiğini ifade eden ÖA10 *“Bubbl.us var, Canva var. Sonra, başka bir sürü var. Anlatacağım*

Google Earth var. Ondan sonra başka... Oyun hazırlamıştım, birinin adını unuttum... Learning Apps... Bir sürü vardı da unuttum” şeklinde kavram haritası hazırlama, grafik tasarımı, sanal gezi, eğitici oyun gibi amaçlarla kullanılabilir Web 2.0 araçlarına örnekler vermiştir. ÖA17 de *“İşte Google Earth haritaları daha yakından öğrendim. Daha sonra Learning Apps gibi eğitici oyunları, oyun oynayarak öğrenmek gibi uygulamaları öğrendim”* yanıtını vererek, Web 2.0 araçları eğitimi sayesinde Google Earth aracını kapsamlı öğrenme olanağı bulduğunu ve eğitici oyunlar hazırlamayı keşfettiğini belirtmiştir.

Öte yandan öğretmen adayları, Web 2.0 araçları eğitimi sayesinde öğrendikleri Web 2.0 araçlarının dışındaki Web 2.0 araçlarının kullanımında da kendilerini yetkin görmeye başladıklarını aktarmışlardır. Örneğin ÖA11, verdiği *“Canva’yı öğrendim... Powtoon vardı. Hatırladığım şu an, bunlar... Çok şey öğrendim ama mesela bütün Web 2.0 araçlarını şu anda hani kullanabilirim”* yanıtıyla öğrendiği grafik tasarım ve animasyon hazırlama araçlarına örnek vermiş ancak tüm Web 2.0 araçlarının kullanımı için kendini yetkin gördüğünü aktarmıştır. Benzer şekilde ÖA14 de *“Bubbl.us, Kahoot. Şu an aklıma gelmiyor ama çoğunu öğrendim. Yani girebilsem şu an hepsini yapabilirim”* şeklindeki yanıtıyla, kullanmak istediği herhangi bir Web 2.0 aracını kullanabilir durumda olduğunu aktarmıştır.

Öğretmen adaylarına Web 2.0 araçları eğitimi esnasında Microsoft PowerPoint, Microsoft Word, Bubbl.us, Popplet, Google Classroom, Google Earth, Picramap, Canva, Prezi, Mentimeter, Kahoot!, Socrative, Learning Apps, Storyjumper, Make Beliefs Comix, Powtoon, Plotagon, Zoom isimli araçların tanıtımlarına yer verilmiştir. Bu araçlardan Socrative, Storyjumper ve Zoom isimli araçlara öğretmen adaylarının görüşmelerde değinmemiş ve hazırladıkları dosyalarda sayılan araçlardan faydalanmamışlardır.

Öğretmen adaylarının hazırladıkları dosyalarda yer verdikleri ancak görüşmelerde bahsetmedikleri 21 adet Web 2.0 aracı araştırmacı tarafından tespit edilmiştir. Bunlar; Pixton, Emaze, Paint 3D, QuizFlight, Storyboard That, MindMeister, Animaker, Blendspace, Comics Panel Creator, PNGWing, Creately, PosterMyWall, Educandy Studio, Gliffy, Sanalmuze.gov.tr, LiveWorksheets, Vivavideo, Venngage, Voila, WordMint ve Mindomo isimlerindeki Web 2.0 araçlarıdır. Öğretmen adaylarının bu araçları kullanım örneklerine ilerleyen bölümde görselleriyle birlikte yer verilmiştir.

4.5. Katılımcı Öğretmen Adaylarının Öğretim Teknolojilerine Dair Deneyimleri

4.5.1. Katılımcı öğretmen adaylarının hazırladıkları ders planlarında öğretim teknolojilerini kullanma amaçları

Öğretmen adaylarına aldıkları Web 2.0 araçları eğitimi sonrasında hazırladıkları ders planlarında Web 2.0 araçlarından ne amaçla faydalandıkları sorulmuştur. Öğretmen adaylarının bu soruya verdikleri yanıtlar aşağıda yer alan Tablo 4.15'te sunulmuş, öğretmen adaylarının hazırladıkları dosyalar incelenmiş ve elde edilen bulgular metin içerisinde açıklanmıştır.

Tablo 4.15. Hazırladıkları ders planlarında kullanım amaçları.

Görüşler	Frekans
Sunum hazırlama	20
Ölçme ve değerlendirme	20
Dikkat çekme	20
Tasarım	17
Animasyon/karikatür hazırlama	14
Eğitici oyun	14
Konuyu özetleme	10
Sanal gezi-gözlem	4
Sanal sınıf	1

Öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar ve hazırladıkları dosyalar incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamının, hazırladıkları dosyalarda Web 2.0 araçlarından “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama” ve “dikkat çekme” amacıyla faydalandıkları saptanmıştır. Sırasıyla tüm öğretmen adaylarının, başta görüşme esnasında kendi verdikleri yanıtlar, daha sonra ise kendi hazırladıkları dosyalar incelenerek elde edilen bulgular eklenerek Web 2.0 araçlarından faydalanma deneyimlerine yer verilmiştir. Ardından kullanım amaçlarının frekansları çoktan aza olacak şekilde tabloda sıralanmıştır.

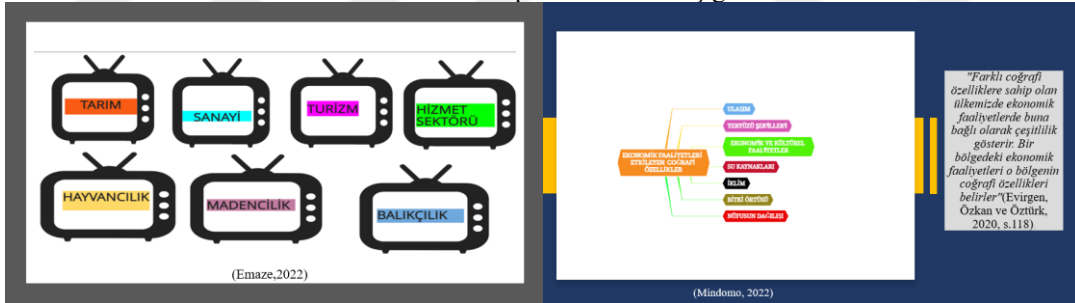
Öğretmen adayı ÖA1, 5. sınıflar için İnsanlar, Yerler ve Çevreler öğrenme alanına yönelik kendisinin Web 2.0 araçlarını kullanım deneyimini, yapılan görüşme esnasında şu şekilde anlatmıştır:

Powtoon kullandım hem ses, duyu organına hitap etsin diye hem de çocukların ilgisini çekmek amacıyla dersin giriş kısmında kullandım. Derste konumu bu kullandığım Powtoon görselinde öğrenmelerini istedim. Daha sonra Canva'dan afiş hazırladım. Onu da işte ders içeriğimin özelliklerini, görsellere yer

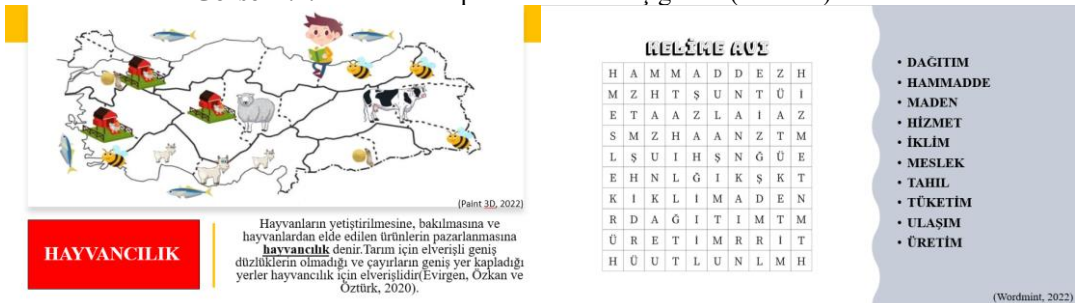
vererek o afişte hazırladım. Daha sonra dersin içerik kısmında da dersi anlatırken Prezi kullandım. Prezi’de hazırladığım dersi, yani ders içeriğini orada anlattım. Ölçme değerlendirme kısmında da... Şey Wordwall’dan hazırladığım bir etkinlik kullandım Wordwall’dan bir Türkiye haritasını eşleştirme oyunu hazırladım. Kendi konum ekonomik faaliyetleri incelemeyi ve oradaki ekonomik faaliyetleri eşleştirdim.

ÖA1’in hazırladığı dosya incelendiğinde, yukarıda yer alan ifadesinde değindiklerine ek olarak; Emaze üzerinden bir şema, Mindomo üzerinden bir kavram haritası oluşturduğu, Paint 3D ile görsel tasarladığı ve bunların hepsini PowerPoint ile hazırladığı sunuma eklediği görülmüştür. Ayrıca ölçme ve değerlendirme sürecinde Wordwall’a ek olarak WordMint üzerinden etkinlik tasarlandığı ve WordArt ile bir kelime bulutu şeklinde konu ile ilişkili anahtar kelimelerin bir arada verilerek bir kapanış görseli hazırladığı saptanmıştır. ÖA1 Web 2.0 araçlarından “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “animasyon/karikatür hazırlama”, “eğitici oyun”, “tasarım”, “dikkat çekme” ve “konuyu özetleme” amacıyla faydalanmıştır. ÖA1’e ait ders planı dosyasından Emaze, Mindomo, Paint3D ve WordMint araçlarından faydalanış biçimi Görsel 4.1’de örneklendirilmiştir.

Görsel 4.1. ÖA1’in ders planından alınmış görsel.

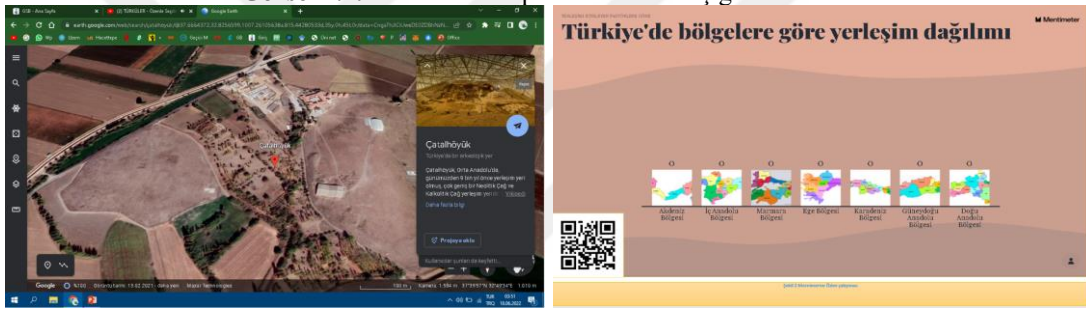
Görsel 4.1. ÖA1’in ders planından alınmış görsel (Devamı).

Öğretmen adayı ÖA2 kendi kullanımını “Şu şekilde, kullandım: Powtoon’u önce ilk başa, geçmişi anlatmak üzere; Bubbl.us’la tekrarını kullandım. Önüne de şey PictraMap’i kullanarak konuyu özetlemeye düşündüm. Değerlendirme olarak da bildiğimiz gibi işte

Canva, ondan sonra, WordWall ve WordArt... Onlarla da pekiştirmeyi planlamıştım işte” şeklinde aktarmıştır. ÖA2'nin hazırladığı dosya incelendiğinde; 7. sınıflara yönelik İnsanlar, Yerler ve Çevreler öğrenme alanı için hazırladığı tüm içerikleri PowerPoint dosyasında birleştirdiğine, Kahoot! ve Mentimeter araçlarından ölçme ve değerlendirmede faydalandığına, etkinlik için Google Forms, sanal gezi için Google Earth aracından, eğitici oyun için Learning Apps ve animasyon hazırlamak için Powtoon'a ek olarak Pixton aracından da faydalanmış olduğuna ancak görüşme esnasında bunlara değinmeyi atladığına işaret etmektedir. Tüm veriler değerlendirildiğinde ÖA2'nin Web 2.0 araçlarından; “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “animasyon/karikatür hazırlama”, “eğitici oyun”, “tasarım”, “dikkat çekme”, “sanal gezi-gözlem” ve “konuyu özetleme” amacıyla faydalandığı belirlenmiştir. ÖA2'ye ait ders planı dosyasından Google Earth, Mentimeter, Google Forms, Learning Apps, Kahoot! ve Pixtoon araçlarından faydalandığı tespit edilmiş ve Görsel 4.2'de kanıtlandırılmıştır.

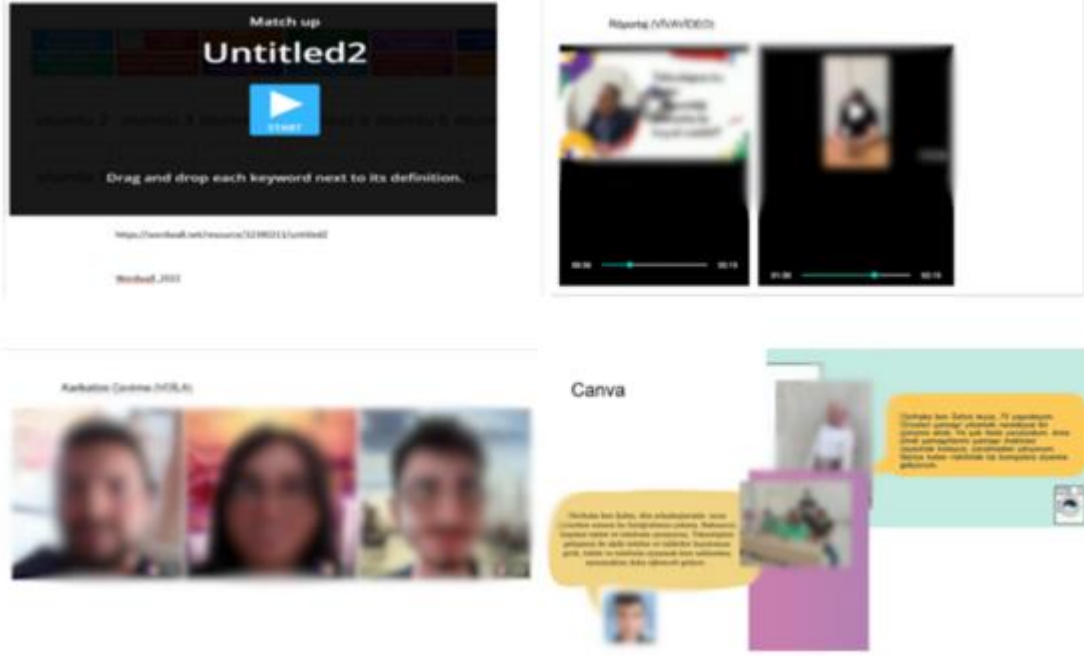
Görsel 4.2. ÖA2'nin ders planından alınmış görsel.

ÖA3, kendi deneyimini anlatırken *“Değerlendirme sürecinde kullandım, dikkat çekme için de kullandım. Derse dikkat, güdülemede kullandım. E bu karikatür var ya öğrencilerin karikatürünü çevirdim... Sonra Canva'yı kullandığım slayt hazırlamada, soru hazırlamada Kahoot kullandım yine. Bunlar sanırsam, diğerleri aklıma gelmedi”* ifadelerini kullanmıştır. ÖA3'ün hazırladığı dosya incelendiğinde, 5. sınıflara yönelik Bilim, Teknoloji ve Toplum öğrenme alanı için; sunum hazırlamada PowerPoint, video düzenlemede Vivavideo, karikatür oluşturmada Voila, eğitici oyun için Wordwall kullandığı belirlenmiştir. ÖA3 kısaca Web 2.0 araçlarından “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “animasyon/karikatür hazırlama”,

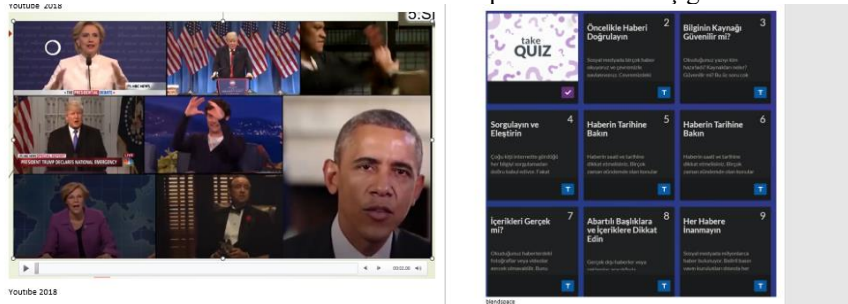
“eğitici oyun”, “tasarım” ve “dikkat çekme” amacıyla faydalanmıştır. ÖA3’ün ders planı incelendiğinde Wordwall, Vivavideo, Voila ve Canva’dan faydalanışı Görsel 4.3’te örneklenmiştir. Verilen örnekteki kişisel görsellere bulanıklaştırılarak yer verilmiştir.

Görsel 4.3. ÖA3’ün ders planından alınmış görsel.

ÖA4 Web 2.0 araçlarından hangi amaçla faydalandığına “Güdüleme, ölçme, bir tane de derste içerik açısından kullandım” yanıtını vermiştir. ÖA4’ün 5. sınıf için Bilim, Teknoloji ve Toplum öğrenme alanı üzerine hazırladığı dosyaya bakıldığında, sunumu PowerPoint üzerinden gerçekleştirdiği, video içeriğinde YouTube, ölçme ve değerlendirme ve eğitici oyun için PowerPoint, Wordwall, Quizflight, Blendspace isimli Web 2.0 araçlarından faydalandığı görülmüştür. ÖA4 hazırladığı dosyada Web 2.0 araçlarından “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “eğitici oyun” ve “dikkat çekme” amaçlı faydalanmıştır. Aşağıda ÖA4’ün ders planından alınan Youtube, Blendspace, Wordwall ve Quizflight araçlarının kullanılış biçimi Görsel 4.4’te örneklendirilmiştir.

Görsel 4.4. ÖA4’ün ders planından alınmış görsel.

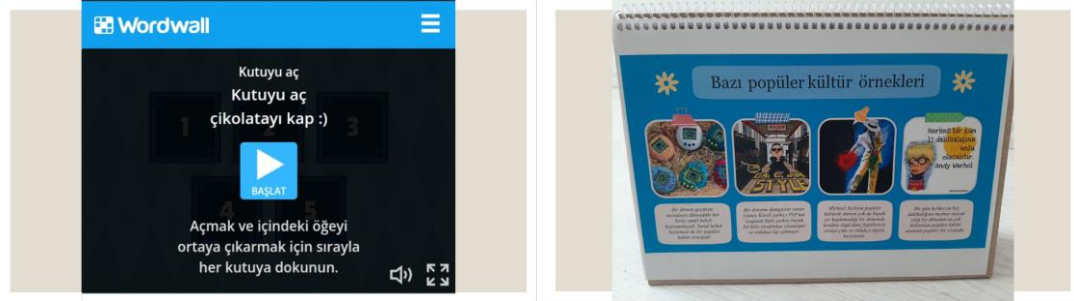

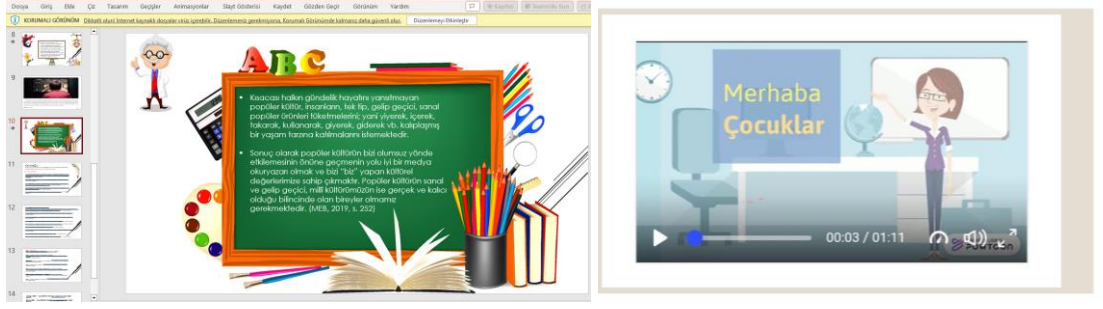
A5, Web 2.0 araçlarından hangi amaçla faydalandığı sorusunu şu şekilde yanıtlamıştır:

lme değerlendirme sürecinde daha çeşitlilik kattı. Alternatif değerlendirmeler sayesinde hem eğlendiler hem öğrendiler ve değerlendirme kısmında da yani kolaylık sağladı... Öğrencinin, görsel açıdan hani... Öğretim sürecinde öğrencilerin derse ilgilerini çekmek amacıyla, onları derse katmak, daha eğlenceli bir hale getirmek amacıyla kullandım ve güzel geri dönütler aldım.

A5'in yukarıdaki açıklamasına ek olarak 6. sınıf için Küresel Bağlantılar ğrenme alanına yönelik hazırladığı dosya değerlendirildiğinde Web 2.0 araçlarından; sunum için PowerPoint, bilgi kartı tasarımı için Canva, animasyon hazırlama için Powtoon ve eğitici oyun için Wordwall, araçlarından faydalandığı görülmüştür. A5, hazırladığı dosyada Web 2.0 araçlarını "lme ve değerlendirme", "sunum hazırlama", "animasyon/karikatür hazırlama", "eğitici oyun", "tasarım", "dikkat çekme" ve "konuyu özetleme" amaçlı kullanmıştır. A5'in ders planı incelendiğinde Wordwall, Canva, PowerPoint ve Powtoon araçlarından nasıl faydalandığı Görsel 4.5'te örneklenmiştir.

Görsel 4.5. A5'in ders planından alınmış görsel.

ÖA6, Web 2.0 araçlarını ne amaçla kullandığı ile ilgili aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

Ben Web 2.0 araçlarını kavrama testi olarak da kullandım, ölçme değerlendirme olarak da kullandım, çocukları eğlendirmek ve öğretmek amaçlı video üretirken de kullandım. Ayrıca karikatür üretirken de kullandım bunları. Yani birden fazla amaç için kullandım. Ölçme değerlendirmede de kullandım onda da Kahoot! kullandım.

Yukarıda yer alan yanıtının yanı sıra ÖA6'nın 6. sınıflar için Etkin Vatandaşlık öğrenme alanı temelinde hazırladığı dosya incelendiğinde, Web 2.0 araçlarından; sunum hazırlamada PowerPoint ve Prezi, ölçme ve değerlendirmede PowerPoint, kavram haritası oluşturmada Bubbl.us ve Gliffy, animasyon oluşturmada Powtoon, görsel hazırlamada Canva, PosterMyWall ve StoryBoard That ve sanal sınıf oluşturmada Google Classroom araçlarını kullanmıştır. Dolayısıyla ÖA6, Web 2.0 araçlarından “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “animasyon/karikatür hazırlama”, “tasarım”, “dikkat çekme” ve “sanal sınıf” amacıyla faydalanmıştır. Aşağıda ÖA6'nın ders planından alınan StoryBoard That, PosterMyWall, Gliffy ve Google Classroom araçlarının kullanılışı Görsel 4.6'da örneklendirilmiştir.

Görsel 4.6. ÖA6'nın ders planından alınmış görsel.

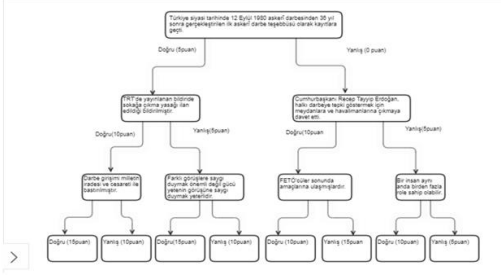

Görsel 18: Ödev Örneği

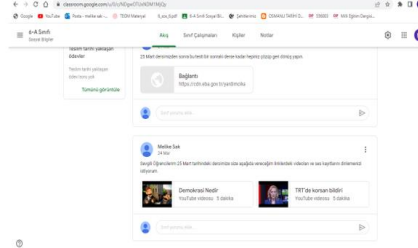
5. POSTERMYWALL

6. GLIFFY

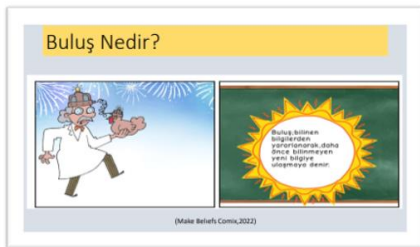

8. CLASSROOM

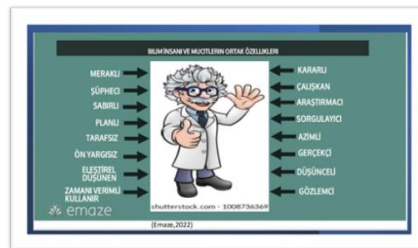

ÖA7, Web 2.0 araçlarını kullanım amacı için “Öğretim sürecinde de Powtoon kullandım. Dersi onunla birlikte anlattım... Yani ders aşamasında dersi Powtoon’la anlattım... Kahoot! kullandım mesela dersi anlattıktan sonra öğrenci ne kadar anlamış veya ne kadar anlamamış, neleri anlamış ve neleri anlamamış gibi çıkarımlarda bulunabildim” yanıtını vermiştir. ÖA7, 5. sınıflar için Bilim, Teknoloji ve Toplum öğrenme alanına yönelik hazırladığı dosyada, ek olarak; sunum hazırlamada PowerPoint, animasyon hazırlamada Powtoon ve Pixton, karikatür hazırlamada Mske Bliefs Comix, Kavram haritası oluşturmada Canva, kelime bulutu oluşturmada WordArt, eğitici oyun oluşturmada Wordwall ve Learning Apps, afiş tasarımında Emaze araçlarından yararlanmıştı. ÖA7’nin Web 2.0 araçlarını kullanma amaçları; “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “animasyon/karikatür hazırlama”, “eğitici oyun”, “tasarım” ve “dikkat çekme” şeklinde sıralanabilir. ÖA7’nin ders planı incelendiğinde Mske Bliefs Comix, Emaze, WordArt ve Wordwall araçlarından faydalanışı Görsel 4.7’de örneklenmiştir.

Görsel 4.7. ÖA7’nin ders planından alınmış görsel.

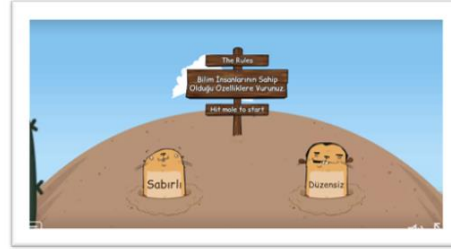
Görsel 2: Make Beliefs Comix

Görsel 6: Emaze

Görsel 5: Wordart

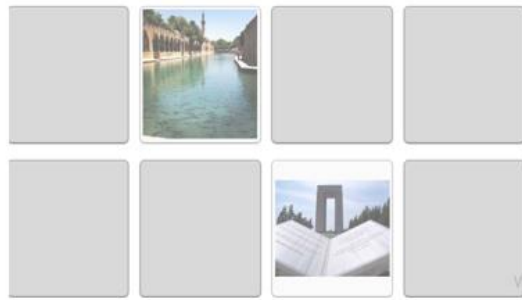
Görsel 4: Wordwall

ÖA8, kendi Web 2.0 araçları, kullanım amaçlarını şu şekilde açıklamıştır:

Konuyu özetlemek açısından Powtoon'u kullandım. Sonra Bubbl.us'ı ilk başlarda, geçen hafta ne işlediğimize dair bir, kavram haritası oluşturmak için kullandım. Oyun için işte Learning Apps'i ve aklıma gelmeyen bir şey vardı, onu kullandım... Öğretim süreci bu şekildeydi. Ölçme değerlendirme için bir araçtan yararlanmadım açıkçası.

ÖA8'in yukarıda bahsettiği bilgilere ek olarak, 5. sınıflara yönelik Kültür ve Miras öğrenme alanı için hazırladığı dosya incelenmiştir. Dosyada ÖA8'in; sunum hazırlamada PowerPoint, kavram haritasında Bubbl.us, kelime bulutu için WordArt, eğitici oyun için Wordwall ve Learning Apps, afiş tasarlamada Canva, sanal gezi-gözlemde Sanalmuze.gov.tr ve ölçme ve değerlendirme için Kahoot! aracından faydalandığı görülmektedir. ÖA8 görüşme esnasında verdiği yanıtta ölçme ve değerlendirme için bir araçtan faydalanmadığını söylemiş olsa da hazırladığı dosyada Kahoot! aracıyla bir test hazırladığı görülmüştür. ÖA8'in Web 2.0 araçlarından faydalanma amaçları ise "ölçme ve değerlendirme", "sunum hazırlama", "eğitici oyun", "tasarım", "dikkat çekme", "sanal gezi-gözlem" ve "konuyu özetleme" şeklinde saptanmıştır. Aşağıda ÖA8'in ders planından alınan Learning Apps, Bubbl.us, WordArt ve Canva araçlarının kullanılış biçimi Görsel 4.8'de örneklendirilmiştir.

Görsel 4.8. ÖA8'in ders planından alınmış görsel.

(Learningapps)

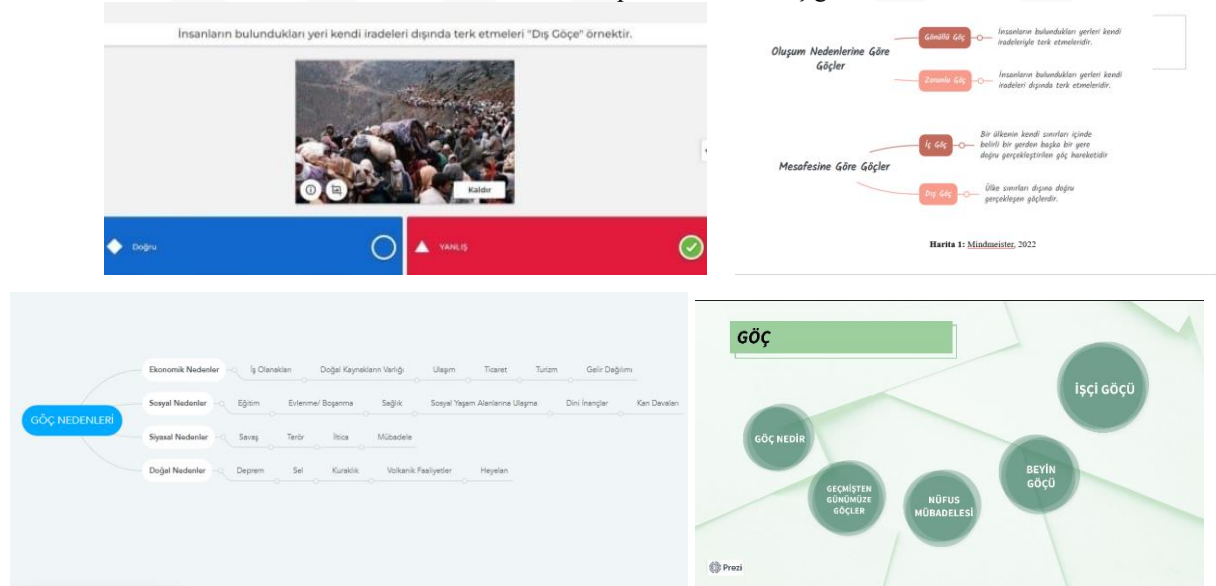

(Bubbl.us)

ÖA9'un ise "Ölçme ve değerlendirme amacıyla kullandım. Öğretim sürecinde konuyu daha iyi verebilmek için, ben gök çeşitlerini anlattıyordum. Orada kavram haritası yapmıştım. Onu da kullandım. Sonra Powtoon'da işte seslendirme ile kullandım" şeklinde verdiği yanıtı ek olarak 7. sınıflara yönelik İnsanlar, Yerler, Çevreler öğrenme alanı için hazırladığı dosya incelenmiştir. Dosyada sunum için PowerPoint ve Prezi, kavram haritası için MindMeister ve Popplet, animasyon hazırlama için Powtoon, ölçme ve değerlendirme için ise Kahoot! kullanıldığı görülmektedir. Dolayısıyla ÖA9 Web 2.0 araçlarından; "ölçme ve değerlendirme", "sunum hazırlama", "animasyon/karikatür hazırlama", "tasarım" ve "dikkat çekme" amaçlarıyla faydalanmıştır. ÖA9'un ders planı incelendiğinde Kahoot!, MindMeister, Popplet ve Prezi araçlarından faydalanışı Görsel 4.9'da örneklenmiştir.

Görsel 4.9. ÖA9'un ders planından alınmış görsel.

ÖA10 ise Web 2.0 araçlarını ne amaçla kullandığına dair "Oyun amacıyla kullandım. Canva hazırlamıştım, kolaj hazırladım. Başka pek başka bir şey yapmadım. Ölçme değerlendirmede kullandım. Şey, test hazırlamıştım Kahoot! ile" yanıtını vermiştir. Öğretmen adayının 4. sınıflara yönelik Kültür ve Miras öğrenme alanı için hazırladığı dosya

incelendiğinde sunum hazırlamada PowerPoint, kelime bulutu için WordArt, karikatür için StoryBoard That, görsel tasarımı için Canva, konuyu özetlemede avatar tasarımı için Comics Panel Creator, eğitici oyun için Wordwall, ölçme ve değerlendirme için Kahoot! araçlarından yararlanıldığı görülmüştür. ÖA10'un Web 2.0 araçlarından yararlanma amaçları ise “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “animasyon/karikatür hazırlama”, “eğitici oyun”, “tasarım”, “dikkat çekme” ve “konuyu özetleme” olarak saptanmıştır. Aşağıda ÖA10'un ders planından alınan Comics Panel Creator, Canva, StoryBoard That ve WordArt araçlarının kullanılış biçimi Görsel 4.10'da örneklendirilmiştir.

Görsel 4.10. ÖA10'un ders planından alınmış görsel.

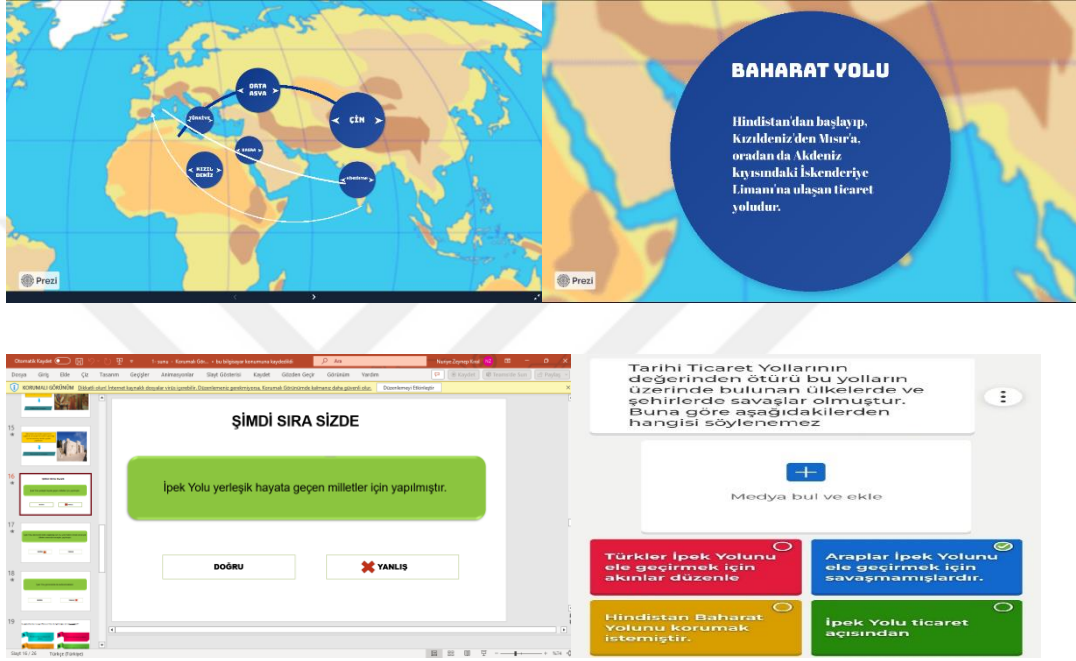
ÖA11 Web 2.0 araçlarını ne amaçla kullandığı ile ilgili şu yanıtı vermiştir:

Ben biraz daha harita bakımından kullandım bunu. Powtoon olması lazım, hatırlamıyorum ama harita üzerinden gösterdim. İpek Yolu haritası vardı, onu gösterdim, bu şekilde. Öğrenim, öğretim sürecinde de kullandım ayrıca ölçme sürecinde de kullandım, etkinlik eşleştirmesi olarak kullandım ama çoğunlukla öğrenim-öğretim. Çünkü görsel hafıza denen bir konum vardı.

ÖA11'in yukarıda bahsettiklerine ek olarak 6. sınıflar için Kültür ve Miras öğrenme alanına yönelik hazırladığı dosya da incelenmiştir. İncelenen dosyada Web 2.0 araçlarından; sunum hazırlamada Prezi ve PowerPoint, ölçme ve değerlendirmede Kahoot! ve PowerPoint

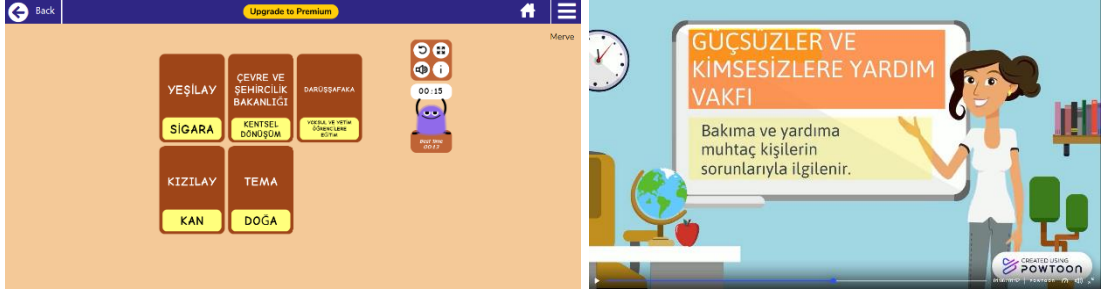
araçlarından yararlandığı görülmüştür. Dosya incelendiğinde öğretmen adayının harita ekleyerek kullandığı ve Powtoon olarak yanlış anımsadığı aracın Prezi olduğu görülmektedir. Bu bilgiler dahilinde ÖA11'in Web 2.0 araçlarından “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “dikkat çekme” ve “konuyu özetleme” amaçlı yararlandığı belirlenmiştir. ÖA11'in ders planı incelendiğinde Prezi, Kahoot! ve PowerPoint araçlarından faydalanışı Görsel 4.11'de örneklenmiştir.

Görsel 4.11. ÖA11'in ders planından alınmış görsel.

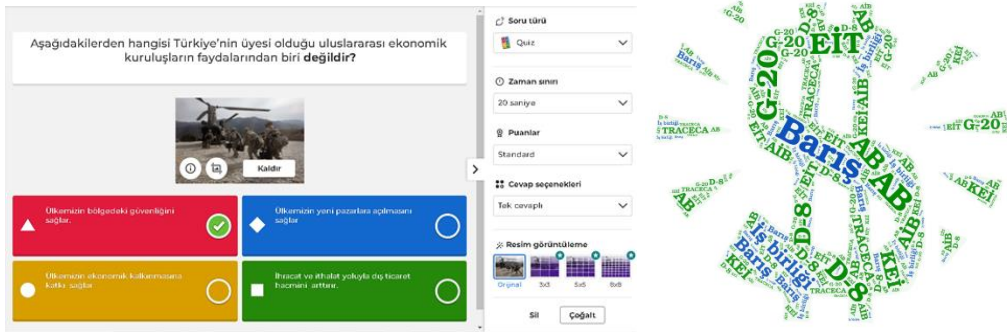
ÖA12'nin verdiği “*Sivil toplum örgütlerinin öğretilmesinde kullanmıştım ve birçok Web 2.0 aracı vardı. Şey Kahoot... Daha sonra Educandy Studio gibi...Kahoot! 'u kullanmıştım onun için bir de Educandy Studio 'yu. test amaçlı bir de şey eşleştirme yapmıştım dersin sonunda*” yanıtına ek olarak, 5. sınıflar için Etkin Vatandaşlık öğrenme alanına yönelik hazırladığı dosya da incelenmiştir. Dosyaya bakıldığında; sunum hazırlamada ve kavram haritası oluşturmada Prezi ve PowerPoint, ölçme ve değerlendirmede Educandy Studio, afiş hazırlamada Canva ve animasyon hazırlamada Powtoon araçlarından faydalandığı görülmüştür. Bu değerlendirmeler ışığında ÖA12'nin Web 2.0 araçları kullanım amaçları “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “animasyon/karikatür hazırlama “tasarım” ve “dikkat çekme” olarak saptanmıştır. Aşağıda ÖA12'nin ders planından alınan Educandy Studio, Powtoon, Prezi ve Canva araçlarının kullanılış biçimi Görsel 4.12'de örneklendirilmiştir.

Görsel 4.12. ÖA12'nin ders planından alınmış görsel.

ÖA13, Web 2.0 araçlarını kullanım amacı için “Web 2.0 araçlarını öğrencilerin dikkatini çekmek için, farklı materyallerle derslerde yer edinebilmek için kullandım. Ölçme değerlendirme sürecine faydalandım, Kahoot! gibi uygulamayı kullanmıştım” yanıtını vermiştir. Öğretmen adayının 7. sınıflara yönelik Küresel Bağlantılar öğrenme alanı için hazırladığı dosya incelenmiştir. Dosyada; sunum hazırlama için Prezi ve PowerPoint, kelime bulutu oluşturmak için WordArt, afiş tasarlamak için Canva, ölçme ve değerlendirme için Kahoot! araçlarının kullanıldığı belirlenmiştir. Öğretmen adayının Web 2.0 araçlarından faydalanma amaçları “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “tasarım” ve “dikkat çekme” şeklinde sıralanabilir. ÖA13’ün ders planı incelendiğinde Kahoot!, WordArt, Prezi ve Canva araçlarından faydalanışı Görsel 4.13’te örneklenmiştir.

Görsel 4.13. ÖA13’ün ders planından alınmış görsel.

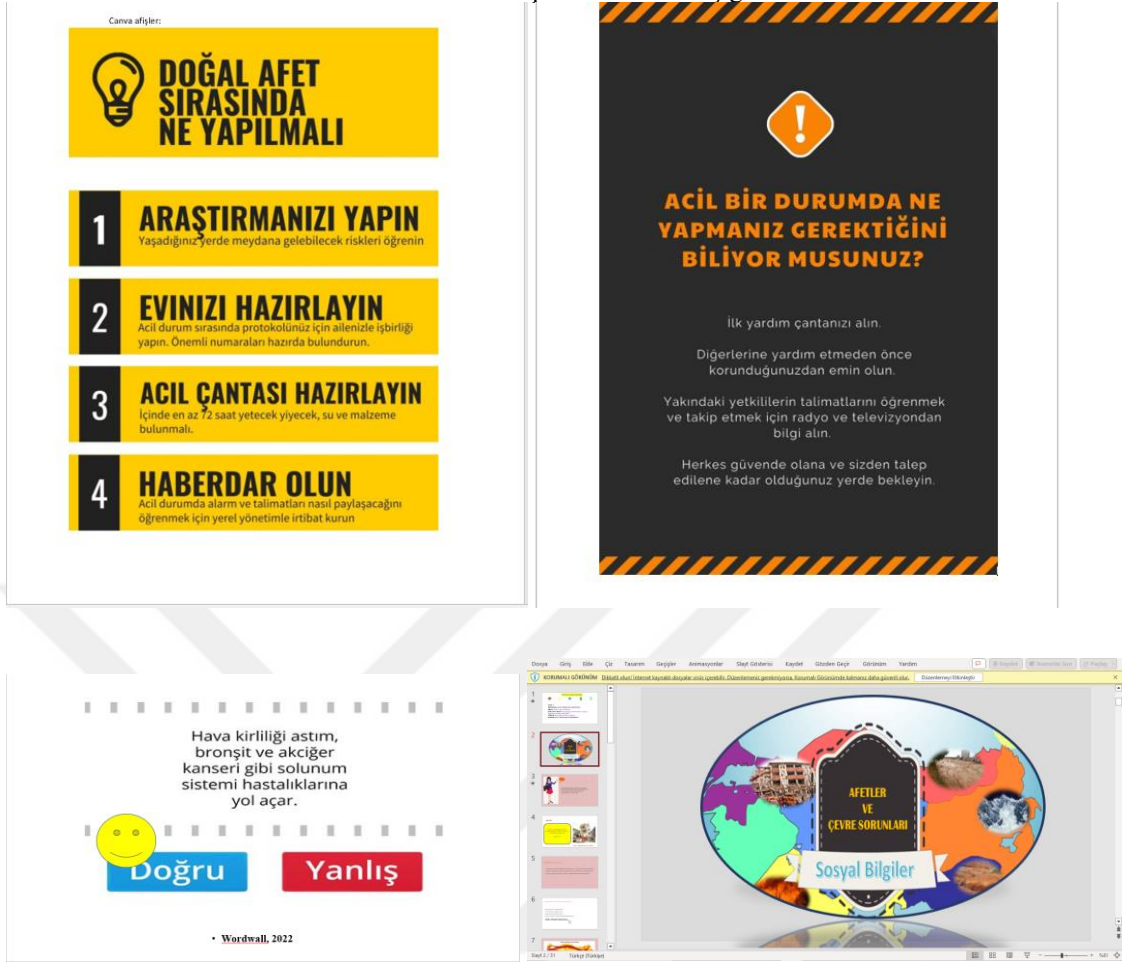

ÖA14, hazırladığı dosyada Web 2.0 araçlarını kullanım deneyimini, yapılan görüşme esnasında şu şekilde anlatmıştır:

Kahoot uygulaması üzerinden ara değerlendirme soruları yaptım. Ama ben Powtoon'u falan kullanmamıştım çünkü ilk haftaydım. Bizden sonraki haftalarda kullandılar, tam da görememiştim. Aslında daha çok bilgim yoktu ama ders ilerledikçe, arkadaşlarımı gördükçe daha çok bilgi sahibi oldum Web 2.0 araçlarına dair. Canva'dan da yararlandım, afiş yaptım.

Yukarıda yer alan beyanının yanı sıra ÖA14'ün 5. sınıflara yönelik İnsanlar, Yerler ve Çevreler öğrenme alanı üzerine hazırladığı dosya incelendiğinde; sunum için PowerPoint, ölçme ve değerlendirme için Kahoot!, eğitici oyun için Wordwall ve afiş tasarımı için Canva araçlarından yararlandığı görülmüştür. Öğretmen adayının beyanında da belirttiği üzere, dosyasını Web 2.0 araçları eğitiminin tüm oturumları tamamlanmadan önce hazırladığı için dosyayı hazırladığı dönemde henüz animasyon hazırlama gibi amaçlarla kullanma olanağı olmadığını aktarmıştır. Öğretmen adayının Web 2.0 araçlarından dosyasında faydalandığı kullanım amaçları ise “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “eğitici oyun”, “dikkat çekme” ve “tasarım” şeklindedir. Aşağıda ÖA14'ün ders planından alınan Canva, Wordwall ve PowerPoint araçlarının kullanılış biçimi Görsel 4.14'te örneklendirilmiştir.

Görsel 4.14. ÖA14'ün ders planından alınmış görsel.

ÖA15, Web 2.0 araçlarını ne amaçla kullandığı ile ilgili “*Kendi ders planımda animasyonu ağırlıklı olarak kullandım. Oradan konu anlatımını gerçekleştirdim. Sorular için çok fazla Web 2 araçları kullandım... Kavram haritalarında kullanmıştım 2 tane. Şu an hatırladıklarım o kadar*” ifadelerini kullanmıştır. Bu ifadelerin yanı sıra ÖA15’in 4. sınıflara yönelik İnsanlar, Yerler ve Çevreler öğrenme alanı üzerine hazırladığı dosya incelendiğinde; sunum oluşturmada PowerPoint, kavram haritası oluşturmada, Creately ve Popplet, konu özetleyen animasyon hazırlamada Animaker, ölçme ve değerlendirmede Quizflight, eğitici oyunda Learning Apps, görsel tasarımında Canva, PNGWing ve Paint 3D, sanal gezi-gözlemde ise Google Earth araçlarından faydalandığı görülmektedir. ÖA15’in Web 2.0 araçlarından yararlanma amaçları ise; “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “animasyon/karikatür hazırlama”, “eğitici oyun”, “tasarım” ve “dikkat çekme”, “Sanal gezi-gözlem” ve “konuyu özetleme” şeklindedir. ÖA15’in ders planı incelendiğinde PNGWing, Creately, Animaker ve Quizflight araçlarından faydalanışı Görsel 4.15’te örneklenmiştir.

Görsel 4.15. ÖA15'in ders planından alınmış görsel.

YÖNLERİMİZ

Bulduğumuz yeri tarif edebilmek veya bir yeri bulabilmek için yönlerden yararlanırız. (MEB, 2020, s. 62)

Evimizin, okulumuzun veya gideceğimiz bir yerin bulunduğumuz noktaya göre hangi tarafta bulunduğunu da yönleri kullanarak tarif ederiz. (MEB, 2020, s. 62)

Özellikle doğada dolaşırken yön bilgimiz sayesinde gideceğimiz yere kolayca ulaşabilir, kaybolma tehlikesi yaşamayız. (MEB, 2020, s. 62)

İlimizin, bölgemizin, yurdumuzun ve komşularımızın konumunu belirtirken de yönlerden yararlanırız. (MEB, 2020, s. 62)

ANA YÖNLERİMİZ

Sabahleyin ayakta durup sağ kolumuz güneşin doğduğu yöne bakacak şekilde kollarımızı açarız. (MEB, 2020, s. 63)

Bu durumda sağ kolumuz doğu, sol kolumuz batı yönünü gösterir. Yüzümüzü döndüğümüz taraf kuzey yönü, arkamız ise güney yönüdür. (MEB, 2020, s. 63)

PUSULA

Öğretmen (2022)

Özgür, elinde pusula ile sınıfa giriyor. Pusulayı sırasının üstüne koyduğunda pusulanın renkli ucu sınıfın tahtasını gösteriyor. Özgür, sınıfın tahtasına arkasını döndüğünde sağ kolu pencereyi gösteriyor. Yüzü de kapıya dönük oluyor. Yukarıdaki anlatılana göre sırasıyla sınıf tahtası, pencere ve kapı hangi yönü göstermektedir?

ENGİNG (2022)

Quizizz (2022)

☐ kuzey-batı-doğu	☐ kuzey-doğu-güney
☐ güney-batı-doğu	☒ kuzey-batı-güney

Öğretmen adayı ÖA16 hazırladığı dosyada Web 2.0 araçlarından yararlanma amaçları sorulduğunda şu yanıtı vermiştir:

Çoğuna dersteki ezberlenmesi ya da akılda tutulması gereken konu başlıklarında çocukların dikkatini çekmek için kullandım. Son olarak da ölçme değerlendirme için kullandım... Ya ilk olarak konuma uygun olduğu için Google formlardan yararlandım. Orada her öğrencinin geri dönütünü alabilmem için sorular falan hazırlamıştım. Ondan sonra... Kahoot'u kullanmıştım, ölçme değerlendirme olarak.

ÖA16'nın 7.sınıflara yönelik Küresel Bağlantılar öğrenme alanı üzerine hazırladığı dosya incelendiğinde; Sunum için PowerPoint, ölçme ve değerlendirme için Google Forms ve Kahoot!, kavram haritası için Bubbl.us, karikatür için Pixton, eğitici oyun için Wordwall, afiş tasarımı için Canva araçlarından yararlandığı görülmektedir. Öğretmen adayının Web 2.0 araçlarından faydalanma amaçları "ölçme ve değerlendirme", "sunum hazırlama", "animasyon/karikatür hazırlama", "eğitici oyun", "tasarım" ve "dikkat çekme" ve "konuyu özetleme" şeklinde saptanmıştır. Aşağıda ÖA16'nın ders planından alınan Bubbl.us, Pixton, Kahoot! ve Canva araçlarının kullanımı Görsel 4.16'da örneklendirilmiştir.

Görsel 4.16. ÖA16'nın ders planından alınmış görsel.

ÖA17 Web 2.0 araçlarından faydalanma amaçlarını şu şekilde açıklamıştır:

İşte daha çok ölçme amacıyla kullandım. Dersin sonunda işte. Sorular sorarak, eğitici sorular sorarak Web 2 araçlarını kullandım... İşte Kahoot... Başka Learning Apps'tan bir tane oyun vardı. Oyun içinde sorular vardı. Sorulardan hareketle işte oyunu bitirmeye çalıştık böyle. Anlatım esnasında işte Powtoon'ı kullandım. Geçmiş ya da bu ders hakkında nelerden bahsedileceğine değindim.

Yukarıda yer alan yanıtına ek olarak ÖA17'nin 7. sınıflar için İnsanlar Yerler ve Çevreler öğrenme alanına yönelik hazırladığı dosya da incelenmiştir. İncelenen dosyada öğretmen adayının; sunum hazırlamada PowerPoint ve Prezi, kelime bulutu oluşturmada WordArt, eğitici oyunda Wordwall ve Learning Apps, ölçme ve değerlendirmede Kahoot! ve konu özetleme amaçlı animasyon hazırlamada ise Powtoon isimli Web 2.0 araçlarından yararlandığı belirlenmiştir. ÖA17'nin Web 2.0 araçlarından yararlanma amaçlarının ise "ölçme ve değerlendirme", "sunum hazırlama", "animasyon/karikatür hazırlama", "eğitici oyun", "dikkat çekme" ve "konuyu özetleme" şeklinde olduğu belirlenmiştir. ÖA17'nin ders planı incelendiğinde Prezi, Wordwall, Learning Apps ve Powtoon araçlarından faydalanışı Görsel 4.17'de örneklenmiştir.

Görsel 4.17. ÖA17'nin ders planından alınmış görsel.

ÖA18, hazırladığı dosyada Web 2.0 araçlarından faydalanma amacına dair şu yanıtı vermiştir:

Önce tüm konuları içerdiği bir şey hazırladım, başlık hazırladım. Hani herkes o konuyla ilgili bir bilgi sahibi olsun diye. Sonra ölçme olarak kullandım. Ders içeriği olarak kullandım yani. Deprem bölgeleri anlattığım için bir yerden bir yere deprem bölgesine gidebiliyordunuz. PictraMap sayesinde o haritadan istediğimiz yeri gösterebiliyorduk. Bir de sorularla, hani pekiştirme amaçlı kullanabilir. Ünite sonu değerlendirmede ölçme amaçlı.

ÖA18'in yukarıda yer alan yanıtında anlattıklarının yanı sıra 4. sınıflar için hazırladığı İnsanlar, Yerler ve Çevreler öğrenme alanına yönelik hazırladığı dosya da incelenmiştir. İncelenen dosyada; sunum hazırlamada PowerPoint, kavram haritası oluşturmada Venngage, konu özetleme amaçlı animasyon oluşturmada Powtoon, konu özetleme ve sanal gezi amaçlı animasyon oluşturmada PictraMap, kelime bulutu oluşturmada WordArt, video içeriğinde YouTube, ölçme ve değerlendirme ve eğitici oyun amaçlı Wordwall araçlarından faydalandığı görülmüştür. Öğretmen adayının Web 2.0 araçlarından faydalanma amaçları “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “animasyon/karikatür hazırlama”, “eğitici oyun”, “tasarım”, “dikkat çekme”, “sanal gezi-gözlem” ve “konuyu özetleme” şeklinde sıralanabilir. Aşağıda ÖA18'in ders planından alınan Venngage, PictraMap, YouTube ve WordArt araçlarının kullanılış biçimi Görsel 4.18'de örneklendirilmiştir.

Görsel 4.18. ÖA18'in ders planından alınmış görsel.

ÖA19 Web 2.0 araçlarını kullanma amacı için “Ölçme, değerlendirme olarak daha çok kullandım ve dersin zenginleştirilmesi, sunumda da kullandım” yanıtı vermiştir. Öğretmen adayının 6. sınıflara yönelik Üretim, Dağıtım ve Tüketim öğrenme alanı için hazırladığı dosya incelendiğinde; sunum için Prezi ve PowerPoint, kavram haritası için Canva, ölçme ve değerlendirme için Kahoot! isimli Web 2.0 araçlarından faydalandığı görülmüştür. ÖA19'un Web 2.0 araçlarından faydalanma amaçları “ölçme ve değerlendirme”, “sunum hazırlama”, “tasarım” ve “dikkat çekme” şeklindedir. ÖA19'un ders planı incelendiğinde Prezi, Canva, Kahoot! ve PowerPoint araçlarından faydalanışı Görsel 4.19'da örneklenmiştir.

Görsel 4.19. ÖA19'un ders planından alınmış görsel.

4.5.2. Katılımcı öğretmen adaylarının karşılaştıkları problemler

Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarını kullanırken en yaygın karşılaştıkları sorunlar “ekonomik problemler” (11), “yabancı dil engeli” (5), “teknik problemler” (4) ve kullandıkları araçlara dair “deneyim eksikliği” (3) olmuştur. Web 2.0 araçlarının kullanımında en sık karşılaşılan (11) engel “ekonomik problemler” faktörüdür. Web 2.0 araçları bilgisayar veya mobil cihaz tabanlı uygulanabildiğinden, bu araçlardan faydalanmanın bir önkoşulu olarak bu cihazlara ve internet bağlantısına sahip olmak gerekmektedir. İnternet bağlantısı sorununa ek olarak teknolojik cihaz eksikliği sebebiyle, Web 2.0 araçlarına dair teorik bilgi edinmesine karşın bilgilerini pratiğe dökemediğini anlatan ÖA3, şu yanıtı vermiştir: “*Yani şöyle bir sıkıntı var ki benim bilgisayarım olmadığından dolayı şu anda elimde sadece telefon var. Yurtta kaldığımdan dolayı imkân olmadığından dolayı hiçbirini uygulamaya çalışamadım. Hani şu anda anlattığımız bilgileri biliyorum ama denemedim*”. Benzer şekilde ÖA10 “*Teknolojik alet bulma konusunda sıkıntı yaşıyorum. Telefonda yapmaya çalıştığımızda da bazen olmuyor maalesef*” beyanında hem kullanmayı bilmediği bir uygulama üzerinde çabalarken bir yandan da mobil cihaz ile kullanımdan kaynaklanan problemlerle uğraşmak zorunda kaldığını dile getirmiştir.

Öğretim teknolojilerinden faydalanmak için teknolojik birtakım ekipman donanımına sahip olmak gerekmekte ve bu ekipmanlara sahip olunmayan ortamda öğretim teknolojileri işlevselliğini yitirmektedir. Bu konuda ÖA12 “*Yaşadığım zorluklar... Tabi her öğrenci de teknolojik aletin olmaması. Mesela ders planıma dahil edecektim ama her öğrenci de tablet olmaması durumu beni geri plana attı, bu fikrimi*” şeklinde, kullanmayı planladığı öğretim teknolojilerinden, teknolojik ekipman eksikliği sebebiyle vazgeçmek durumunda kaldığından bahsetmiştir. Benzer sorunu yaşayan ÖA4 ise yaşadığı internet bağlantısı temelli ekonomik engellerden bahsederken “*Yaparken değil ama sunarken karşılaştım. Bu şeyler internete bağlı bir şekilde hani sunulması gerektiği için ama bazen internet olmayabiliyor, yavaş olabiliyor, kesilebiliyor. Bu tür zamanlarda uğraştığım, yaptığım o ürüne ulaşamıyorum. Açamıyorum ya da kaydederken hata veriyor*” ifadelerini kullanmıştır. Bilgisayarının bazı araçları desteklemediğini ve ayrıca internet kısıtı sebebiyle bazı araçlardan faydalanamadığını aktaran ÖA12, “*Yurtta olduğum için yurdun internetinden çoğu uygulamaya girilmiyordu. Bunu internet yönlü bir sıkıntıydı ve bilgisayarımın yetersiz geldiği uygulamalar da vardı. Powtoon mesela yetersiz gelmişti, kaldırmamıştı bilgisayarım*” şeklinde aktarmıştır.

Web 2.0 araçlarının bir kısmı ücretli üyelik gerektirmektedir ve bu durum öğretmen adaylarının karşılaştıkları bir diğer problemdir. Web 2.0 araçlarının ücretli üyelik zorunluluğu, öğretmen adaylarının faydalanabilecekleri Web 2.0 araçları seçeneklerini daraltmakta ve varsa ücretsiz deneme süresi sunan Web 2.0 araçlarına yönelmek mecburiyetinde bırakmaktadır. Web 2.0 araçlarını kullanımı esnasında karşılaştığı problemler için ÖA6 “*Her uygulama için diyemem ama bazı uygulamalar ücret istiyor ve ücreti ödemediğim takdirde onu indirip gösteremiyordum, yansıtamıyordum ve bu eksi yönüydü. Öte yandan internetimin yetersiz olduğu yerlerde çok sıkıntı yaşadığım oldu*” ifadesini kullanmıştır.

Web 2.0 araçlarının büyük çoğunluğu sadece İngilizce dil desteği sunduğu için öğretmen adaylarının sık karşılaştıkları bir diğer engel de “yabancı dil engeli” (5) olmuştur. Öğretmen adayları zaten yeni keşfettikleri bu araçları kullanırken bir de bu araçların yabancı dilde olmaları kendileri için ayrıca zorlayıcı bir etken olmaktadır. Nitekim İngilizce bilgisi yeterli olmayan öğretmen adaylarının bu araçlardan faydalanmalarını güçleştiren bu faktör ile ilgili ÖA9 “*Dilden dolayı sıkıntı yaşadım çünkü İngilizcem iyi değil*” ifadesini kullanmıştır. Öte yandan hem “ekonomik problemler” hem de “yabancı dil engeli” ile birden mücadele ettikleri ile ilgili yanıt veren katılımcılardan ÖA13 “*Genelde internet bağlantısının zayıf olması veya bazı uygulamaların Türkçe dil seçeneğinin olmaması gibi zorluklar yaşadım*” şeklinde, teknolojik donanım eksikliği ve “yabancı dil engeli” temelli problemler yaşadıklarını beyan etmişlerdir.

Birçok öğretmen adayı (4), zayıf yönlerine dair bu araçları kullanımları esnasında karşılaştıkları birtakım “teknik problemler” için örnekler vermişlerdir. Yeni tanıştıkları bu araçlar özellikle ilk kullanım esnasında öğretmen adaylarına karmaşık gelmektedir. Örneğin animasyon hazırlama esnasında karşılaştığı problemlerden bahseden ÖA1 “*Bu Web 2 araçlarını yaparken birçok zorluklarla karşılaştım. Yani bazen Powtoon’da örneğin sesi ayarlayamadığım ya da görselleri seçerken hani seçemediğim yerler olmuştu*” yanıtı vererek bazı komutları vermede sorun yaşadığını aktarmıştır. Öğretmen adayları özellikle ilk kullanımları esnasında, Web 2.0 aracının işleyişini keşfetme sürecinde çeşitli aksamalar yaşamışlardır. Bu konuda ÖA16 “*Yani oyunları mesela üretirken çok küçük pürüzler ile karşılaştım ama hani ya da mesela bir baloncuğu düşürmek konusunda... O da uygulamayla ilgili sıkıntılardı*” yanıtıyla, tasarladığı eğitici oyunun işleyişini çözmede ilk etapta sorun yaşadığını aktarmıştır.

Web 2.0 araçları eğitimi ile çeşitli kullanım amaçlarına yönelik çeşitli Web 2.0 araçları tanıtılmıştır. Ancak verilen teorik bilgiye ek olarak bu araçları kullanabilir hale gelmek, tıpkı araba kullanmak gibi pratik gerektirmektedir. Bu duruma değinen öğretmen adayları (3), karşılaştıkları problemlere örnek verirken bu araçların “deneyim eksikliği” faktörüne de değinmişlerdir. Örneğin ÖA6 yaptığı pratikler sayesinde bilgilerini pekiştirdiğinden “*başta yapamayıp, sonradan öğrendiğim uygulamalar için ya niye bu kadar uğraşmışım dediğim de oldu*” diyerek, bu araçların kullanımında pratik yaptıkça gelişim göstermenin etkisine değinmiştir.

Öğretmen adaylarının teknolojik yetkinlikleri Web 2.0 araçlarını kullanırken kendilerine duydukları özgüvene ve problemleri çözmeye pratik yaklaşımlarına doğrudan etki etmektedir. Katılımcılardan ÖA5 ise “deneyim eksikliği” kaynaklı sorun yaşadığını şu ifadeleriyle aktarmıştır:

Az önce de bahsettiğim gibi teknolojik alanda biraz hani yetersizliğim olduğu için hani tekrar tekrar deneyerekten mesela hani Powtoon’da falan da yaparken çok zamanımı almıştı. Sağ olunuz sizin sayenizde hani bakarak adım adım ilerledim. Onların haricinde yani kendim biraz bir şeyler katamıyorum.

ÖA5, yukarıda yer alan yanıtında, bir Web 2.0 aracını kullanırken fazla zaman harcamasını teknolojik alanda yetersiz görmesiyle ilişkilendirmiştir. Web 2.0 araçları eğitimi kitapçığından destek alma ihtiyacı duyduğunu ve bu sayede sorununu çözdüğünü belirtmiştir. ÖA8 ise Web 2.0 araçlarının “yabancı dil engeli” ve “deneyim eksikliği” gibi faktörlere değindiği yanıtında şu ifadeleri kullanmıştır:

İngilizce bilmediğim için, en büyük problemim oydu açıkçası. Onun haricinde... Yani zaten üye olduğunuz zaman hani her şeyi yapabiliyormuşsunuz gibi oluyor. Sadece üye olmak gerekiyor. Biraz araştırdığımız, biraz vakit ayırdığımız, ilgilendiğiniz zaman kolay şeyler bu uygulamalar. Gözümde büyüttüğüm kadar yokmuş.

Yukarıda yer alan ifadesinde ÖA8, Web 2.0 araçlarının vakit ayrılıp ilgilenildiğinde kullanımı gayet kolay olan araçlar olduğunun yanı sıra bu araçların yabancı dil temelli olmaları ve üyelik gerektirmelerinde de değinmiştir.

4.5.3. Katılımcı öğretmen adaylarının karşılaştıkları problemlere getirdikleri çözümler

Öğretmen adaylarına Web 2.0 araçlarını kullanırken karşılaştıkları problemlere karşın geliştirdikleri çözümlerin neler olduğu sorulmuştur. Öğretmen adaylarının bu soruya verdikleri yanıtlar aşağıda yer alan Tablo 4.16’da sunulmuştur.

Tablo 4.16. Karşılaşılan problemlere getirdikleri çözümler.

Görüşler	Frekans
Deneme-yanılma	5
Kılavuzdan faydalanma	4
İnternette araştırma	3
Farklı cihaz üzerinden deneme	2
Akran desteği	2
Türkçe dil desteği sağlanması	2
İnternet altyapısı güçlendirme	2
Uygulama tercihini değiştirme	1
Yabancı dil geliştirme	1

Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları üzerinden uygulama yaparken karşılaştıkları bir sorunu aşmada en sık başvurdukları çözüm “deneme yanılma” olmuştur. Bu konuda öğretmen adayı ÖA5, Web 2.0 araçlarını deneme-yanılma yolu ile çözdüğünü ve bu araçları kullandıkça kendini bu araçlarda geliştireceğini, “Deneye yanıla bulduğum için hani zamanla oturacağını düşünüyorum, bu tarz etkinlikler düzenleyerek” şeklinde ifade etmiştir. Benzer şekilde bir ifade kullanan ÖA14 ise keşif yapmaya vurgu yaparak “Daha çok kurcalamak, yani aslında sadece ödevimiz olduğu zaman onunla uğraşmak yerine boş zamanımız da onu daha çok kurcalayıp, deneme-yanılmayla kafamız daha boşken daha güzel şeyler ortaya çıkarmak. Sonra da onu bir ödevimizde kullanmak ve saklayıp öğretmen olunca kullanmak” yanıtında anlattığı üzere, görevlendirme dışında da Web 2.0 araçlarına vakit ayırarak ortaya çıkardığı ürünleri bir kumbaraya atarmışçasına biriktirip, meslek hayatında kullanmak üzere zengin bir ders içeriği havuzu oluşturmayı önermiştir.

Öğretmen adaylarına Web 2.0 eğitimi sonrasında kılavuz özelliği taşıyan bir Web 2.0 araçları eğitim kitapçığı verilmiştir. Öğretmen adaylarının talepleri doğrultusunda hazırlanan bu kitapçıkta, eğitim esnasında anlatılan araçların adım adım kullanım talimatları yer almaktadır. Öğretmen adayları, bir sorunla karşılaştıklarında çözüm olarak “kılavuzdan faydalanma” yolunu tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Örneğin ÖA7 “Teknoloji pek iyi bilmediğim için ve daha önce Web 2.0 araçlarını kullanmadığım için ilk aşamalarda çok

zorlandım ama daha sonra sizin hazırladığınız kitapçık şeklinde bir şey vardı. Ondan yararlanarak sorunlarımı çözdüm” şeklinde, karşılaştığı sorunları eğitim kitapçığına başvurarak çözdüğünü açıklamıştır. Aynı şekilde eğitim kitapçığına bakarak, kullandığı Web 2.0 aracının bilmediği fonksiyonlarını da öğrendiğini ÖA19 “direkt mesela attığınız kitapçığa bakarak yapınca daha kolay oluyor böyle. Hani şunu da ekliyormuşum, bunu böyle yapıyormuşum falan deyince daha iyi oluyor” şeklinde anlatmıştır. Web 2.0 araçları eğitimi uygulamasında, gerçekleşen her oturumunun ardından, oturumda işlenmeyen Web 2.0 araçlarının da kullanım açıklamalarını içeren faydalı web siteleri ve video içerikleri öğretmen adayları ile paylaşılmıştır.

Öğretmen adaylarının, karşılaştıkları problemlere getirdikleri bir diğer çözüm önerisi ise “internetten araştırma” olmuştur. Bu yola başvuran ÖA15, bu yöntemle başvurma gerekçesini ve yöntemden aldığı verimi şu şekilde anlatmıştır:

Mesela ben bir Web 2.0 aracında, bazı Web 2.0 araçlarında sorunla karşılaştığımda yine internete başvuruyordum. Bu nasıl yapılıyor, nasıl ediliyor diye. O karşılaşılan sorunun çözümü yine internette bence oraya bakmak gerekiyor. Youtube’da mesela videolar vardı. Bazı Web 2 araçları nasıl kullanılır diye, çekmişler oraya. Ben uygulamanın kendisine girdiğimde ne yapacağım anlamıyordum ama o mesela Youtube videolarına baktığımda aşama aşama gösteriyorlardı. Onlardan da çok yararlandım, Youtube’daki videolardan.

Web 2.0 araçlarının kullanımını öğrenmek için bir tanıtıma ihtiyaç duyduğunu belirten ÖA18, Web 2.0 araçları eğitiminde değinilmeyen Web 2.0 araçlarını da keşfetmek isteyip bunun için internetten elde ettiği içeriklerden yararlandığını şu ifadelerle anlatmıştır:

Dediğim gibi hani insan teknolojiyi öğrenmeye başlayınca, daha çok eksiği olduğunu anlıyor. Mesela şu aşamada şunu yaptı falan diye bir yerden öğrenmek zor. Siz öğrettiğiniz zaman hani biliyorduk zaten az çok öğrendik nasıl yapıldığını ama bilmediklerimizi de Google yardımıyla ve YouTube’dan bakabildim, öyle. Yoksa kendi başına yapan imkânsız.

Bazı Web 2.0 araçlarını bazı bilgisayarların desteklememesi problemini yaşayan öğretmen adaylarının bu probleme getirdiği çözüm önerisi “farklı bilgisayar üzerinden deneme” olmuştur. Bilgisayarının bazı araçları desteklemediğini buna ek olarak internet kısıtı sebebiyle bazı araçlardan faydalanamadığını belirten ÖA12, bu durumu “Arkadaşımın bilgisayarını

olarak üniversitenin kütüphanesinde yaptım, üniversitenin internetiyle” şeklinde çözdüğünü belirtmiştir.

Bazı Web 2.0 araçları mecburi olarak bilgisayar üzerinden kullanılmaktadır. Ancak bazı bilgisayarların desteklemediği Web 2.0 araçları da vardır. Öte yandan her öğretmen adayı bilgisayar sahibi değildir. Nitekim ÖA3, Web 2.0 araçları kullanımında karşılaştığı problemlere dair, bilgisayarı olmadığından ve internet bağlantısının kısıtlı olmasından dolayı birçok Web 2.0 aracını deneyimleyemediğini belirtmiştir. Bu probleme ilişkin mobil cihazda desteklenen araçlara yönelme çözümü öneren öğretmen adayı ÖA3, “Genelde zaten laptop olmadığından dolayı genelde arkadaşlarımdan yardım aldım. Telefondan halletmeye çalıştım devamında kullanırken” yanıtını vermiştir. ÖA10 ise “Şimdi bazı Web 2.0 araçlarını tanımadığım için arkadaşlarımdan yardım aldım. Bazen bilgisayarım desteklemediği için başka bilgisayarlardan yaptım. Oradan alıp tekrar ekledim, diğer bilgisayara. O tarzda yani yardım alarak yaptım ya da başka bilgisayarlardan yaparak yaptım mecburen” şeklinde aynı çözüm yoluna başvurduğunu aktarmıştır. Burada ÖA10’un problem çözümünde “farklı cihaz üzerinden deneme” durumunun yanı sıra “akran desteği” faktörü de dikkat çekmektedir.

Öğretmen adayları için bu süreçte “akran desteği” önemli bir role sahiptir. Nitekim birbirleri ile benzer yollardan geçip benzer sorunlara bir çözüm önerileri üreten öğretmen adayları, bu alışveriş sayesinde birbirlerinin birikimlerinden de faydalanmış olurlar. Bu dayanışmanın bir diğer örneğini, Web 2.0 araçlarını kullanırken karşılaştığı sorunlara çözüm olarak “akran desteği” çözümüne başvuran öğretmen adayı ÖA1’in “Çözüm önerilerim başkalarına sormak oldu. Arkadaşlarıma sorarak kendime çözüm önerisi buldum. Onlardan yardım isteyerek, onların öğretmesi ile kendim deneyerek yapmış oldum” şeklindeki ifadesinde görmekteyiz.

Bilindik Web 2.0 araçlarının büyük çoğunluğu yabancı menşeli olup Türkçe dil desteği sunmamaktadır. Bu problemin çözümüne ilişkin “Türkçe dil desteği sağlanması” önerisi sunan ÖA11 “Çözüm önerilerim bu gibi uygulamalar hem Türk geliştiriciler tarafından geliştirilmesi veya çevrilmesi” yanıtı vererek yerli girişimcilerin geliştirdiği Web 2.0 araçlarının tercih edilmesini ya da mevcut yabancı araçların tercüme edilmesini önermektedir.

ÖA13 ise yaşadığı yabancı dil engeli ve internet bağlantısı temelli teknik problemlerine çözüm için “Türkçe dil desteği sağlanması” ve “internet altyapısı güçlendirilmeli” önerilerini sunduğu ifadesi şu şekildedir: “Çözüm önerileri olarak, Google çeviri uygulaması sayesinde

Türkçe desteği olmayan uygulamaları da kullanabileceğimi düşünüyorum. İnternet bağlantısı açısından da internet bağlantısının kuvvetlendirilmesini ya da internet bağlantısının gerekmediği Web 2.0 araçlarını kullanmayı düşünüyorum". Benzer olarak ÖA4 de yaşadığı problemlere örnek olarak bağlantı sorunlarını vermiş ve çözüm önerisi için "internet altyapısı güçlendirilmeli" önerisi sunmuştur.

Bazen öğretmen adayları gerçekleştirmek istedikleri proje için belirledikleri Web 2.0 aracının projeleri için uyumlu olmadığını fark edip çözüm olarak "uygulama tercihini değiştirme" yoluna gitmişlerdir. Katılımcılardan ÖA16, eğitici oyun tasarlama esnasında birtakım problemlerle karşılaştığını aktarmış ve çözüm olarak "*Çoğunda uygulamayı değiştirdim çünkü öğrencilerin kullanabileceği düzeyde değillerdi. Yani ben bile yapamazken öğrenciler yapamaz diye düşünerek uygulamayı değiştirdim*" yanıtını vermiştir.

Bir öğretmen adayı Web 2.0 araçlarının birçoğunun sadece İngilizce dil desteği sunması problemi için çözüm olarak "yabancı dil geliştirme" önerisi sunmuştur. Nitekim Türkçe dil desteği sağlayan kısıtlı Web 2.0 aracı havuzunun dışına çıkıp okyanusa açılmak için bu öneri, her kapıyı açan bir anahtar gibi değerlendirilebilir.

4.6. Katılımcı Öğretmen Adaylarının Öz Değerlendirmeleri

4.6.1. Katılımcı öğretmen adaylarının uygulama sonrası özyeterlik algıları

Öğretmen adayları Web 2.0 araçları eğitimi sonrasında özyeterlik algılarına dair çoğunlukla "öz farkındalık artışı" (9) ve "mesleki gelişim" (9) yanıtı vermişlerdir. Nitekim kendini yeterli görmek bir çeşit körlüktür ve kişi kendi eksikliklerini gördükçe kendini geliştirme ihtiyacı hisseder. Katılımcılardan ÖA18, "öz farkındalık artışı" için "*Bir şeyler yapmayınca insan böyle her şeyi biliyormuş gibi davranıyor ama öğrenmeye başladıkça eksikliğini çok iyi anlayabiliyor*" şeklinde verdiği yanıtla, pasif halde iken yeterli bilgiye sahip olduğunu düşündüğünü, eksiklerini ancak harekete geçtiğinde görebildiğini aktarmıştır. Benzer şekilde ÖA6 da "*Yetersizmişim, yani evet biliyordum, bazı uygulamaları kullanıyordum ama bu kadar geniş çaplı değildi. Yine yani birçok uygulamayı yapabilir hale gelmiş olmam, ben önceden bir şey bilmiyordum dedirtti bana*" diyerek bu eğitimin, kendi bilgilerinin kısıtlı olduğunu fark etmesine yol açtığını beyan etmiştir. Yine ÖA2 de "*Çevremdeki insanlara göre biraz iyi olduğumu düşünüyordum zaten, ama derslerde gördükten sonra ve siz anlattıktan sonra dedim, ben boşa güveniyordum, bende yokmuş yani bir şeyler. Kendimi geliştirmeliymişim. Yani kendime fazla güvenmişim*" şeklinde, bu eğitim sayesinde eksiklerini fark edip kendini geliştirme ihtiyacı duyduğunu anlatmaktadır.

Aldıkları Web 2.0 araçları eğitimi sayesinde mesleki becerileri bakımından kendisini yetkin görmeye başladığını dile getiren öğretmen adayları (9), özyeterliklerindeki değişim için “mesleki gelişim” yanıtı vermişlerdir. Bu konuda ÖA17, “öncesinde böyle tahtadan yazı ile gitmeyi düşünüyordum. Daha sonrasında ve Web 2.0 araçlarından sonra işte akıllı tahtayı kullanmayı, bununla birlikte teknolojik araçları, eğitici oyunların sorularıyla gitmeyi daha çok arzuladım. Çünkü daha eğlenceli, daha dikkat çekici oluyor” diyerek bu eğitim sayesinde daha eğlenceli ders akışı sağlayan olanakları fark ettiğini ve bu sayede mesleki becerilerine katkı sağladığını belirtmiştir. ÖA11 ise edindiği mesleki becerinin, içinde bulunduğumuz çağın bir avantajı olarak, etkili öğrenme için sunduğu faydalara değinerek “Teknolojik bir çağdayız, çocukları olumlu yönde etkilediğini düşünüyorum. Ben de aynı şekilde onlar iyi öğrendiği için kendimi yeterli buluyorum” açıklamasını yapmıştır.

Mesleki gelişimindeki değişimden bahseden ÖA7, “Mesela teknoloji kullanamazken şu an kullanabiliyorum onların sayesinde. Dersimi çeşitlendirebiliyorum. Soyut olan sosyal bilgiler konularını somut bir şekilde anlatabiliyorum” ifadelerini kullanarak, kendi teknolojik becerilerini geliştirmenin yanı sıra, öğrencilerine ders anlatımında soyut içeriklerin somutlaştırılmasını sağlayacak bir içerik çeşitliliği sunma düzeyine geldiğini belirtmiştir. Benzer şekilde ÖA14 de “uygulamalara dair ön bilgilerim oldu. Nasıl yapılabileceğini biliyorum şimdi ve derste de kullanacağımı düşünüyorum ileride meslek hayatımda” diyerek Web 2.0 araçları eğitimi ile bu araçlara dair bilgi edindiğini ve bu bilgileri mesleki hayatında değerlendirmeyi düşündüğünü belirten ifadesinde özyeterlik algısı için “mesleki gelişim” durumuna değinmiştir.

Bazı öğretmen adayları (6) ise özyeterlikleri için, aldıkları Web 2.0 araçları eğitim uygulaması sayesinde önceleri mesafeli oldukları bu araçlara yakınlık hissettiklerini belirterek “özgüven artışı” yanıtı vermişlerdir. ÖA15, bu konuya değinerek “öncesinde bu konuda baya yetersiz hissediyordum kendimi. Şu an biraz daha özgüvenim yerine geldi ve olumlu bir şekilde, daha ileriye yönelik geliştirdi” ifadelerini kullanmıştır. Aynı düşüncede olan ÖA20 de “Daha çok yapamayacağımı düşünüyordum ama hani daha basit uygulamalar olduğunu da gördük, kullanabileceğimiz tarzda uygulamalar da öğrenmiş olduk” şeklindeki açıklamasında karmaşık sandığı uygulamaların aslında basit olduğunu fark ettiğini anlatmıştır. Bu durumu yaşayan ÖA12 de “Hani yapamadığımı sandığım şeyi yapabildiğimi gördüm” şeklinde bir yanıt vermiştir.

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Öğretmen adaylarına verilecek Web 2.0 araçları eğitiminin içeriğini belirlemek üzere, 20 kişiden meydana gelen öğretmen adayı grubu ile öğretmen adaylarının önbilgilerini ve kendilerine sunulacak eğitimden beklentilerini öğrenme amaçlı yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları kavramına dair bilgilerinin kısıtlı olacağı öngörülerek, eğitim öncesi gerçekleştirilen görüşmelerde Web 2.0 araçlarından öğretim teknolojileri diye de bahsedilmiştir.

Uygulama öncesinde gerçekleştirilen görüşmelerden elde edilen veriler öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun, öğretim teknolojileri temelli okul dışı bir eğitim almadığını ortaya koymuştur. Bu durum öğretmen adaylarının eğitim teknolojilerine dair almış oldukları tek eğitimin üniversitede aldıkları bilgisayar dersleri olduğuna işaret etmektedir. Bilgisayar dersi, öğretmen adaylarına üniversite eğitiminin ilk yılında, birinci dönem Bilgisayar I, ikinci dönem Bilgisayar II isminde iki ayrı derse bölünerek sunulmaktadır. Ancak araştırmaya katılan öğretmen adayları birinci dönem verilen Bilgisayar I dersini yüz yüze alırken Covid-19 salgını nedeniyle ikinci dönem Bilgisayar II dersini uzaktan eğitim ile tamamlamışlardır. Kısmen sekteye uğramış olan Bilgisayar dersi eğitimlerini, öğretmen adaylarının yarısından fazlası (12) verimli olarak nitelenmiştir. Ancak Aşkan ve Usta'nın (2022) bulguları bilişim teknolojileri öğretmenlerinin, uzaktan eğitim sürecinde örgün eğitime göre yaparak yaşayarak öğrenmenin engellendiği algısında olduğunu göstermektedir. Öğretmen adayları bilgisayar dersinde genellikle Word, PowerPoint ve Excel'den oluşan Microsoft Office Programları kullanımını ve klavye kısayollarını öğrendiklerinden bahsetmişlerdir.

Öğretmen adaylarının tamamının eğitimde teknoloji entegrasyonu ile ilgili olumlu düşüncelere sahip olduğu görülmüştür. Öğretmen adaylarının mesleki gelişimlerine yönelik dersler teknoloji entegrasyonunun başarısına katkı sunmaktadır. Bu sonuca Guzman Gonzales ve Vesga Bravo'nun (2024) çalışması da vurgu yapmaktadır. Öğretmen adayları için Web 2.0 araçları her gün yeni keşifler yapabilecekleri uçsuz bucaksız bir deniz gibi algılanmaktadır. Onların gözünden Web 2.0 araçları, sosyal bilgiler dersini soyutluk ve sıkıcılık gibi olumsuz niteliklerinden kurtaran, ders içeriğini zenginleştiren ve teknoloji çağına ayak uydurarak yeni nesle hitap eden dersler anlatmayı sağlayacak ilgi çekici araçlardır. Teknoloji sürekli

gelişmekte ve bu birikim kartopu gibi büyümekte ve hayatın her alanına yayılmaktadır. Öğretmen yetiştirme programlarının yeni düzene uyum sağlaması gereklidir ve bunun reçetelerinden biri de Web 2.0 araçlarıdır. Ancak Web 2.0 araçları da sürekli artmakta ve güncellenmektedir. Hatta bazı teknolojik araçlar belli zamanlar popüler olmakta ancak yeni araçların gelmesiyle popülerliğini yeni araçlara devretmektedir. Dolayısıyla öğretmen adayları Web 2.0 araçlarını bir kerelik öğrenmekle sınırlı kalmamalı ve kendilerini güncel tutmak adına bilgilerini sürekli tazelemelidir. Ayrıca Dönmez-Usta vd. (2020) bunun tek başına yeterli olmadığını ve bu araçların yanında uygun öğretim yaklaşımları ile verimli bir sürecin sağlanabileceğini belirtmiştir.

Öğretmen adayları ortaokul öğrencilerinin henüz soyut düşünme becerisi kazanmamış olmaları sebebiyle, sosyal bilgiler dersi olabildiğince somutlaştırarak anlatılmasının gerekliliğine sıkça vurgu yapmaktadır. Bu durum öğretmenin sorumluluğunda olup öğretmenin yaratıcılığı ile şekillenmektedir. Bu sebeple öğretmen adayları için Web 2.0 araçları bir atölye işlevi görmektedir ki öğretmen adayları bu araçların pedagojik katkıları için en çok “somutlaştırma” etkisine vurgu yapmaktadır. Burada öğretmen sıra dışı içerikler ürettiği takdirde, hem öğrencilerin ilgisini çekip etkin katılıma teşvik etmekte hem de öğrencilerde kalıcı öğrenmeyi sağlamaktadır. Bu durum Talan ve Batdı (2022) tarafından da vurgulanmaktadır. Öğretmen adaylarının zenginleştirme, sıra dışılık, motive etme, isteklendirme, dikkat çekme gibi kavramları önemsedikleri saptanmıştır. Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarında kullanım tercih sebeplerinin başında eğlenceli öğrenme ortamı oluşturma, kalıcı öğrenme ve aktif katılım konusunda sunduğu katkı olduğu belirlenmiştir ve bu bulgular Çelik’in (2021) bulgularıyla uyumludur. Nitekim alışıl gelmiş ve sıradan içerikler kolay unutulurken sıra dışı ve eğlenceli içerikler öğrencilerin hafızalarında daha kalıcı bir yer edinmektedir. Bu duruma Can ve Usta’nın (2021) vardığı, Web 2.0 destekli kavramsal karikatür kullanımının öğrenci başarısını artırmada olumlu bir etkisi olduğu sonucu örnek olarak gösterilebilir. Öte yandan bu sıra dışı ve eğlenceli ders içerikleri, öğrencinin ders akışı esnasında pasif dinleyiciden aktif katılımcıya geçişini de sağlamaktadır.

Bunlara ek olarak Web 2.0 araçları; ekonomik, güvenlik, zamansallık vb. faktörler sebebiyle yapılması mümkün olmayan uygulamaların sanal ortamda yapılmasına olanak sağlamaktadır. Örneğin sanal geziler sayesinde Çin Seddi’ni anlatan bir öğretmen öğrencilerini fiziken Çin Seddi’ne götürmesi mümkün olmadığı halde sanal olarak Çin’e götürüp Çin Seddi içerisinde öğrencileri ile birlikte sanal tur yapabilir. Hatta bu sanal tur esnasında gidilecek

yönlerin komutunu öğrencilerin vermesi sağlandığında, öğrencilerin istedikleri şekilde hareket ederek merak ettikleri yerleri keşfedebildikleri bir gezi gerçekleştirebilir. Aynı şekilde doğal afet simülasyonları ile afet anında yapması gerekenlerin provasını gerçekleştirebilir. Yine öğretmen öğrencilere sanal müzeleri gezdirebilir ve artırılmış gerçeklik sayesinde tarihi bir dönem içerisinde kültürel bir gezinti yaptırabilir. Ayrıyeten öğretmen tarafından tasarlanıp yönetilen Web 2.0 aktiviteleri, öğrencilerin etkin katılımı sayesinde sınıf yönetimini kolaylaştırır.

Öğretmen adayları için eğitim teknolojileri “ölçme ve değerlendirme” ve “tasarım” faaliyetlerini çağrıştırmaktadır. Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarından en sık faydalanma alanları sınıf içi ölçme ve değerlendirme etkinlikleri ve ders materyali tasarlama olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada da tıpkı Avcı ve Atik’in (2020) çalışmasında olduğu gibi, öğretmen adaylarının bu faaliyetleri zevkle yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumda Web 2.0 araçlarının şablon üzerinden bir kullanım kolaylığı sunmasının da akranlarından öğrendikleri uygulamaları taklit etmelerinin de etkisi vardır. Taklit etme yoluna sık başvuran öğretmen adaylarının yaratıcılığa kafa yormadıkları sonucuna varılabileceği gibi (Dönmez-Usta vd., 2020), yaratıcılık öncesi bir basamak olarak da değerlendirilebilir. Ayrıca şablon sunma özelliği adaylar için kullanım kolaylığının yanı sıra ilham verme özelliğine de sahiptir. Öte yandan pandemi sürecinde uzaktan eğitim almalarının da etkisiyle, öğretmen adayları bu araçların uzaktan eğitimdeki önemine de değinmişlerdir.

Bu çalışmada öğretmen adaylarının genel olarak teknoloji kullanım beceri düzeylerinin yüksek ve düşük olarak yarı yarıya durumda olduğu belirlenmiştir. Ancak Nurzhanova ve diğerlerinin (2024) Kazakistan’da gerçekleştirdiği araştırma sonucu öğretmen adaylarının teknoloji kullanım becerilerinin yüksek düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları kullanımı üzerine öz değerlendirme yaparken, adaylardan teknoloji ile içli dışlı büyüyenlerin ağırlıkla güçlü yönlerine, teknoloji ile yeni tanıştığını belirtenlerin ağırlıkla zayıf yönlerine değindiği saptanmıştır. Teknolojik yatkınlığa sahip olduklarını düşünen öğretmen adayları Web 2.0 araçlarına akranlarına göre daha özgüvenli yaklaşmaktadır. Ancak öğretmen adaylarının zayıf yönleri için ağırlıkla değindiği konu “Web araçlarını yeterince tanımama” durumudur. Nitekim Web 2.0 araçları ile tanışık olan öğretmen adayları, teknolojik yatkınlığa sahip olduklarını düşünmeseler bile kendilerini Web 2.0 araçları kullanımında yetkin görmektedir. Yani burada öğretmen adaylarını etkileyen temel faktörün teknolojik yatkınlıkları değil Web 2.0 araçlarına dair sahip oldukları bilgi olduğu tespit

edilmiştir. Ek olarak, bu araçların ağırlıklı İngilizce olması, öğretmen adaylarının yabancı dilde yetersizlikleri sebebiyle özyeterlilik algılarında olumsuz bir etkiye sahiptir. Öğretmen adaylarının bu araçları kullanırken karşılaştıkları temel bir problem ise bazı Web 2.0 araçlarının ücretli üyelik gerektirmesidir. Talan ve Batdı (2022), Urooj ve Farooq (2023) gibi çalışmalarda da vurgulandığı üzere Web 2.0 araçlarından verimli faydalanmak için güçlü bir internet bağlantısına ve teknolojik donanıma gereksinim vardır. Bu durumda da en etkili aktör MEB olacaktır.

Öğretmen adaylarının, Web 2.0 araçlarını kendileri keşfetmek üzere mesai harcamaktan çekindikleri ve ayrıca bu mesaiyi harcamak için öz motivasyona sahip olmadıkları tespit edilmiştir. Bu sebeple kendilerine Web 2.0 araçlarının tanıtım bir eğitim verilmesini talep etmektedirler. Öğretmen adaylarının bu eğitimden beklentilerinin başında, her bir aracın hizmet ettiği kullanım amacı ile eşleştirilmiş ve örneklendirilmiş şekilde tanıtılmasıdır. Örneğin karikatür hazırlamak için faydalanılabilecek araçlar bir arada tanıtılmalı, bu sayede bir yelpaze gibi, tercih edebilecekleri araç seçenekleri kategorize edilmiş bir şekilde verilmelidir. Öğretmen adaylarının eğitimde tanımak istedikleri araçlar; sınıf içi aktiviteler içeren, kullanımı kolay olan, popüler ve güncel Web 2.0 araçlarıdır. Kendilerine sunulacak eğitimin eğlenceli bir akış içerisinde, basitleştiren bir anlatımla ve kendilerinin eşzamanlı olarak uygulama yapabilecekleri teknolojik olarak donanımlı bir ortamda gerçekleşmesini talep etmişlerdir. Ek olarak yabancı dildeki Web 2.0 araçlarının kullanımının Türkçe anlatımına yer verilen bir eğitim olmasını ve sonraki mesleki hayatlarında da tekrar faydalanabilmeleri adına, bu araçlar üzerine bir kullanım kılavuzu oluşturulmasını istemişlerdir.

Öğretmen adayları özel olarak talep ettikleri araçlara dair fazla örnek verememiş olmaları öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıklarını göstermektedir. Tünkler'in (2021) çalışmasında da aynı sonuca ulaşılmasına karşın Çelik'in (2020) ve Dönmez-Usta ve diğerlerinin (2020) öğretmen adaylarının büyük kısmının Web 2.0 araçları hakkında bilgi ve beceri sahibi olduğu saptanmıştır. Öğretmen adaylarının bilgi eksikliği sebebiyle kendilerine verilecek Web 2.0 araçları eğitiminde tanıtılacak araçların belirlenmesinde, daha çok ilgilendikleri kullanım amaçlarından ilham alınmıştır.

Eğitim uygulaması tamamlandıktan sonra öğretmen adayları ile ikinci bir yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler ile öğretmen adaylarının; eğitim sonrasında Web 2.0 araçlarına dair algıları, gelecekte bu araçlardan faydalanma planları, edindikleri kazanımlar, öğrendikleri araçlar, bu araçlardan faydalanma deneyimleri (kullanım

amacı, karşılaşılan problemler, problemlere getirdikleri çözümler) ve öz değerlendirmeleri incelenmiştir.

Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçları eğitimi sonrasında kitap üzerinden tekdüze işlenen ders akışı yerine alternatifler geliştirmişler ve hangi ders konusu için hangi araca başvuracağını bilir hale gelmişlerdir. Bu uygulama sonrasında kişisel ve mesleki gelişimlerinde artış meydana gelmiştir. Bu sonuç Tünkler'in (2021), Çelik'in (2020), Gursoy ve Orhan-Goksun'un (2019) ve Tatlı ve diğerlerinin (2016) bulguları ile uyumludur. Ayrıca öğretmen adayları kendilerinin eskiden gerçekleştirdikleri ders anlatımlarına eleştirel yaklaşır hale gelmişlerdir. Nitekim öğretmen adayları ifadelerinde sıkça sosyal bilgiler dersinin soyut kavramlar içermesi sebebiyle sıkıcı olma potansiyeline değinerek bunu önleme amacıyla Web 2.0 araçlarına başvurduklarına vurgu yapan yanıtlar vermişlerdir. Öğretmen adaylarının bu eğitim sonrasında mesleki hayatlarında Web 2.0 araçlarını değerlendirme olanakları konusunda ilham aldıkları belirlenmiştir.

Öğretmen adaylarının bu araçlardan mesleki hayatlarında faydalanmayı planladıkları saptanmıştır. Faydalanma amaçlarının çoğunlukla ders anlatımlarını tekdüzelikten kurtarmak olduğunu belirterek ders anlatımlarını zenginleştirme vurgusu yaptıkları belirlenmiştir. Web 2.0 araçları geniş bir yelpazeye sahip olması sebebiyle ders içeriklerini zenginleştirecek birçok içerik üretme olanağı sağlamaktadır. Öğretmen adayları bu durumun farkında olmakla birlikte bu araçlardan zenginleştirme, dikkat çekme, ölçme değerlendirme, aktif katılım sağlama gibi amaçlarla faydalanmayı planlamaktadır.

Bir sınıf ortamında dijital göçmen olan eğitimciler ile dijital yerli olan öğrencilerin konuştuğu dillerin farklılaşması muhtemeldir. Bu sebeple öğretmen adaylarının derslerine girecekleri nesil dijital yerlilerden oluşacağı için öğretmen adaylarının onları dilini konuşmayı bugünden öğrenmelidir. Nitekim öğretmen adaylarının bir diğer gayesi de çağa ayak uydurmak ve dijital yerli olup teknoloji ile iç içe yaşam süren öğrencilerden oluşan yeni nesle hitap etme durumudur. Kısacası öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarını kullanarak; ders akışlarının sıkıcı ve tekdüze geçmesini önlemeyi, etkileşimli ve ilgi çekici bir anlatım gerçekleştirmeyi, soyut konuları somutlaştırmayı, öğrenimi pekiştirerek akılda kalıcı bir ders anlatımı gerçekleştirmeyi hedeflediği belirlenmiştir.

Öğretmen adaylarının uygulama sonrasında edindikleri kazanımları incelendiğinde özgüvenlerindeki değişim dikkat çekmektedir. Nitekim daha önceden bilmedikleri Web 2.0

araçlarını öğrenmeleriyle birçok yeni bilgi ve beceri kazanmış duruma gelmişlerdir. Öğretmen adayları ders anlatımlarında sunum hazırlama yoluna halihazırda sıkça başvurmakta iken, uygulama sonrasında hazırladıkları sunumları eskiye göre geliştirmelerinin bu durumdaki payı büyüktür. Öğretmen adayları uygulama sonrasında daha önce yapamadıkları veya nasıl yapıldığını bilmedikleri animasyon/karikatür hazırlama, tasarım yapma, eğitici oyun tasarlama gibi becerileri kazandıkları görülmektedir. Öğretmen adayları bu uygulamaya katıldıkları için memnun olup, öğretim teknolojilerini derslerine entegre etme konusunda fikir sahibi olduğu ve Web 2.0 araçlarından faydalanarak içerik geliştirmekten zevk aldıkları görülmektedir. Bu sonuç Gursoy ve Orhan-Goksun'un (2019) çalışmasında da vurgulanmıştır.

Öğretmen adayları, uygulama sonrası öğrendikleri Web 2.0 araçları incelendiğinde; Microsoft PowerPoint, Microsoft Word, Wordwall, WordArt, Canva, Powtoon, Kahoot!, Learning Apps, Prezi, Bubbl.us, Popplet, Google Earth, Google Classroom, Make Beliefs Comix, Mentimeter, Plotagon, Socrative, Storyjumper, Zoom, PictraMap isimli araçlar uygulama esnasında tanıtılmış olan araçlardır. Uygulama esnasında adım adım tanıtımı yapılmamasına karşın; Storyboard That, Pixton, Animaker, Quizizz, Google Forms, MindMeister, Creately, Gliffy, Mindomo, Edmodo, MindMap, Venngage gibi araçlar Web 2.0 araçları kılavuzu sonunda göz atmaları önerilen araçlar arasında yer almaktadır ve öğretmen adaylarının kendilerine kullanımı tanıtılmamış olmasına karşın bu önerileri dikkate alarak bu araçları keşfettikleri saptanmıştır. Öte yandan öğretmen adaylarının faydalandıkları belirlenen; Emaze, Paint 3D, QuizFlight, Blendspace, PictraMap, Comics Panel Creator, PNGWing, Pinterest, Picsart, PosterMyWall, Educandy Studio, Sanalmuze.gov.tr, LiveWorksheets, Voila, WordMint, Vivavideo gibi araçlar Web 2.0 araçları kılavuzunda yer almayan ve kendilerinin keşfettikleri belirlenen araçlardır. Burada öğretmen adaylarının, kendilerine verilen Web 2.0 eğitimi ile sınırlı kalmayıp, eğitimde yer almayan Web 2.0 araçlarını da keşfettikleri anlaşılmaktadır. Bu durum da öğretmen adaylarının balık tutmayı öğrendikleri ve uygulamadıkları anlamı taşımaktadır.

Öğretmen adaylarının tamamının ders planlarında Web 2.0 araçlarından faydalanırken, sunum hazırlama, ölçme ve değerlendirme ve dikkat çekmede faydalandığı belirlenmiştir. Tasarım yapma da katılımcıların büyük çoğunluğu tarafından tercih edilen kullanım amaçları arasında yer almaktadır. Öğretmen adayları ders planlarının ilgi çekici olması için kendi ilgilerini çeken uygulamaları tercih ettikleri belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının ifadelerinden

anlaşıldığı üzere, öğretmen adayları öğrenci katılımına önem vermekte ve bunun için eğitici oyunlar ile ölçme ve değerlendirme araçlarına başvurdukları anlaşılmaktadır.

Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarıyla uygulama yaparken karşılaştıkları problemlerin başında ekonomik problemler yer almaktadır. Web 2.0 araçları bilgisayar veya mobil cihazlar üzerinden uygulanabildiğinden, bu araçlardan faydalanmanın bir önkoşulu olarak bu cihazlara ve internet bağlantısına sahip olmak gerekmektedir. Öğretmen adaylarının henüz üniversite öğrencisi olmaları sebebiyle bir kısmının kişisel bilgisayara sahip olmadığı belirlenmiştir. Bu durumda çözüm olarak öğretmen adayları mobil cihazlarda desteklenen Web 2.0 araçlarına yönelmişlerdir. Kişisel bilgisayara sahip olan öğretmen adaylarının da zaman zaman bazı uygulamaların kendi bilgisayarlarınca desteklenmemesi sebebiyle farklı bir bilgisayara ihtiyaç duydukları belirlenmiştir. Birçok uygulamayı yapılırken donmalar gerçekleşmemesi için internet bağlantısının mevcut olma zorunluluğuna ek olarak bu bağlantının hızlı olması da gerekmektedir. Ayrıyeten çoğu Web 2.0 aracı ücretli üyelik gerektirmekte, ücretsiz versiyonu varsa dahi birçok özelliğini sadece ücretli üyelik satın alan üyelerine sunmaktadır. Öğretmen adaylarının sık karşılaştıkları bir diğer engel de yabancı dilde yetersiz olma engellidir. Neredeyse bütün Web 2.0 araçları İngilizce ara yüze sahip olup bunlardan çok kısıtlı bir kısmı Türkçe dil desteği sunmakta veya eş zamanlı çeviri eklentisine uyumlu olmaktadır.

Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarından faydalanırken karşılaştıkları problemler arasında teknik problemler de almaktadır. Bu teknik problemlerin başında söz konusu araç içerisinde yeterli deneyime henüz ulaşmamış olmak yatmaktadır. Nitekim bu araçların kullanımı tıpkı araba kullanmak gibi pratik deneyim gerektirmektedir. Öğretmen adayları karşılaştıkları teknik problemlerin çözümünde deneme-yanılma, kılavuzdan yararlanma, internette araştırma, farklı cihaz üzerinden uygulama, akran desteği, Web 2.0 aracı tercihini değiştirme gibi çözümler ürettikleri belirlenmiştir.

5.2. Öneriler

1. Sosyal bilgiler ders içeriğinde yer alan soyut konuların somutlaştırılmasında öğretim teknolojilerine başvurulmalıdır.
2. Öğretmen yetiştirme programlarında öğretim teknolojileri öğretiminde gösterip yaptırma ve geri dönüt verme üzerinde durulmalıdır.
3. Öğretmen yetiştirme programlarında etkileşimli Web araçlarından yapay zekanın öğretimde kullanımına dair eğitim verilmelidir.

4. Öğretmen adaylarına hangi Web 2.0 araçlarının hangi kazanımlarda faydalı olabileceği tanıtılmalıdır.
5. Öğretmen yetiştirme programlarında sağlanacak eğitimler teknolojik olarak donanımlı ortamlarda gerçekleşmeli, bu eğitimlerde alternatif Web 2.0 araçlarını tanıtarak öğretmenlerin kendilerine yönelik olanları tercih etme seçeneği olduğunu vurgulamalı, öğretmen adaylarının uygulama yapmaları sağlanmalı ve kendilerine geri dönütler verilmelidir.
6. Öğretmen adaylarının yabancı dil engeline takılmaması için Türkçe dil desteği sağlayan Web 2.0 araçlarının tanıtımına öncelik verilmelidir.
7. Türk geliştiriciler tarafından oluşturulan Web 2.0 araçlarına destek verilmelidir.
8. Öğretmen adayları hazırbulunuşluk seviyelerine göre sınıflandırılarak, eğitime tabi tutulmalıdır.
9. Teknolojik yatkınlığa sahip olmadığını düşünen öğretmen adaylarının da olduğu gerçeğini göz önünde bulundurarak, sınıflarda yer alan akıllı tahtaların ne tür olanaklar sağladığını tanıtılmalıdır.
10. Millî Eğitim Bakanlığı, çeşitli Web 2.0 Araçları için üyelik anlaşmaları yaparak öğretmenlere ücretsiz kullanım olanağı sağlamalıdır.
11. Millî Eğitim Bakanlığı, Web 2.0 araçlarının internet bağlantısına sahip olduğunda verimli kullanılabildiğini göz önünde bulundurarak, tüm kurumlarında internet altyapılarını güçlendirmelidir.

KAYNAKLAR

- Akdoğan-Mindivali, E., & Öner, Ü. (2023). Opinions of social studies teachers and 7th-grade students regarding digital literacy skills. *Türk Akademik Yayınlar Dergisi (TAY Journal)*, 7(special issue), 75-106. <https://doi.org/10.29329/tayjournal.2023.609.04>
- Albion, P. R. (2008). Web 2.0 in teacher education: Two imperatives for action. *Computers in the Schools*, 25(3-4), 181-198. <https://doi.org/10.1080/07380560802368173>
- Alkan, C. (2019). Eğitim teknolojisi. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences*, 7(1), 339-344. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000403
- Arabacıoğlu, T. & Dursun, F. (2015). Öğretmen adaylarının web pedagojik içerik bilgisi algı düzeylerinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(1), ss. 197-210.
- Arya, H. B. & Mishra, J. K. (2012). Oh! Web 2.0, virtual reference service 2.0, tools & techniques (ii). *Journal of Library & Information Services in Distance Learning*, 6(1), 28-46. <https://doi.org/10.1080/1533290X.2012.660878>
- Aşkan, T. & Usta, E. (2022). Pandemi sürecinde bilişim teknolojileri öğretmenlerinin uzaktan eğitimin işleyişi ile ilgili görüşleri. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(1), 15-28. <https://dx.doi.org/10.30855/gjes.2022.08.01.002>
- Ataie, F., Shah, A., Bagheri, F., Ali, N. I., Mohammadgholipour, M., Rezaie, B. & Shaikh, H. (2018). Web 2.0-based collaborative learning framework promoting lifelong learning: developing sustainability competencies. *International Journal of Engineering & Technology*, 7(2), 89-92. <https://doi.org/10.14419/ijet.v7i2.34.13919>
- Avcı, F. & Atik, H. (2020). Okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin “Web 2.0 araçları” kavramına yönelik metaforik algıları ve görüşleri. *Nitel Sosyal Bilimler*, 2(2), 142-165. <https://doi.org/10.47105/nsb.800117>
- Aydoğmuş, M. & Arslantaş, S. (2020). Prospective teachers’ metaphors as a lens to understand how they perceive ‘Web 2.0’. *Research on Education and Media*, 12(1), 58-68. <https://doi.org/10.2478/rem-2020-0007>
- Aytan, T. & Başal, A. (2015). Türkçe öğretmen adaylarının Web 2. 0 araçlarına yönelik algılarının incelenmesi. *Journal of Turkish Studies*, 10(7), 149-149. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.8388>
- Baltacı-Göktalay, S. & Özdilek, Z. (2010). Pre-service teachers’ perceptions about web 2.0 technologies. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 4737-4741. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.03.760>
- Banday, M. T. (2013). Web 2.0 in e-learning. *ICST Transactions on e-Education and e-Learning*. 3(1), 1-11. <https://doi.org/10.4108/el.1.3.e2>
- Bartolomé, A. (2008). Web 2.0 and New Learning Paradigms. *eLearning Papers*, 8, 1-10. https://www.researchgate.net/publication/28215647_Web_20_and_New_Learning_Paradigms

- Başpınar, Ö. & Özel, Ç. A. (2023). Developing the Web 2.0 tools awareness scale and determining the Web 2.0 awareness levels of the pre-service teacher. *Scholars Journal of Research in Social Science (SJRSS)* 3(2), ss. 1-16. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8003652>
- Bennet, S., Bishop, A. Dalgarno, B., Waycott, J. & Kennedy, G. (2012). Implementing Web 2.0 technologies in higher education: A collective case study. *Computers & Education*, 59, 524-534. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2011.12.022>
- Berners-Lee, T., Hendler, J., & Lassila, O. (2001). The Semantic Web: A New Form of Web Content That is Meaningful to Computers Will Unleash a Revolution of New Possibilities. *ScientificAmerican*.
- Bilgili, A. S. (2019). Geçmişten günümüze sosyal bilimler ve sosyal bilgiler. A. S. Bilgili (Ed.), *Sosyal bilgilerin temelleri* içinde (ss. 1-31). Ankara: Pegem.
- Boza, A., & Conde, S. (2015). Training, attitude, use and impact of Web 2.0 in higher education: scale validation. *Cultura and Educación*, 27(2), 372-406. <https://doi.org/10.1080/11356405.2015.1034531>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2021). Bilimsel araştırma yöntemleri (30. Baskı). Ankara: Pegem.
- Can, B. & Usta, E. (2021). Web 2.0 destekli kavramsal karikatürün başarı ve tutuma etkisi. *Türk Akademik Yayınlar Dergisi (TAY Journal)*, 5(1), 51-69.
- Chmiliar, I. (2010). Multiple-case designs. A. J. Mills, G. Eurepas & E. Wiebe (Eds.), *Encyclopedia of case study research* içinde (ss. 124-126). USA: SAGE Publications.
- Cormode, G. & Krishnamurthy, B. (2008). Key differences between Web1.0 and Web2.0. *First Monday*, 13(6), 1-30. <https://doi.org/10.5210/fm.v13i6.2125>
- Coutinho, C. P. (2008). Web 2.0 tools in pre-Service teacher education programs: an example from Portugal. The proceedings of the 7th European conference on e-learning. 239-245. <https://core.ac.uk/download/pdf/55609551.pdf>
- Çakır, R. & Yıldırım, S. (2009). What do computer teachers think about the factors affecting technology integration in schools?. *Elementary Education Online*, 8(3), 952-964. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/90847>
- Çelik, T. (2020). Dijital çağda sosyal bilgiler öğretmeni yetiştirme: bir eylem araştırması. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 38, 211-229. <https://doi.org/10.30794/pausbed.541913>
- Çelik, T. (2021). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Web 2.0 uygulamalarıyla biçimlendirici değerlendirme deneyimlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 50(231), 173-198. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.713075>
- Dange, J. K. & Siddaraju. (2020) Role of teacher training program in enhancing quality education. *International Journal of Education, Culture and Society*. 6(5), 137-140. <https://doi.org/10.11648/j.ijecs.20200506.14>

- Demirli, C. & Kütük, Ö. F. (2010). Anlamsal web (Web 3.0) ve ontolojilerine genel bir bakış. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 9(18), 97-71. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ticaretfbdi/issue/21358/229111>
- Dere, İ. & Akkaya, A. C. (2022). Distance social studies courses in the pandemic period with the experiences of teachers. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 51(2), 1172-1206. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cuefid>
- Dönmez-Usta, N. & Turan-Güntepe, E. & Durukan, Ü. G. (2020), Öğretmen adaylarının öğrenme ortamına Web 2.0 teknolojilerini entegre edebilme yeterliliği. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 11(2), 519-529. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gumus/issue/55299/699929>
- Faloye, S.T., Faniran, V. (2023). Integrating technology in teaching and learning practices: students' competencies. *South African Computer Journal* 35(1), 101–114. <https://doi.org/10.18489/sacj.v35i1.1111>
- Gedik, H. (2023). Pandemi döneminde uzaktan eğitim sürecine ilişkin sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşleri. *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi (AKEF) Dergisi*, 5(3), 1272-1292. <https://doi.org/10.38151/akef.2023.111>
- Grosbeck, G. (2009). To use or not to use web 2.0 in higher education?. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 1, 478–482. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2009.01.087>
- Gursoy, G. & Orhan-Goksun, D. (2019). The experiences of pre-service science teachers in educational content development using Web 2.0 tools. *Contemporary Educational Technology*, 10(4), 338-357. <https://doi.org/10.30935/cet.000000>
- Guzmán González, J.R. & Vesga Bravo, G.J. (2024). TPACK in in-service secondary education teachers: A systematic review of the literature. *International Journal of Education in Mathematics, Science, and Technology (IJEMST)*, 12(1), 282-296. <https://doi.org/10.46328/ijemst.3198>
- Gündüzalp, C. (2021). Web 2.0 araçları ile zenginleştirilmiş çevrimiçi öğrenmenin öğrencilerin üst bilişsel ve yaratıcı düşünme becerilerine etkisi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 10(3), 1158-1177. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/teke/issue/65009/1000828>
- Hao, Y. & Lee, K. S. (2017) Inquiry of pre-service teachers' concern about integrating Web 2.0 into instruction, *European Journal of Teacher Education*, 40(2), 191-209, <https://doi.org/10.1080/02619768.2017.1285278>
- Hicks, D., Lee, J., Berson, M., Bolick, C., & Diem, R. (2014). Guidelines for using technology to prepare social studies teachers. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 14(4), 433-450
- Karaca, F. & Aktaş, N. (2019). Ortaöğretim kurumu öğretmenlerinin Web 2.0 uygulamaları için haberdarlıklarının, yeterlilik düzeylerinin, kullanım sıklıklarının ve eğitsel amaçlı kullanım biçimlerinin incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 212-230. <https://doi.org/10.17556/erziefd.473412>

- Karakuş, N., Er, Z. (2021). Türkçe öğretmeni adaylarının WEB 2.0 araçlarının kullanımıyla ilgili görüşleri. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (9), 177-197. <https://doi.org/10.21733/ibad.837184>
- Kekeç-Morkoç, D. & Erdönmez, C. (2014). Web 2.0 uygulamalarının eğitim süreçlerine etkisi: Çanakkale sosyal bilimler meslek yüksekokul örneği. *Online Academic Journal of Information Technology*, 15(5), 25-48. <https://doi.org/10.5824/1309-1581.2014.2.002.x>
- Kır, Ş. (2020). Dijital dönüşüm sürecinde yükseköğretim kurumları ve öğretim elemanlarının gelişen rolleri. *AUAd*, 6(3), 143-163. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auad/issue/56247/774573>
- Kırımlı, H. & Demirezen, S. (2022). SOSYAL bilgiler öğretmenlerinin web 2.0 teknolojilerine yönelik görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 62, ss. 527-558. <https://doi.org/10.21764/mauefd.1024814>
- Kompen, R. T., Edirisingha, P., Canaletta, X., Alsina, M. & Monguet, J. M. (2019). Personal learning environments based on Web 2.0 services in higher education. *Telematics and Informatics*, 38, 194-206. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2018.10.003>
- Kul, Ü. & Çelik, S. (2018). Investigating changes in mathematics teachers' intentions regarding web 2.0 technology integration. *Acta Didactica Napocensia*, 11(2), 89-104, <https://doi.org/10.24193/adn.11.2.8>
- Kurelović, E. K., Tomljanović, J. & Ruzic-Baf, M. (2012). The use of web 2.0 tools in education from the point of view of future teachers. MIPRO, 2012 Proceedings of the 35th International Convention Conference. https://www.researchgate.net/publication/261424855_The_use_of_Web_20_tools_in_education_from_the_point_of_view_of_future_teachers#fullTextFileContent
- Light, D., & Polin, D. K. (2010). *Integrating Web 2.0 tools into the classroom: Changing the culture of learning*. Center for Children and Technology, Education Development Center, Inc.
- Mason, C., Berson, M., Diem, R., Hicks, D., Lee, J., & Dralle, T. (2000). Guidelines for using technology to prepare social studies teachers. *Contemporary issues in technology and teacher education*, 1(1), 107-116. <https://citejournal.org/wp-content/uploads/2016/04/v14i4socialstudies1.pdf>
- Nugultham, K. (2012). Using Web 2.0 for innovation and information technology in education course. *Social and Behavioral Sciences*, 46, 4607-4610. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.06.305>
- Nurzhanova, S., Stambekova, A., Zhaxylikova, K., Tatarinova, G., Aitenova, E. & Zhumabayeva, Z. (2024). Investigation of future teachers' digital literacy and technology use skills. *International Journal of Education in Mathematics, Science and Technology*, 12(2), 387-405. <https://doi.org/10.46328/ijemst.3826>
- Orehovacki, T., Konecki, M. & Radošević, D. (2008). Web 2.0 technologies in university education. Conference: 31st International Convention on Information and Communication Technology, Electronics and Microelectronics.

https://www.researchgate.net/publication/224930653_Web_20_technologies_in_university_education#fullTextFileContent

O'Reilly, T. (2005). What is web 2.0. <https://www.oreilly.com/pub/a/web2/archive/what-is-web-20.html>. Erişim tarihi: 15.02.2022.

Önal, N. (2020). Öğretimde Kullanılabilecek Teknoloji Destekli Uygulamalar. N. Önal (Ed.), *Etkinlik örnekleriyle zenginleştirilmiş eğitimde teknoloji uygulamaları* içinde (ss. 2-13). Pegem.

Özdener, N. (2018). Gamification for enhancing Web 2.0 based educational activities: The case of pre-service grade school teachers using educational Wiki pages. *Telematics Informatics* 35(3), 564-578. <http://dx.doi.org/10.1016/j.tele.2017.04.003>

Patil, H. J. & Surwade, Y. P. (2018). Web technologies from Web 2.0 to Web 4.0. *International Journal for Science and Advance Research In Technology* 4(4), 810-814. https://www.researchgate.net/publication/324537592_Web_Technologies_From_Web_20_To_Web_40

Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants Part 1.. *On the Horizon* 9, 1-6. <https://doi.org/10.1108/10748120110424816>

Rosen, D. & Nelson, C. (2008). Web 2.0: a new generation of learners and education, *Computers in the Schools*, 25(3-4), 211-225, <https://doi.org/10.1080/07380560802370997>

Sadaf, A., Newby, T. J. & Ertmer, P. A. (2012). Exploring pre-service teachers' beliefs about using Web 2.0 technologies in K-12 classroom. *Computers & Education*, 59, 937-945. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2012.04.001>

Silva, J. M., Rahman, A. S. M. M. & El Saddik, A. (2008). Web 3.0: a vision for bridging the gap between real and virtual. Proceedings of the 1st ACM Workshop on Communicability design and evaluation in cultural and ecological multimedia system, CommunicabilityMS Conference. <https://doi.org/10.1145/1462039.1462042>

Silverman, D. (2018). *Nitel verileri yorumlama*. (E. Dinç, Çev. Ed.). Pegem.

Subaşı, M. & Okumuş, K. (2017). Bir araştırma yöntemi olarak durum çalışması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 419-426. <https://dergipark.org.tr/pub/ataunisobil/issue/34503/424695>

Talan, T. & Batdı, V. (2022). Analysis of prospective teachers' competencies using web 2.0 tools in education through the rasch measurement model and MAXQDA.[Öğretmen adaylarının web 2.0 araçlarını eğitimde kullanma yeterliliklerine ilişkin görüşlerinin rasch ölçme modeli ve MAXQDA ile analizi] *Electronic Journal of Education Sciences [Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi]*, 11(21), 66-85. <https://doi.org/10.55605/ejedus.1066101>

Tatlı, Z., Akbulut, H. İ. & Altınışik, D. (2016). Öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgisi özgüvenlerine web 2.0 araçlarının etkisi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 7(3), 659-678. <https://doi.org/10.16949/turkbilm.277878>

- Tekinarslan, E. (2006). Eğitim Teknolojisi: Teorik ve Kavramsal Temeller. bant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 6(1), 113-130. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aibuefd/issue/1513/18354>
- Tünkler, V. (2021). Web 2.0 Araçlarıyla grafik materyalleri deneyimlemek: sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 53, 234-260. <https://doi.org/10.9779/pauefd.795619>
- Türk Dil Kurumu [TDK]. (2019). *Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlük* içinde. Erişim adresi: <https://sozluk.gov.tr/> Erişim tarihi: 16.02.2022.
- Ullah, M. H. (2021). Use of Web 2.0 tools in higher education. *Thoughts on Economics*, 31(1&2). <https://www.ierb-bd.org/wp-content/uploads/2023/02/web2-tools.pdf>
- Urooj, S. & Farooq, M. S. (2023). Impact of students' ubiquitous learning through web 2.0 tool on students' 21st century skills: creativity and communication. *Research Journal of Social Sciences & Economics Review*, 4(1). [https://doi.org/10.36902/rjsser-vol4-iss1-2023\(125-140\)](https://doi.org/10.36902/rjsser-vol4-iss1-2023(125-140))
- Ünal, E., & Teker, N. (2018). Teknoloji entegrasyonuna yönelik öz-yeterlik algısı ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(6), 973–978. <https://doi.org/10.18506/anemon.400497>
- Wilson, D. W., Lin, X., Longstreet, P., & Sarker, S. (2011). Web 2.0: A Definition, Literature Review, and Directions for Future Research. Proceedings of the Seventeenth Americas Conference on Information Systems, 1-10.
- Yıldırım, S. (2023). Alan eğitiminde Web 2.0 uygulamalarının coğrafya dersi bağlamında değerlendirilmesi. *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)*, 49, 41-58. <http://dx.doi.org/10.32003/igge.1300037>
- Yin, R. K. (2003). Case study research design and methods. Sage Publications.

EKLER

EK-1: Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Başkanlığı Etik Kurul Kararı.

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU
BAŞKANLIĞI
ETİK KURUL KARARI

Etik Kurul Toplantı Tarihi/Sayısı ve Karar No	Tarih : 11/03/2022 Toplantı Sayısı: 03 Karar No : 2022/89
Araştırmanın Başlığı	Web 2.0 Araçlarıyla Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Öğretim Teknolojileri Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Uygulama
Sorumlu Araştırmacı	Doç. Dr. İlker DERE
Yardımcı Araştırmacı	Lisansüstü Öğrenci Nuriye Zeynep KIRAL
Etik Kurul Kararı	9005 sayılı başvuru değerlendirilmiş olup, araştırma Etik Kurul tarafından uygun görülmüştür.

ASLI GİBİDİR
11/03/2022

Doç. Dr. Ahmet KURNAZ
Etik Kurul Başkanı

**EK-2: Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakóltesi
Dekanlığı Araştırma İzin Kararı**

**T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
AHMET KELEŞOğLU EğİTİM FAKÖLTESİ DEKANLIğI
FAKÖLTE YÖNETİM KURULU KARARI**

TOPLANTI SAYISI: 17	KARAR TARİHİ :05.04.2022
----------------------------	---------------------------------

KARAR NO:2022/202- Üniversitemiz Eğitim Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü' nün 30.03.2022 tarihli ve E.174146 sayılı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi **Nuriye Zeynep KIRAL'** ın araştırma izni yazısı görüşüldü.

Eğitim Bilimler Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, Tezli Yüksek Lisans programı öğrencisi **Nuriye Zeynep KIRAL'** ın (Öğr.No:20830204001) “Web 2.0 Araçlarıyla Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Öğretim Teknolojileri Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Uygulama” konulu tez çalışması kapsamında araştırma izni talebinin **uygun görölmesine;**

Oy birliği ile karar verildi.

A S L I Ğ İ B İ D İ R

Abidin ÜNAL
Fakölte Sekreteri

EK-3: Veri Toplama Araçları

1. Veri Toplama Aracı: Yapılandırılmış Görüşme Formu

Uygulama Öncesi Görüşme Formu

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarıyla yapılan öğretim teknolojilerine uyumunun değerlendirilmesi adına; öğretmen adaylarına sosyal bilgiler öğretiminde Web 2.0 teknolojilerine ilişkin deneyimleri ve görüşlerini değerlendirmektir.

Sosyal bilgiler dersinde Web 2.0 araçlarının öğretim sürecinde kullanımı üzerine tez çalışmaktayım. Sizlere Web 2.0 araçlarını tanıtan bir eğitim tasarlamak için sizinle görüşme yapmak istiyorum. Görüşmede vereceğiniz bilgiler yalnızca araştırma kapsamında bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Yapacağımız görüşme kayıt altına alınıp verileriniz işlendikten sonra imha edilecektir. İzninizle başlamak istiyorum.

1. Teknoloji konusunda herhangi eğitim geçmişiniz var mı? Varsa anlatır mısınız?
 - a) Eğitim teknolojileri üzerine bir okul dışı eğitim geçmişiniz var mı?
 - b) Üniversitede aldığınız bilgisayar dersinden bahseder misiniz? Neler öğrendiniz?
2. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı hakkında neler düşünüyorsunuz?
 - a. Sizin için sosyal bilgiler eğitiminde öğretim teknolojileri kullanımının önemi nedir?
 - b. Sizin için eğitim teknolojileri kullanımının sosyal bilgiler öğretimine pedagojik katkıları nedir?
3. Eğitim teknolojileri denilince aklınıza neler geliyor? Açıklar mısınız?
 - a. Örnekler verir misiniz?
4. Web 2.0 araçları hakkında neler biliyorsunuz? Anlatır mısınız?
 - a. Örnekler verir misiniz?
 - b. Daha önce hangi amaçlarla kullandınız? (öğretim, ölçme ve değerlendirme, sanal sınıf vb.)

5. Eğitim teknolojileri konusunda kendinizi değerlendirir misiniz?

a. Eğitim teknolojileri konusunda Güçlü yönleriniz nelerdir?

b. Eğitim teknolojileri konusunda Zayıf yönleriniz nelerdir?

c. Yaşadığınız zorluklar?

6. Öğretim teknolojileri konusunda eğitime ihtiyaç duyuyor musunuz?

a. İhtiyaç duyduğunuz eğitimde neler olmalıdır? Açıklar mısınız? Özellikle tanımak istediğiniz bir Web 2.0 aracı var mı?

7. Görüşmeye eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Teşekkür ederim.

2. Veri Toplama Aracı: Yapılandırılmış Görüşme Formu

Uygulama Sonrası Görüşme Formu

Bu görüşmenin amacı, Web 2.0 araçlarıyla ilgili aldığımız eğitim hakkındaki düşünce, algı ve deneyimlerinizi belirlemektir. Vereceğiniz bilgiler yalnızca araştırma kapsamında bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. İzinizle başlamak istiyorum.

1. Aldığımız eğitim teknolojileri eğitimi sizin sosyal bilgilerde teknoloji kullanıma ilişkin düşüncelerinizi nasıl etkiledi? Açıklar mısınız?

- a. Önemi
- b. Katkıları

2. Uygulama sürecinde hangi eğitim teknolojilerini öğrendiniz?

- a. Öğrendiğiniz uygulamalardan örnekler verir misiniz?
- b. Şu anda aldığınız eğitimle birlikte daha önce yapamadığımız neler yapabiliyorsunuz?

3. Hazırladığımız ders planlarınızda Web 2.0 araçlarını hangi amaçlarla kullandınız?

- a. Öğretim
- b. Ölçme ve değerlendirme

4. Aldığımız eğitim teknolojileri uygulaması, sizin eğitim teknolojileri konusundaki özyeterlik algınızı nasıl etkiledi? Açıklar mısınız?

- a. Olumlu
- b. Olumsuz
- c. Güçlü yönler
- d. Zayıf yönler

- 5. Öğrenmiş olduğunuz Web 2.0 araçlarını öğretmenlik meslek hayatınızda kullanmayı planlıyor musunuz? Ne şekilde kullanmayı planlıyorsunuz?**
- 6. Web 2.0 araçlarını öğrenme ve kullanma süreçlerinizde ne tür problemlerle karşılaştınız?**
- a) Çözüm öneriniz neler?

İÇİNDEKİLER

BUBBL.US

POPPLLET

GOOGLE CLASSROOM

GOOGLE EARTH

PİCTRAMAP

CANVA

PREZİ

MENTİMETER

KAHOOT

SOCRATIVE

LEARNING APPS

STORYJUMPER

MAKE BLİEFS COMİX

POWTOON

PLOTAGON

BUBBL.US

bubbl.us

Bubble.us çevrimiçi kavram haritalarınızı kolayca hazırlayabileceğiniz bir programdır. Bu programı karmaşık ilişkileri görselleştirerek basitleştirebilirsiniz. Ücretsiz versiyonu da mevcut olan bu program ile hazırladığımız zihin haritalarını görüntü olarak dışa aktarabilir ve daha önceden hazırladığımız zihin haritalarını düzenleyebilirsiniz.

1. ADIM

Uygulamaya kaydolup giriş yapılmalıdır.

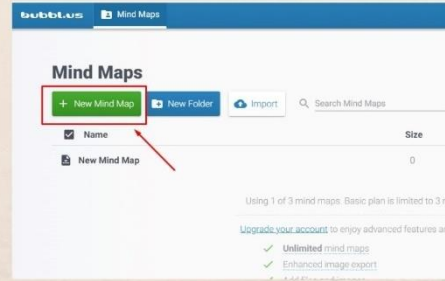
Sayfanın sağ üst köşesinde yer alan "Register" ikonuna tıklanarak kayıt oluşturulmalıdır. Kaydolma işlemi tamamlanınca giriş yapılmalıdır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

2. ADIM

Giriş yaptıktan sonra sağ üst köşedeki "New Mind Map" ikonuna tıklanmalıdır.

3. ADIM

Kavram haritası oluşturulalım.

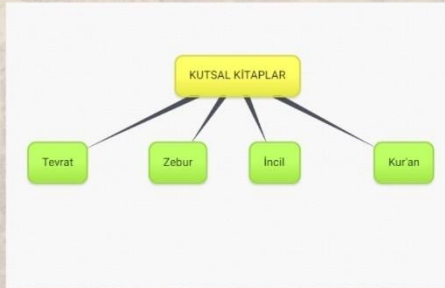
Kavram haritası oluşturmak için merkezde yer alan baloncığa kavram yazılarak başlanmalıdır. Düzenleme seçenekleri ile yazı kalın, italik vb. ayarlanabilmektedir. Yazıların hangi yöne yazılacağı da düzenlenebilmektedir.

4. ADIM

Kavram haritamızı dolduralım.

Kavram haritamıza alt kavramları ekleyelim. Örnek olarak kutsal kitapları zihin haritasına dökelim.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

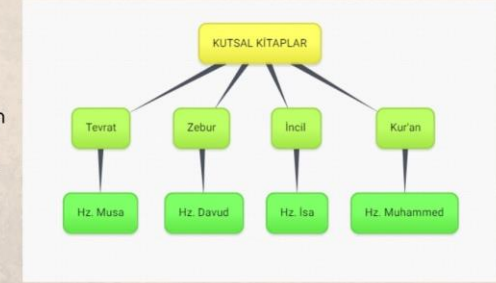
5. ADIM

Alt kavram ekleyelim.

Bu kutsal kitapların hangi peygamberlere indirildiğini de kavram haritamıza ekleyelim.

Ctrl + enter kısayolu kullanılarak veya kavram baloncunun altında çıkan seçeneğe tıklanarak alt kavram eklenebilmektedir.

5. ADIM

Kavram haritamızı şekillendirelim.

Kavram haritamızın şeklini, baloncukları fare ile sürükleyerek değiştirebiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

POPPLLET

popplet

Popplet çevrimiçi kavram haritalarınızı kolayca hazırlayabileceğiniz bir programdır. Ücretsiz versiyonu da mevcut olan bu program ile zihin haritalarınızı diğer kullanıcılarla işbirliği içinde de hazırlayabilirsiniz. Hazırladığınız zihin haritalarını görüntü olarak dışa aktarabilir ve daha önceden hazırladığınız zihin haritalarını düzenleyebilirsiniz.

1. ADIM

Uygulamaya kaydolup giriş yapılmalıdır.

Sayfanın sağ üst köşesinde yer alan "Sign-up" ikonuna tıklanarak kayıt oluşturulmalıdır. Kaydolma işlemi tamamlandınca giriş yapılmalıdır.

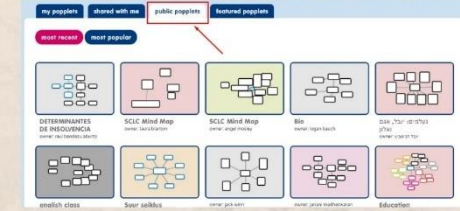

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Uygulamayı tanıyalım. "Shared with me" bölümü altında diğer kullanıcıların sizinle paylaştığı zihin haritaları yer almaktadır.

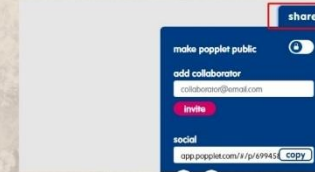
"Public popplets" bölümünde halka açık zihin haritaları yer almaktadır. Bu zihin haritaları incelenabilir ancak bu haritalarda düzenleme yapılamaz.

"Featured popplets" bölümünde ise öne çıkan zihin haritaları yer almaktadır. Bu zihin haritaları incelenabilir fakat üzerlerinde herhangi bir düzenleme yapılamaz. Kısacası bu bölümdeki haritalar şablon değildir.

Başka bir kullanıcıyı haritanızda düzenleme yapmaya davet etmek için "Share" ikonu altında yer alan "add collaborator" seçeneğine tıklanmalıdır.

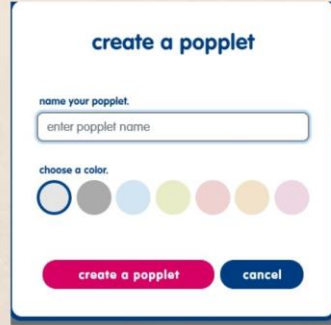
Zihin haritası oluşturmak için "my popplets" bölümünde yer alan "create new popplet" seçeneğine tıklanmalıdır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

2. ADIM

Zihin haritasına isim vermekle başlayalım.

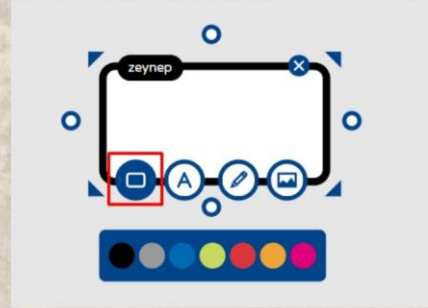
Örnek zihin haritamızı Cemiyetler konusu üzerine hazırlayalım.

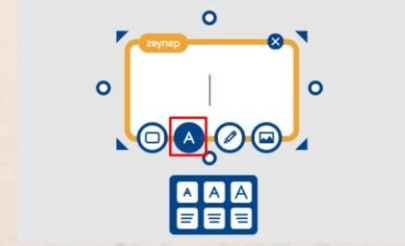
3. ADIM

Zihin haritamızı oluşturmak için ekranın herhangi bir yerine çift tıklayabilir veya ayarlar simgesine tıklayarak "make new popplet" seçeneğine tıklayabiliriz.

Baloncuğun sol alt tarafında yer alan çerçeve ikonuna tıklayarak baloncuğun çerçeve rengi düzenlenebilir. Baloncuğun kenarlarında yer alan dört nokta alt kavram eklenmesini sağlamaktadır.

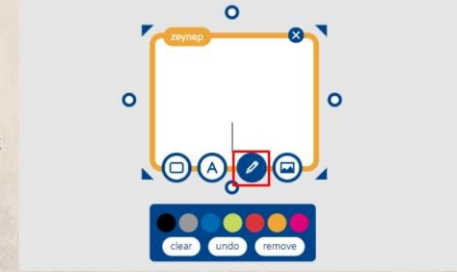

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

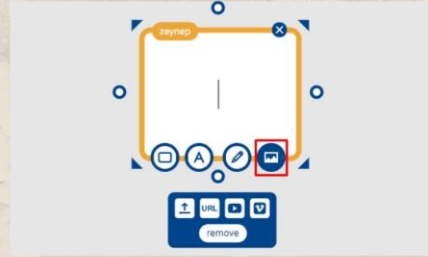

Baloncuğun altındaki A harfi bulunan ikonuna tıklayarak yazının boyutu ve hangi tarafa yaslanacağı düzenlenebilir.

Baloncuğun alt tarafında yer alan kalem ikonuna tıklayarak çizim eklenebilmektedir.

Baloncuğun sağ alt tarafında yer alan resim ikonuna tıklayarak baloncuğun içerisine görsel eklenebilir.

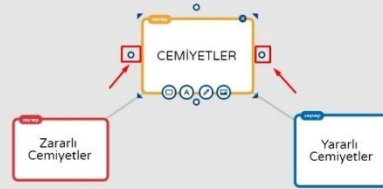

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

4. ADIM

Zihin haritasına alt kavram ekleyelim.

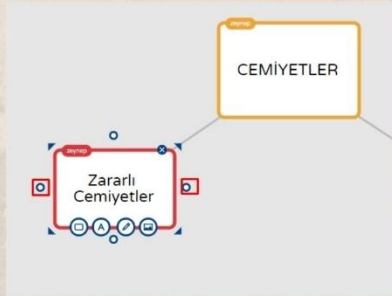
Zihin haritasına alt kavram eklemek için ana başlığın yer aldığı baloncunun kenarlarındaki nokta ikonlarına tıklanarak alt kavramlar veya başlıklar eklenmelidir.

5. ADIM

Alt başlığa alt kavramlar ekleyelim.

Zihin haritasının alt başlığına alt kavramlar eklemek için alt başlığın yer aldığı baloncunun kenarlarındaki nokta ikonlarına tıklanarak alt kavramlar veya başlıklar eklenmelidir.

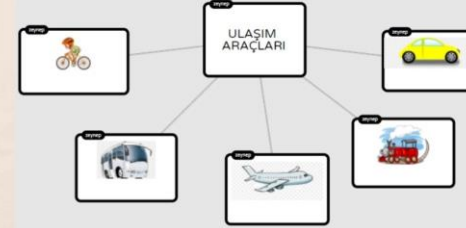
6. ADIM

Haritamıza görsel ekleyelim.

Zihin haritasına görsel eklemek baloncunun altındaki resim ikonuna tıklanmalıdır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

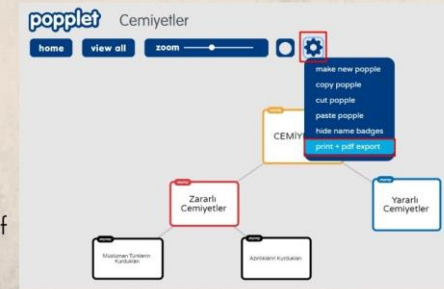

Zihin haritası tamamen görsellerden de oluşturabilmektedir.

7. ADIM

Haritamızı kaydedelim.

Bu adımları izleyerek kendi zihin haritanızı dilediğiniz şekilde oluşturduktan sonra ayarlar ikonundan "print + pdf export" seçeneği ile dışa aktarabilirsiniz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

GOOGLE CLASSROOM

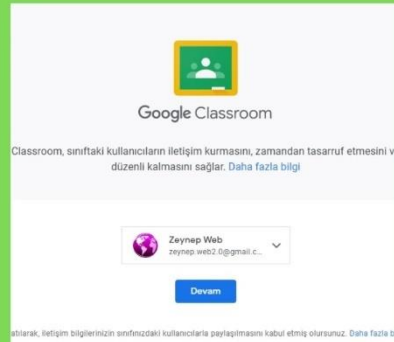
Google Classroom

Google Classroom, öğretmenin kendi sınıfını oluşturmaya, öğrencilere kolaylıkla duyuru yapıp, ödevler verilebilmesine olanak sağlayan bir sanal sınıf uygulamasıdır. Öğretmen bu sanal sınıf üzerinden verdiği ödevlerin teslim sürelerini ve puanlandırmalarını düzenleyebilmektedir. Mobil uygulaması ve Türkçe dil desteği de olan bu uygulama tamamen ücretsizdir.

1. ADIM

Uygulamayı kullanabilmek için Google hesabı gerekmektedir.

Uygulamayı kullanabilmek için Google hesabı oluşturduktan sonra oluşturulan Google hesabına giriş yapılmalıdır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Derslerinizin tümü argüvenmiş
Sınıf oluşturun Sınıfa katılın

Uygulama öğrenci tarafından kullanılacağına "Sınıfa Katıl" seçeneği üzerinden öğretmen tarafından verilen sınıf kodu girilmelidir.

2. ADIM

Sınıf oluşturalım.

Öğretmen tarafından kullanıldığında öncelikle "Sınıf Oluştur" seçeneği üzerinden sınıf oluşturulmalıdır. Oluşturulan sınıfa bir isim verildikten sonra "Oluştur" seçeneğine tıklanmalıdır.

Sınıf oluşturun

Sınıf adı (zorunlu)	7-A
Bölüm	
Konu	
Oda	

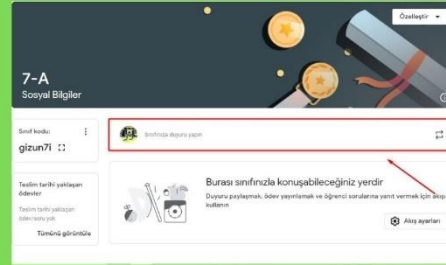
3. ADIM

Sınıf kodunu öğrencilerle paylaşalım.

Sınıf oluşturma işlemi tamamlandıktan sonra sınıf kodu öğrencilerle paylaşılmalıdır. Öğretmen sınıf kodunu kopyalayabilir, sınıflayabilir ve sınıf kodu kullanmadan sınıf davet linki oluşturabilir.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

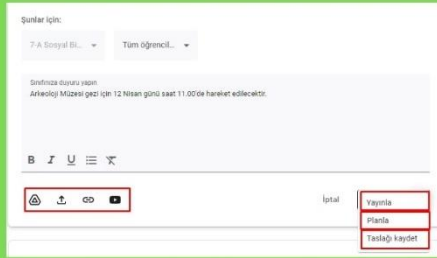
Akış ekranında duyuruların yayınlanabileceği bölüm yer almaktadır.

4. ADIM

Duyuru yayınlayalım.

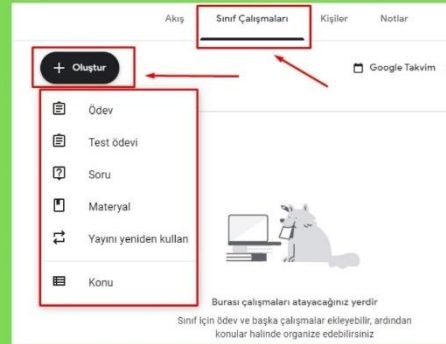
Duyuru yayınlama bölümünde; Google Drive dosyası, Youtube videosu, bağlantı linki eklemek için eklentiler yer almaktadır. Ayrıca duyurunun yayınlanacağı zaman planlanabilmekte ve duyuru taslak olarak da kaydedilebilmektedir.

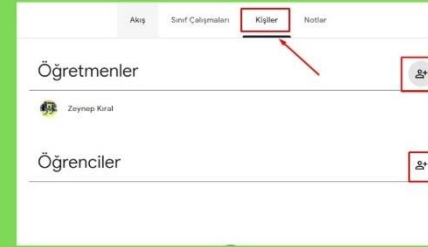
5. ADIM

Sınıf çalışması ekleyelim.

Sınıf çalışması eklemek için için ekranın üst kısmından "Sınıf Çalışmaları" sekmesi açılmalıdır. "Oluştur" seçeneği altında ödev, test ödevi, soru, ve materyal görevi oluşturulabilir. Konu eklenebilir ve daha önceki bir yayın tekrar yayınlanabilir. Yayınlanan görevlere son teslim tarihi ve notlandırma anahtarı atanabilir.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

6. ADIM

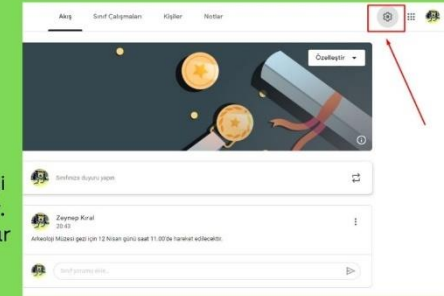
Kişileri düzenleyelim.

"Kişiler" sekmesi altında öğrenci ve öğretmen ekleme/çıkarması yapılabilmektedir.

7. ADIM

Sınıf ayarlarını düzenleyelim.

Sınıf ayarlarının düzenleneceği sanal sınıfın sayfası açılmalıdır. Sağ üst tarafta yer alan ayarlar ikonuna tıklanmalıdır.

Sınıf Ayrıntıları

Sınıf adı (zorunlu)	7-A
Sınıf açıklaması	
Bölüm	Sosyal Bilgiler Dersi
Oda	
Konu	

Sınıf Ayrıntıları bölümünden; sınıf adı, sınıf açıklaması, bölüm, oda ve konu bilgileri düzenlenebilmektedir.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Genel ayarlar bölümünden sınıfa davet bağlantıları ve sınıf kodları yönetilmektedir. Öğrencilerin içerik paylaşım yorum yapabileceği yetkileri de bu bölümden düzenlenmektedir.

Genel

Davet kodları

Davet kodlarını yönetin
Ayarlar hem davet bağlantılarına hem de sınıf kodlarına uygulanır. Açıldı

Davet bağlantısı: <https://classroom.google.com/s/NDcaMjQyMDkyNDQ1TjEj-cgZun7I>

Sınıf kodu: gizli7I

Sınıf görünümü: Sınıf kodunu görüntüle

Akış Öğrenciler içerik yayınlatabilir ve yorum yapabilir.

Akış sayfasındaki sınıf çalışmaları: Sıkıştırılmış bildirimleri göster

Silinen öğeleri göster
Silinen öğeleri yalnızca öğretmenler görüntüleyebilir.

Not verme

Not hesaplama

Genel not hesaplaması
Bir not sistemi seçin. Daha fazla bilgi

Genel not yok

Genel notu öğrencilere göster

Not kategorileri

Not kategorisi ekle

Not verme bölümünden genel not hesaplaması ve genel notun öğrencilere gösterilmesi düzenlenmektedir.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

GOOGLE EARTH

Google Earth tüm dünyayı uydudan çekilmiş fotoğrafları aracılığıyla dijital ortamda gezme imkanı sunan ücretsiz bir yazılımdır. Bu uygulama; Google Earth Pro Masaüstü, Google Earth Web ve Google Earth mobil olarak 3 farklı yolla kullanılabilir. Uygulamanın Türkçe dil desteği mevcuttur. Bu uygulamanın kullanılabilmesi için internet bağlantısı gerekmektedir.

1. ADIM

Google Earth Pro Masaüstü uygulamasını bilgisayarımıza kuruyoruz.

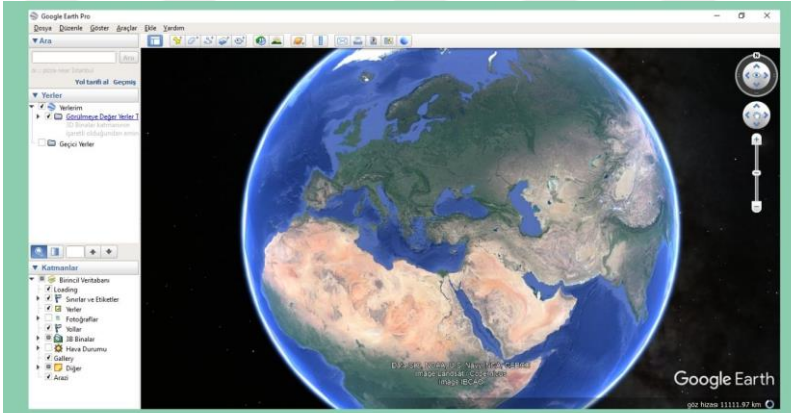
Earth sürümleri sayfasında yer alan "Earth Pro masaüstü sürümünü indir" seçeneğine tıklanarak masaüstü uygulaması indirilip, bilgisayara kurulmalıdır.

Gelişmiş araçlarla harita oluşturun

Google Earth Pro masaüstü, gelişmiş özelliklere ihtiyaç duyan kullanıcılara yöneliktir ve ücretsizdir. Coğrafi Bilgi Sistemi verilerini içerebilir ve dışa aktarın veya geçmiş görüntülerle zamanda geriye gidin. Bu uygulama PC, Mac veya Linux'ta kullanılabilir.

Earth Pro masaüstü sürümünü indir

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Uygulama açıldığında görseldeki ekran bizleri karşılamaktadır.

Görev çubuğunu tanıyalım.

1: Arama yap	10: Dünya, gökyüzü ve diğer gezegenler arasında geçiş yap
2: Kenar çubuğunu göster	11: Cetveli göster
3: Yer işareti ekle	12: E-posta
4: Çokgen ekle	13: Yazdır
5: Yol ekle	14: Görüntüyü kaydet
6: Görüntü bindirme ekle	15: Google Haritalar'da görüntüle
7: Tur kaydet	16: Google Earth Web'de görüntüle
8: Geçmiş görüntüleri gösterin	
9: Görüntülediğiniz yer üzerine düşen gün ışığını gösterin	

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Harita üzerinde gezinebilmek için

Sağ üst köşede çevreye göz atmayı, hareket etmeyi ve yakınlaşıp uzaklaşmayı sağlayan bir kumanda yer almaktadır. Tüm bunlar kumandanın yanı sıra fare kullanarak da yapılabilmektedir.

2. ADIM

Güneşin kendi eksenini etrafında dönüşünü gösterelim.

Güneşin, bakmakta olduğumuz yere göre o anki konumunu görmek için görev çubuğundaki güneşli sembole tıklanmalıdır.

Sol üstte yer alan kontrol çubuğu güneşin konumunu yönetmemizi sağlamaktadır. Kontrol çubuğu üzerinde herhangi bir ayarlama yapmazsak içinde bulunduğumuz saat diliminde dünyanın hangi bölgelerinde gece, hangi bölgelerinde gündüz yaşanmakta olduğunu gözlemleyebiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

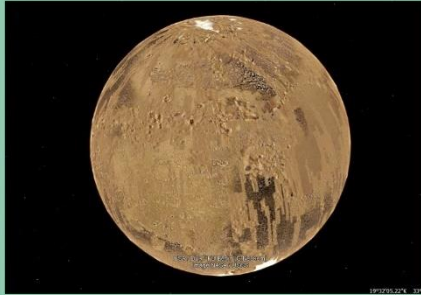

3. ADIM

Gökyüzü ve yıldızları görüntüleyelim.

Gezegen sembolüne tıklayarak Dünya, gökyüzü ve diğer gezegenler arasında geçiş yapabilmekteyiz.

Gökyüzünü seçtiğimizde yıldızları ve takımyıldızlarını görmekteyiz. Ayrıca Tarihi Gökyüzü Haritaları Giriş, Amatör Astronomiye Giriş gibi bilgi içeren ikonlar da yer almaktadır.

Gökyüzünde yaptığımız gezintinin ardından Mars'ı seçip Kızıl Gezegen'i de keşfedebilmekteyiz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

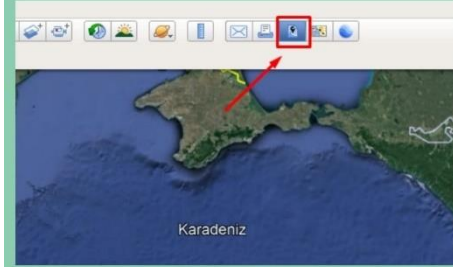

Ay seçildiğinde ise Ay'ın üzerindeki kraterler, Ay'ın üzerine iniş yapan her bir Apollo ekibinin iniş yaptığı nokta vb. görüntülenebilmektedir.

4. ADIM

Haritamızı fotoğraf olarak kaydedelim.

Görüntülemekte olduğumuz haritayı fotoğraf olarak kaydetmek istersek, harita üzerinde konum görseli içeren ikona tıklayarak haritada dilediğimiz yeri fotoğraf olarak kaydedebilir ve görseli dışa aktarabiliriz.

5. ADIM

Turumuzu video olarak kaydedelim.

Gerçekleştirdiğimiz turu kaydetmek istersek, kamera görseli içeren ikona tıklayarak dilersek sesimizi de içeren bir video kaydedebilir ve bu videoyu dışa aktarabiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

PICTRAMAP

Pictramap uygulaması harita üzerinden ders anlatımında dersleri ilgi çekici hale getirmek için kullanabilmektedir. Uygulamanın ücretsiz sürümü ile yalnızca 10 lokasyondan oluşan iki proje oluşturulabilmektedir. Kullanımı oldukça pratik ve kolay olan bu uygulama tarihi haritalarda vb. kullanılabilecek çeşitli temalar içermektedir. Bu uygulamanın kullanılabilmesi için internet bağlantısı gerekmektedir.

1. ADIM

Uygulamaya kaydolup giriş yapılmalıdır.

Sayfanın sağ üst köşesinde yer alan "Register" ikonuna tıklanarak kayıt oluşturulmalıdır. Kaydolma işlemi tamamlanınca giriş yapılmalıdır.

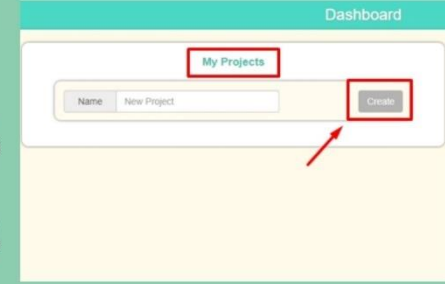

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

2. ADIM

Proje oluşturalım.

Hazırladığımız projeler ana sayfada "My Projects" sekmesi altında görüntülenip düzenlenebilir. Yeni proje oluşturmak için, projeye isim verildikten sonra "Create" seçeneğine tıklanmalıdır.

Harita ekranında yukarı kısımda konum arayabileceğimiz bir arama butonu, sağ tarafta ise tam ekran kullanımını sağlayan ve yakınlık/uzaklık kontrollerinin yapılabileceği butonlar yer almaktadır.

Görüntüleyeceğimiz haritanın teması sağ üstte yer alan bölümden değiştirilebilmektedir.

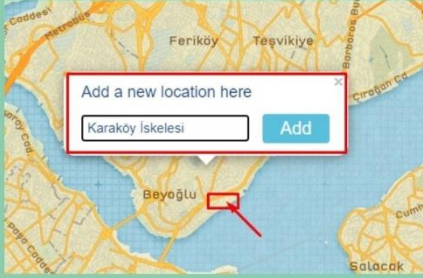

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

3. ADIM

Haritada konum işaretleyelim.

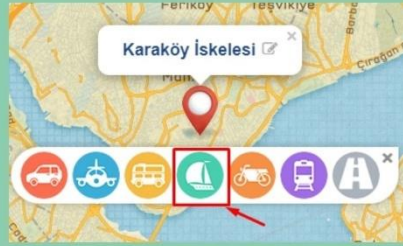
Haritada konum işaretlemek için, belirlenen konuma sağ tıklayıp, o konuma bir isim yazdıktan sonra "Add" seçeneğine tıklanmalıdır. Örnek olarak Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı için hareket noktası olan Karaköy İskelesi'ni işaretleyelim.

4. ADIM

İşaretlediğimiz konuma ulaşım vasıtası seçelim.

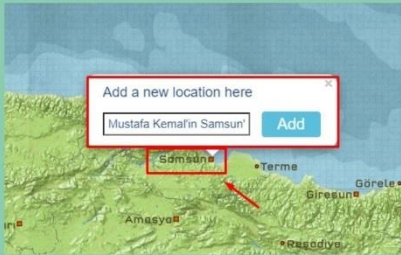
Mustafa Kemal Atatürk, Karaköy İskelesi'nden Samsun'a doğru Bandırma Vapuru ile hareket ettiği için ulaşım vasıtası olarak gemi ikonunu seçelim.

5. ADIM

Variş noktasını işaretleyelim.

Haritadan Samsun'a gelip sağ tıklayarak Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı yazıp "Add" seçeneğine tıklayalım.

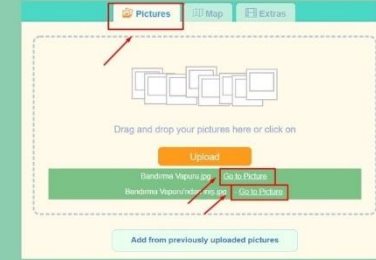

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

6. ADIM

Hazırladığımız animasyona görsel ekleyelim

Oluşturduğumuz animasyona görsel eklemek için yukarıda yer alan "Pictures" sekmesi açılmalıdır. Belirlenen görselin eklenmesi için cihaza göz atılabilir veya görsel sürüklenip ekrana bırakılabilir. Eklenen görselin görüntülenmesi için "Go To Picture" seçeneğine tıklanmalıdır.

7. ADIM

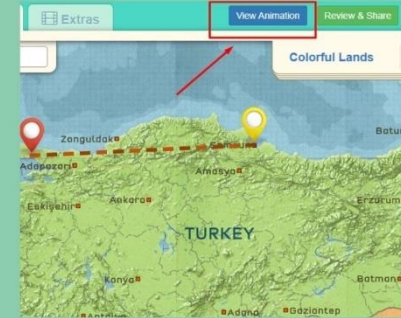
Eklediğimiz görselleri atayalım.

Haritaya eklenen görseller "Unsorted Pictures" bölümünde yer almaktadır. Konumlarda yer alan resim resim bölümüne, görseller sürüklenerek yerleştirilmektedir.

8. ADIM

Hazırladığımız animasyonu görüntüleyelim.

Haritaya eklenecek konular tamamlandıktan sonra "View Animation" seçeneği ile hazırlanan animasyon görüntülenebilir.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

CANVA

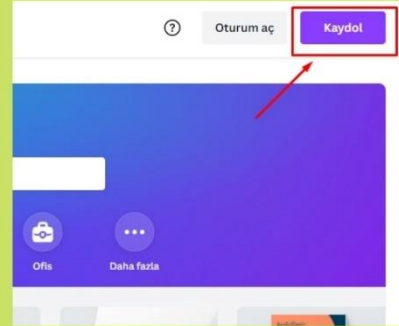

Canva sosyal medya, kişisel, kurumsal, pazarlama ve eğitim alanlarında hazırlanan içeriklerin düzenlenebildiği bir platformdur. Mobil uygulaması ve Türkçe dil desteği de olan bu program ile, diğer kullanıcılarla işbirliği içinde çalışabilirsiniz. Tasarımlarınızı web sitesinde mevcut olan şablonları düzenleyerek veya sıfırdan tasarlayarak oluşturabilirsiniz.

1. ADIM

Uygulamaya kaydolup giriş yapılmalıdır.

Sayfanın sağ üst köşesinde yer alan "Kaydol" ikonuna tıklanarak kayıt oluşturulmalıdır. Kaydolma işlemi tamamlandıktan sonra giriş yapılmalıdır.

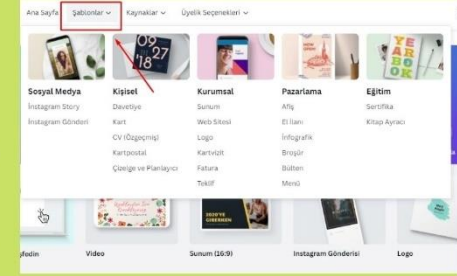

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

2. ADIM

Hazır şablonlara göz atalım.

Ana sayfadan "Şablonlar" sekmesini açılarak hazır şablonlar görüntülenebilmektedir.

Kişisel

Davetiye

Kart

CV (Özgeçmiş)

Kartpostal

Çizelge ve Planlayıcı

Tasarım türlerini ve kullanım alanlarını tanıyalım.

Kişisel kategorisinde yer alan davetiye şablonları ile aktivite davetiyesi hazırlanabilmektedir. Kart şablonları ile öğrencilere tebrik kartları hazırlanabilmektedir. Kartpostal şablonları kullanılarak şehir tanıtımları tasarlanabilir. Çizelge ve planlayıcı şablonları rehberlik faaliyetlerinde kullanılabilir.

Kurumsal

Sunum

Web Sitesi

Logo

Kurumsal kategorisinde yer alan sunum şablonlarını kullanarak sınıf içi sunumları tasarlanabilmektedir.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Pazarlama

Afiş

El İlanı

İnfografik

Broşür

Bülten

Menü

Pazarlama kategorisinde yer alan afiş, broşür, infografik ve el ilanı şablonları ile sınıf içerisine asılabilecek aktivite çağrısı ve poster hazırlanabilmektedir. Bülten şablonları kullanarak dergi tasarımında çalışmalar hazırlanabilmektedir.

Eğitim kategorisinde yer alan şablonlar kullanarak sertifika ve kitap ayrıçları tasarlanabilmektedir.

Eğitim

Sertifika

Kitap Ayracı

Mavi ve Yeşil İllüstrasyon

Çevre Koruma Afiş

Afiş • 42 x 59,4 cm

Bu şablonu düzenleyin

3. ADIM

Şablon düzenleyelim.

Belirlenen şablonun düzenlenmesi için "Bu şablonu özelleştirin" seçeneğine tıklanmalıdır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Şablondaki tüm metin ve görseller üzerinde düzenleme yapılabilmektedir. Sayfanın alt kısmından ve üst kısmında sağda yer alan ikon üzerinden yeni sayfa eklenebilmektedir. Kopyalama sembolü içeren ikon sayfayı çoğaltmayı ve çöp sembolü içeren ikon ise sayfayı silinmesini sağlamaktadır.

Şablonlar

Bileşenler

Yüklemeler

Fotoğraf

"Şablonlar" sekmesi altında hazır şablonlar yer almaktadır.

"Bileşenler" sekmesi altında grafik, tablo, çerçeve vb. yer almaktadır.

"Yüklemeler" sekmesi altında cihazdan öge yüklenebilecek bir bölüm yer almaktadır.

"Fotoğraf" sekmesi altında ücretli ve ücretsiz stok fotoğraflar yer almaktadır.

Metin

Ses

Videolar

Arka Plan

"Metin" sekmesi altında yazı tipi kombinasyonları yer almaktadır.

"Ses" sekmesi altında ses seçenekleri yer almaktadır.

"Videolar" sekmesi altında kısa videolar yer almaktadır.

"Arka Plan" sekmesi altında duvar kağıtları yer almaktadır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

PREZI

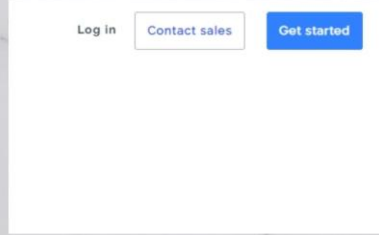

Prezi; çevrimiçi tasarım, video ve sunum gibi içerikleri hazırlama amaçlı bir Web aracıdır. Tasarımlarınızı uygulama içerisinde mevcut olan şablonları kullanarak veya sıfırdan tasarlayarak oluşturabilirsiniz. Bu araçta Türkçe dil desteği yer almasa da Google Chrome bu aracı kullanırken Google Çeviri ile bu sayfayı Türkçe görüntüleyebilirsiniz.

1. ADIM

Uygulamaya kaydolup giriş yapılmalıdır.

Öncelikle sayfanın sağ üst köşesinde yer alan "Log in" veya "Get Started" ikonlarından birine tıklanarak kayıt oluşturulmalıdır. Kaydolma işlemi tamamlandıca giriş yapılmalıdır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

2. ADIM

Ücretsiz kullanım için "Basic" planı seçelim.

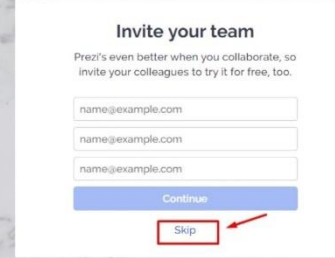
Ücretli bir plan tercih edeceklere yukarıdaki bölümden "Students & Educators" seçeneğini seçmelidirler. Plan seçenekleri arasında eğitim alanı için fiyatların daha uygun olduğunu hatırlatmakta fayda var.

3. ADIM

İşbirliği içinde çalışacağınız ekibinizi davet edin.

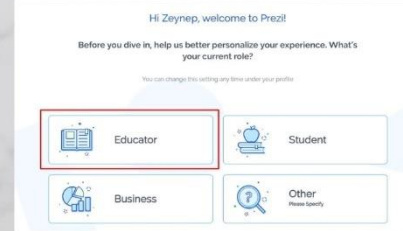
Eğer işbirliği içinde çalışacağınız bir ekibiniz varsa bu alandan ekibinizi davet edebilirsiniz, yoksa "Skip" seçeneğine tıklayarak bu alanı atlayabilirsiniz.

4. ADIM

Kullanım amacımızı seçelim.

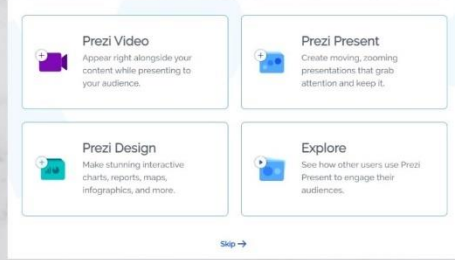
Kayıt oluşturduktan sonra uygulama bizlere kişisel önerilerde bulunmak için birtakım özellikler soruyor. Öğretim amacıyla kullanacağımız için "Educator" seçeneğini seçelim.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Ortaokulu seçeneğini seçelim.

"Educator" seçeneğinin ardından, hangi seviye grubuna yönelik tasarım yapacağımızı belirlemek için "Middle school or Lower Secondary" seçeneğini seçiyoruz.

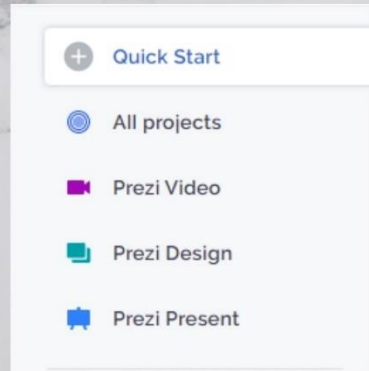

Hazırlamak istediğimiz içeriğin türünü seçebiliriz, dilersek "Skip" seçeneği ile bu kısmı atlayabiliriz.

5. ADIM

Ana sayfada sol kenarda yer alan seçeneklerimizi tanıyalım.

"All Projects" tüm projelere dair şablonları kategorize bir biçimde görüntüleyebiliriz. "Prezi Video" ile video seçeneklerini görüntüleyebiliriz. "Prezi Design" ile video seçeneklerini ve "Prezi Present" ile de sunu görüntüleyebiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

6. ADIM

Prezi ile yapabileceğimizi tanıyalım.

Dersinizi çevrimine dönüştürebilirsiniz. Ayrıca dersinizi sıfırdan oluşturabilirsiniz.

Grafikler ve bilgi grafikleri oluşturabilir, şablonları kullanabilir veya bu şablonlara göz atarak onlardan esinlenebilirsiniz.

Panolar ve raporlar oluşturabilirsiniz. Bunun için ücretsiz şablonlardan yararlanabilirsiniz.

Poster tasarlayabilir ve sosyal medyada paylaşacağınız içerikleri oluşturabilirsiniz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Video hazırlama seçeneklerine göz atalım.

Video hazırlama seçeneklerimiz arasında Hızlı Kayıt, PowerPoint dosyasını içe aktarma ve Prezi Present'i kullanma seçeneklerimiz mevcuttur.

Ayrıca daha önce hazırladığımız video tasarımları bu bölümde görüntülene bilmektedir. Video oluşturmayla ilgili açıklama videoları da alt kısımda yer almaktadır.

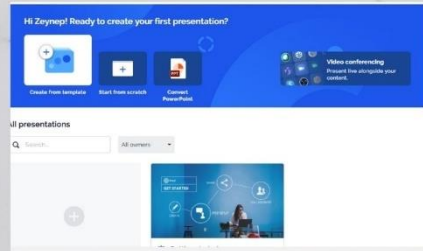

Tasarım hazırlama seçeneklerine göz atalım.

Tasarım hazırlama seçeneklerimiz ise sırasıyla; şablon ile başla, slaytlar, video sunumları, bilgi grafikleri, ppt ve doc uzantılı dosyaları içe aktarma şeklindedir. Daha önce hazırlamış olduğumuz tasarımlar bu bölümde görüntülene bilmektedir. Ayrıca tasarım oluşturma ile ilgili eğitim videoları da aşağı kısımda yer almaktadır.

Sunu hazırlama seçeneklerine göz atalım.

Sunu hazırlama seçeneklerimiz ise şablon kullanma, sıfırdan başlama ve PowerPoint dosyasını içe aktarma şeklindedir. Daha önce hazırlamış olduğumuz sunular bu bölümde görüntülenebilmektedir. Ayrıca sunu hazırlamakla ilgili eğitim videoları da alt bölümde yer almaktadır.

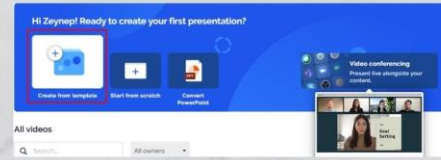

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

7. ADIM

Örnek sunu hazırlayalım.

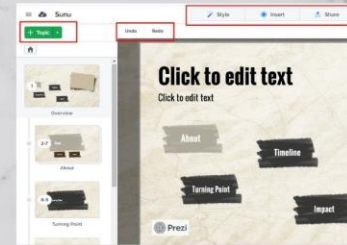
"Prezi Present" bölümü altında yer alan şablonlardan bir örnek sunu hazırlayalım.

8. ADIM

Kullanacağımız şablonu belirleyelim.

Kullanacağımız şablonu belirleyip o şablona tıklayalım ve alt kısımda yer alan "Use this template" seçeneğine tıklayalım. Sunumuza bir isim verip devam etmek için "Continue" seçeneğine tıklayalım.

Ekran çevresindeki araçlara göz atalım.

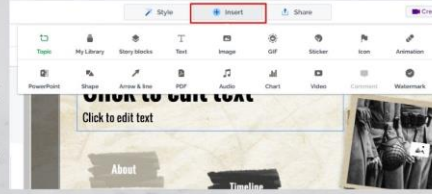
Topic: Başlık ekle
Undo: Geri al
Redo: İleri al
Style: Stil
Insert: Ekle
Share: Paylaş

"Style" bölümünde sırasıyla; arka plan, başlık şekli, metin stili ve logo düzenleme seçenekleri yer almaktadır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

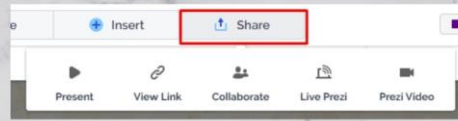
"Insert" bölümünde üst kısımda sırasıyla; başlık ekleme, kütüphaneye göz atma, hikaye blogları, metin, resim, gif, etiket, simge ve animasyon ekleme yer almaktadır. Alt kısımda ise sırasıyla PowerPoint, şekil, ok ve çizgi, PDF, ses, çizelge, video, yorum ve filigran ekleme yer almaktadır.

9. ADIM

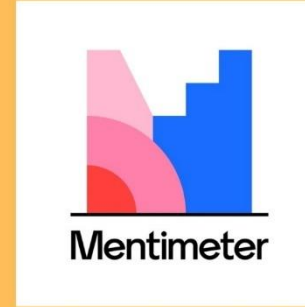
Hazırladığımız sunuyu dışa aktaralım.

"Share" bölümüne ise sırasıyla; sun, bağlantı linkini görüntüle, işbirliği, canlı Prezi ve Prezi video seçenekleri yer almaktadır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

MENTIMETER

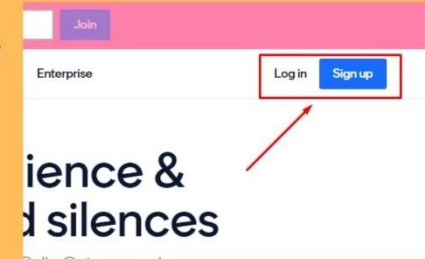

Mentimeter sunu hazırlama amaçlı bir Web aracıdır. Sunumlarınızı uygulama içerisinde mevcut olan şablonları kullanarak veya sıfırdan tasarlayarak oluşturabilirsiniz. Ücretsiz versiyonu da mevcut olan bu araçta Türkçe dil desteği yer almasa da basit bir ara yüze sahiptir.

1. ADIM

Uygulamaya kaydolup giriş yapılmalıdır.

Öncelikle sayfanın sağ üst köşesinde yer alan "Log in" veya "Sign Up" ikonlarından birine tıklanarak kayıt oluşturulmalıdır. Kaydolma işlemi tamamlanınca giriş yapılmalıdır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

STEP 2 OF 4

Where will you use Mentimeter?

Work Education Other

What describes your role best?

Educator (higher education) Teacher (K12) Student (any level)

We will use this information to help you get started and get more value from using Mentimeter.

Save selection

2. ADIM

Nerede kullanacağımızı seçelim.

Kayıt oluşturduktan sonra uygulama bizlere kişisel önerilerde bulunmak için birtakım özellikler soruyor. Öğretim amacıyla kullanacağımız için "Education" ve "Teacher" seçeneklerini seçelim.

3. ADIM

Kullanım amacımızı seçelim.

Öğretim amacıyla kullanacağımız için "Training or education" seçeneğini seçelim.

STEP 3 OF 4

What are your main goals for using Mentimeter?

Select all that apply

Engagement Training or educating Insights and feedback Not sure yet

We will use this information to help you get started and get more value from using Mentimeter.

Save selection

STEP 4 OF 4

Choose a plan

<p>Free</p> <p>For anyone trying out Mentimeter.</p> <p>\$0</p> <p>No credit card needed</p> <p>Continue with free</p>	<p>Basic</p> <p>All the essentials for interactive presentations.</p> <p>\$11⁹⁹/month</p> <p>No credit card needed</p> <p>Buy Basic</p> <p>All Basic features, plus</p> <ul style="list-style-type: none"> Unlimited presentations Unlimited questions Import presentations Export results to Excel 	<p>Pro</p> <p>Full access to all features for individuals or teams.</p> <p>\$24⁹⁹/month</p> <p>10 credit events</p> <p>100000 presentations, and lots</p> <p>Buy Pro</p> <p>All Basic features, plus</p> <ul style="list-style-type: none"> Company-wide branding Single Sign-On Add your own branding 	<p>Enterprise</p> <p>For using Mentimeter in your business organization.</p> <p>Custom</p> <p>Learn more</p>
--	--	--	---

4. ADIM

Ücretsiz kullanım için "Free" planı seçelim.

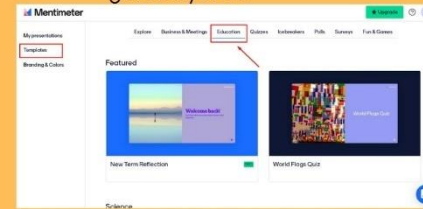
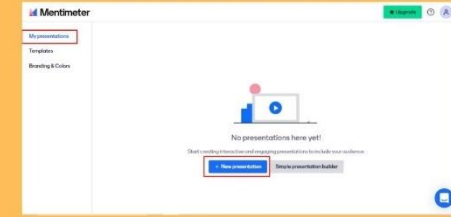
Plan seçenekleri arasında "Free" yazar planı seçelim.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

5. ADIM

Uygulamayı tanıyalım.

Uygulamaya giriş yaptığımızda sol tarafta yer alan "My presentations" bölümü bizleri karşılıyor. Hazırladığımız sunuları ve listemize eklediğimiz şablonları bu alanda görebiliyoruz.

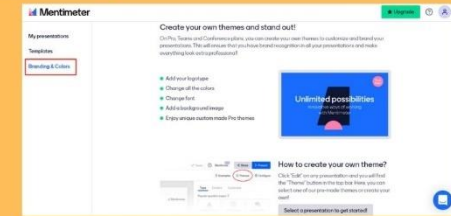

Şablonlara göz atalım.

"Templates" bölümünden şablonları görüntüleyebilmekteyiz. Yukarı kısımda yer alan "Education" sekmesine gelirse eğitimle ilgili şablonları görebiliriz.

Kendi temasını oluşturalım.

"Branding & Colors" bölümünden kendi temasını oluşturabilmekteyiz.

Perfect for testing the group's geography knowledge by asking them to pick out places from this interactive map.

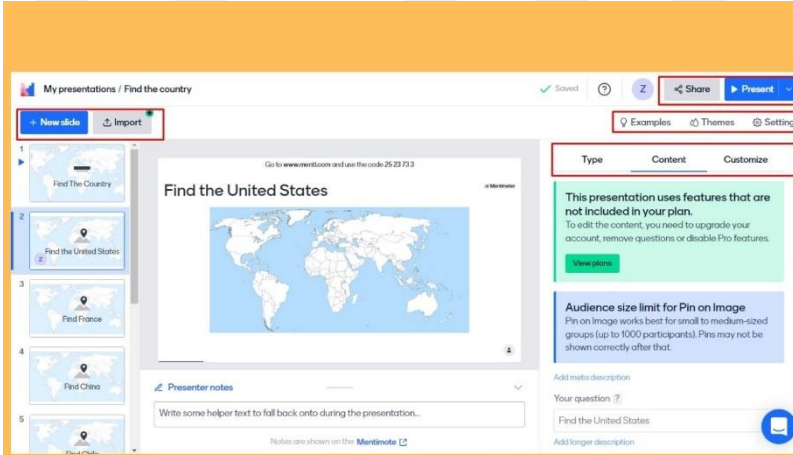
1 slide

Add template Preview

Şablonlardan faydalanarak bir sunu oluşturalım.

"Templates" bölümünden bir şablon belirleyip üzerine tıkladığımızda bizlere iki seçenek sunulmaktadır. "Preview" ile şablona göz atabilir ve "Add templates" ile şablonu "My presentations" bölümüne ekleyebiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

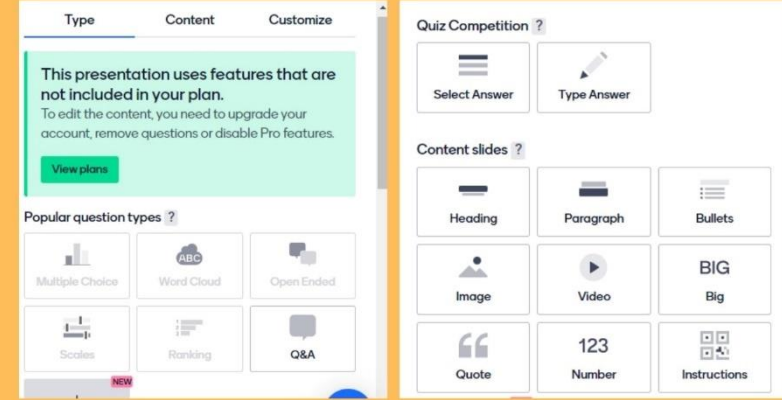

Araçlarımızı tanıyalım.

New Slide: Yeni slayt
Import: İçerik aktar
Share: Paylaş
Present: Sun
Examples: Örnekler
Themes: Temalar
Settings: Ayarlar
Type: İçerik türleri
Content: İçerik
Customize: Özelleştir

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

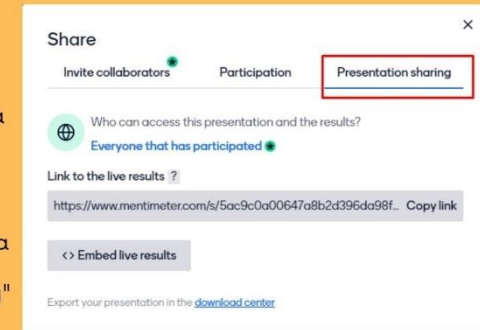
Eklebileceğimiz soru tipi seçenekleri görselleriyle birlikte aşağıda yer almaktadır.

6. ADIM

Hazırladığımız sunuyu dışarıya aktaralım.

Hazırladığımız sunuyu dışarıya aktarmak mümkün değil. Hazırladığımız sunuyu uygulamadan kullanabilmekteyiz. Paylaşmak "Share" ikonuna tıklayıp sağ kısımda yer alan "Presentation Sharing" sekmesi ile link oluşturabiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

KAHOOT.IT

Kahoot uygulaması ölçme değerlendirme sürecini sınıf içinde eğlenceli hale getirmeyi amaçlamaktadır. Ücretsiz sürümüne ve Türkçe dil desteğine sahip olan bu uygulama aynı zamanda öğrenciler arasında yapıcı bir rekabet ortamı oluşturmaktadır. Bu uygulamanın kullanılabilmesi için aktif internet bağlantısı gerekmektedir.

1. ADIM

Uygulamaya kaydolup giriş yapılmalıdır.

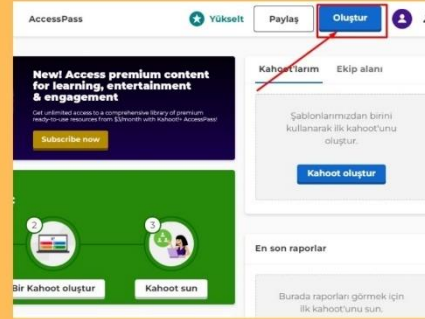
Sayfanın sağ üst köşesinde yer alan "Kaydol" ikonuna tıklanarak kayıt oluşturulmalıdır. Kaydolma işlemi tamamlandıktan sonra giriş yapılmalıdır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

2. ADIM

Giriş yaptıktan sonra sağ üst köşedeki "Oluştur" ikonuna tıklanmalıdır.

3. ADIM

Karşımıza 6 adet şablon ve sıfırdan kahoot oluşturma seçenekleri çıkmaktadır. Bu şablonlardan 3 tanesi kullanıcılara ücretsiz sunulmuştur. İlk ücretsiz şablonumuzun adı: Süreç değerlendirme için Kahoot!

Şablon 1 Soru 1
Sorularımız 4 şıktan oluşmakta ve dilersek birden fazla seçenek de doğru kabul edilebilmektedir. Şablonunda ilk soru olarak bir giriş sorusu yer almaktadır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Şablon 1 Soru 2
2. soru sınavda kullanılacak dil ve kelimeler kullanarak hazırlanmalıdır.

Bunu basit bir soruyla değiştir. Sınavda kullanılacağını bildiğin **dili** ve **kelimeleri** kullan.

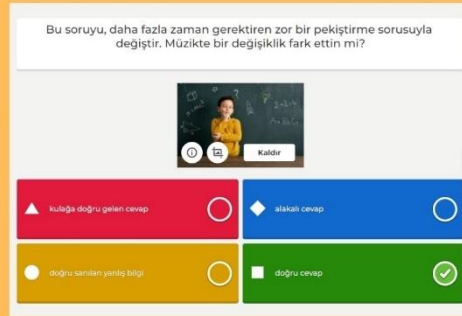
Bunu hızlı bir "Doğru mu, yanlış mı?" sorusuyla değiştir.

Şablon 1 Soru 3
Şablonun 3. sorusunda doğru-yanlış soru tipinde bir soru yer almaktadır.

Şablon 1 Soru 4
4. soruda pekiştirme sorusu yer almaktadır. Şablon, soruların giderek zorlaştırılmasını teşvik etmektedir.

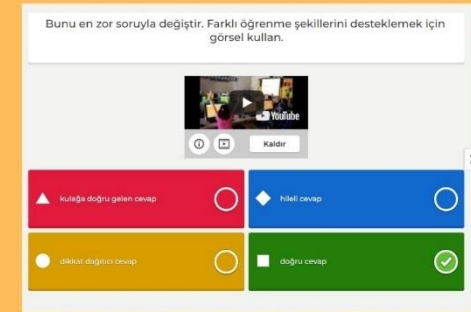
Bu soruyu, daha fazla zaman gerektiren zor bir pekiştirme sorusuyla değiştir. Müzikte bir değişiklik fark ettin mi?

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Şablon 1 Soru 5
6. soruda farklı öğrenme şekillerini desteklemek için görsel kullanılmalıdır.

Bunu en zor soruyla değiştir. Farklı öğrenme şekillerini desteklemek için görsel kullan.

Şimdi sınıfın ilgisini tekrar çekmek için kolay bir "Doğru mu, yanlış mı?" sorusuyla zorluğu düşür.

Şablon 1 Soru 6
Sınıfın ilgisini tekrar çekmek için düşük zorlukta bir doğru-yanlış sorusu kullanılmalıdır.

Şablon 1 Soru 8 ve 9
Bu Kahoot 7 ile 10 soru ile hazırlanmalı ve kolay sorular ile bitirilmelidir. Böylece öğrenciler hem eğlenmeli hem de zeki hissetmelidir. Oyun tamamlanınca sonuçlar öğrencilerle paylaşılmalıdır.

Bunu daha basit bir soruyla ve daha az süreyle değiştir. Kahoot'unu 7 ile 10 soru yap.

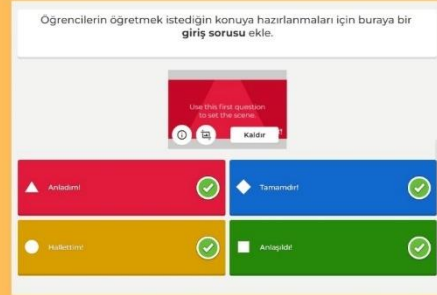
N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

4. ADIM

İkinci ücretsiz şablonumuzun adı: Hazırlıksız Kahoot ile yeni konulara giriş yapma. Bu şablon, henüz öğretilmemiş bir konu ile hazırlanmalıdır.

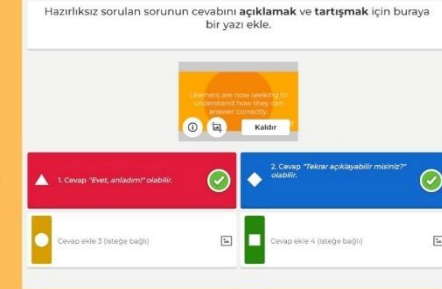
Şablon 2 Soru 1
Şablonumuz bir giriş sorusuyla başlamaktadır.

Şablon 2 Soru 2
İkinci soruda öğrencilerin henüz öğrenmedikleri bir konuda hazırlıksız olarak cevaplamaları gereken bir soru yer almaktadır.

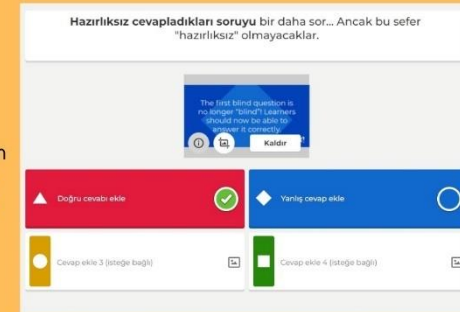
N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Şablon 2 Soru 3
3. Soruda öğrencilerin hazırlıksız yanıtladıkları az önceki sorunun açıklaması veya tartışma konusu yer almaktadır.

Şablon 2 Soru 4 ve 5
Sırada öğrencilerin az önce öğrendikleri konuyu pekiştirmeye yönelik iki soru yer almaktadır.

Şablon 2 Soru 6
Sırada soru öğrencilerin hazırlıksız yanıtladıkları sorunun tekrarı yer almaktadır. Ancak öğrenciler bu sefer hazırlıksız olmayacaklardır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Şimdiyse **hazırlıksız cevaplanacak** yeni bir soru! Bunu, öğrendikleri kuralın istisnasını öğretmek için kullanabilirsin.

Şablon 2 Soru 7
Sıradaki hazırlıksız oldukları yeni bir soru yer almaktadır. Bu soruda, öğrenilmekte olan konunun istisnası sorulabilir.

Şablon 2 Soru 8
Sıradaki soruda öğrencilerin hazırlıksız yanıtladıkları yeni sorunun açıklaması veya tartışma konusu yer almaktadır.

Hazırlıksız sorduğun 2. sorunun cevabını **açıklamak** ve **tartışmak** için puansız bir soru sormayı dene.

Şimdi, yeni bilgilerin iyice kavranmasını sağlamak için bir dizi **pekiştirme sorusu** sor.

Şablon 2 Soru 9
Öğrencilerin yeni öğrendikleri bilgileri kavramaları için pekiştirme soruları eklenmelidir.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Şablon 2 Soru 10
Şimdi öğrencilerin hazırlıksız yanıtladıkları sorunun tekrarı yer almaktadır. Fakat öğrenciler bu sefer bu soruyu hazırlıksız yanıtlamayacaklar.

Hazırlıksız cevapladıkları 2. soruyu tekrar sor... Unutma, bu defa "hazırlıksız" değildir.

Arka arkaya soracağın bir dizi **pekiştirme sorusu**, öğrencilerin bu kahoot'ta işlenen tüm bilgileri kullanmasını sağlar.

Şablon 2 Soru 11 ve 12
Öğrencilerin Kahoot'ta öğrendikleri yeni bilgileri kavramaları için bir dizi pekiştirme sorusu eklenmelidir. Öğrenme sürecinin verimliliği adına bu adımların takip edilmesi gerekir.

Şablon 2 Soru 13
Şablonun son sorusunda öğrencilerin konuları kavrayıp kavramadıklarını değerlendiren puansız bir soru yer almaktadır.

Bu hazırlıksız kahoot boyunca öğrencilerin neleri öğrendiklerini **değerlendirmek** için puansız bir soruya bitir.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Yeni bir kahoot oluşturun

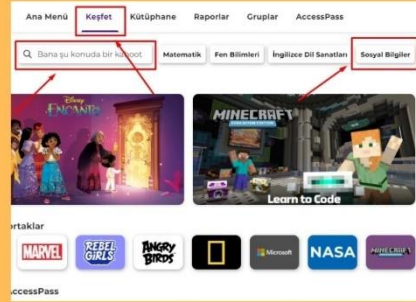

Şablon 3

Üçüncü şablonumuzun adı: Bir üniversite öğretmenin esin kaynağı olduğu şablon. Bu şablonda fen eğitimi üzerine, görselli sorular yer almaktadır.

Daha önce hazırlanmış Kahootları da kullanabilirsiniz.

Keşfet sekmesi üzerinden sosyal bilgileri seçip, sosyal bilgiler öğretmenlerinin daha önce hazırladığı Kahootları da kullanılabilir. Ayrıca arama butonu yardımıyla özel arama yapılabilir.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

SOCRATIVE

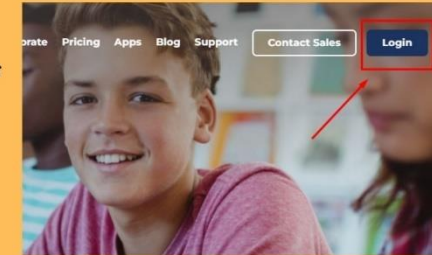

Socrative ölçme değerlendirme sürecini öğrenciler için eğlenceli hale getirmeyi hedefleyen bir platformdur. Ücretsiz sürümü sahip olan bu uygulamanın kullanılabilmesi için aktif internet bağlantısı gerekmektedir. Ayrıca bu uygulama Türkçe dil seçeneğine ve ücretsiz mobil uygulamaya da sahiptir.

1. ADIM

Uygulamaya kaydolup giriş yapılmalıdır.

Sayfanın sağ üst köşesinde yer alan "Login" ikonuna tıklanarak teacher seçeneği ile kayıt oluşturulmalıdır. Dil tercihi profil ayarları altında demografik bilgiler sekmesi üzerinden ayarlanmaktadır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

2. ADIM

Kısa sınav oluşturalım.

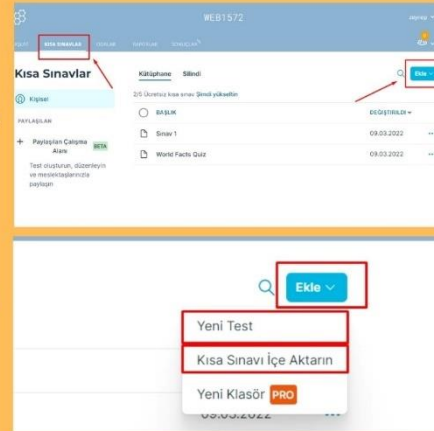
Ücretsiz sürüm ile yalnızca bir oda oluşturulabilmektedir. Ana sayfada sol tarafta yer alan "Kısa Sınav" seçeneği ile, hazırladığımız sorularla öğrencilere kısa sınav yapabiliriz.

Soru türlerimizi tanıyalım.

Socratic ile çoktan seçmeli, doğru/yanlış ve kısa cevaplı sorular hazırlanabilmektedir.

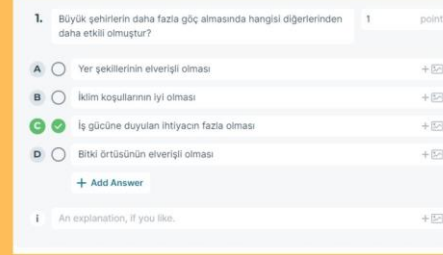
Sınav ekleyelim
"Kısa Sınavlar" sekmesi altında daha önce hazırladığımız sınavlar listelenmektedir. "Ekle" seçeneği altında "Yeni Test" seçeneği ile yeni sınav oluşturabilir veya "Kısa Sınav İçer Aktarın" seçeneği ile Excel üzerinden hazırladığımız bir sınavı yükleyebiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Yeni Sınav oluşturalım

"Yeni Test" seçeneği ile yeni sınavımızı oluşturmaya başlayabiliriz. Örnek olarak ilk sorumuzu çoktan seçmeli bir soruyla başlatalım. Sorumuzu yazdıktan sonra doğru seçeneği işaretleyelim. Dilersek şık sayısını artırabilir, soruya puan atayabilir ve görsel ekleyebiliriz. Ayrıca cevabı açıklayabileceğimiz bir metin kutucuğuna da sahibiz.

Hazırladığımız sorunun ardından bir sonraki soru için tercih edeceğimiz soru türünü seçiyoruz.

Doğru yanlış sorusu hazırlayalım.

İkinci sorumuzu doğru yanlış sorusu olarak hazırlayalım. Soru cümlemizi yazdıktan sonra cevap doğru ise "True", yanlış ise "False" seçeneğini işaretleyelim.

Kısa cevaplı soru hazırlayalım.

Üçüncü soru olarak kısa cevaplı bir açık uçlu soru hazırlayalım. Soru ifademizi yazdıktan sonra cevap kutucuklarına doğru kabul edilecek alternatif cevaplar girelim.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

3. ADIM

Hazırladığımız soruları sınava dönüştürelim.

Hazırladığımız soruları sınava dönüştürmek için 3 seçeneğe sahibiz. öğrencilerin sınava girebilmeleri için gerekli olan kod, oda numarasıdır.

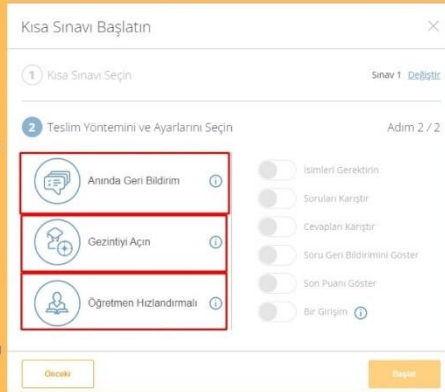
4. ADIM

Kısa sınav oluşturalım.

Hazırladığımız soruları "Kısa Sınav" seçeneğini seçerek kısa sınav olarak öğrencilere uygulayabiliriz.

Kısa sınav ayarlarını düzenleyelim.

Uygulayacağımız sınavı seçtikten sonra kısa sınavımızın ayarlarını düzenleyebiliriz. "Anında Geri Bildirim" seçeneği öğrencilerin cevaplarının hemen ardından doğru yanıtı görmelerini sağlamaktadır. "Gezintiyi Açın" seçeneği öğrencilerin önceki ve sorulara tekrar dönebilmelerini sağlamaktadır. "Öğretmen Hızlandırmalı" seçeneği ise soru akışını öğretmenin kontrol etmesini sağlamaktadır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

5. ADIM

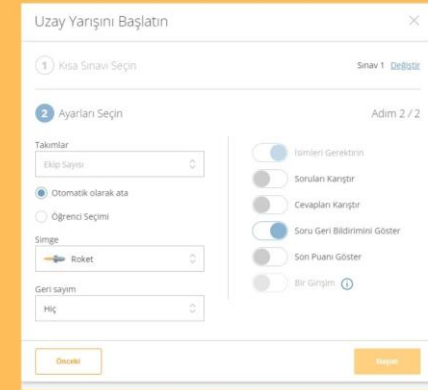
Yarış oluşturalım.

"Uzay Yarışı" seçeneği, öğrencilerin grup çalışması yapabileceği bir sınav türüdür. Uygulayacağımız sınavı seçtikten sonra sınav ayarlarımızı düzenliyoruz.

Yarış ayarlarını düzenleyelim.

Bu sınav türünde öğrenciler takım olarak yarışmaktadır. Takım sayısı, takım ikonu, geri sayım gibi ayarlamalar yapılabilmektedir. Ayrıca takımların öğrenci seçimiyle ya da otomatik atama yoluyla mı belirleneceği de öğretmen tarafından ayarlanmaktadır.

6. ADIM

Çıkış bileti oluşturalım.

"Çıkış Bileti" seçeneği öğrencilerin, derste öğrendikleri bilgileri ve kendilerinin bu bilgileri kavrama düzeylerini değerlendirmelerine olanak sağlamaktadır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Çıkış bileti üç sorudan oluşmaktadır. Öğretmen soruları görebilmek için soru numaralarına tıklamalıdır. Öğretmen öğrencilerin yanıtlarını "Sonuçlar" sekmesinden kontrol ve takip edilebilmektedir.

Çıkış Bileti Kısa Sınav

İsimleri Göster Karşılıkları göster Sonuçları göster

İSİM ▲ PUAN % : 1 2 3

0 Sınıf Toplamı

1. Bugünkü malzemeleri ne kadar iyi anladınız?

Sonuçları göster 0/0 Öğrenciler Cevapladi:

- A Tamamen anladım
- B Çok iyi anladım
- C Pek iyi anlamadım
- D Hiç anlamadım

Çıkış biletinin soruları öğrencilerin o günkü dersi ne düzeyde anladıklarını değerlendirmeye yöneliktir.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

LEARNING APPS

Learning Apps bir çevrimiçi oyunlaştırma aracıdır. Türkçe dil desteği de bulunan bu araç tamamen ücretsizdir. Bu araç ile hazır oyun şablonlarından yararlanarak oyun oluşturabilir ve diğer öğretmenlerin hazırladığı oyunları kullanabilirsiniz.

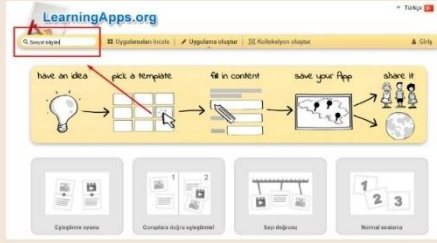
1. ADIM

Uygulamaya kaydolup giriş yapılmalıdır.

Uygulamadan yararlanmak için kaydolmak zorunlu değildir ancak oluşturduğunuz oyunu kaydetmek için uygulamaya kayıtlı olmalısınız. Sayfanın sağ üst köşesinde yer alan "Giriş" ikonuna tıklanarak kayıt oluşturulabilir.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

2. ADIM

Diğer öğretmenlerin hazırladığı oyunlara göz atalım.

Diğer öğretmenlerin hazırladığı oyunlara göz atmak için yukarı kısımda yer alan arama motoruna ilgili kelimeler yazarak arama yapabilirsiniz.

Arama sonuçlarına göz atalım.

Arama sonuçlarını alt kısımdaki sayfalar arasında dolaşarak görüntüleyebilirsiniz.

Hazır oyunlara göz atalım.

Diğer öğretmenlerin hazırladığı oyunlara göz atarak onlardan esinlenebilir veya doğrudan o oyunları kullanabiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Oyun türlerimizi tanıyalım.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

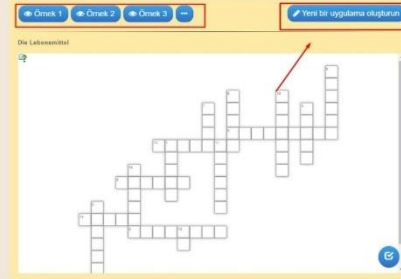
3. ADIM

Örnek oyun oluşturalım.

Oyun oluşturmak için yukarıda yer alan "Uygulama oluştur" bölümüne tıklayıp kullanacağımız oyun türünü belirleyelim.

Oyun ekranında yukarıda yer alan örneklere göz atabiliriz.

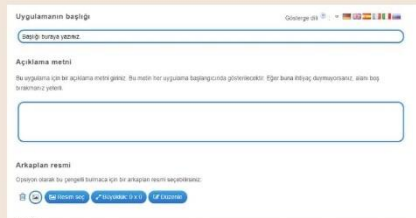
Oyun oluşturmak için sağ üst köşedeki "Yeni bir uygulama oluşturun" seçeneğine tıklıyoruz.

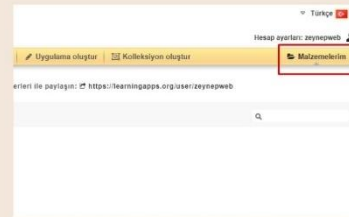
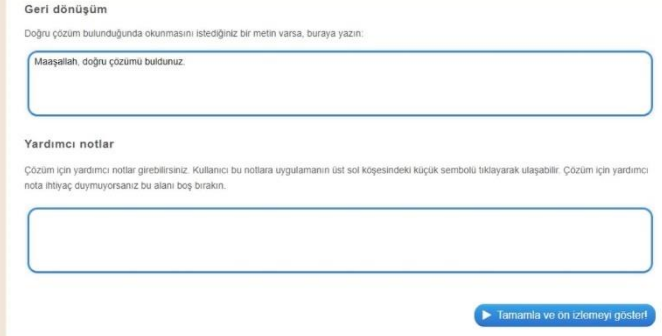
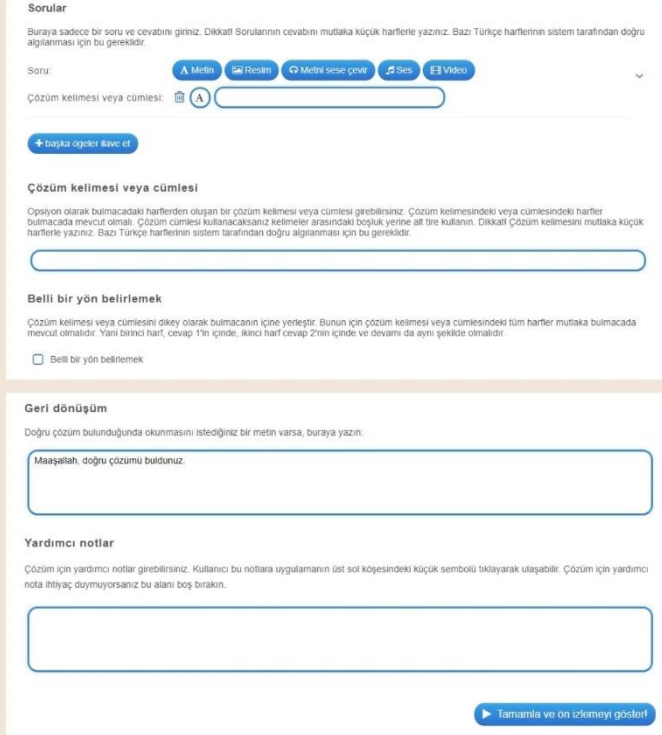
4. ADIM

Oyunumuzu oluşturmak için boşlukları dolduralım.

Uygulama oluşturmak için verilen boşlukları doldurduktan sonra en alt kısımda yer alan "Tamamla ve ön izlemeyi göster" ikonuna tıklanmalıdır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

5. ADIM

Uygulamamızı görüntüleyelim.

Kaydettiğimiz uygulamayı "Malzemelerim" bölümünden görüntüleyebiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

STORYJUMPER

StoryJumper bir sanal kitap hazırlama aracıdır. Bu araç ile hikayelerinizi sanal kitaba dönüştürebilir ve sanal kitabınızı seslendirebilirsiniz.

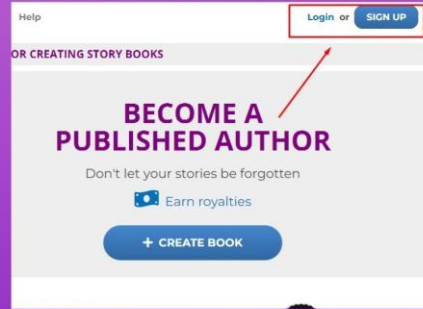
Hazırladığımız sanal kitapları dilediğiniz zaman düzenleyebilir ve paylaşabilirsiniz.

Hazırladığımız sanal kitabı ücretli olarak basılı kitap, video kitap veya sesli kitap olarak edinebilirsiniz. Diğer kullanıcıların hazırladıkları sanal kitaplara göz atıp onlardan ilham alabilirsiniz.

1. ADIM

Uygulamaya kaydolup giriş yapılmalıdır.

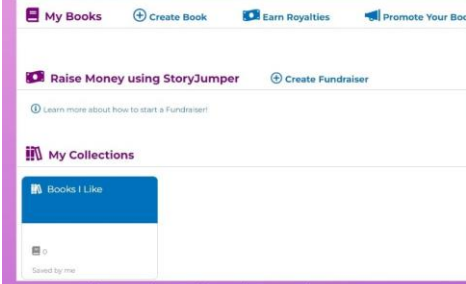
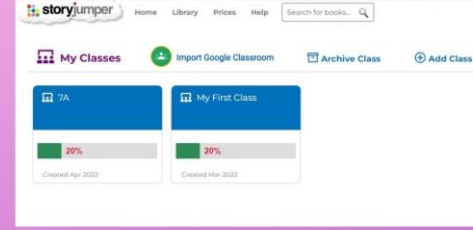
Öncelikle sayfanın sağ üst köşesinde yer alan "Sign Up" ikonuna tıklanarak kayıt oluşturulmalıdır. Kaydolma işlemi tamamlandıca giriş yapılmalıdır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

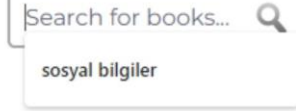
Uygulama üzerinde sanal sınıf oluşturulabilir.

Ana sayfada "My Classes" bölümünde sanal sınıflarımızı görüntüleyebilmekteyiz. Dilersek mevcut Google Classroom sınıfımızı içe aktarabiliriz.

Hazırladığımız kitapları "My Books" başlığı altında görebiliriz. Favorilere eklediğimiz kitapları "My Collections" altında görüntüleyebiliriz. Ayrıca bu uygulama aracılığıyla bağış kampanyalarına para toplayabiliriz.

Uygulamada yukarı kısımda yer alan arama çubuğu ile diğer yazarların hazırladığı kitapları inceleyebilir, beğenebilir, yorum yapabilir dersimizde kullanabilir ve ücretli bir şekilde satın alabiliriz.

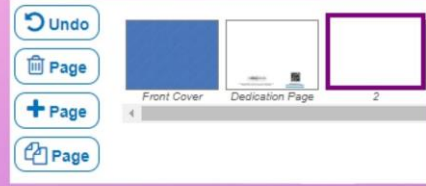

Diğer yazarların hazırladıkları kitapları ararken yukarı kısımda yer alan filtrelerden faydalanabiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Sayfa araçlarımız tanıyalım.

Sayfa araçlarımız sırasıyla; geri alma, sayfa silme, sayfa ekleme ve sayfa kopyalama şeklindedir.

Sayfa üstünde yer alan araçlarımız ise sırasıyla; Kitabı satın al, kitabı paylaş, kitabı düzenlemek için başka bir yazarı işbirliğine davet et, yardım ve kaydet & çıkış şeklindedir.

2. ADIM

Hazırladığımız sanal kitabı dışa aktaralım.

Sanal kitabımızı dışa aktarmak için sağ üst köşede yer alan "Share with Public" seçeneğine tıklayalım.

Share with your classes

- 7A (see shared class library)
- My First Class (see shared class library)

Template Book?

Allow students to copy & create their own versions of this book

Dilersek sanal sınıfımızla kolayca paylaşabiliriz. "Template Book" seçeneğini aktif hale getirirsek öğrencilerimiz bu kitabımızı şablon olarak kullanıp kendi kitaplarını oluşturabilirler.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

2. ADIM

Kendi sanal kitabımızı oluşturalım.

Kendi sanal kitabımızı oluşturmak için "My Books" başlığının yanında yer alan "Create Book" seçeneğine tıklayalım.

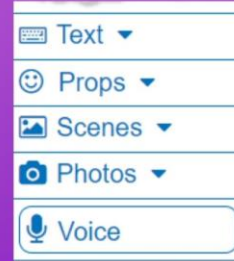
Kitabımızda kullanacağımız şablonu belirleyelim.

Şablon seçeneklerimiz sırasıyla; boş şablon, yeşil tahta, hakkımdaki tüm şeyler, kahraman ve canavar.

Araçlarımız tanıyalım.

Text: Metin balonları
Props: Karakter ve nesnelere
Scenes: Arka planlar
Photos: Görseller
Voice: Ses ekleme

Boş şablon üzerinden sanal kitabımızı hazırlayalım.

Boş şablonumuzu açtıktan sonra sol tarafta araçlarımız yer almaktadır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

MAKE BELIEFS COMIX

Make Beliefs Comix bir çevrimiçi karikatür hazırlama aracıdır. Bu araç fikirlerinizi ve hikayelerinizi karikatüre dönüştürmenize olanak sağlar. Bu araç ile hazırladığımız karikatürleri dilediğiniz zaman düzenleyebilir ve dışa aktarabilirsiniz. Tamamen ücretsiz olan bu aracın dil destekleri arasında Türkçe yer almıyorsa da Google Chrome ile bu aracı kullanırken Google Çeviri ile sayfayı Türkçe görüntülemeniz mümkün.

1. ADIM

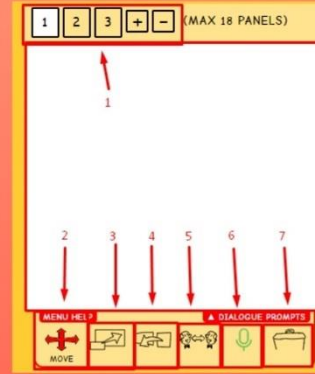
Uygulamaya kaydolup giriş yapılmalıdır.

Anasayfada yer alan "Begin Now/ Sign In" ikonuna tıklayarak kayıt oluşturulup giriş yapılmalıdır.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

"Begin Now" ikonuna tıklandıktan sonra karikatür hazırlama ekranı bizleri karşılamaktadır. "Name Your Comix" bölümüne karikatür ismi ve "Author's Name" bölümüne hazırlayan ismi girilmelidir.

2. ADIM

Araçları tanıyalım.

- 1: Sayfa numaraları
- 2: Eklenen figürü hareket ettirme
- 3: Figür ölçeği ayarlama
- 4: Figürü öne getirme
- 5: Figürü simetrik çevirme
- 6: Figüre ses ekleme
- 7: Figürü silme

Karikatürümüze ekleyebileceğimiz özellikler:

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

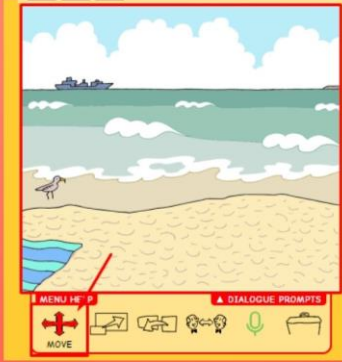

3. ADIM

Örnek bir karikatür yapalım.

Arka plan seçenekleri arasından bir arka plana tıklayalım.

Arka plan da dahil olmak üzere tüm figürleri hareket ettirebiliyoruz. Bunun için önce "Move" ikonuna tıkladıktan sonra hareket ettireceğimiz figüre tıklayıp fareyle sürükleyerek hareket ettiriyoruz.

Karakter seçenekleri arasından bir karakter seçelim.

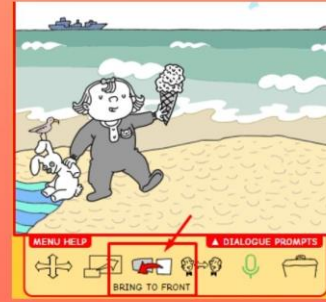
Seçtiğimiz karakterin boyutunu ayarlamak için "Scale" ikonuna tıkladıktan sonra boyutunu ayarlayacağımız figüre tıklayıp fareyle yardımıyla ayarlamamızı yapabiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Karakterimizin eline dondurma figürü ekleyelim.

Nesne seçenekleri arasından dondurmaya tıklayalım.

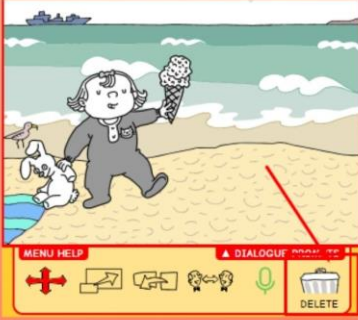
Dondurmanın boyutunu ayarlayalım. Dondurmayı karakterimizin eline verelim. Sonradan dondurmayı eklediğimiz için dondurma önde olacaktır. Karakterin elini öne almak için "Bring to Front" ikonuna tıkladıktan sonra karaktere tıklanmalıdır.

Karikatür sayfasına ses ekleyelim.

Karikatür sayfasına ses eklemek için "Audio" seçeneğinin ardından "Start Recording" seçeneğine tıklanarak ses kaydedilebilmektedir.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

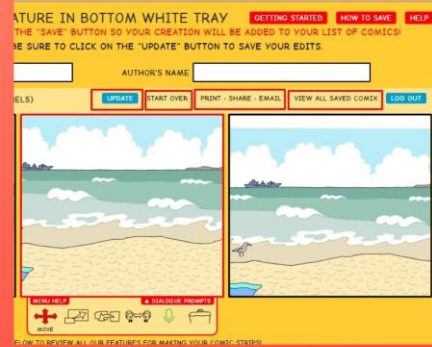
Karikatür üzerinde bir figür silelim.

Karikatür üzerinde bir figür silmek için "Delete" ikonuna tıkladıktan sonra silmek istediğimiz figüre tıklarız.

4. ADIM

Hazırladığımız karikatürü kaydedelim.

Karikatür üzerinde düzenlemeleri kaydetmek için "Update" ikonuna tıklanmalıdır. "Start Over" ikonu karikatürü sıfırlamanızı sağlar. "Print-Share-Email" ikonu yazdırmayı, paylaşmayı ve mail olarak göndermeyi sağlar. "View All Saved Comix" seçeneği, kayıtlı tüm karikatürlerinizi görüntülemenizi ve düzenleme yapabilmeyi sağlar.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

POWTOON

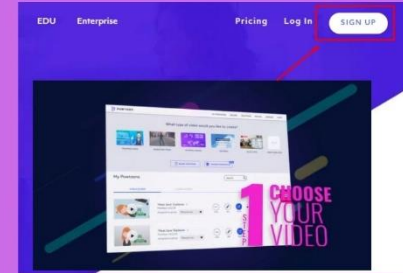
Powtoon bir animasyon sunum hazırlama aracıdır. Bu araç ile animasyonlu sunumlar oluşturabilir ve onları seslendirebilirsiniz.

Uygulamadaki mevcut şablonlara göz atarak onlardan esinlenebilirsiniz. Ücretsiz olarak en fazla 100mb boyutunda animasyon hazırlanabilmektedir. Bu aracın dil destekleri arasında Türkçe yer alması da Google Chrome ile bu aracı kullanırken Google Çeviri ile sayfayı Türkçe görüntüleyebilirsiniz.

1. ADIM

Uygulamaya kaydolup giriş yapılmalıdır.

Sayfanın sağ üst köşesinde yer alan "Sign Up" ikonuna tıklanarak kayıt oluşturulmalıdır. Kaydolma işlemi tamamlanınca giriş yapılmalıdır.

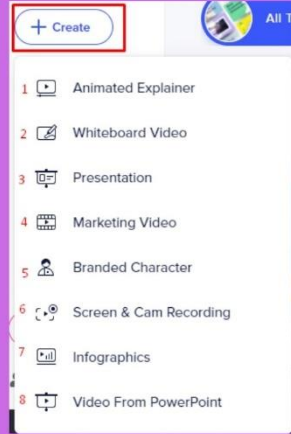
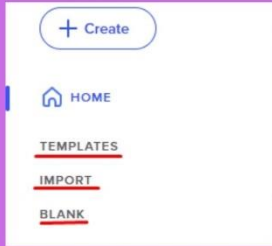

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

2. ADIM

Oluşturma seçeneklerimizi tanıyalım.

- 1: Animasyonlu açıklama
- 2: Beyaz tahta videosu
- 3: Sunum
- 4: Pazarlama Videosu
- 5: Yeni karakter oluşturma
- 6: Ekran ve kamera kaydı
- 7: İstatistik grafikleri
- 8: PowerPoint'ten video

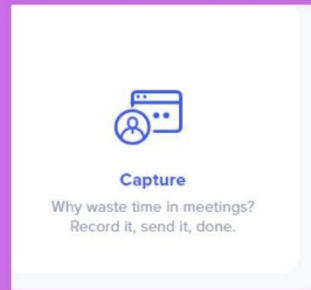
"Templates" bölümüne tıklayarak şablonlara göz atabilir ve ücretsiz olanları kullanabilirsiniz.

"Import" bölümünden bir PowerPoint sunusunu animasyonlaştırabilirsiniz. "Blank" bölümünden de beyaz bir sayfa üzerinden dilediğiniz şekilde animasyon oluşturabilirsiniz.

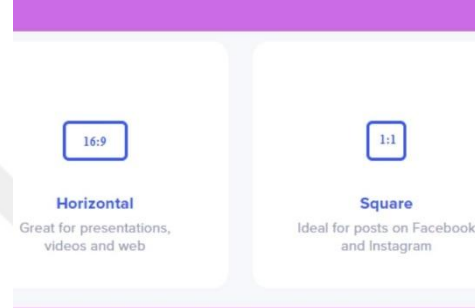
3. ADIM

Blank seçeneğine tıklayalım.

"Blank" seçeneğine tıklayınca karşımıza 4 farklı seçenek çıkıyor. Bu seçeneklerden "Capture" ile bir sunum yaparken kendi videonuza da yer verebilirsiniz. Ancak bu özellik için ayrıca bir eklenti indirmeniz gerekmektedir.

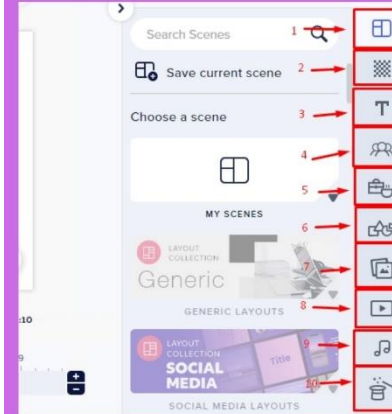
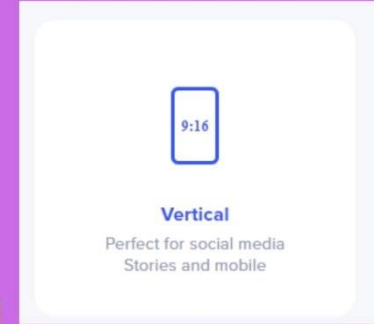

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

"Horizontal" seçeneği ile bir yatay, "Square" seçeneği ile de kare biçiminde bir animasyon sayfası üzerinde çalışabilirsiniz.

"Vertical" seçeneği ile de dikey bir ekran üzerinde, mobil ortamlarda ve sosyal medyada paylaşacağınız animasyonlar hazırlayabilirsiniz.

Araçlarımızı tanıyalım.

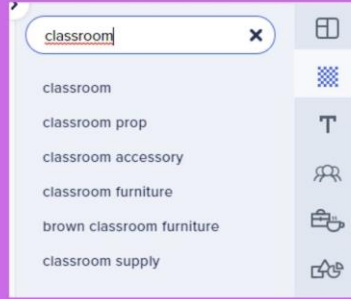
- 1: Kapak Şablonları
- 2: Arka plan
- 3: Metin
- 4: Karakterler
- 5: Temalar
- 6: Şekiller
- 7: Görseller
- 8: Videolar
- 9: Ses
- 10: Özel

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

4. ADIM

Örnek animasyon oluşturalım

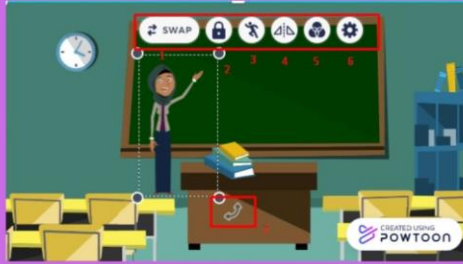
Sunum hazırlamak en uygun tercih için yatay ekran olacaktır. Arka plan eklemekle başlayalım. Arka plan arama çubuğuna "classroom" yazalım.

5. ADIM

Örnek animasyon oluşturalım

Sınıf arka planımızı seçtikten sonra karakter sekmesinden sınıfımıza karakter ekleyelim.

Araçlarımızı tanıyalım.

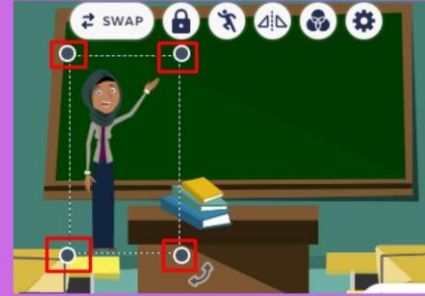
- 1: Figürü değiştir
- 2: Kilitle
- 3: Duruş ayarla
- 4: Simetrik çevir
- 5: Renk filtresi ekle
- 6: Ayarlar
- 7: Kaydırma

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

6. ADIM

Karakterimizin boyutu ayarlayalım.

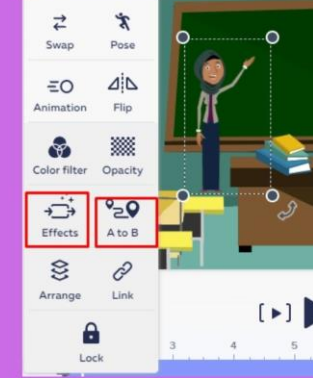
Figürümüzün dört köşesinde yer alan noktalardan sürükleyerek figürün boyutu ayarlanabilmektedir.

7. ADIM

Karakterimize animasyon ekleyelim.

Animasyon eklemek istediğimiz figürün ayarlarına tıklayarak efekt ekleyebiliriz. Efekt, figürün ekrana nasıl geleceğini ayarlarken "A to B" seçeneği figürün hangi noktadan hangi noktaya hareket edeceğini ayarlar.

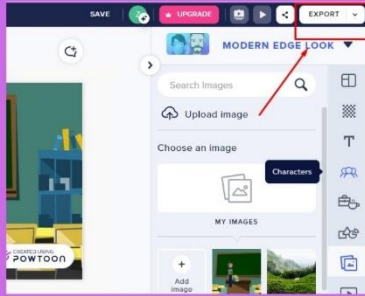
"A to B" seçeneği ile figürümüzün nereye doğru hareket edeceğini yanı sıra boyutunu da ayarlayabiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

8. ADIM

Ön izleme yapalım.

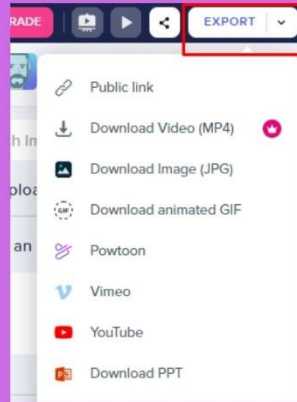
Animasyon sayfanın altında yer alan "Oynat" ikonu ile ön izleme yapabilir, alt kısımda yer alan çubuktan animasyonların süre ayarlarını yapabilirsiniz.

9. ADIM

Animasyonumuzu Dışa aktaralım.

Animasyonumuzu Dışa aktarmak için sağ üst tarafta yer alan "Export" seçeneğine tıklayalım.

Dışa aktarma seçeneklerimiz.

Dışa aktarma seçeneklerimiz sırasıyla; herkese açık link, video olarak indir, görsel olarak indir, gif olarak indir, başka bir Powtoon kullanıcısıyla paylaş, Vimeo, YouTube ve ppt olarak indir.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

PLOTAGON

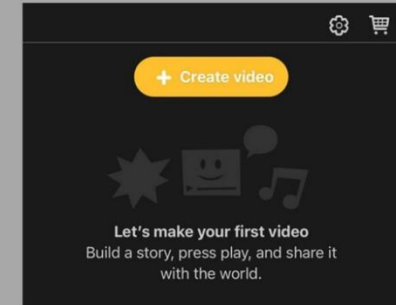
Plotagon bir çevrimiçi animasyon hazırlama aracıdır. Bu araç ile derste vereceğiniz bilgileri animasyon olarak hazırlayabilirsiniz. Bu araç ile hazırladığınız animasyonları ücretsiz olarak dışa aktarabilirsiniz. Bu aracın satın alınca aktif olan ikonları bulursa da kullanımı tamamen ücretsizdir. Türkçe dil desteği olmamasına rağmen oldukça kullanışlı bir mobil araçtır.

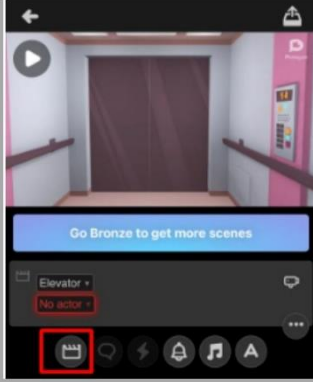
1. ADIM

Mobil uygulamayı cihazımıza kuralım.

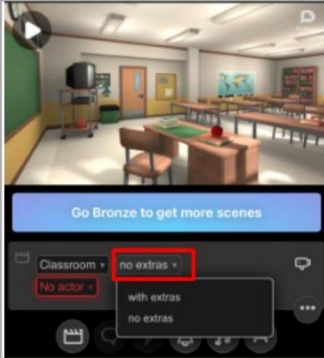
Uygulamayı kullanmak için kayıt oluşturmaya ihtiyaç yoktur. Mobil uygulamayı indirdikten sonra "Create Video" ikonuna tıklayarak animasyonumuzu oluşturmaya başlayabiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

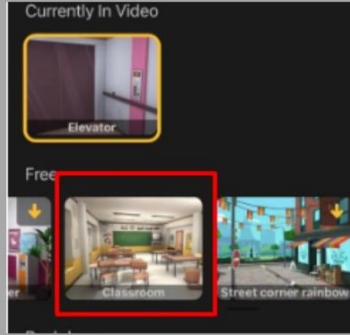
Arka plan seçenekleri arasında ücretsiz bir arka plana tıklayalım.

2. ADIM

Örnek bir animasyon yapalım.

Öncelikle arka planımızı belirlemek için "Scenes" bölümüne göz atalım.

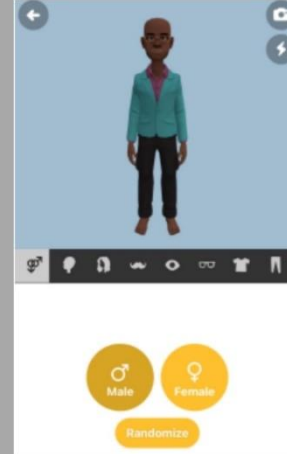
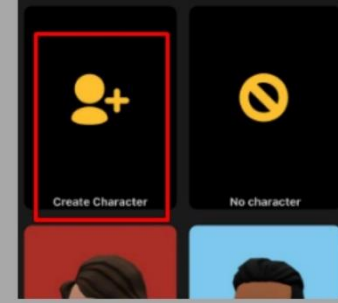

Belirlediğimiz arka plan açıldığında, bazı arka planlarda "no extras" seçeneği aktif olur. Bu seçenek arka planda pasif karakterler olup olmamasını ayarlamaktadır. "no actor" seçeneğine tıklayarak karakter ekleyebilmekteyiz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

Karakter ekleyelim.

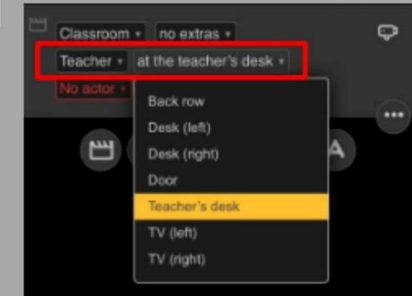
Karakter seçenekleri arasında bir seçim yapabilir veya "Create Character" seçeneği ile yeni bir karakter oluşturabiliriz.

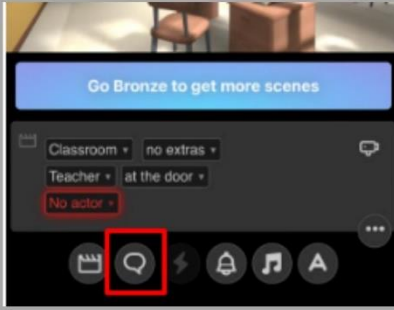
Uygulama bizlere otomatik olarak rastgele karakterler sunmaktadır. Bu rastgele karakterler arasında tercih yapmak için "Randomize" ikonuna tıklanabilmektedir. Ayrıca kendi karakterimizi oluşturmak için cinsiyet, kıyafet, ten rengi, saç vb. seçeneklerden yarabiliriz.

Karakterlerin konumlarını belirleyelim.

Oluşturduğumuz karakterleri ekledikten sonra bu karakterlerin konumlarını görseldeki şekilde ayarlayabilmekteyiz.

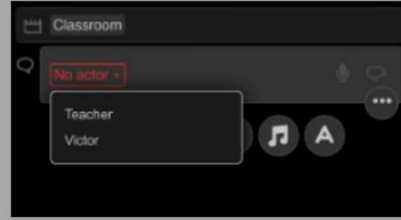
N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

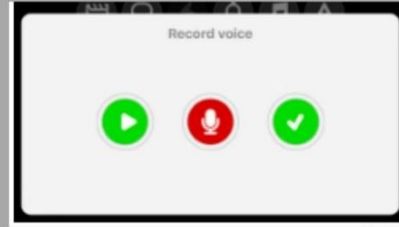
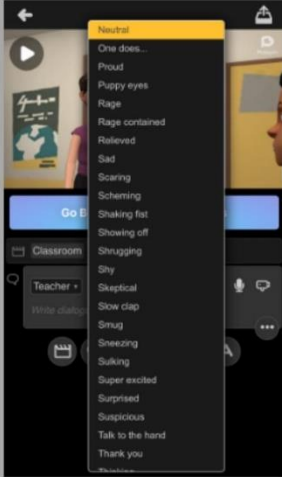
Karakterlere diyalog ekleyelim.

Karakterlerimize diyalog eklemek için konuşma balonu ikonuna tıklıyoruz.

Hangi karakteri konuşturacağımızı seçiyoruz.

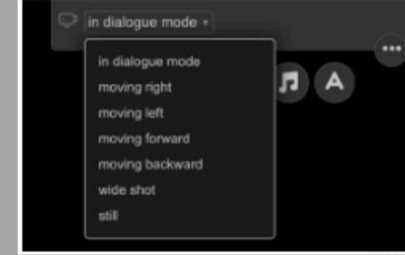
Akarakterimizin hareket ve ruh halini ayarlıyoruz. Dilersek karakterlerimize diyalog yazıyoruz. Dilersek de karakterlerimizi seslendiriyoruz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

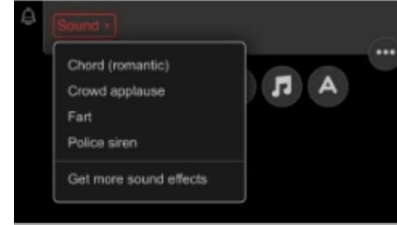
Diyalog esnasındaki çekim açılarını belirleyelim.

Diyaloglar esnasındaki çekim açılarını ayarlamak için kamera ikonunun ardından "in dialogue mode" seçeneğine tıklıyoruz.

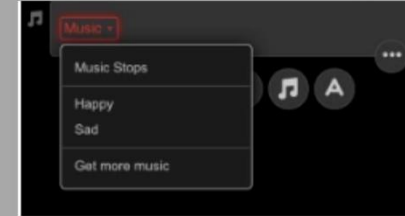
Ses efekti ekleyelim.

Zil ikonuna tıklayarak ses efekti ekleyebiliriz.

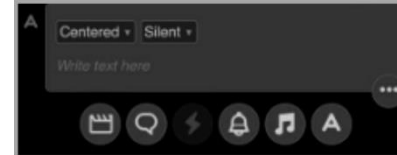
Müzik ekleyelim.

Nota ikonu ile müzik ekleyebiliriz.

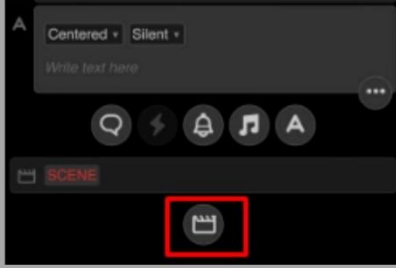

Sahne sonu mesajı ekleyelim.

"A" harfine tıklayarak da sahne sonu için bir metin girebiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

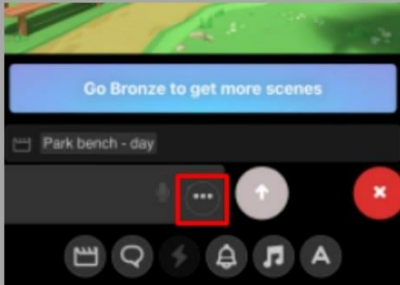

Animasyonumuza farklı bir arka planda yeni bir sahne ekleyelim.

Bir sonraki sahnemizin arka planını belirlemek için film ikonuna tıklayarak yeni bir arka plan ekleyip animasyonumuzu farklı bir ortamda devam ettirebiliriz.

Karakterlerin konularını belirleyelim.

Aynı şekilde karakterlerimizin konularını, duruşlarını ve çekim açılarını ayarlayabiliriz.

Eklediğimiz eylemlerin sırasını düzenleyelim veya eylemleri kaldıralım.

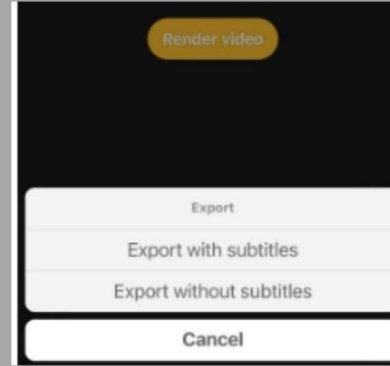
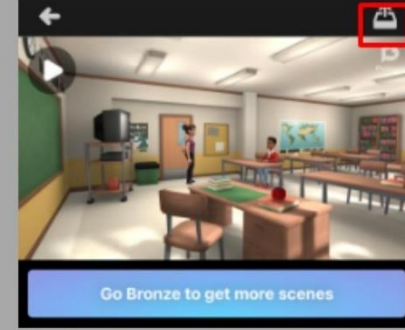
Bir eylemi geri almak veya silmek için "..." seçeneğinin ardından çarpı ikonuna tıklayabiliriz. Bir eylemin sırasını düzenlemek için de yukarı-aşağı ikonlarını kullanabiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

3. ADIM

Hazırladığımız animasyonu dışa aktaralım.

Hazırladığımız animasyonu dışa aktarmak için sağ üst köşede yer alana ikona tıklıyoruz.

"Render Video" seçeneğine tıkladıktan sonra bizlere iki seçenek sunuluyor. "Export with subtitles" seçeneği ile altyazıları dahil ederek dışa aktarabilir veya "Export without subtitles" seçeneği ile altyazıları dahil etmeyerek dışa aktarabilir ve paylaşabiliriz.

N. ZEYNEP KIRAL - İLKER DERE

DİĞER WEB 2.0 ARAÇLARIYLA İLGİLİ ÖNERİLER

Sunum Hazırlama

Animasyonlu video sunum için Prezi'nin yanı sıra Powtoon, Emaze, Biteable, Moovly, Doratoon gibi uygulamalara da göz atabilirsiniz.

Karikatür

Karikatür için Make Bliefs Comix'in yanı sıra ToonyTool, Storyboard, Pixton, SlimeBox, Creaza gibi uygulamalara da göz atabilirsiniz.

Ölçme-Değerlendirme

Ölçme ve değerlendirme için Mentimeter, Kahoot ve Socrative'in yanı sıra Quizizz, Quizalize, Gimkit, Plickers, Google Forms, Learning Apps, Opinion Stage, Quizlet, Synap.ac, Testmoz gibi uygulamalara da göz atabilirsiniz.

Sanal Sergi

Sanal sergi oluşturmak için Artsteps, Artspaces gibi araçlara göz atabilirsiniz.

Animasyon Hazırlama

Animasyon oluşturma için Powtoon ve Plotagon'un yanı sıra Voki, Vyond, Wideo, Explania, Toontastic, Tellagami, Animaker, Renderforest, BrainPop gibi uygulamalara da göz atabilirsiniz.

Zihin Haritası

Zihin haritası oluşturma için Bubbl.us ve Popplet'in yanı sıra Wise Mapping, SpiderScribe, Goconqr, MindManager, MindMeister, Miro, Mindmap Maker, Coggle.it, Creately, Gramener Comicgen, Gliffy, Mindomo, Cacao gibi uygulamalara da göz atabilirsiniz.

Sanal Sınıf

Sanal sınıf için Google Classroom'un yanı sıra Beyaz Pano, Edmodo, ClassDojo, Flipgrid, eduClipper, gibi uygulamalara da göz atabilirsiniz.

Sanal Gezi-Gözlem

Sanal gezi-gözlem için ThinkLink, Tour Creator, Klapy, Theasys gibi araçlara da göz atabilirsiniz.

Coğrafya

Coğrafya için Google Earth'ün yanı sıra Google Maps, NASA WorldWind, Marble.kde, Earth 3D Map gibi araçlara da göz atabilirsiniz.

Sanal Kitap

Sanal kitap oluşturma için StoryJumper'in yanı sıra WriteReader, FlipSnack, Creaza, Canva, VistaCreate, Visme gibi araçlara da göz atabilirsiniz.

Grafik Tasarım

Grafik tasarım için Canva'nın yanı sıra Venngage, DesignWizard, Easil, Snappa, VistaCreate, GetStencil, PicMonkey, gibi araçlara da göz atabilirsiniz.